

**PLAN DE MANAGEMENT INTEGRAT
PARCUL NATURAL VÂNĂTORI NEAMȚ,
ROSCI0270 VÂNĂTORI NEAMȚ,
ROSPA0107 VÂNĂTORI NEAMȚ**

Cuprins

CAPITOLUL 1. INTRODUCERE ȘI CONTEXT	4
1.1. SCURTĂ DESCRIERE A PLANULUI DE MANAGEMENT	4
1.2. SCOPUL ȘI CATEGORIILE DE ARII NATURALE PROTEJATE	6
1.2.1. Scopul și încadrarea generală.....	6
1.2.2. Alte arii protejate incluse și aflate în administrarea Parcului Natural Vânători Neamț	7
1.3. BAZELE LEGALE	8
1.3.1. Baza legală a planului de management	8
1.3.2. Constituire și funcționare	9
1.4. PROCESUL DE ELABORARE A PLANULUI DE MANAGEMENT	13
1.4.1. Elaborarea planului de management	13
1.4.2. Aprobare și revizuire	14
1.5. PROCEDURI DE MODIFICARE A PLANULUI.....	15
1.6. PROCEDURI DE IMPLEMENTARE A PLANULUI DE MANAGEMENT	16
CAPITOLUL 2. DESCRIEREA PARCULUI NATURAL VÂNĂTORI NEAMȚ	17
2.1. DESCRIERE GENERALĂ	17
2.1.1. Localizare și acces.....	17
2.1.2. Dreptul de proprietate, folosință și administrare a terenurilor.....	21
2.1.3. Resurse de management și infrastructură.....	26
2.1.4. Material cartografic	27
2.1.5. Limitele prezente.....	28
2.1.6. Zonarea internă	32
2.2. DESCRIEREA CADRULUI FIZICO-GEOGRAFIC	49
2.2.1. Geologie	49
2.2.2. Geomorfologie.....	50
2.2.3. Clima	52
2.2.4. Hidrografie și hidrogeologie	57
2.2.5. Solurile	61
2.3. DESCRIEREA MEDIULUI BIOLOGIC	63
2.3.1. Flora și vegetația.....	63
2.3.2. Fauna.....	69
2.3.3. Habitatele	81
2.3.4. Păduri cu Valoare Ridicată de Conservare.....	90
2.3.5. Peisaje	91
2.3.6. Procese și relații ecologice.....	93
2.4. ASPECTE CULTURALE, FOLOSINȚA TERENULUI ÎN TRECUT.....	95
2.4.1. Prezența mărturiilor arheologice și istorice.....	95
2.4.2. Folosința trecută a terenului	96
2.4.3. Aspecte culturale	99
2.5. ASPECTE SOCIO-ECONOMICE, FOLOSINȚA TERENULUI ÎN PREZENT	100
2.5.1. Turism.....	100
2.5.2. Facilități de recreere	103
2.5.3. Obiective turistice.....	108
2.5.4. Situri arheologice	120
2.5.5. Comunități locale	123
2.5.6. Utilizarea terenurilor și resurselor.....	127
2.5.7. Economia locală.....	130
2.5.8. Cercetare și facilități de cercetare	134
CAPITOLUL 3. EVALUAREA SITUAȚIEI ACTUALE	135
3.1. VALORI	135
3.1.1. Valori pentru biodiversitate.....	135
3.1.2. Valori pentru reintroducerea marilor erbivore sălbatice, dispărute din fauna României.....	143

3.1.3. Valori pentru moștenirea spirituală și cultural-istorică.....	145
3.1.4. Valori pentru utilizarea terenurilor și resurselor naturale, peisaje	147
3.1.5. Valori pentru turism și recreere	152
3.1.6. Valori pentru tradițiile locale.....	155
3.1.7. Valori pentru economia locală.....	157
3.1.8. Valori pentru educație și conștientizare	158
CAPITOLUL 4. PRESIUNI ȘI AMENINȚĂRI.....	162
CAPITOLUL 5. STRATEGIA DE MANAGEMENT	184
5.1. VIZIUNEA PE TERMEN LUNG	184
5.2. STRATEGIA DE MANAGEMENT	185
5.3. PLANUL OPERAȚIONAL PE 5 ANI	186
PLANURI OPERAȚIONALE.....	188
1. MANAGEMENTUL BIODIVERSITĂȚII	188
2. TURISM ȘI RECREERE.....	193
3. CONȘTIENȚIZARE, CONSERVARE TRADIȚII ȘI COMUNITĂȚI LOCALE	197
4. MANAGEMENT ȘI ADMINISTRAȚIE	201
CAPITOLUL 6. ASIGURAREA IMPLEMENTĂRII PLANULUI DE MANAGEMENT	207
6.1. SISTEMUL DE LUARE A DECIZIILOR	207
6.2. RESURSE NECESARE PENTRU IMPLEMENTAREA PLANULUI DE MANAGEMENT.....	208
6.3. MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII PLANULUI DE MANAGEMENT	211
CAPITOLUL 7. MĂSURI DE MANAGEMENT PENTRU SPECIILE ȘI HABITATELE IDENTIFICATE ÎN ROSCI0270 ȘI ROSPA0107 VÂNĂTORI NEAMȚ	215
7.1 MĂSURI DE MANAGEMENT PENTRU SPECII SI HABITATE	215
ANEXE SCRISE LA ANEXĂ.....	234
BIBLIOGRAFIE	376
Anexa desenată nr. 1. Localizarea Parcului Natural Vânători Neamț.....	388
Anexa desenată nr. 2. Distribuția ocoalelor silvice	389
Anexa desenată nr. 3. Distribuția fondurilor cinegetice.....	390
Anexa desenată nr. 4. Zonele de liniște ale vânatului	391
Anexa desenată nr. 5. Imaginea satelitară – LANDSAT 5	392
Anexa desenată nr. 6. Zonarea internă conform O.G. 57/2007.....	393
Anexa desenată nr. 7. Distribuția structurilor geologice	394
Anexa desenată nr. 8. Distribuția energiei de relief.....	395
Anexa desenată nr. 9. Distribuția etajelor altitudinale	396
Anexa desenată nr. 10. Distribuția rețelei hidrografice.....	397
Anexa desenată nr. 11. Distribuția păsărilor cuibăritoare pe tipuri de arborete	398
Anexa desenată nr. 12. Distribuția habitatelor forestiere NATURA 2000.....	399
Anexa desenată nr. 13. Distribuția pădurilor cu valoare ridicată de conservare	400
Anexa desenată nr. 14. Trasee de pelerinaj.....	401
Anexa desenată nr. 15. Harta turistică	402
Anexa desenată nr. 16. Harta siturilor arheologice	403
Anexa desenată nr. 17. Harta unităților teritorial – administrative	404
Anexa desenată nr. 18. Clasificarea Corine Landuse 2000.....	405
Anexa desenată nr. 19. Clasificarea Corine Landuse 2006.....	406
Anexa desenată nr. 20. Zona ecoturistică.....	407

Capitolul 1. INTRODUCERE ȘI CONTEXT

1.1. Scurtă descriere a planului de management integrat

Parcul Natural Vânători Neamț este o arie naturală protejată constituită în anul 1999, cu statut de parc natural, destinată protejării moștenirii naturale, spirituale și culturale a zonei, gospodăririi durabile a pădurilor, conservării peisajului și tradițiilor locale, reintroducerii marilor erbivore sălbatice extinse în fostele areale naturale și încurajării turismului bazat pe aceste valori.

Situl Natura 2000 ROSCI0270 Vânători Neamț, parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, a fost instituit prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, cu modificările și completările ulterioare. ROSCI0270 Vânători Neamț contribuie semnificativ la menținerea sau restaurarea unor stări de conservare favorabilă a habitatelor naturale și a speciilor de interes comunitar pentru care a fost declarat, în acest fel contribuind semnificativ la coerența rețelei Natura 2000 și la menținerea diversității biologice în regiunea biogeografică din care face parte.

Situl Natura 2000 ROSPA0107 Vânători Neamț, parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, a fost instituit prin Hotărârea Guvernului nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările și completările ulterioare. ROSPA0107 Vânători Neamț contribuie semnificativ la menținerea sau restaurarea unor stări de conservare favorabilă a speciilor de păsări de interes comunitar pentru care a fost declarat, în acest fel contribuind semnificativ la coerența rețelei Natura 2000 și la menținerea diversității biologice în regiunea biogeografică din care face parte.

Zona include o largă paletă de valori naturale, culturale și istorice; în consecință, obiectivele administrării parcului sunt diverse, legate de specificul local, în acord cu principiile general valabile ale managementului ariilor naturale protejate. Existența tuturor acestor valori și importanța integrării armonioase a acestora cu realitățile socio-economice specifice a necesitat elaborarea și implementarea unui plan de management specific ariilor naturale protejate luate în considerare. Cu sprijinul acestuia, în cadrul unei strategii pe termen lung, prin adoptarea unor măsuri adecvate, se pot duce la îndeplinire obiectivele privitoare la administrarea eficientă a acestora.

În conformitate cu principiile moderne ale conservării naturii, planul de management a integrat dezideratele de conservare a biodiversității cu interesele de dezvoltare socio-economică ale comunităților locale din raza de acțiune a parcului, ținând cont totodată de trăsăturile specifice, culturale și spirituale caracteristice zonei. În consecință, elaborarea planului de management al parcului s-a desfășurat în cadrul unui larg proces consultativ, prin implicarea activă a majorității factorilor interesați. Existența consensului privind modalitățile de atingere a obiectivelor comune, a reprezentat condițiile fundamentale pentru obținerea suportului necesar derulării activităților legate de administrarea Parcului Natural Vânători Neamț.

Prima parte a planului de management integrat conține informații generale, referitoare la ariile naturale protejate vizate și la zonele adiacente, structurate pe domenii de interes, urmate de evaluarea situației actuale. În partea a doua, au fost definite strategia de management și planurile operaționale, care detaliază acțiunile, termenele și responsabilitățile necesare, în vederea îndeplinirii obiectivelor propuse. În final au fost prezentate planul de monitorizare a implementării planului, măsurile de management pentru speciile și habitatele identificate în ROSCI0270 Vânători Neamț și ROSPA0107 Vânători Neamț. Regulamentul Parcului Natural Vânători Neamț este prezentat în Anexa nr. 2.

Planul de management stă la baza activității Administrației Parcului Natural Vânători Neamț și se constituie ca document de referință pentru planificarea și organizarea tuturor acțiunilor ulterioare.

Planul de management are caracter oficial, iar prevederile sale sunt obligatoriu de respectat pentru administratorii ariei, precum și pentru persoanele fizice și juridice care dețin sau care administrează terenuri și alte bunuri care desfășoară activități în raza ariei naturale protejate.

1.2. Scopul și categoriile de arii naturale protejate

1.2.1. Scopul și încadrarea generală

Conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare, Parcul Natural Vânători Neamț face parte din categoria parcurilor naturale, având drept scop protecția și conservarea unor ansambluri peisagistice în care interacțiunea activităților umane cu natura de-a lungul timpului a creat o zonă distinctă, cu valoare semnificativă peisagistică și/sau culturală, deseori cu o mare diversitate biologică.

Managementul parcului urmărește menținerea interacțiunii armonioase a omului cu natura prin protejarea diversității habitatelor și peisajului, promovând păstrarea folosințelor tradiționale ale terenurilor, încurajarea și consolidarea activităților, practicilor și culturii tradiționale ale populației locale. De asemenea, se oferă vizitatorilor posibilități de recreare și turism și se încurajează activitățile științifice și educaționale.

Parcul Natural Vânători Neamț corespunde categoriei a V-a, conform Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii, respectiv "peisaj protejat: arie protejată administrată în principal pentru conservarea peisajului și recreare", echivalent

categoriei „parc natural” în baza Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare.

1.2.2. Alte arii protejate incluse și aflate în administrarea Parcului Natural Vânători Neamț

Tabelul nr. 1. Arii protejate din cadrul Parcului Natural Vânători Neamț

Denumirea	Categoria conform OUG nr. 57/2007	Categoria conform UICN	Unitatea amenajistică - unitatea de producție	Suprafața -hectare-
Rezervația de stejari „Dumbrava”	Rezervație naturală	IV	Unitățile amenajistice 19 A, B, 20 - unitatea de producție I Secu, Ocolul Silvic Bisericesc Neamț	63,2
Rezervația de Zimbri	Rezervație naturală, destinată managementului zimbrului	IV	Unitățile amenajistice 48 – 84, unitatea de producție III Agapia, Ocolul Silvic Târgu Neamț. Unitățile amenajistice 1 – 30, 144D unitatea de producție I Secu, Ocolul Silvic Târgu Neamț. Unitățile amenajistice 31 - 141; 146D – 150D, unitatea de producție I Secu, Ocolul Silvic Bisericesc Neamț . Unitățile amenajistice 1 – 154; 159D – 169D, unitatea de producție II Cracăul Alb, Ocolul Silvic Văratec.	11.500,0

Rezervația de stejari ”Dumbrava” a fost declarată prin Hotărârea Consiliului Județean Neamț nr.15/1994, iar Rezervația de Zimbri este menționată în ANEXA nr. I/02 la Legea nr.5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate, indicativul 2658.

Tabelul nr. 2. Suprafețele ariilor naturale protejate de interes comunitar din Parcul Natural Vânători Neamț, ROSCI0270 și ROSPA0107- conform formularelor Standard Natura 2000, versiunea 2011

Nr. crt	Aria naturală protejată	Suprafața - hectare -
1	ROSCI0270 Vânători Neamț	30.205,9
2	ROSPA0107 Vânători Neamț	30.840,9

1.3. Bazele legale

1.3.1. Baza legală a planului de management

Elaborarea Planului de Management s-a făcut în baza Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.49/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Planul de management este realizat pentru o perioadă de 5 ani, de la data aprobării acestuia.

1.3.2. Constituire și funcționare

a) Constituire

- i. Hotărârea nr. 4/1999 a Consiliului de Administrație al Regiei Naționale a Pădurilor privind înființarea Administrației Parcului Natural Vânători Neamț;
- ii. Avizul Favorabil nr. 73/2000 al Academiei Române privind înființarea Parcului Natural Vânători Neamț;
- iii. Hotărârea Consiliului Județean Neamț nr. 48/2000 privind constituirea Parcului Natural Vânători Neamț;
- iv. Hotărârea Guvernului nr. 230/2003 privind delimitarea rezervațiilor biosferei, parcurilor naționale și parcurilor naturale și constituirea administrațiilor acestora

b) Funcționare

- aa) Legea nr. 107/1996 – Legea Apelor, cu modificările și completările ulterioare;
- ab) Legea nr. 7/1996 - Legea cadastrului și a publicității imobiliare republicată, modificată prin Legea 150/2015, cu modificările și completările ulterioare;
- ac) Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare;
- ad) Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a-III-a Zone Protejate;
- ae) Ordinul ministrului nr. 1654/2000 - privind aprobarea Normelor de prevenire și stingere a incendiilor din fondul forestier;

af) Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural mobil, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

ag) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare;

ah) Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;

ai) Legea nr. 451/2002 pentru ratificarea Convenției europene a peisajului, adoptată la Florența la 20 octombrie 2000;

aj) Legea nr. 72/2002 – Legea zootehniei, cu modificările și completările ulterioare;

ak) Ordinul ministrului agriculturii, padurilor, apelor și mediului nr. 552/2003 privind aprobarea zonarii interioare a parcurilor naționale și a parcurilor naturale, din punct de vedere al necesității de conservare a diversității biologice;

al) Legea nr. 340/2004 privind prefectul și instituția prefectului republicată cu modificările și completările ulterioare;

am) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, rectificată, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare;

an) Legea nr. 407/2006 a vânătorii și a protecției fondului cinegetic cu modificările și completările ulterioare modificată prin Legea nr. 149/2015, cu modificările și completările ulterioare;

ao) Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, cu modificările și completările ulterioare.

ap) Hotărârea Guvernului nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările și completările ulterioare;

aq) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, Ordonanța Guvernului nr. 20/2014, Legea nr. 73/2015, cu modificările și completările ulterioare;

ar) Legea nr. 46/2008-Codul Silvic, modificată prin Legea nr. 133/2015, cu modificările și completările ulterioare;

as) Legea nr. 190/2009 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea a VIII – a – Zone turistice;

at) Hotărârea Guvernului nr. 229/2009 privind reorganizarea Regiei Naționale a Padurilor- Romsilva și aprobarea regulamentului de organizare și funcționare, cu modificările și completările ulterioare;

au) Ordinul ministrului mediului nr. 979/2009 privind introducerea de specii alohtone, intervențiile asupra speciilor invazive, precum și reintroducerea speciilor indigene prevăzute în anexele nr. 4A și 4B la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, pe teritoriul național;

av) Legea nr. 171/2010 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor silvice, cu modificările și completările ulterioare;

aw) Legea nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare;

ax) Ordinul nr. 1540/2011 pentru aprobarea instrucțiunilor privind termenele, modalitățile și perioadele de colectare, scoatere și transport al materialului lemnos;

ay) Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 3814/2012 pentru aprobarea Normelor tehnice privind modificarea prevederilor amenajamentelor silvice și schimbarea categoriei de folosință a terenurilor din fondul forestier;

az) Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 3836/2012 privind aprobarea Metodologiei de avizare a tarifelor instituite de către administratorii/custozii ariilor

naturale protejate pentru vizitarea ariilor naturale protejate, pentru analizarea documentațiilor și eliberarea de avize conform legii, pentru fotografiatul și filmatul în scop comercial;

aaa) Ordinul ministrului mediului și schimbărilor climatice nr.1052/2014 privind aprobarea Metodologiei de atribuire a administrării și a custodiei ariilor naturale protejate;

abb) Contractul de administrare încheiat între Regia Națională a Pădurilor-Romsilva și Administrația Parcului Natural Vânători Neamț, având nr. 147/AC/2014 și 2082/SC/2014;

acc) Hotărârea Guvernului nr. 470/2014 pentru aprobarea Normelor referitoare la proveniența, circulația și comercializarea materialelor lemnoase, la regimul spațiilor de depozitare a materialelor lemnoase și al instalațiilor de prelucrat lemn rotund, precum și a unor măsuri de aplicare a Regulamentului Uniunii Europene nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 de stabilire a obligațiilor ce revin operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn;

add) Ordinul ministrului mediului, apelor și schimbărilor climatice nr. 1065/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Consiliilor Științifice constituite pentru ariile naturale protejate care necesită structuri de administrare;

ae) Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 394/2016 privind aprobarea componenței Consiliului Consultativ de Administrare al Parcului Natural Vânători Neamț;

aff) Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 476/2016 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Consiliului Consultativ de Administrare al Parcului Natural Vânători Neamț;

agg) Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 679/2016 privind aprobarea componenței Consiliului Științific al Parcului Natural Vânători Neamț.

1.4. Procesul de elaborare a planului de management

1.4.1. Elaborarea planului de management

Constituirea Parcului Natural Vânători Neamț și activitatea desfășurată de administrația acestei arii naturale protejate s-a aflat, pentru început, în strânsă legătură cu derularea proiectului „Managementul Conservării Biodiversității” finanțat de Banca Mondială, Guvernul României și Regia Națională a Pădurilor-ROMSILVA, demarat în noiembrie 1999. Proiectul a cuprins o serie întreagă de obiective care au urmărit întărirea capacității de management, atât la nivel național cât și local și constituirea unor modele de gospodărire a ariilor naturale protejate.

Elaborarea unui plan de management adaptat situației locale a reprezentat una dintre activitățile de importanță majoră și o condiție esențială pentru dezvoltarea unui sistem adecvat de gospodărire a parcului. Planul de management a fost elaborat de către Administrația Parcului Natural Vânători Neamț, împreună cu factorii interesați, atât la nivel național cât și local, pe baza consultării publice.

Pentru a se asigura o largă participare, atât în faza de pregătire cât și pe parcursul lucrărilor, s-au desfășurat activități precum:

i) informarea publicului, prin intermediul mass-media, asupra demarării procesului de elaborare a planului;

ii) invitarea reprezentanților din cadrul Consiliului Științific și Consiliului Consultativ de Administrare și implicarea acestora în procesul de elaborare a planului în toate fazele, prin ateliere și sesiuni de lucru;

iii) asigurarea cadrului adecvat pentru exprimarea opiniilor și sugestiilor tuturor participanților în cadrul grupurilor de lucru;

iv) difuzarea spre consultare, către toți cei interesați, a rezultatelor obținute de către grupul de lucru pentru elaborarea planului de management.

Procesul de elaborare a primei versiuni a planului de management s-a desfășurat cu sprijinul și sub coordonarea specialiștilor de la Fauna & Flora International din Marea Britanie, versiunea finală a primului plan de management fiind avizată de Consiliul Științific în ședința din 24.06.2003. Versiunea actualizată a acestuia a fost avizată favorabil de către Academia Română, Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii prin adresa nr.1870/2006 și trimisă către Ministerul Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului.

Urmare a apariției Ordonanței de Urgență nr. 57/2007 și a modificărilor aduse de aceasta, s-a elaborat o nouă versiune a planului de management, avizată de către Consiliului Consultativ prin adresa nr. 116/2008 și de către Consiliul Științific prin adresa nr.2/2008. Acesta a fost trimis către Regia Națională a Pădurilor - ROMSILVA cu adresa nr.41/2008 și înaintat la Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile.

Ținând cont de rezultatele unor proiecte finanțate prin Programul Operațional Sectorial Mediu, implementate de Administrația Parcului Natural Vânători Neamț, în cursul anului 2010 s-a elaborat o nouă versiune a planului de management, avizată de către Consiliului Consultativ prin adresa nr.1009/2010 și de către Consiliul Științific prin adresa nr. 13/2010 și trimisă la Ministerul Mediului și Pădurilor cu adresa nr. 172/SC/2011.

Lista instituțiilor și a persoanelor implicate în elaborarea planului de management este prezentată în anexa scrisă nr. 1.

1.4.2. Aprobare și revizuire

Planul de management integrat se elaborează de către Administrația Parcului Natural Vânători Neamț, prin consultarea Consiliului Consultativ de Administrare,

se avizează de către Consiliul Științific și se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului, apelor și pădurilor, emis în baza avizelor autorităților publice centrale din domeniul culturii, dezvoltării regionale și administrației publice și al agriculturii și dezvoltării rurale. Revizuirea planului de management se va face conform reglementărilor legale în domeniu, în vigoare.

1.5. Proceduri de modificare a Planului

Este evident faptul că, atât cadrul intern cât și cel extern, în care Administrația Parcului Natural Vânători Neamț își desfășoară activitatea, sunt într-o permanentă schimbare. Fenomene naturale imprevizibile, desfășurate pe o suprafață mai mare sau mai restrânsă, pot produce schimbări care impun reconsiderarea măsurilor de conservare a biodiversității. Prezența și activitatea omului poate accentua și accelera schimbările. De asemenea, noile orientări în ceea ce privește problematica din domeniu, atât la nivel politic, dar și tehnico-științific, pot induce schimbări în modul de abordare a managementului ariei protejate.

Realitățile economico-sociale, în continuă schimbare, pot influența resursele umane și economice de care dispune Administrația Parcului Natural Vânători Neamț pentru realizarea obiectivelor de management. Având în vedere cele de mai sus, în prezentul plan de management s-au preluat principiile de bază ale managementului adaptativ, care să determine o anumită flexibilitate a deciziilor în funcție de schimbările apărute.

Planul de management integrat este astfel conceput încât să definească principalele direcții de acțiune în vederea atingerii, pe termen lung, a obiectivelor specifice ariilor naturale protejate vizate. Planul cuprinde un set de prevederi, structurate pe obiective, care iau în considerare, pe cât posibil, factorii care pot schimba situația curentă.

Planurile detaliate de acțiune se elaborează anual de către Administrația Parcului Natural Vânători Neamț, cu aprobarea Consiliului Științific, având la bază prevederile planului de management, luându-se tot odată în considerare situația curentă pe teritoriul parcului, precum și interesele comunităților locale.

1.6. Proceduri de implementare a planului de management

După elaborarea participativă și aprobarea planului de management, are loc implementarea acestuia. Pentru aceasta, se elaborează în fiecare an un plan de lucru care să detalieze acțiunile cuprinse în planul de management și care să permită realizarea efectivă a obiectivelor specifice, reanalizarea și actualizarea, acolo unde este cazul, a unor prevederi cuprinse în planul de management, a unor priorități sau termene.

Prin prezentarea planului de lucru anual și analizarea în cadrul Consiliului Științific și a Consiliului Consultativ de Administrare, se realizează consultarea cu factorii interesați, referitor la modul de punere în aplicare a planului de management și a oportunității realizării unor modificări.

În conformitate cu prevederile legale, după aprobarea planului de management, autoritățile administrației publice locale competente au obligația actualizării documentațiilor privind amenajarea teritoriului și a documentațiilor de urbanism locale, prin integrarea prevederilor existente în planul de management al Parcului Natural Vânători Neamț.

Instituția prefectului va contribui la implementarea planului de management, atât prin coordonarea acțiunilor derulate de diferite instituții implicate pe plan local, cât și prin asigurarea comunicării cu instituțiile de la nivel central. Totodată, aceasta va veghea asupra îndeplinirii de către autoritățile publice locale a sarcinilor/răspunderilor care le revin sau care au fost asumate de către acestea.

Capitolul 2. DESCRIEREA PARCULUI NATURAL VÂNĂTORI NEAMȚ

2.1. Descriere generală

2.1.1. Localizare și acces

a) Localizare

Parcul Natural Vânători Neamț se află situat în nordul județului Neamț, la granița cu județul Suceava, cu precădere în raza comunelor Agapia, Bălțătești, Brusturi, Crăcăoani, Vânători Neamț, Răucești, Pipirig și a orașului Târgu Neamț.

Localizarea Parcului Natural Vânători Neamț este reprezentată în anexa desenată nr. 1.

Din punct de vedere geografic, parcul se întinde pe versantul estic al Munților Stânișoarei, subdiviziunea Munții Neamțului, în partea estică a Carpaților Orientali și peste Subcarpații Neamțului, acoperind o parte a bazinelor pâraurilor Neamțu și Cracău, între 47°03'10'' și 47°18'20'' latitudine nordică și 26°4'20'' și 26°22'32'' longitudine estică. Suprafața Parcului Natural Vânători Neamț este de 30631 hectare, din care 26351 hectare pădure.

Cea mai mare parte din limitele ROSCI0270 Vânători Neamț se suprapun cu limitele Parcului Natural Vânători Neamț, cu excepția zonelor limitrofe Mănăstirii Agapia și Mănăstirii Neamț, care sunt incluse în Parc, dar nu fac parte din ROSCI0270 Vânători Neamț. Limitele ROSCI0270 Vânători Neamț sunt prezentate pe pagina web a autorității publice centrale pentru protecția mediului.

Limitele ROSPA0107 Vânători Neamț se suprapun integral cu limitele Parcului Natural Vânători Neamț și sunt prezentate pe pagina web a autorității publice centrale pentru protecția mediului.

b) Acces

Accesul către Parcul Natural Vânători Neamț este în principal posibil dinspre Târgu Neamț, Piatra Neamț, Poiana Largului, Pașcani, Fălticeni, pe drumuri naționale.

Accesul către Parcul Natural Vânători Neamț se poate face astfel:

- a) Dinspre Vatra Dornei pe DN 17 B până la Poiana Largului;
- b) Dinspre Borsec pe DN 15 până la Poiana Largului;
- c) Dinspre Durău pe DJ 155 F până la Poiana Largului;
- d) Dinspre Bicz pe DN 15 până la Poiana Largului;
- e) Dinspre Poiana Largului pe DN 15 B Poiana Largului – Vânători Neamț – Târgu Neamț;
- f) Dinspre Piatra Neamț pe DN 15 C Piatra Neamț – Târgu Neamț;
- g) Dinspre Suceava pe DN 2 până la Cristești și apoi pe DN 15 B până la Târgu Neamț;
- h) Dinspre București pe E 85 București – Roman - Cristești și apoi pe DN 15 B până la Târgu Neamț.

În interiorul Parcului Natural Vânători Neamț există următoarele drumuri forestiere, prezentate în tabelul nr. 3.

Tabelul nr. 3. Drumuri forestiere din cadrul Parcului Natural Vânători Neamț

Denumire drum	Lungime în interiorul Parcului Natural Vânători Neamț -kilometri-	Administrator
Pârâul Adânc – FE017	0,4	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Icoana Nemțișor – FE018	8,5	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Pârâul Jacota – FE016	1,3	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț

Pârâul Paltinul – FE015	1,9	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Pârâul Bivolul – FE019	2,2	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Pârâul Bourului – FE020	2	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Pârâul Afișiș – FE014	2,4	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Pârâul Nilului – FE013	2,5	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Pârâul Alunului – FE0021	1,4	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Pârâul Humei – Pârâul Alunului FE022	4,6	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Pârâul Humei FE023	2	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
La Vulpărie FE028	1,9	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Pârâul Vatra Lupilor – FE029	0,8	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Maghernița – FE011	3,4	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Pârâul Nicoara – FE012	0,6	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Puturosul – Trapeze - FE010	1,3	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Vovidenia - FE008	0,8	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Trapezele - FE009	1,6	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Pârâul Iftimie FE024	5,2	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Cărbuna FE025	2,4	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Pârâul lui Chiriac FE026	1,8	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Nemțișor FE027	1,8	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Nemțișor (prelungire)FN007	1,5	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Coasta Dobru FN001	3,5	Ocolul Silvic Târgu Neamț
Valea Rea FE001	5,3	Ocolul Silvic Târgu Neamț
Pârâul Rupturii FN002	2	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Săscuța – Domesnic FE006	4	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Pârâul Bancu FN003	1,2	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Chița Mare FE004	3,8	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Pârâul Crucii FN 005	2,9	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Chița Mică FE042	0,7	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Rotunda FE005	0,9	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Alb Negru FE002	7,2	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Todosia FE003	0,9	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț
Pârâul Culeșa FE032	6,8	Ocolul Silvic Târgu Neamț

Sarata FE033	2,4	Ocolul Silvic Târgu Neamț
Văleni – Nemțisor FE036	4.7	Ocolul Silvic Târgu Neamț
Groși – Mureș FE037	1,8	Ocolul Silvic Târgu Neamț
Purcăroaia –D84	4,1	Ocolul SilvicVăratec
Pochivnica – D86	1,6	Ocolul SilvicVăratec
Balmuș – D88	3,1	Ocolul SilvicVăratec
Bălmuşel – D87	0,9	Ocolul SilvicVăratec
Pârâul Gardului D89	2,2	Ocolul SilvicVăratec
Pârâul Răchitei D90	2,5	Ocolul SilvicVăratec
Șoimu – D91	2,9	Ocolul SilvicVăratec
Boulețul Mic – D159	7,3	Ocolul SilvicVăratec
Boulețul Mare - D160	1,1	Ocolul SilvicVăratec
Funduri – D161	2,5	Ocolul SilvicVăratec
Sasu – Dârzanu - D162, D164	4,6	Ocolul SilvicVăratec
Antăleni D169	0,7	Ocolul SilvicVăratec
Bilbor D163	1,5	Ocolul SilvicVăratec
Coacăz D 177	0,6	Ocolul SilvicVăratec
Chitele – Pârâul Popii D165	8,9	Ocolul SilvicVăratec
Alunu – Făget D167, D170	2,1	Ocolul SilvicVăratec
Mediei D 165	1,0	Ocolul SilvicVăratec
Lozia –Magazia D92, D95	6,7	Ocolul Silvic Târgu Neamț
Filioara D 96	6,9	Ocolul Silvic Târgu Neamț
Agapia Nouă D97	5,2	Ocolul Silvic Târgu Neamț
Dărășag D 98	1,7	Ocolul Silvic Târgu Neamț
Negru – Obarșie D 100	2,7	Ocolul Silvic Târgu Neamț
Agapia Veche D 101	0,6	Ocolul Silvic Târgu Neamț
Căprioara D168	1,6	Ocolul SilvicVăratec
Ploștina	2,8	Ocolul SilvicVăratec

2.1.2. Dreptul de proprietate, folosință și administrare a terenurilor

În continuare se prezintă situația terenurilor din Parcul Natural Vânători Neamț repartizate pe proprietari/administratori și categorii de folosință:

Tabelul nr. 4. Repartizarea terenurilor din Parcul Natural Vânători Neamț pe proprietari/administratori și categorii de folosință

Proprietar	Statul Român		Biserica Ortodoxă - hectare-	Consilii Locale - hectare-	Persoane fizice - hectare-	Diferiți proprietari i - hectare-	Total Parcul Natural Vânători Neamț - hectare-
	Regia Națională a Pădurilor - hectare-	Administrația Națională Apele Române - hectare-					
Fond forestier	15367		10780	107	33		26287
Intravilan			173			502	675
Pajiști			921	975	923		2819
Pășuni împădurite			112		538		650
Ape,alpii minore		200					200
Total – hectare	15367	200	11986	1082	1494	502	30631

Tabelul nr. 5. Repartizarea terenurilor din Parcul Natural Vânători Neamț în funcție de zona internă a parcului

Categorie de teren	Zona de protecție integrală - hectare-	Zone de dezvoltare durabilă - hectare-	Zona de management durabil - hectare-	Total Parcul Natural Vânători Neamț - hectare-
Fond forestier	615,5	237	25434,5	26287
Intravilan		675		675
Fânețe, pășuni		845,2	1973,8	2819
Pășuni împădurite		342	308	650
Ape,alpii minore		131	69	200
Total – hectare	615,5	2230,2	27785,3	30631

Tabelul nr. 6. Repartizarea fondului forestier pe proprietari/administratori la data de 01.01.2016

Proprietari/ Administratori	Unitatea de producție	Unitatea amenajistică	Suprafața -hectare-
Statul Român/ Regia Națională a Pădurilor -Ocolul SilvicVăratec	I Cracăul Negru	1-82; 84D-92D;	3071,0
	II Cracăul Alb	1-22A%; 26-158; 159D-172D	5625,1
Total Ocolul Silvic Văratec			8696,1
Consiliul Local Cracaoani/ Ocolul SilvicVăratec	II Cracăul Alb	22A%-25	106,9
Total fond forestier administrat de Ocolul Silvic Văratec			8803,0
Statul Român/ Regia Națională a Pădurilor -Ocolul SilvicTârgu Neamț	I Secu	1-30; 143A; 143C; 143V; 144D	900,1
	II Dumbrava	9; 14; 15; 21-25; 28, 37D	240,9
	III Mănăstirea Neamț	166-175; 184D-198D	363,1
	IV Cetate	1-28; 31-41 ;42%; 43%; 44A%; 44B - 99; 102; 104D- 112D;	2976,7
	III Agapia	1-9A%; 9B-11; 28A%; 28B-42A%;42V; 43-57; 59-67A; 67B%; 83A%;83B%; 83Ad; 83C1,C2; 84-91; 92D- 95D; 96D%; 97D - 100D	2189,7
Total Ocolul Silvic Târgu Neamț			6670,5
Persoane fizice/ Ocolul SilvicTârgu Neamț	IV Cetatea	42%;43%;44A%;103 ABCD	28,2
	III Agapia	9A%,12A%,17A%,25 B%	5,06
Total persoane fizice			33,26
Total fond forestier administrat de OS Târgu Neamt			6703,76

Mitropolia Moldovei si a Bucovinei/ Ocolul Silvic Bisericesc Neamț	I Secu	1-8; 10-13; 16-20; 26-27;29-142; 143D-151D	4254,2
	II Mănăstirea Neamț	1-166; 167D-183D	5328,5
	III Agapia	12-17; 19-20; 22-28; 42; 58; 67-83	1197,6
Total Ocol Silvic Bisericesc Neamț			10780,3
TOTAL SUPRAFAȚĂ FOND FORESTIER din care:			26287,06
Regia Națională a Pădurilor - Romsilva			15366,6
Mitropolia Moldovei si a Bucovinei			10780,3
Consilii Locale			106,9
Persoane fizice			33,26

Distribuția ocoalelor silvice în cadrul Parcului Natural Vânători Neamț este prezentată în anexa desenată nr. 2.

Suprafața de 10780,3 hectare fond forestier amplasat în raza Unității de Producție I Secu , Unității de Producție II Mănăstirea Neamț și Unității de Producție III Agapia se află în proprietatea Mitropoliei Moldovei si a Bucovinei, ca urmare a reconstituirii dreptului de proprietate conform legilor de retrocedare a terenurilor agricole și forestiere către foștii proprietari. Această suprafață este administrată de Ocolul Silvic Bisericesc Neamț, conform regimului silvic și legislației în vigoare.

Fondurile cinegetice existente în Parcul Natural Vânători Neamț sunt prezentate în tabelul nr. 7.

Tabelul nr. 7. Fondurile cinegetice din cadrul Parcului Natural Vânători Neamț

Nr. crt.	Fond cinegetic	Gestionar	Suprafața totală	Suprafața inclusă în Parcul Natural Vânători Neamț
1	29 Magazia	Regia Națională a Pădurilor- Romsilva prin Direcția Silvică Neamț	12223,11	11699,0
2	30 Agapia		7585,7	3688,8

3	25 Secu	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț	7329,7	5327,0
4	26 Nemțisor	Asociația de Vânătoare și Pescuit Sportiv ”Diana Hunting”	15555,46	9916,2
Total			42693,97	30631,0

Distribuția fondurilor cinegetice de pe raza Parcului Natural Vânători Neamț este reprezentată în anexa desenată nr. 3. Zonele de liniște a vânatului, au fost delimitate conform Legii nr. 407/2006, cu modificările și completările ulterioare și sunt prezentate în anexa desenată nr. 4.

Zonele de liniște a vânatului care se află pe teritoriul Parcului Natural Vânători Neamț ocupă o suprafață de 4300,78 hectare și se împart după cum urmează:

a) Fondul Cinegetic 25 Secu: Unitatea de Producție I Secu, unitățile amenajistice 83-104 cu o suprafață totală de 793,7 hectare.

b) Fondul Cinegetic 26 Nemțisor: Unitatea de Producție II Mănăstirea Neamț, unitățile amenajistice 1 - 21, Unitatea de Producție I Secu, unitățile amenajistice 3-7,14,15, 21 - 29 și Unitatea de Producție IV Cetatea, unitățile amenajistice 86 – 99 cu o suprafață totală de 1484,4 hectare.

c) Fondul Cinegetic 29 Magazia: Unitatea de Producție II Cracăul Alb, unitățile amenajistice 106 - 140 cu o suprafață totală de 1257,5 hectare.

d) Fondul Cinegetic 30 Agapia: Unitatea de Producție III Agapia, unitățile amenajistice 13-17, 19-32 cu o suprafață totală de 765,18 hectare. Precizăm că parcela 21 nu face parte din Parcul Natural Vânători Neamț.

Lista habitatelor piscicole naturale din apele de munte din Parcul Natural Vânători Neamț, administrate de Regia Națională a Pădurilor - ROMSILVA prin Direcția Silvică Neamț, este prezentată în tabelul nr. 8.

Tabelul nr. 8. Habitate piscicole naturale din apele de munte administrate de către Regia Națională a Pădurilor - Romsilva

Denumire habitat	Limitele habitatului piscicol natural de la pana la...	Lungimea habitatului -kilometri-	Lungimea habitatului în Parcul Natural Vânători Neamț -kilometri-	Administrator delegat
Izvoarele Cracăului	Izvoare - vărsare în pârâul Cracău	23	23	Direcția Silvică Neamț

Lista habitatelor piscicole naturale din apele de munte, din Parcul Natural Vânători Neamț, administrate de alte entități este prezentată în tabelul 9.

Tabelul nr. 9. Habitate piscicole naturale din apele de munte administrate de alte entități

Denumire habitat	Limitele habitatului piscicol natural de la pana la...	Lungimea habitatului -kilometri-	Lungimea habitatului în Parcul Natural Vânători Neamț -kilometri-	Administrator delegat
Nemțișor Secu	Izvoare - vărsare în râul Neamțu	25	14,5	Disponibilizare Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură
Ozana Inferioară	Săscuța - Confluența cu râul Moldova	35	2,7	Asociația de Vânătoare și Pescuit Sportiv "Zimbrul" Târgu Neamț

2.1.3. Resurse de management și infrastructură

Sediul Administrației Parcului Natural Vânători Neamț este amplasat în comuna Vânători Neamț, județul Neamț, strada Zimbrului nr.2, cod poștal 617500. Administrația este dotată cu 4 autovehicule, din care două de teren, precum și echipament de birou și tehnologie informațională. Administrația Parcului Natural Vânători Neamț deține echipament de teren pentru voluntari și colaboratori incluzând corturi, binocluri, saci de dormit. cât și echipamente utilizate în analiza florei și faunei, instrumente de măsurat, determinatoare, receptoare GPS.

Prin proiectul ”Managementul Conservării Biodiversității”, finanțat prin Global Environmental Fund, s-a realizat Centrul de Vizitare a Parcului Natural Vânători Neamț, precum și facilitățile privind managementul zimbrului, cum ar fi țarcul de aclimatizare de 189 hectare, hrănituri și depozite fân și altele. Ulterior prin implementarea proiectelor Programului Operațional Sectorial Mediu, infrastructura Administrației Parcului Natural Vânători Neamț s-a diversificat, incluzând o punte suspendată în coronament, o pasarelă vizionare zimbrilor, turnuri observare faună, pavilioane și două trasee educaționale. În baza unui contract de comodat cu Direcția Silvică Neamț, Administrația Parcului Natural Vânători Neamț utilizează cabana Chitele de pe raza Ocolului Silvic Văratec, ca stație de monitorizare a zimbrilor în libertate.

Resursele financiare actuale necesare administrării Parcului Natural Vânători Neamț sunt detaliate în capitolul 6.2 din actualul Plan de Management.

Personalul implicat în administrarea Parcului Natural Vânători Neamț este, conform Hotărârii Guvernului nr. 230/2003, de 17 persoane. Structura de personal actuală este conformă Ordinului ministrului mediului și schimbărilor climatice nr. 1052/2014 și este prezentată în tabelul nr. 10.

Tabelul nr. 10. Structura de personal a Administrației Parcului Natural Vânători Neamț

Funcții	Număr persoane
Director administrație	1
Șef pază	1
Economist	1
Specialist în domeniul educației ecologice	1
Specialist în științele vieții	1
Specialist în domeniul tehnologiei informației	1
Agenți de teren/rangeri	11
TOTAL	17

2.1.4. Material cartografic

Tipurile de hărți utilizate pentru Parcul Natural Vânători Neamț sunt prezentate în tabelul nr. 11.

Tabelul nr. 11. Tipuri de hărți utilizate pentru Parcul Natural Vânători Neamț

Tipul de hartă	Scara	Procentaj din suprafața acoperită	Număr
Hărți IGFCOT	1:5.000	100	114
Hărți IGFCOT	1:50.000	100	4
Hărți topografice militare	1:100.000	100	1
Harta turistică a Parcului Natural Vânători Neamț	1:75.000	100	1
Hărți silvice	1:20.000	100	7
Hărți silvice	1:50.000	100	3

Administrația Parcului Natural Vânători Neamț folosește tehnologia GIS pentru prelucrarea datelor geografice, imagini satelitare, ortofotoplanuri precum și unele programe specializate, cum ar fi: ArcGis 9.3, GPS Pathfinder Office 2.45, Trimble GPS Correct, ArcPad 7.2.

Se utilizează imaginile satelitare LANDSAT 5, cu acoperire 100% a suprafeței Parcului Natural Vânători Neamț, precum și aerofotograme ce acoperă în totalitate suprafața parcului. Imaginea satelitară LANDSAT 5 a Parcului Natural Vânători Neamț este prezentată în anexa desenată nr. 5.

În arhiva de imagini a Parcului Natural Vânători Neamț se găsesc aproximativ 1200 imagini cu elemente reprezentative din parc, din care unele pot fi vizualizate și de pe pagina de internet a parcului.

2.1.5. Limitele prezente

Parcul Natural Vânători Neamț, în actualele limite, se extinde pe 15'10" latitudine (emisfera nordică) și 18'12" longitudine (emisfera estică), fiind poziționat în nordul județului Neamț. Tot sectorul sud-estic al Parcului Vânători Neamț este situat în exteriorul ariei montane, limita pendulând între bordura externă a Munților Stânișoarei și Depresiunea subcarpatică Ozana-Topolița. Extremitatea estică a Parcului Natural Vânători Neamț este situată la 26°22'32", în dreptul localității Brusturi. În Vârful Tarnițelor se înregistrează extremitatea sudică a Parcului Natural Vânători Neamț (47°03'10").

Limitele Parcului Natural Vânători Neamț au fost stabilite prin Hotărârea de Guvern nr.230/2003. Avându-se în vedere unele inadvertențe legate de descrierea limitelor în textul Hotărârii de Guvern nr.230/2003, pentru delimitarea acestora cu o precizie mai bună, Administrația a inițiat unele modificări punctuale ale descrierii acestora. Aceste modificări au fost aprobate în baza avizului Consiliului Științific al Parcului Natural Vânători Neamț nr. 420/2006 și confirmate în baza avizului Consiliului Științific al Parcului Natural Vânători Neamț nr. 13/2010. În temeiul art. 56¹(3) din Ordonanța de Urgență nr.57/2007, cu modificările și completările ulterioare, aceste modificări au fost trimise către Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice cu adresa nr.877/SC/2013. Diferențele punctuale dintre descrierea limitelor

Parcului Natural Vânători Neamț, conform planului de management și descrierea limitelor din Hotărârea de Guvern nr. 230/2003 sunt prezentate în anexa scrisă nr. 2.

Limita de nord pornește din Vârful Chițigaia Rea, aflat la o altitudine de 1124 metri, borna 149 din unitatea de producție II Mănăstirea Neamț, Ocolul Silvic Bisericesc Neamț, continuând spre est pe interfluviul nordic al bazinului Neamțului, prin Culmea Neamțului și Poiana Strugăria, până în Dealul Comorii, continuă prin Vârful Comorii și de aici pe Culmea Pleșului, Culmea Piscului și Dealul Cărbunelui, prin bornele silvice 289, 208, 209, 210 și 207 până în valea Slătioara, la confluența acesteia cu pârâul Târzia, borna 203 din unitatea de producție IV Cetatea, Ocolul Silvic Târgu Neamț. De aici urmează limita fondului forestier pe la marginea sudică a satului Grosi și cea vestică a comunei Brusturi, până în borna silvică 158, din unitatea de producție IV Cetatea, Ocolul Silvic Târgu Neamț. În cazul acestei limite se atinge valoarea maximă a latitudinii, de 47°18'20", în Vârful Cârlanului, din extremitatea nordică a Culmii Pleșului.

Limita de est pornește din borna silvică 158, din unitatea de producție IV Cetatea, Ocolul Silvic Târgu Neamț și continuă pe limita fondului forestier pe la vest de comuna Brusturi până la confluența văii Brusturi cu pârâul Maicilor ce coboară de sub vârful Lebedei, de unde continuă pe valea Brusturi până la borna silvică 92 din unitatea de producție IV Cetatea, Ocolul Silvic Târgu Neamț, trecând pe limita fondului forestier până în borna silvică 89 din aceeași unitate de producție. Din această bornă silvică, limita estică a Parcului Natural Vânători Neamț traversează, în linie dreaptă, o zonă de pășune, până în borna silvică 86. De aici se continuă pe limita fondului forestier, pe sub Dealul Neamțului, lăsând în afara Parcului Natural Vânători Neamț localitățile Târgu Neamț, Lunca și Nemțișor, pe care le ocolește pe la nord-est până la borna silvică 251 din unitatea de producție II Mănăstirea Neamț din Ocolul Silvic Bisericesc Neamț. Coboară apoi pe valea Iftimie și după confluența cu pârâul Nemțișor, pe valea acestuia,

până la drumul spre Schitul Cărbuna, continuând pe acesta până la intersecția cu drumul ce leagă Mânăstirea Neamț de Vânători Neamț, continuând pe marginea vestică a acestuia până la Pădurea Dumbrăvii, mai exact până la borna silvică borna 48 din unitatea de producție II Dumbrava, Ocolul Silvic Târgu Neamț, traversând apoi drumul în borna silvică 44 din unitatea de producție I Secu, Ocolul Silvic Bisericesc Neamț, mergând pe limita fondului forestier până la borna 41 din aceeași unitate de producție. De aici coboară în valea Neamțului pe marginea terenurilor agricole până întâlnește o vale secată pe care o urmează pe direcția vest până la confluența cu pârâul Neamțu pe care îl traversează în linie dreaptă și urcă pe drumul de pământ ce merge perpendicular pe albia Neamțu către pădure, prin valea Rea, până la borna 298 din UP I Secu, Ocolul Silvic Târgu Neamț, continuând pe limita fondului forestier până la borna 200 din unitatea de producție III Agapia, Ocolul Silvic Târgu Neamț, pe care coboară prin bornele 187, 182, 183 până la pârâul Agapia pe care îl traversează în linie dreaptă, până la intersecția cu limita fondului forestier, borna silvică 455 din unitatea de producție III Agapia, Ocolul Silvic Bisericesc Neamț și se continuă prin bornele silvice 61, 58 și 55 pe limita fondului forestier, până în borna silvică 56 din unitatea de producție III Agapia, Ocolul Silvic Bisericesc Neamț. De aici ocolește localitățile Văratec, Filioara, Valea Arini și Bălțătești pe limita fondului forestier peste Dealul Filioara, până în valea Cracăului, borna 180 din unitatea de producție I Cracăul Negru, Ocolul Silvic Văratec. De aici se continuă pe limita fondului forestier până în borna silvică 187, din unitatea de producție I Cracăul Negru, Ocolul Silvic Văratec, de unde limita Parcului Natural Vânători Neamț urcă pe cursul pârâului Cracău pe o distanță de 405 metri, iar în zona unde pârâul Cracău se apropie cel mai mult de fondul forestier, limita trece pe limita fondului forestier. Aceasta zonă de trecere de pe cursul pârâului Cracău pe limita fondului forestier se afla la o distanță de 153 metri vest față de borna silvică 34 din unitatea de producție I Cracăul Negru, Ocolul Silvic Văratec. Din borna silvică

34, limita ajunge în borna silvică 35 din unitatea de producție I Cracăul Negru, Ocolul Silvic Văratec, se continuă pe limita fondului forestier pe o distanță de 180 de metri până la intersecția cu un drum de pământ pe care îl urmează până la intersecția acestuia cu drumul forestier Purcăroaia pe care îl urmează până întâlnește borna silvică 9 din aceeași unitate de producție.

Tot sectorul sud-estic al Parcului Natural Vânători Neamț este situat în exteriorul ariei montane, limita pendulând între bordura externă a Munților Stânișoarei și Depresiunea subcarpatică Ozana-Topolița. Extremitatea estică a Parcului Vânători Neamț este situată la 26⁰22'32", în dreptul localității Brusturi.

Limita de sud continuă de la borna silvică 9 din unitatea de producție I Cracăul Negru, Ocolul Silvic Văratec pe interfluviul dintre bazinele Cracăului și Almașului, pe Culmea Crăcăoanilor, Dealul Măgurii peste Vârful Măgura Gârcina, aflat la o altitudine de 1162metri, apoi pe Culmea Hotarelor peste Vârful Tarnițelor până la Vârful Buhalnița, borna silvică 92 din unitatea de producție II Cracăul Alb, Ocolul Silvic Văratec.

Limita de vest pornește din Vârful Buhalnița, aflat la o altitudine de 1231metri, unde se atinge și altitudinea maximă absolută, după care se continuă prin culmile Steregoaia și Stânișoara, prin borna silvică 256 din unitatea de producție II Cracăul Alb, Ocolul Silvic Văratec, atingând Vârful Crainicul. În acest sector, limita de vest urmărește linia altitudinilor maxime, care separă bazinele superioare ale Boulețului și Hangului. Din Vârful Crainicul limita se continuă pe direcția nord-est, pe limita dintre ocoalele silvice, prin Bâtea Cucului, Bâtea Hotarelor și Bâtea Târgurilor, de unde urcă pe Obcina Chitelor, Obcina Săscuțelor, coborând apoi până aproape de confluența văii Săscuța cu Neamțul, mai exact în borna silvică 297 din unitatea de producție I Secu, Ocolul Silvic Bisericesc Neamț. Aici își schimbă direcția spre est trecând prin bornele silvice 281 și 279 din unitatea de producție I Secu, Ocolul Silvic Bisericesc Neamț, pe limita fondului forestier până întâlnește drumul județean 157 F. Din acest punct,

limita își schimbă direcția spre nord, urmărind marginea estică a drumului județean 157 F, pe o distanță de 290 de metri, după care își schimbă direcția spre est, pe limita dintre proprietăți pe care o urmează până la intersecția acesteia cu drumul național 15 B, pe care îl traversează, continuând până în borna 19, din unitatea de producție II Mănăstirea Neamț din Ocolul Silvic Bisericesc Neamț. Continuă pe limita pădurii până în borna silvică 17, de unde urcă pe interfluviul dintre pâraurile Neamț și Nemțișor, pe Dealul Râșca și Dealul Leghin. De aici, pe limita dintre Ocoalele Silvice Bisericesc Neamț și Pipirig, continuă pe Dealul Dobreanu și Coasta Fagului, apoi pe Piciorul Bompa, până în Vârful Chițigaia Rea, borna silvică 149 din unitatea de producție II Mănăstirea Neamț, Ocolul Silvic Bisericesc Neamț. În proximitatea Vârfului Crainicul se înregistrează punctul extrem vestic al Parcului Natural Vânători Neamț, de 26°04'20".

Parcul Natural Vânători Neamț se extinde pe 15'10" latitudine și 18'12" longitudine, fiind poziționat în nordul județului Neamț. Din punct de vedere fizico-geografic, cea mai mare parte a teritoriului aparține părții sud-estice a Munților Stânișoarei, cu unele extensii și prelungiri în aria masivelor deluroase de la marginea Depresiunii subcarpatice Ozana-Topolița.

2.1.6 Zonarea internă

Din punct de vedere al zonării interne, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.49/2011, cu modificările și completările ulterioare, suprafața Parcului Natural Vânători Neamț se împarte în trei zone:

- a) zona de protecție integrală - 615,5 hectare;
- b) zona tampon- zona de management durabil - 27785,3 hectare;
- c) zona de dezvoltare durabilă - 2230,2 hectare.

Zonarea internă a Parcului Natural Vânători Neamț este reprezentată în anexa desenată nr. 6.

a) Zona de protecție integrală

Zona de protecție integrală cuprinde cele mai valoroase bunuri ale patrimoniului natural din interiorul Parcului Natural Vânători Neamț. Are o suprafață totală de 615,5 hectare și se compune din patru trupuri, după cum urmează:

i) Zona de aclimatizare a zimbrului, Ocolul Silvic Târgu Neamț, Unitatea de Producție II Dumbrava, unitățile amenajistice 14 B,C,D;15 A%,B;21D%,V%;22A%, C,B,V;23A%,B,C;24A,B;25A,B,C,D,E,F,V;28A% în suprafață totală de 189,0 hectare - suprafața efectivă a țarcului de zimbri.

În țarcul de aclimatizare se află exemplare de zimbri, aflate în semilibertate, pentru care se asigură furajare doar în sezonul rece, parte din aceste exemplare vor fi puse ulterior în libertate. Importanța acestei zone, dedicate managementului zimbrului în semilibertate, a făcut ca începând cu anul 2006, aceasta să fie inclusă în zona de conservare specială. Includerea zonei de aclimatizare a zimbrului în zona de conservare specială a fost avizată favorabil de către Academia Română, Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii prin adresa nr. 1870/2006. Ulterior, după apariția Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare, această zonă a fost inclusă în zona de protecție integrală a Parcului Natural Vânători Neamț, includere avizată succesiv de către Consiliul Științific, prin adresele nr.2/07.02.2008 și nr. 13/2010.

În această zonă de protecție integrală există o serie de construcții destinate managementului efectivului de zimbri, cum ar fi: hrănitori, depozite de furaje, fânării, observatoare, pavilioane, puntea de observare zimbri și căsuțe de monitorizare zimbri.

ii) Zona Rezervației de Stejari Dumbrava, Ocolul Silvic Bisericesc Neamț, Unitatea de Producție I Secu, unitățile amenajistice 19A,B și 20 în suprafață totală de 63,2 hectare.

Zona de conservare specială a Parcului Natural Vânători Neamț, conform Ordinului de ministru nr. 552/2003, s-a constituit din parcelele silvice 19 și 20 din Unitatea de Producție II Dumbrava a Ocolului Silvic Târgu Neamț, actualmente parcelele silvice 19 și 20 din Unitatea de Producție I Secu a Ocolului Silvic Bisericesc Neamț. După apariția Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare, zona Rezervației de Stejari Dumbrava a fost încadrată în zona de protecție integrală.

iii) Zona Agapia-Văratec, Ocolul Silvic Bisericesc Neamț, Unitatea de Producție III Agapia, unitățile amenajistice 19A,B,C;20A,B;22A,B,C,V; 23A,B,C,D,E;24A,B,C,V;25A,B;26A,B;27A,B;28A și Ocolul Silvic Târgu Neamț, Unitatea de Producție III Agapia, unitățile amenajistice 28 B, 29A,B,C în suprafață totală de 360,9 hectare, din care 309,7 hectare la Ocolul Silvic Bisericesc Neamț și 51,2 hectare la Ocolul Silvic Târgu Neamț.

Pornind de la adresa Comisiei pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii nr. 1519/2005 prin care se recomandă extinderea zonei de conservare specială a Parcului Natural Vânători Neamț, prin includerea în aceasta a arboretelor de brad prezente în Unitatea de Producție III Agapia din Ocolul Silvic Văratec, Administrația Parcului Natural Vânători Neamț a propus Direcției Silvice Piatra Neamț, prin adresa nr.824/2005, includerea zonei Agapia-Văratec, așa cum este descrisă mai sus, în zona de conservare specială. Această propunere a fost acceptată prin adresa Direcției Silvice Piatra Neamț nr.11758/2005. Includerea zonei Agapia-Văratec în zona de conservare specială a fost avizată favorabil de către Academia Română, Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii prin adresa nr.1870/2006. Urmare a apariției Ordonanței de Urgență nr.57/2007 și a modificărilor aduse de aceasta, zona Agapia-Vărateca fost inclusă în zona de protecție integrală.

iv) Zona de preeliberare a zimbrului, Ocolul Silvic Văratec, Unitatea de Producție II Cracăul Alb, unitatea amenajistică 109 C în suprafață totală de 2,4hectare.

Urmare a realizării, în cursul anului 2010, a facilităților pentru punerea în libertate a zimbrilor, în special a țarcului de preeliberare, a fost necesară includerea acestei zone în zona de protecție integrală a Parcului Natural Vânători Neamț, includere avizată de către Consiliul Științific prin adresa 13/2010. În această zonă de protecție integrală există o serie de construcții, cum ar fi: cabana Chitele, hrănitore și depozit de furaje, hrănitore concentrate, necesare managementului zimbrilor ce urmează a fi puși în libertate.

Tabelul nr. 12. Unitățile amenajistice incluse în zona de protecție integrală

Zona de protecție integrală	Ocolul Silvic	Unitatea de producție	Unitățile amenajistice	Suprafața -hectare-
Zona de aclimatizare a zimbrului	Târgu Neamț	II Dumbrava	14 B	0,6
	Târgu Neamț	II Dumbrava	14 C	35
	Târgu Neamț	II Dumbrava	14 D	1,4
	Târgu Neamț	II Dumbrava	15 A%	8
	Târgu Neamț	II Dumbrava	15 B	10,7
	Târgu Neamț	II Dumbrava	21 D	3,6
	Târgu Neamț	II Dumbrava	21V	2,5
	Târgu Neamț	II Dumbrava	22 A%	18,7
	Târgu Neamț	II Dumbrava	22 B	3,9
	Târgu Neamț	II Dumbrava	22 C	2,6
	Târgu Neamț	II Dumbrava	22V	0,5
	Târgu Neamț	II Dumbrava	23 A%	6
	Târgu Neamț	II Dumbrava	23 B	10,9
	Târgu Neamț	II Dumbrava	23 C	6,9
	Târgu Neamț	II Dumbrava	24 A	24,3
	Târgu Neamț	II Dumbrava	24 B	1,1
	Târgu Neamț	II Dumbrava	25 A	0,9
	Târgu Neamț	II Dumbrava	25 B	3,2
	Târgu Neamț	II Dumbrava	25 C	33,2
	Târgu Neamț	II Dumbrava	25 D	3,5
	Târgu Neamț	II Dumbrava	25 E	0,4
Târgu Neamț	II Dumbrava	25 F	0,5	
Târgu Neamț	II Dumbrava	25V	5,8	
Târgu Neamț	II Dumbrava	28 A%	4,8	

Total				189
Zona Rezervației de Stejari Dumbrava	Bisericesc Neamț	ISecu	19 A	33,3
	Bisericesc Neamț	I Secu	19 B	2,4
	Bisericesc Neamț	I Secu	20	27,5
Total				63,2
Zona Agapia-Văratec	Bisericesc Neamț	III Agapia	19 A	17,4
	Bisericesc Neamț	III Agapia	19 B	18,3
	Bisericesc Neamț	III Agapia	19 C	1,7
	Bisericesc Neamț	III Agapia	20 A	6,7
	Bisericesc Neamț	III Agapia	20 B	11,9
	Bisericesc Neamț	III Agapia	22 A	19
	Bisericesc Neamț	III Agapia	22 B	28,7
	Bisericesc Neamț	III Agapia	22 C	6,9
	Bisericesc Neamț	III Agapia	22V	0,1
	Bisericesc Neamț	III Agapia	23 A	4,8
	Bisericesc Neamț	III Agapia	23 B	16,3
	Bisericesc Neamț	III Agapia	23 C	17,3
	Bisericesc Neamț	III Agapia	23 D	1
	Bisericesc Neamț	III Agapia	23 E	0,1
	Bisericesc Neamț	III Agapia	24 A	59,1
	Bisericesc Neamț	III Agapia	24 B	1,5
	Bisericesc Neamț	III Agapia	24 C	0,3
	Bisericesc Neamț	III Agapia	24V	0,2
	Bisericesc Neamț	III Agapia	25 A	24,7
	Bisericesc Neamț	III Agapia	25 B	0,6
	Bisericesc Neamț	III Agapia	26 A	38,2
	Bisericesc Neamț	III Agapia	26 B	3,3
	Bisericesc Neamț	III Agapia	27 A	22,4
	Bisericesc Neamț	III Agapia	27 B	1,4
	Bisericesc Neamț	III Agapia	28 A	7,8
	Târgu Neamț	III Agapia	28 B	0,7
	Târgu Neamț	III Agapia	29 A	21,2
Târgu Neamț	III Agapia	29 B	26	
Târgu Neamț	III Agapia	29 C	3,3	
Total				360,9
Zona de preeliberare a zimbrului	Văratec	II Cracăul Alb	109 C	2,4
Total				2,4
TOTAL				615,5

Limitele zonelor de protecție integrală sunt:

i). Zona de aclimatizare a zimbrului

Limita de nord începe din borna 58, Unitatea de Producție II Dumbrava, și se continuă spre est pe limita dintre parcelele 25 și 26 până în borna 57, urcă spre nord în borna 62, se continuă pe limita de parcelă dintre parcelele 27 și 28 până la intersecția subparcelelor 27A cu 28 A. De aici limita merge spre est și apoi spre sud – est pe limita subparcelei 28A până la intrsecția în partea de est a subparcelei 28A cu parcela 23. Limita se continuă spre est prin parcela 23A până la intersecția cu limita parcelară dintre parcelele 23 și 22, din aceeași unitate de producție.

Limita de est începe de la limita dintre parcelele 23 și 22, din Unitatea de Producție II Dumbrava, de unde coboară spre sud prin parcela 22A, apoi se continuă pe limita nordică a subparcelei 22B până la limita parcelară dintre parcelele 22 și 21. Limita se continuă spre sud-est pe limita subparcelei 21V și 21D la limita de est până în borna 49, din aceeași unitate de producție.

Limita de sud începe de la borna 49, din Unitatea de Producție II Dumbrava, și se continuă prin parcela 15A spre vest până la intersecția cu limita dintre parcelele 13 și 14, apoi urcă pe limita de parcelă dintre parcelele 13 și 14 până la borna 25, unde o ia spre nord până în borna 27. De aici limita merge spre vest pe limita parcelară trecând prin borna 29 până în borna 22, din aceeași unitate de producție.

Limita de vest pornește din borna 22, din Unitatea de Producție II Dumbrava și se continuă spre nord pe limita dintre parcelele 7 și 25 până la borna 58.

ii). Zona Agapia -Văratec

Limita de nord pornește din borna 64, Unitatea de Producție III Agapia, la intersecția drumului Județean 155C cu drumul forestier Filiorul pe malul drept al Pârâului Agapia. Limita se continuă spre est pe limita fondului forestier, trecând prin bornele 62, 51, 58, 55 până la borna 56 din aceeași unitate de producție.

Limita de est începe de la borna 56 din Unitatea de Producție III Agapia, urmărind limita fondului forestier până la borna 53 de unde merge spre vest prin borna 54 până în dreptul bornei 59. De aici limita merge spre sud prin bornele 52, 50, 48, pe marginea fondului forestier până la intersecția subparcelelor 22A cu 22C în apropierea bornei 48. De la intersecția subparcelelor, limita se continuă spre est până în borna 44, apoi spre sud prin borna 42, traversează drumul forestier Filiorul până în borna 39, din aceeași unitate de producție.

Limita de sud corespunde în totalitate limitei dintre parcelele 17 și 19 din Unitatea de Producție III Agapia și începe din borna 39 și se continuă spre vest pe Piciorul Runcu până în borna 38, din aceeași unitate de producție.

Limita de vest pornește din borna 38, din Unitatea de Producție III Agapia, trece prin bornele 41, 43, 47, 49 care sunt vecine la vest cu Poiana Dealul Mare, apoi se continuă prin bornele 69, 67, 63, 65, până în borna 64, din aceeași unitate de producție, aflată pe malul drept al Pârâului Agapia.

iii). Rezervația de Stejari Dumbrava

Limita de nord începe de la borna 44, din Unitatea de Producție I Secu, și se continuă spre est pe limita fondului forestier până în borna 45 la sud de satul Nemțișor și apa cu același nume.

Limita de est coboară din borna 45, din Unitatea de Producție I Secu, la vest de satul Vânători, spre sud pe limita fondului forestier, prin bornele 46, 47 traversând Drumul Național 15C până în borna 42, din aceeași unitate de producție.

Limita de sud începe de la borna 42, din Unitatea de Producție I Secu, și se continua spre est până în borna 41 pe limita fondului forestier, aflată la nord de terenurile agricole ale satului Vânători Neamț.

Limita de vest urcă spre nord din borna 41, din Unitatea de Producție I Secu, pe limita dintre parcelele 18 și 19 la borna 40 unde traversează Drumul Național

15C și se continuă pe limita de sud a parcelei 20 până în borna 44, din aceeași unitate de producție.

iv). Zona de preeliberare a zimbrului

Limita de nord se suprapune cu partea nordică a țarcului de monitorizare zimbri, respectiv cu partea nordică a unității amenajistice 109 C, din Unitatea de Producție II Cracăul Alb.

Limita de sud – est se suprapune cu limita dintre subparcelele 109 C și 109A, din Unitatea de Producție II Cracăul Alb.

Limita de vest începe de la intersecția subparcelară dintre subparcelele 109 A, 109 C și 108 A, din Unitatea de Producție II Cracăul Alb, de unde urcă pe limita dintre subparcelele 109 A și 109 C, din aceeași unitate de producție.

b) Zona de management durabil

În baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare, zonele tampon, denumite în parcurile naturale zone de management durabil, nu se includ în zonele cu protecție integrală, strictă sau de dezvoltare durabilă a activităților umane și fac trecerea între zonele cu protecție integrală și cele de dezvoltare durabilă. În cazul Parcului Natural Vânători Neamț zona de management durabil se întinde pe o suprafață de 27785,3hectare.

c) Zona de dezvoltare durabilă

Zonele de dezvoltare durabilă a activităților umane sunt zonele în care se permit activități de investiții/dezvoltare, cu prioritate cele de interes turistic, dar cu respectarea principiului de utilizare durabilă a resurselor naturale și de prevenire a oricăror efecte negative semnificative asupra biodiversității. În cazul Parcului

Natural Vânători Neamț zona de dezvoltare durabilă însumează o suprafață de 2230,2 hectare după cum urmează:

i). Zona de dezvoltare durabilă – Cetatea Neamțului, cuprinde zona monumentului istoric Cetatea Neamțului și facilitățile aferente, inclusiv drumul de acces, având o suprafață de 1,1 hectare. Se învecinează la nord cu subparcelele 13 B, iar la vest, sud și est cu subparcelele 13 C, din Unitatea de Producție IV Cetatea, Ocolul Silvic Târgu Neamț.

ii). Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Sf. Crucesă află situată în enclava E1 din parcela 58 din Unitatea de Producție IV Cetatea, având o suprafață de 2,7 hectare.

iii). Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Icoana Nouăse află situată în enclava E2 din Unitatea de Producție II Mănăstirea Neamț, având o suprafață de 36,06 hectare.

Limita de nord pornește din borna 176, Unitatea de Producție II Mănăstirea Neamț, se continuă pe limita subparcelei 100 A până în borna 175, după care merge pe limita Ocolului Silvic Râșca până în borna 179 și apoi pe limita subparcelei 104 B până în borna 184, din aceeași unitate de producție.

Limita de est începe din borna 184, din Unitatea de Producție II Mănăstirea Neamț, se continuă pe limita subparcelei 103 A și 103 E până în borna 183, după care se continuă cu limita subparcelei 102 până în borna 182 din aceeași unitate de producție.

Limita de sud coincide cu Pârâul Nemțișor între bornele 182 și 108, din Unitate de Producție II Mănăstirea Neamț, și se continuă pe limita fondului forestier până în borna 164 din aceeași unitate de producție.

Limita de vest începe din borna 164, din Unitatea de Producție II Mănăstirea Neamț, de unde continuă pe limita fondului forestier până în borna 163, apoi ajunge până în borna 178 situată pe malul drept al pârâului Bivolul, după care

traversează drumul forestier 194 D, după care se continuă pe limita de est a parcelei 101 până în borna 176, din aceeași unitate de producție.

iv). Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Icoana Veche– se află situată în enclava E2 din interiorul parcelei 56 din Unitatea de Producție II Mănăstirea Neamț, având o suprafață de 0,7 hectare.

Limitele de nord și de est coincid cu limita subparcelei 56 B, din Unitatea de Producție II Mănăstirea Neamț, iar la sud și vest cu limita subparcelei 56 C, din aceeași unitate de producție.

v). Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Pocrov– se află situat în enclava E1 din Unitatea de Producție I Secu, având o suprafață de 10,88 hectare.

Limita de nord pornește din borna 25 pe limita fondului forestier până în borna 21, din Unitatea de ProducțieII Mănăstirea Neamț.

Limita de est pornește din borna 21 merge pe limita fondului forestier până în borna 10 din Unitatea de ProducțieI Secu.

Limita de sud pornește din borna 10, Unitatea de ProducțieI Secu, pe limita fondului forestier a subparcelei 5 B până în borna 8, din aceeași unitate de producție.

Limita de vest pornește din borna 8, Unitatea de ProducțieI Secu, de unde se continuă pe limita fondului forestier în partea de est a parcelei 4 până în borna 25, din Unitatea de Producție II Mănăstirea Neamț.

vi). Zona de dezvoltare durabilă Mănăstirea Neamț – Vovidenia este situată pe terenurile- agricol, pajiști, intravilan-, aflate în proprietatea Mănăstirii Neamț, având o suprafață de 401,41 hectare, fiind delimitată astfel:

Limita de nord începe din borna 65, din Unitatea de Producție II Mănăstirea Neamț și se continuă cu Pârâul Nemțișor până în borna 210, apoi pe limita fondului forestier trecând prin bornele 230, 235 traversează Pârâul Humei ajungând în borna 244 după care prin partea de sud a parcelelor 133, 134, 135 și 136 trecând prin bornele 248, 249 și 252 ajunge în borna 251, din aceeași unitate de producție.

Limita de est pornește din borna 251, din Unitatea de Producție II Mănăstirea Neamț, și merge pe limita Parcului Natural Vânători Neamț până în borna 44, din Unitatea de Producție I Secu.

Limita sud – vestică pornește din borna 44, din Unitatea de Producție I Secu, traversează drumul și continuă pe limita fondului forestier trecând prin bornele 50,52, apoi pe partea nordică a subparcelei 23 A și 23 B, continuând pe partea estică a subparcelei 28 A și apoi pe limita sudică a subparcelei 28 B ajunge în borna 54, după care se continuă pe limita fondului forestier trecând prin bornele 64 și ajungând în borna 1 din Unitatea de Producție II Mănăstirea Neamț, după care, pe limita fondului forestier, trece prin bornele 12, 9, 10 11, 5 ajungând în borna 52 de pe malul stâng al pârâului Maghernița, după care se continuă pe limita fondului forestier prin bornele 51, 120, 52 și 54 de pe Pârâul Cerdac, continuând pe limita estică a subparcelei 34 A până în borna 65, din aceeași unitatea de producție.

vii). Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Braniște – Leghin este situată pe terenul Mănăstirii Neamț, având o suprafață de 329,36 hectare.

Limita de nord pornește din borna 19 din Unitatea de Producție I Secu și se continuă pe limita fondului forestier în partea sudică a parcelelor 11, 12, 13, 14, 15 până în borna 32, după care traversează drumul DN 15 B ajungând în borna 39, continuându-se pe limita vestică a parcelei 16 până în borna 34, apoi pe limita sudică a parcelelor 16, 17 și 18 până în borna 41, din aceeași unitate de producție.

Limita de est pornește din borna 41, Unitatea de Producție I Secu și se continuă pe limita parcului ajungând în borna 299 din aceeași unitate de producție.

Limita de sud pornește din borna 299, Unitatea de Producție I Secu și se continuă pe limita fondului forestier spre vest pe limita nordică a parcelelor 13, 26, 27 și 28 până în borna 50, din aceeași unitate de producție.

Limita de vest pornește din borna 50, Unitatea de Producție I Secu și se continuă pe limita Parcului Natural Vânători Neamț până în borna 19 din aceeași unitate de producție.

viii). Zona de dezvoltare durabilă – Mănăstirea Secu este situată pe terenul Mănăstirii Secu, având o suprafață de 66,31 hectare.

Limita de nord începe din borna 270, din Unitatea de Producție I Secu, și se continuă pe limita fondului forestier a parcelei 128 până în borna 269, după care traversează drumul și ajunge până în borna 75 situată pe malul drept al Pârâului Secu.

Limita de est începe din borna 75, din Unitatea de Producție I Secu, continuând pe limita fondului forestier din partea vestică a parcelelor 40, 41, 42, 45, și 46, trecând prin bornele 79, 74 până în borna 83, după care traversează drumul în borna 248, din aceeași unitate de producție.

Limita de sud începe din borna 248, din Unitatea de Producție I Secu, de unde continuă pe limita fondului forestier în partea nordică a parcelelor 122, 125, 126, și 127 trecând prin bornele 251, 256, 257, 259, 260 ajungând până în borna 263, din aceeași unitate de producție.

Limita de vest începe din borna 263, din Unitatea de Producție I Secu, și coincide cu limita estică a parcelei 137, trecând prin bornele 264, 265 ajungând până în borna 270, din aceeași unitate de producție.

ix). Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Piciorul Crucii se află situată în enclavele E1 și E2 din Unitatea de Producție I Secu, având o suprafață de 51,50 hectare.

Limita de nord pornește din borna 203, din Unitatea de Producție I Secu, și se continuă pe limita fondului forestier până în borna 200, se continuă pe limita de est a subparcelei 113 A până în borna 201, apoi traversează drumul forestier nr. 5 ajungând în borna 192, continuându-se pe limita sudică a subparcelei 113 A până în borna 194, din aceeași unitate de producție.

Limita de est începe din borna 194, din Unitatea de Producție I Secu, se continuă pe limita vestică a subparcelei 112 A până în borna 198 trecând apoi prin bornele 197, 188, 189, 190 până în borna 186, din aceeași unitate de producție.

Limita de sud pleacă din borna 186, din Unitatea de Producție I Secu, se continuă pe limita fondului forestier din partea nordică a subparcelei 111 A până în borna 191, ajungând apoi până în borna 193, din aceeași unitate de producție.

Limita de vest începe din borna 193, din Unitatea de Producție I Secu, și merge pe limita estică a subparcelei 114 A până în borna 203, din aceeași unitate de producție.

x). Zona de dezvoltare durabilă – Mănăstirea Agapia Vecheeste situată în poiana Agapia Veche, având o suprafață de 10,69 hectare.

Limita de nord pornește din borna 164, din Unitatea de Producție III Agapia, și se continuă pe limita Ocolul Silvic Târgu Neamț până în borna 165, după care se continuă cu limita subparcelei 78 B până la intersecția cu limita subparcelară ce desparte subparcelele 78 B de 78 A, din aceeași unitate de producție.

Limita de est pornește de la intersecția limitei subparcelare dintre subparcelele 78 B de 78 A, din Unitatea de Producție III Agapia și se continuă pe limita fondului forestier a subparcelei 78 A până în borna 168, din aceeași unitate de producție.

Limita de sud pornește din borna 168, din Unitatea de Producție III Agapia, și se continuă pe limita fondului forestier a parcelei 77 A până la intersecția cu limita subparcelară ce desparte subparcelele 77 A de 77 B, din aceeași unitate de producție.

Limita de vest pornește de la intersecția limitei subparcelare dintre subparcelele 77 B de 77 A, din Unitatea de Producție III Agapia, și se continuă pe partea estică a subparcelelor 77 B și 77 D până în borna 164, din aceeași unitate de producție.

xi). Zona de dezvoltare durabilă – Mănăstirea Agapiaeste situată în Poiana Muncelului, având o suprafață de 58,46 hectare.

Limita de nord pornește din borna 174, din Unitatea de Producție III Agapia, pe culmea Agapia Veche până în borna 188, din aceeași unitate de producție.

Limita de est pornește din borna 188, din Unitatea de Producție III Agapia, pe limita vestică a subparcelei 85 B până în borna 185, apoi se continuă pe limita

vestică a parcelei 83, traversează pârâul Agapia și ajunge în borna 64, continuând pe limita pârâului Agapia până în borna 68, ajungând apoi pe limita fondului forestier până la intersecția cu Piciorul Cantonului în borna 70, din aceeași unitate de producție.

Limita de sud pornește din borna 70, traversează drumul FE 14 și ajunge în borna 148, din aceeași unitate de producție.

Limita de vest pornește din borna 148 și se continuă pe limita fondului forestier pe partea estică a parcelei 69 până în borna 151, continuându-se cu limita subparcelei 70 A până la intersecția Pârâului Agapia Veche, continuând pe acest pârâu până la intersecția cu Pârâul Călugăriței, apoi traversează drumul FE 18, și se continuă pe drumul FE 19 până în borna 173 după care urmărește limita fondului forestier pe partea estică a parcelelor 81 și 80 ajungând la borna 174, din aceeași unitate de producție.

xii). Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Sihla, se află situată în poiana Sihlei, având o suprafață de 3,37 hectare, fiind delimitată de bornele 119, 118, 120, 116 și 117 din Unitatea de Producție III Agapia și borna 136 din Unitatea de Producție I Secu.

Limita de nord pornește din borna 119, din Unitatea de Producție III Agapia, de unde urmărește limita subparcelei 55C, până în borna 118, din aceeași unitate de producție.

Limita de est pornește din borna 118, din Unitatea de Producție III Agapia, continuându-se pe limita vestică a subparcelelor 55 D și 55 C, apoi trece prin borna 120 până în borna 116, din aceeași unitate de producție.

Limita de sud pornește din borna 116, din Unitatea de Producție III Agapia, continuându-se pe limita nordică a subparcelei 54 până în borna 117, din aceeași unitate de producție.

Limita de vest pornește din borna 117, din Unitatea de Producție III Agapia, și se continuă pe limita fondului forestier pe partea estică a subparcelelor 81C și 80D

din Unitatea de Producție I Secu, trece prin borna 136 din UP I Secu până în borna 119 din Unitatea de Producție III Agapia.

xiii). Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Daniil Sihastruse află situată în poiana Daniel Sihastru, având o suprafață de 0,3 hectare.

xiv). Zona de dezvoltare durabilă – Mănăstirea Sihăstria este situată pe terenul mănăstirii Sihăstria, având o suprafață de 162,95 hectare.

Limita de nord începe din borna 235, din Unitatea de Producție I Secu, de unde se continuă pe limita fondului forestier în partea sudică a parcelelor 124, 123, 120, 119 și 118 trecând prin bornele 236, 237, 244, 240, 245, 241, 246 ajungând până în borna 122, din aceeași unitate de producție.

Limita de est începe din borna 122, din Unitatea de Producție I Secu, este delimitată de pârâul Secu, trecând prin bornele 124, 149, 210 până în borna 209, din aceeași unitate de producție.

Limita de sud pornește din borna 209 și se continuă pe limita nordică a parcelelor 117, 116, și 115, trecând prin bornele 243, 242, 215, 216, 218, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233 și 234, din aceeași unitate de producție.

Limita de vest începe din borna 234, din Unitatea de Producție I Secu, și se continuă pe Obcina Tăciunelui până în borna 235, din aceeași unitate de producție.

xv). Zona de dezvoltare durabilă Magazia – Cracăul Negru – Mitocul Bălan, cuprinde proprietățile particulare ale locuitorilor comunelor Crăcăoani și Bălțătești, având o suprafață de 1079,49 hectare.

Limita de nord pornește din borna 295 din Unitatea de Producție II Cracăul Alb și se continuă pe limita fondului forestier pe partea de sud a parcelelor 143, 144, 145, 146, 147 trecând prin bornele 294, 298, 300 până în borna 308 situată pe malul drept al pârâului Căprioara, după care limita se continuă cu o linie paralelă situată la nord, la 300 de metri de drum, traversează apoi drumul FN 2 și pârâul Cracăul Alb

după care se continuă pe limita fondului forestier prin partea de sud a parcelelor 73, 74, 75, 76, 78 și 79 până în borna 181, din Unitatea de Producție I Cracăul Negru.

Limita de est pornește din borna 181 și se continuă pe limita pârâului Purcăroaiei până la intersecția cu limita subparcelară 13 B, după care se continuă pe limita fondului forestier în partea de nord a subparcelei 13 B până în borna 27, apoi pe limita vestică a parcelelor 18, 17, 14 și 15 până în borna 34, apoi pe limita nordică a parcelei 15 până în borna 33 continuând pe pârâul Cracăul Negru până în borna 52, după care se continuă pe limita fondului forestier pe partea vestică a parcelelor 24, 25 și 26 până în borna 57, traversând pârâul Măguricea și drumurile FE 4 și FE 6, continuându-se cu limita fondului forestier pe partea de nord a parcelelor 44, 45, 46 până în borna 108 după care traversează pârâul Cracăul Negru până în borna 133, din Unitatea de Producție I Cracăul Negru.

Limita de sud pornește din borna 133 și se continuă pe limita fondului forestier, trecând prin bornele 135, 137, 138, 142, 143 până în borna 145, traversează pârâul Tisa și drumul FN 1, ajunge în borna 156, apoi pe limita fondului forestier până în borna 155, după care continuă în linie dreaptă până în borna 3 din Unitatea de Producție II Cracăul Alb, continuând pe partea estică a parcelei 1 până în borna 1, continuând pe pârâul Cracăul Alb până în borna 5, apoi pe limita fondului forestier prin partea de nord a parcelelor 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 și 9 până în borna 24, apoi pe limita nordică a parcelei 16 ajungând în borna 40, continuând pe partea vestică a parcelei 17 și 18 apoi pe limita pârâului până în borna 130 din Unitatea de Producție II Cracăul Alb.

Limita de vest pornește din borna 130, Unitatea de Producție II Cracăul Alb, pe limita fondului forestier trecând prin bornele 129, 132 și 131 apoi pe pârâul Sasu până în borna 197, apoi pe limita estică a parcelelor 90,92 până în borna 202, continuând pe limita fondului forestier în partea de nord a parcelelor 93, 96 și 97 ajungând în borna 212 după care traversează drumul D 165 ajungând în borna 295 din Unitatea de Producție II Cracăul Alb.

xvi). Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Boulețul Mic include parte din fâneața comunei Crăcăoani și are o suprafață de 1,3 hectare. Aceasta zonă este delimitată de drumul D 159 și parcela 35 din Unitatea de Producție II Cracăul Alb.

xvii). Zona de dezvoltare durabilă – Bouleț include parcelele 54 C, 54C și 54V, din unitatea de producție II Cracăul Alb, are o suprafață de 2,7 hectare și include cabana silvică Bouleț. Zona respectivă este delimitată la nord-vest de parcela 54 A, iar la sud de parcela 49 A, din aceeași unitate de producție. La est pornește din borna 112 și se suprapune cu limita estică a parcelelor 54 C, 54C și 54V, din Unitatea de Producție II Cracăul Alb.

xviii). Zona de dezvoltare – Pepinieră Dumbrava are o suprafață de 10 hectare și se suprapune peste subparcelele 16C1, 16C2 și 16PP, din Unitatea de Producție I Secu.

xix). Zona de dezvoltare – Monumentul Eroilor are o suprafață de 0,8 hectare. Această zonă are ca limită de vest subparcela 16A, iar la est subparcela 17B, din Unitatea de Producție IV Cetatea, Ocolul Silvic Târgu Neamț.

Suprafețele care compun zona de dezvoltare durabilă sunt prezentate în tabelul nr. 13.

Tabelul nr. 13. Zonele de dezvoltare durabilă din cadrul Parcului Natural Vânători Neamț

Denumirea zonei	Suprafața -hectare-
Zona de dezvoltare durabilă – Cetatea Neamțului	1,1
Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Sfânta Cruce	2,7
Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Icoana Nouă	36,0
Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Icoana Veche	0,7
Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Pocrov	10,9
Zona de dezvoltare durabilă – Mănăstirea Neamț -Vovidenia	401,4
Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Braniște – Leghin	329,4
Zona de dezvoltare durabilă – Mănăstirea Secu	66,3

Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Piciorul Crucii	51,5
Zona de dezvoltare durabilă – Mănăstirea Agapia Veche	10,7
Zona de dezvoltare durabilă – Mănăstirea Agapia	58,5
Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Sihla	3,4
Zona de dezvoltare durabilă – Mănăstirea Sihăstria	163
Zona de dezvoltare durabilă Magazia – Cracăul Negru – Mitocul Bălan	1079,5
Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Boulețul Mic	1,3
Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Daniil Sihastru	0,3
Zona de dezvoltare durabilă – Bouleț	2,7
Zona de dezvoltare durabilă – Pepinieră Dumbrava	10,0
Zona de dezvoltare durabilă - Monumentul Eroilor	0,8
TOTAL	2230,2

2.2. Descrierea cadrului fizico-geografic

2.2.1. Geologie

Din punct de vedere geologic, suprafața parcului este amplasată în extremitatea estică a Orogenului carpatic, la contactul cu Platforma Moldovenească. Acest aspect conferă zonei un fond structural și petrografic divers, pe care s-a grefat o morfologie specifică. Sectorul nord-estic al parcului, cuprins între localitățile Târzia, Brusturi, până la Culmea Pleșului, este amplasat pe depozite basarabiene ale Platformei Moldovenești, respectiv pietrișuri deltaice, nisipuri și intercalații argiloase. Cea mai mare parte a suprafeței parcului se găsește pe formațiunile flișului extern carpatic și ale molasei-Moldavide.

Pânza de Tarcău ocupă sectorul vestic al parcului și este constituită din depozite care aparțin ca vârstă Cretacicului - formațiunea de Hangu, Paleocenului - formațiunile de Izvor și Straja, Eocenului, în condițiile litofaciesului de Doamna - formațiunile de Sucevița, Doamna, Bisericiani și Lucăcești, Oligocenului, în condițiile litofaciesului de Kliwa - formațiuni flișoide bituminoase cu gresii de Kliwa.

Constituția petrografică este dată de gresii, calcare, marne și numeroase intercalații de argile, unele bituminoase.

Pânza de Vrancea ocupă sectorul central și estic al parcului, sub forma unei mari semiferestre tectonice, numită semifereastră Râșca-Bistrița. Cele mai vechi depozite care apar în zonă sunt de vârstă paleocenă și eocenă - formațiunile de Straja, Sucevița, Doamna, Bisericiani și Lucăcești, după care se găsesc cele de vârstă oligocenă, asemănătoare până la identitate cu cele din pânza de Tarcău.

Constituția petrografică este marcată de prezența rocilor pelitice care alcătuiesc formațiunile miocene, dar și de prezența intercalațiilor de gresii oligocene - gresia de Kliwa.

Pânza Pericarpatică sau Molasa Carpaților Orientali intră parțial în alcătuirea dealurilor subcarpatice. Depozitele acestei unități structurale sunt reprezentate prin formațiuni argilo-siltitice și nisipuri de culoare cenușie-negricioasă, cu breccii și conglomerate carpatice, asociate cu roci de precipitație chimică - sare gemă, săruri de potasiu și gips. Zona de apariție a pânzei pericarpatică este marcată și de prezența a numeroase izvoare mineralizate, denumite popular slatine, cel mai adesea clorosodice și sulfatate. Din punct de vedere tectonic, zona este caracterizată de șariajul pânzelor de fliș peste molasă și apoi întregul eșafodaj carpatic a avansat peste Platforma Moldovenească, fenomen care s-a produs în tectogeneza moldavă din Miocen.

Distribuția structurilor geologice în Parcul Natural Vânători Neamț este prezentată în anexa desenată nr. 7.

2.2.2 Geomorfologie

Teritoriul Parcului Natural Vânători Neamț se găsește în cea mai mare parte în cuprinsul Carpaților Orientali - Munții Stânișoarei, precum și în aria Subcarpaților Moldovei - porțiuni reduse din Depresiunea Ozana-Topolița și Culmea Pleșului. Ca

urmare, relieful acestui teritoriu, precum și procesele geomorfologice actuale vor avea caracteristici foarte asemănătoare cu cele ale unităților naturale amintite.

Din punct de vedere altitudinal, teritoriul parcului se încadrează între 365 metri - pe flancul nord-estic al Culmii Pleșului, în raza localității Brusturi, 410 metri - în lungul Ozanei, la intrarea în localitatea Vânători Neamț și 520 metri - în lungul Cracăului la Crăcăoani și 1231 metri - Vârful Buhalnița. Altitudinea medie se cifrează la circa 800 metri.

Energia de relief are valori mai mari în partea de vest, datorită situării pe linia altitudinilor maxime ale Munților Stânișoarei și nivelului de bază coborât al rețelei hidrografice, valorile fiind mai moderate în partea de est, îndeosebi în bazinul Nemțișorului.

Densitatea fragmentării reliefului prezintă valori moderate, specifice ariei flișului est-carpatic, cu unele diferențieri dictate de suportul litologic și poziția în cadrul ariei montane.

La nivelul formelor medii ale reliefului domină versanții, care în general se caracterizează prin valori ridicate ale pantelor la nivelul ariei montane și prin valori mai coborâte, de 3-7° în aria subcarpatică, cu excepția Culmii Pleșului, unde panta medie a versanților depășește 15°. Aceste valori ale declivității duc la instalarea unor procese de modelare destul de intense, mai ales unde apar și alți factori favorizanți cu caracter local: despăduriri, pășunat excesiv, alternanțe litologice, perturbări ale regimului hidrogeologic și altele asemenea. Tot la nivelul formelor de relief cu pante reduse sau plane se înscrie întreaga suită a formelor de acumulare fluvială: luncile și terasele fluviale ale principalelor râuri respectiv Neamțu, Nemțișor, Agapia și Cracău. Pe ansamblu, domină morfoscultura, având în vedere ponderea deosebită a suprafețelor înclinate, îndeosebi a versanților, morfostructura implicându-se doar în situația prezenței unor linii structurale importante - anticlinalul Doamna-Horaița, fruntea pânzei flișului extern și a celei pericarpatică și în cazul litofaciesurilor rezistente la acțiunea factorilor externi.

Pe teritoriul parcului întâlnim o formațiune geomorfologică naturală, pe care localnicii au denumit-o „Peștera Sfânta Teodora”. Această peșteră este situată într-un spațiu îngust dintre două stânci înalte, lângă Mănăstirea Sihla, în partea de nord a acesteia, având o importanță deosebită pentru creștinii ortodocși.

Distribuția energiei de relief în Parcul Natural Vânători Neamț este prezentată în anexa desenată nr. 8, iar distribuția etajelor altitudinale poate fi observată în anexa desenată nr. 9.

2.2.3. Clima

În zona Parcului Natural Vânători Neamț se manifestă influența factorilor genetici ai climei asupra distribuției spațiale a valorilor principalelor elemente climatice, cu mențiunea impactului factorului orografic în apariția unor diferențieri cu caracter local - apariția topoclimatelor specifice. Formațiunile barice de mare întindere la nivel european, cu efecte marcante la nivelul circulației atmosferice din zonă sunt: anticicloul azoric cu influență în instalarea maximului pluviometric în mai-iulie, cicloul islandez resimțit în special spre sfârșitul toamnei și începutul iernii, când vremea devine umedă și închisă, anticicloul siberian - prezent în majoritatea iernilor, generând un timp rece și secetos și cicloul mediteraneeen care apar pulsatoriu în perioada septembrie-aprilie, determinând fluctuații termice și creșteri ale cantităților de precipitații.

La aceștia, se adaugă și alți centri barici locali de acțiune atmosferică, între care se detașează ciclogeneza orografică carpatică. Aceasta se manifestă prin înaintarea spre vest a anticicloului de iarnă și ascensiunea maselor de aer pentru traversarea grupei centrale a Carpaților Orientali, producând creșteri ale precipitațiilor, inclusiv ninsori și lapovițe timpurii și târzii.

Relieful, prin caracteristicile sale orografice și morfometrice, determină numeroase modificări ale elementelor climatice, între care cele mai importante sunt:

etajarea valorilor medii multianuale ale temperaturii aerului și ale cantităților de precipitații, foehnizarea maselor de aer în cazul circulației vestice, apariția topoclimatelor de luncă, vale, versant și culme montană și alte fenomene asemănătoare.

Temperatura medie anuală la Stația Meteorologică Târgu Neamț are valoarea de 8,2°C. În aria montană a Parcului Natural Vânători Neamț temperaturile înregistrează scăderi odată cu creșterea altitudinii, ajungând ca la 800 metri să se înregistreze temperaturi medii anuale de 6° C, iar la 1000 – 1200 metri altitudine acestea să fie mai mici de 4 °C. La Târgu Neamț, luna cu temperatura medie cea mai ridicată este iulie, cu 19,5°C, iar cea cu temperatura medie cea mai coborâtă este ianuarie cu -3,7°C, de unde rezultă o amplitudine termică anuală de 23,2°C. Temperaturile medii lunare sunt prezentate în tabelul nr. 14.

Tabelul nr. 14. Temperaturile medii lunare (°C) la Târgu Neamț

Lunile	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	An
Temperatura medie	-	-2,7	1,8	8,4	14,	17,4	19,5	18,5	14,4	8,7	2,9	-1,3	8,2

Aceste valori ale temperaturilor medii lunare ne indică că, în sectorul parcului din zona depresionară, climatul este mai moderat față de valea Siretului și Podișul Moldovei. Caracterul mai blând al climatului se datorează situației de adăpost și a ușoarei foehnizări a maselor de aer care coboară pe clinele estice ale piemonturilor munților.

Maxima termică absolută este înregistrată cu valoarea de 37,0°C în data de 17.08.1952, minima termică absolută a fost de -29,1°C înregistrată în data de 02.01.1909, iar amplitudinea termică absolută are o valoare de 66,1°C.

Tabelul nr. 15. Regimul temperaturilor extreme (°C) la Târgu Neamț

Lunile	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Temperatura	10,2	12,0	18,0	23,2	27,1	29,5	30,5	31,1	27,9	23,6	17,4	12,7

maximă												
Temperatura maximă absolută	16,3	20,7	27,5	30,0	33,1	34,0	36,7	37,0	33,4	28,2	25,0	18,3
Temperatura minimă	-16,4	-15,6	-11,0	-2,0	2,9	7,0	8,8	7,9	2,7	-3,1	-8,9	-14,5
Temperatura minimă absolută	-29,1	-23,6	-19,5	-7,5	-3,5	3,2	5,0	4,5	-3,6	-8,7	-17,7	-24,9

Cantitatea medie multianuală de precipitații variază de la circa 650 milimetri în aria depresionară, spre exemplu 652,7 milimetri la Târgu Neamț, apropiindu-se de 1000 milimetri la nivelul înălțimilor maxime. Se înregistrează însă și mari variații ale cantităților extreme de precipitații: la Târgu Neamț, în 1910, au căzut 1059,0 milimetri precipitații, dintre care 320 milimetri în luna iulie a aceluiași an, iar la nivelul anului 1986, doar 339,1 milimetri. Ploile sub formă de averse, întâlnite mai ales vara, pot depăși frecvent 60 milimetri în 24 ore. Cea mai mare cantitate de precipitații căzută în 24 de ore s-a înregistrat la Târgu Neamț și a fost de 95,1 milimetri, iar la 26 iulie 1906, în 30 minute a căzut o cantitate de 65,9 milimetri, cu o intensitate medie de 2,2 milimetri/minut.

Precipitațiile sub formă de ninsoare încep să cadă, de cele mai multe ori din prima decadă a lunii noiembrie, în sectorul depresionar sau cu înălțimi medii din aria Parcului Natural Vânători Neamț și mult mai devreme, cu cel puțin două săptămâni, în sectorul montan al acestuia. Stratul de zăpadă se menține între 70 și 100 de zile, până la jumătatea lunii martie sau chiar la sfârșitul acesteia, în funcție de altitudine. În lunile ianuarie și februarie, zăpada are o grosime medie de 25 – 50 centimetri, funcție de altitudine.

Direcția vânturilor dominante este influențată atât de circulația generală a maselor de aer, cât și de orientarea principalelor linii orografice. Regimul vânturilor este prezentat în tabelul nr. 16, cea mai mare frecvență, în sectorul estic, o au vânturile dinspre N-19,2%, S-11,3% și NV-10,9%, iar cea mai redusă o au vânturile dinspre E-1,5% și NE-1,6%. În sectorul central și vestic o influență deosebită au

vânturile din V-4,3%. La contactul dintre Depresiunea Neamțului și culmile montane ale Stânișoarei apar mișcări ale aerului de tipul brizelor de munte – vale, în special în perioada caldă a anului. Tot în acest sector mai apare un fenomen al dinamicii atmosferice, prezența foehnului, în zonele Văratec, Cracăul Negru, Agapia.

Tabelul nr. 16. Regimul vânturilor la Târgu Neamț

Direcție	N	NE	E	SE	S	SV	V	NV	Calm
Frecvență (%)	19,2	1,6	1,5	3,4	11,3	7,2	5,2	10,9	39,7
Intensitate (metri/s)	5,9	2,9	2,3	3,4	4,1	3,4	4,3	5,0	-

Ca regim anual, cea mai mare frecvență a mișcărilor eoliene se înregistrează în anotimpurile de iarnă și primăvară.

În aria depresionară, brumele se produc începând din decada a III-a a lunii septembrie, iar primăvara, cele tardive, caracterizează luna aprilie, excepțional luna mai, ca dată de referință fiind 21-22 mai 1952. Numărul mediu de zile cu grindină la Târgu Neamț este de 0,9 pentru perioada 1970-1996, acest fenomen fiind caracteristic lunii iunie și specific ariilor montane și subcarpatice.

Principalele elemente meteorologice, în sinteză, caracteristice pentru aria Parcului Natural Vânători Neamț sunt prezentate în tabelul nr. 17.

Tabelul nr. 17. Valorile principalelor elemente meteorologice în Depresiunea Neamțului

Radiația solară	107 Kcal / centrimetri ² / an	Numărul mediu al zilelor cu îngheț	125 / an
Durata de strălucire a soarelui	~ 2040 ore	Primele brume	20 – 30 septembrie
Nebulozitatea medie a atmosferei	5,9	Cele mai târzii brume	10 – 30 aprilie
Nebulozitatea	5,9%	Calm atmosferic	39,7%
Temperatura medie anuală	8,2°C	Vânturi dinspre NV	20%
Temperatura medie a lunii ianuarie	- 3,7°C	Vânturi dinspre SV	11%

Temperatura medie a lunii iulie	19,5°C	Vânturi dinspre N	8%
Amplitudinea termică anuală	23,2°C	Viteza medie a vânturilor	3,4 metri / secundă
Temperatura maximă absolută	37,0°C	Cantitatea medie de precipitații	650 milimetri / an
Temperatura minimă absolută	-29,1°C	Cantitatea maximă de precipitații în 24 de ore	95,1 milimetri
Amplitudinea termică absolută	66,1°C	Umiditatea aerului	74%
Primele înghețuri	10 – 20 octombrie	Numărul mediu al zilelor cu sol acoperit de zăpadă	66 zile / an
Cele mai târzii înghețuri	10 – 30 aprie	Grosimea medie a stratului de zăpadă	47 centrimetri

Sursa: Stația Meteorologică Târgu Neamț

Dacă facem o analiză a principalelor valori climatice observăm că ele definesc, pe ansamblu, un climat asociat munților joși și zonei submontane.

În ceea ce privește fenomenele meteorologice cu finalitate negativă, ele sunt rare și nu au extinderi mari, afectând doar sporadic dezvoltarea socială și economică. Cele mai târzii și cele mai timpurii brume afectează în special culturile agricole de pe văile Ozanei, Topoliței, Cracăului, efect direct al altitudinilor mai joase de aici. Aceste brume afectează, în afara culturilor agricole, pajiștile și fânețele naturale și dezvoltarea pădurilor de foioase. O influență nefastă o au și grindinele, în aria montană, în bazinele superioare ale Cracăului, Topoliței, Secu și Nemțișorului acest fenomen fiind mai frecvent și mai amplu.

Destul de des, în zonele depresionare se formează minime barice, ceea ce determină ca pe o scurtă durată de timp, dinspre culmile montane mai înalte să coboare mase de aer rece, dând naștere unor furtuni care pot provoca pagube destul de importante. Astfel, în păduri se produc doborâturi de arbori, uneori pe suprafețe întinse, iar în sectorul pomicol, aceste furtuni pot duce la căderea fructelor sau ruperea arborilor.

În zonele Oglinzi și Bălățești, condițiile climatice de excepție datorate unei ușoare foehnizări a aerului, asociate cu prezența rezervelor de ape clorosodice de o calitate deosebită, au favorizat dezvoltarea unor stațiuni de cură balneoclimaterice.

În ansamblu, condițiile climatice specifice Parcului Natural Vânători Neamț sunt moderate, prielnice desfășurării în condiții normale a activităților socio-economice.

2.2.4 Hidrografie și hidrogeologie

În cadrul zonei studiate, respectiv zona de contact dintre rama montana estică a Munților Stânișoarei și rama vestică a Depresiunii Ozana – Topolița, se impun atenției apele subterane și cele de suprafață.

a) Apele subterane

Din punct de vedere hidrologic se pot deosebi două categorii de ape subterane: ape acvifere freatice și ape subterane de stratificație.

i) Stratele acvifere freatice au o repartitie teritorială extinsă, fiind localizate mai ales în depozitele de luncă de pe principalele râuri, în glacisurile coluviale și pe terasele fluviale joase. Ele se găsesc cantonate în depozite permeabile formate în special din bolovănișuri, prundișuri și nisipuri aluvionare, la adâncimi de 2 – 4 metri grosime, în cazul celor din lunci și la 3 – 10 metri în cazul celor de pe terase și glacisuri coluviale sau mixte aluvio–coluvio– proluviale, de la baza principalilor versanți din raza Parcului.

În lunca Ozanei, în dreptul localității Vânători, acolo unde este confluența dintre râul Nemțișor cu Neamțu, sunt amplasate puțurile de captare pentru apa freatică care aprovizionează orașul Târgu Neamț. Aici grosimea stratului acvifer este considerată a fi de 3,32 metri, iar în perioadele secetoase aceasta scade în jur de 2,25 metri, cu debite care variază între 21 litri/secundă la 13,6 litri/secundă. Stratele acvifere de terasă sunt socotite bogate și reprezintă principala sursă de alimentare cu apă pentru localitățile adiacente arealului Parcului Natural Vânători Neamț.

ii) Apele subterane de stratificație sunt cantonate în depozite nisipo - grezoase cu o mare permeabilitate, cantonate în strate de vârstă langhiană și serravaliană, însă sunt semnalate și în celelalte depozite ale miocenului și în acest caz se pot considera două categorii de ape.

Apele subterane de adâncime înmagazinate în depozite conglomeratice de vârstă burdigaliană sau de vârstă langhiană – serravaliană, au fost puse în evidență prin foraje la vest și nord – vest de localitatea Vânători Neamț, în arealul conglomeratelor din Dealul Brădățel, precum și în conglomeratele din Culmea Pleșu. Mineralizarea acestor ape variază între 2–5 grame/litru când sunt sulfatate calcice și sulfatate sodice sau pot avea o mineralizare de 0,5 grame/litru, când sunt de tip bicarbonatate calcice și magneziene.

Apele subterane de adâncime înmagazinate în depozite nisipo – grezoase se găsesc, în special, în depozite permeabile. Aceste ape au, în general, o cantitate redusă de săruri dizolvate în ele și sunt potabile, dar pot fi de tipul celor clorurate – sodice când vin în contact cu argile salifere sau bicarbonatate calcice și magneziene, când curg prin nisipuri și gresii friabile.

În depozitele langhiene–serravaliene apar și izvoare sărate și în primul rând trebuie să le menționăm pe cele de la Bălțătești, situate pe partea dreaptă a pârâului Sărata. Izvoarele de aici sunt foarte cunoscute, fiind folosite încă din 1810, apa lor fiind clorurată, sulfată, sodică, magneziană, feroasă și calcică așa cum reiese și din tabelul nr. 18, reprezentând compoziția chimică pentru Izvorul Nr. 4 „Cuza Vodă”.

Tabelul nr. 18. Compoziția chimică a apelor minerale de la Băile Bălțătești

Compoziția chimică la 1litru de apă	Grame	Milivali	Procente - %
Anioni			
Cl	28,1453	793,720	86,80
Br	0,0180	0,225	0,03
SO ₄	5,4010	112,450	12,30
NO ₃	0,0341	0,550	0,06

NO ₂	0,0006	0,013	-
CO ₃ H	0,4539	7,440	0,81
Total	34,0529	914,398	100
Cationi			
Na	19,0982	830,358	90,81
K	0,1291	3,303	0,36
Li	0,0018	0,270	0,03
NH ₄	0,0040	0,221	0,03
Ca	0,3162	15,780	1,73
Mg	0,7803	64,170	7,01
Fe	0,0080	0,285	0,03
Mn	0,0003	0,011	-
Total	20,3379	914,398	100
Acid metasilic - SiO ₃ H ₂)	0,0678		
Acid metaboric - BO ₂ H)	0,0176		
Bioxid de carbon liber - CO ₂	0,0440		
Total grame	54,4602		

Analize chimice efectuate de V. Grasu, 1950

Tabelul nr. 19. Compoziția chimică a apelor minerale de la Băile Oglinzi

Compoziția chimică	Puțul 1	Puțul 2	Sonda 1	Sonda 2
	mg/l			
Cl	87.933,3	46.803,2	26.618,2	70.914,0
Br	urme	4,5	5,0	3,7
SO ₂	3.157,7	1.775,3	1.379,3	2.177,6
CHO ₃	561,0	661,7	610,8	458,1
Na	77.500,0	54.000,0	19.000,0	62.000,0
K	17,0	16,0	19,4	26,0
Total	169.169,0	119.260,7	47.652,7	135.580,4

Analize chimice efectuate de Sanda Samson, 1977

De asemenea, izvoare minerale cu o concentrație mare de săruri se găsesc la Băile Oglinzi. Apele de aici sunt clorurate, sulfatate, calcice și hipertone, de mare concentrație, comparabile și chiar superioare unor stațiuni din Europa, așa cum reiese din tabelul nr. 19.

Alte izvoare din arealul Parcului Natural Vânători Neamț unde apar ape mineralizate se găsesc în preajma Schitului Vovidenia - Izvorul Tămăduirii sau Puturosul, cu ape puternic sulfatate, în apropierea localității Vânători Neamț -

Slătioara Vânătorilor, cu o concentrație în săruri mai mare decât cea de la Oglinzi și de la Bălțătești.

b) Rețeaua hidrografică de suprafață

Rețeaua hidrografică de suprafață aparține bazinelor Ozanei și Cracăului, afluenți pe dreapta ai Moldovei respectiv Bistriței.

Pârâul Neamțu izvorăște din zona montană a flișului carpatic, de sub vârful Hălăuca – 1530 metri și străbate depresiunea intramontană Pipirig, după care pătrunde în depresiunea subcarpatică Ozana – Topolița, traversează orașul Târgu Neamț și se varsă în râul Moldova, în aval de localitatea Timișești. Ca afluenți primește pârâurile Secu, Domesnic și Dolhești pe partea dreaptă, iar în Depresiunea Ozana - Topolița primește ca afluent pârâul Nemțișor, pe partea stângă. Suprafața bazinului hidrografic este de 427 kilometri pătrați.

Cea mai mare parte a anului are un debit mic, alimentat în special din izvoare subterane, motiv pentru care prezintă un nivel redus, de circa 20 – 50 centimetri. Primăvara debitul crește foarte mult datorită topirii zăpezilor asociate cu ploile de primăvară, nivelul ridicându-se mult peste un metru, determinând acoperirea completă a albiei majore și provocând inundații. Din această cauză au fost necesare lucrări de amenajare a albiei în sectorul orașului Târgu Neamț.

Dintre afluenții Ozanei, o importanță aparte trebuie acordată pârâului Secu. Acesta și-a creat o albie destul de lată, în special în zona de confluență cu Neamțu, prezentând o succesiune de 2 – 3 trepte de luncă și două trepte de terasă mai importante, pe care sunt situate așezările mănăstirești Secu și Sihăstria.

Bazinul Cracăului ocupă o suprafață mult mai mică în comparație cu cel al Ozanei. Principalii afluenți ai Cracăului sunt Cracăul Negru, Cracăul Alb, Chitele, Bouleț. În privința alimentării, predomină același tip, pluvio– nival, cu ape mari

primăvara, odată cu topirea zăpezilor și la începutul verii, datorită cantității mari de precipitații atmosferice.

În concluzie, se poate afirma că apele subterane și rețeaua hidrografică de suprafață au favorizat dezvoltarea socio-economică a zonei. Bogăția apelor din conul de dejecție al Ozanei, cât și debitul relativ constant, au permis folosirea acestei surse la alimentarea cu apă a localităților Iași, Târgu Frumos și Roman. Deși există discontinuități și mari variații sezoniere ale nivelurilor hidrostatice, potențialul hidrogeologic al regiunii a asigurat condițiile necesare pentru instalarea și dezvoltarea pădurii începând din postglaciar.

Distribuția rețelei hidrografice din cadrul Parcului Natural Vânători Neamț este prezentată în anexa desenatănr. 10.

2.2.5. Solurile

Diversitatea condițiilor fizico-geografice specifice ariei flișului est-carpatic și unității pericarpatică moldave presupune o anumită complexitate a proceselor pedogenetice, cu reflex în ceea ce privește învelișul pedologic.

Din acest punct de vedere se impune atenției acumularea biologică, cu formarea orizonturilor organice nehidromorfe, caracteristice unităților de producție constituite din păduri de foioase și de amestec, pe baza cărora se asigură materialul organic necesar humificării, tipul de humus dominant fiind de tip mull-moder și moder. Intensitatea humificării este moderată. Solurile caracteristice teritoriului Parcului Natural Vânători Neamț aparțin următoarelor clase: cernisoluri, luvisoluri, cambisoluri, spodisoluri, hidrosoluri și soluri neevoluate și trunchiate, conform Sistemului Român de Taxonomie a Solurilor, 2003.

a) Cernisolurile ocupă o suprafață foarte restrânsă, aproximativ 1% din teritoriu. Din această clasă sunt caracteristice doar solurile cernoziomoide și cele faeozioimoide care nu sunt relevante pentru fondul forestier al teritoriului.

b) Luvisolurile ocupă 7% din suprafața parcului, îndeosebi în Unitățile de Producție I, II, III, IV, din cadrul Ocolului Silvic Târgu. Din această clasă de sol sunt întâlnite tipurile preluvosol și luvosol - sol dominant în aria depresionară subcarpatică cu apariții sporadice în domeniul forestier.

c) Cambisolurile constituie fondul dominant al regiunii. Ponderea acestor soluri depășește 90% în Ocolul Silvic Târgu Neamț și este de 75% în Ocolul Silvic Văratec. Tipurile de sol aparținând acestei clase se succed altitudinal, după cum urmează:

i) Eutricambosolurile ocupă treapta montană inferioară, dar pot urca în altitudine până la partea superioară a reliefului. Aceste soluri asigură o dezvoltare optimă ecosistemelor forestiere.

ii) Districambosolurile se situează altitudinal peste eutricambosoluri, având o extindere mai mare în ecartul altitudinal de 1000-1200 metri, dar pot avea apariții sporadice și sub 1000 metri. Aceste soluri au o frecvență mai mare în jumătatea de vest a parcului, dar pot să apară diseminat și în estul teritoriului. Productivitatea pentru vegetația forestieră este optimă, atât pentru păduri de amestec, dar mai ales pentru cele de conifere.

d) Spodisolurile se întâlnesc doar sporadic, fiind condiționate strict de rocă. Pe aceste roci se formează atât prepodzolurile cât și podzoluri de extrazonă, cu un profil relativ scurt și cu mari cantități de schelet, majoritatea proprietăților chimice fiind nefavorabile, motiv pentru care formele predominante de relief sunt utilizate în totalitate ca fond forestier. Pe ansamblul parcului, aceste soluri ocupă sub 5% din teritoriu.

e) Hidrosolurile sunt izolate pe dreapta Ozanei, aval de localitatea Leghin. Pe fondul unui material coluvio-proluvial cu o textură fină argiloasă și în condițiile unor pante reduse, sub 5%, se dezvoltă stagnosolurile tipice, luvice și albice, ocupate prioritar de o vegetație de pajiște, cu caracter higrofil.

f) Solurile neevoluate ocupă suprafețe restrânse, fiind reprezentate în teritoriu prin regosoluri și erodosoluri. Erodosolurile se instalează îndeosebi în cazul pășunilor

degradate, respectiv pe versantul stâng al Cracăului Alb, Cracăul Negru, Crăcăoani, Agapia, versantul sud-vestic al Culmii Pleşului, dar și în alte zone. Aluviosolurile caracterizează luncile și treptele de luncă ale principalelor cursuri de apă: Nemțișor, Neamțu, Agapia, Văratec, Cracău. Luncile sunt ocupate cu o vegetație specifică, cu numeroase specii pioniere, în timp ce treptele de luncă și terasele de versant sunt utilizate ca perimetre construibile în intravilan și ca teren agricol. Fondul forestier este slab reprezentat pe acest tip de sol.

În concluzie, învelișul pedologic al teritoriului Parcului Natural Vânători Neamț este destul de variat tipologic, efect al complexității factorilor fizico-geografici care dirijează procesele pedogenetice pe direcții diferite. Cu mici excepții precum aluviosolurile, erodosolurile și regosolurile, unitățile tipologice de sol sunt favorabile dezvoltării vegetației forestiere.

2.3. Descrierea mediului biologic

2.3.1. Flora și vegetația

2.3.1.1. Flora

Aspectul floristic al zonei Parcului reliefează caracteristicile tipice ale zonei de dealuri și munți joși din zona subcarpatică, cu o largă diversitate și cu păstrarea caracterului natural.

Lista speciilor de floră identificate în raza Parcului Natural Vânători Neamț poate fi consultată în anexa scrisă nr. 3.

Materialele bibliografice referitoare la aria Parcului relevă existența unui număr mare de cercetări efectuate, dar localizate pe anumite zone de interes cum sunt: bazinul Nemțișorului, bazinul Secu, zonele adiacente mănăstirilor, Rezervația de stejari Dumbrava.

Astfel, un conspect al plantelor cormofite din Bazinul Nemțișorului efectuat în anul 1974, pe baza a 47 de titluri din perioada 1879-1971 listează un număr de 852 specii existente. În ceea ce privește Rezervația de stejari Dumbrava, inventarul listează un număr de 210 specii. Inventarul plantelor cormofite efectuat în bazinul pâ râului Secu listează un număr de 872 de specii, 40 subspecii, 5 hibrizi și 9 specii cultivate aparținând la 388 genuri și 90 familii din care 5 specii endemisme dacice și carpatice.

Flora Parcului Natural Vânători Neamț se remarcă în primul rând printr-o serie de endemite:

Centaurea carpatica ssp. *rarăurensis*, *Cirsium decussatum*, *Cirsium furiens*, *Cirsium grecescui*, *Dentaria glandulosa*, *Hepatica transsilvanica*, *Leucanthemum waldstenii*, *Phyteuma wagneri*, *Ranunculus carpaticus*, *Symphytum cordatum*.

Flora Parcului Natural Vânători Neamț conține peste 50 de rarități floristice în România, printre care menționăm:

Allium schoenoprasum ssp. *sibiricum*, *Anacamptis pyramidalis*, *Carex disticha*, *Cephalanthera rubra*, *Caeloglossum viride*, *Corallorhiza trifida*, *Crepis mollis*, *Dactylorhiza cordigera* ssp. *cordigera*, *Dactylorhiza incarnata*, *Dactylorhiza maculata* ssp. *maculata*, *Dactylorhiza sambucina*, *Dianthus campestris* ssp. *campestris*, *Dianthus collinus* ssp. *glabriusculus*, *Dianthus collinus* ssp. *Moldavicus*, *Epipactis atrorubens*, *Epipactis helleborine*, *Epipactis palustris*, *Epipactis purpurata*, *Eypogyum aphyllum*, *Erigeron alpinus*, *Galium pumilum* ssp. *pumilum*, *Gentrianelia germanica*, *Gymnadenia conopsea*, *Gymnadenia odoratissima*, *Herminium monorchis*, *Hypochoeris glabra*, *Lathyrus pannonicus* ssp. *collinus*, *Leguosia speculum-veneris*, *Liparis loeselii*, *Listera cordata*, *Luzula forsteri*, *Luzula luzulina*, *Mercurialis ovata*, *Microstylis monophyllos*, *Monotropa hypopytis* ssp. *hypopytis*, *Neotia nidus-avis*, *Orchis coriophora* ssp. *coriophora*, *Orchis elegans*, *Orchis mascula* ssp. *signifera*, *Orchis morio*, *Orchis ustulata*, *Pedicularis sceptrum-carolinum*, *Petasites paradoxus*, *Platanthera bifolia*, *Polemonium coeruleum*,

Potentilla neumanniana, Ranunculus circinatus, Salix aurita, Scandix pecten-veneris ssp. *pecten-veneris, Scorzonera humilis, Streptopus amplexifolius, Traunsteinera globosa, Trollius europaeus, Typha schuttleworthii, Valeriana simplicifolia* . La aceasta, se adaugă unele specii ocrotite în întreaga țară: *Angelica archangelica, Cypripedium calceolus, Taxus baccata*.

Cercetări efectuate asupra macromicetelor în perioada 1960-1967 semnalau la acea vreme existența unui număr de 11 specii și două varietăți noi pentru flora României și un număr de 20 specii și o varietate noi, pentru flora Moldovei.

O serie de cercetări floristice efectuate în perioada 1965-1971 în Depresiunea Neamțului au identificat un număr de 62 taxoni de plante cormofite rare sau nesemnalate în flora Moldovei la acea vreme.

Urmare a studiilor și cercetărilor întreprinse în zonă, după înființarea parcului s-au scos în evidență următoarele date referitoare la speciile de plante din raza parcului: 580 specii de ciuperci, 57 specii licheni, 147 specii de mușchi, 1052 specii de plante vasculare, dintre acestea, 82 de specii sunt arbori și arbuști.

Pe baza datelor existente în amenajamentele silvice ale ocoalelor ce se suprapun peste suprafața parcului, din punct de vedere al fondului forestier, compoziția pe specii se prezintă astfel: 42,93% din suprafață este acoperită cu fag - *Fagus sylvatica* urmat, de brad - *Abies alba* – 26,42%, molid - *Picea abies* – 14,28%, gorun - *Quercus petraea* și stejar – *Quercus robur* - 6%, diversele tari , cum ar fi speciile decarpen, paltin de munte, jugastru- 9,14 %, diversele moi – 1,23%.

a) Specii de floră de interes comunitar

Formularul Standard pentru declararea ROSCI0270 Vânători Neamț reflectă necesitatea asigurării stării favorabile de conservare pentru 4 specii de interes comunitar, prezentate în tabelele nr. 20 și 21.

Tabelul nr. 20. Specii de floră de interes comunitar prezente în

ROSCI0270 Vânători Neamț

Nume specie	Denumire populară	Cod Natura 2000	Anexa din Directiva Habitate	Anexa din OUG 57
<i>Campanula serrata</i>	Clopoței	4070	Anexa II	3,4 A
<i>Cypripedium calceolus</i>	Papucul doamnei	1902	Anexa II	3,4 A
<i>Liparis loeselii</i>	Moșișoare	1903	Anexa II	3,4 A
<i>Adenophora lilipholia</i>		4068	Anexa II	3,4 A

Tabelul nr. 21. Starea de conservare a speciilor de floră de interes comunitar identificate în ROSCI0270 Vânători Neamț

Specia	Marimea populației	Numar minim de indivizi estimat in aria protejata	Numar optim estimat pentru aria protejata	Stare de conservare			
				F	S	N	I
<i>Campanula serrata</i>	C	Nu sunt date	C				X
<i>Cypripedium calceolus</i>	R	Nu sunt date	R				X
<i>Liparis loeselii</i>	V	Nu sunt date	V				X
<i>Adenophora lilipholia</i>	R	Nu sunt date	R				X

Legenda:

F - stare de conservare favorabilă - se menține prin non-intervenție sau prin același tip de management ca până în prezent;

S - stare de conservare satisfăcătoare - îmbunătățirea stării de conservare se poate face cu măsuri de management fără a implica reconstrucții ecologice;

N - stare de conservare necorespunzătoare - degradată din cauza unor intervenții antropice, dar recuperabil cu minime intervenții de reconstrucție ecologică;

I - stare de conservare incertă;

C - comun, populație a căror indivizi sunt prezenți în 51 - 75% din eșantioane prelevate din habitate propice speciei;

R - rar, populație a căror indivizi sunt prezenți în 11 - 25% din eșantioane prelevate din habitate propice speciei;

V - vulnerabil, populație a căror indivizi sunt prezenți în 1 - 5% din eșantioane prelevate din habitate propice speciei.

b) Alte specii de interes de conservare

Pe lângă speciile de interes comunitar, în aria protejată s-au menționat în Formularul Standard Natura 2000 – ROSCI0270, 62 de specii de floră rare, relice sau specii care sunt importante, întrucât de ele depind alte specii importante pentru conservare.

c) Specii de floră de interes economic și cultural

O parte din speciile din floră de primăvară sunt colectate de localnici și comercializate la scară redusă, pe piețele locale: ghiocei - *Galanthus nivalis*, leurda – *Allium ursinum*, urzica – *Urtica dioica*, podbalul – *Tussilago farfara*.

Speciile comestibile de ciuperci sunt colectate de localnici și de turiști, pentru uz propriu, fiind comercializate doar ocazional. Printre acestea, se numără: ghebele - *Armillaria mellea*, zbârciogii – *Morchella sp.*, hribii - *Boletus edulis*, gălbiorii - *Cantharellus cibarius*, vinețelele - *Russula sp.*.

Ocazional se culeg mure, zmeură, fragi, afine, plante medicinale, fără impact semnificativ asupra speciilor de floră de interes comunitar. Unele specii de floră cum ar fi rostopasca – *Chelidonium majus*, sunt folosite pentru vopsirea tradițională a firelor de lână.

Printre speciile de floră de interes cultural în zona Parcului Natural Vânători Neamț se numără sânzienele - *Galium verum*. Noaptea de 23 spre 24 iunie este cunoscută în popor ca Noaptea de Sânziene, precedând sărbătoarea creștină a Nașterii lui Ioan Botezătorul. În ziua de Sânziene, buchetele și cununile împletite din aceste flori se așează pe porți, uși, ferestre, pe câmp spunându-se că acestea apără de forțele malefice, aducând noroc, sănătate și belșug oamenilor, animalelor și semănăturilor agricole.

Alte specii de interes cultural în zonă sunt salcia – *Salix sp.* și teiul – *Tilia sp.*, prima fiind folosită la împodobirea stâlpilor porților în dimineața zilei de Sfântu Gheorghe -23 aprilie, iar cea de-a doua, în Duminica Rusaliilor.

2.3.1.2 Vegetația

Din punct de vedere fitogeografic, întreg teritoriul județului Neamț aparține regiunii floristice eurosiberiene și provinciei floristice central europene est-carpatică. După Alexandru Borza, teritoriul Parcului Natural Vânători Neamț este inclus în circumscripția floristică a flișului moldo-transilvan, care se întinde pe relieful carpatic și subcarpatic, pe circa 80 % din suprafața județului Neamț, aici aflându-se 50% din totalul speciilor și subspeciilor de plante endemice din România.

Cercetările fitosociologice au contribuit la identificarea a circa 50 fitocenotaxonide care aparțin următoarelor unități de vegetație:

a) Unități zonale de vegetație

Etajul nemoral al pădurilor de foioase și de amestecuri de foioase cu rășinoase

i). Subetajul pădurilor de gorun, situat în zona subcarpaților și depresionară, reprezentat prin: păduri în care participă activ speciile stejar pufos *Quercus dalechampii* - element mediteranean și stejar brumăriu *Quercus pedunculiflora* - element pontic-anatolic, constituenți ai fitocenotaxonilor: *Cytiso-Quercetum petraeae* subas. *quercetosum dalechampii*, *Euonymo europaea-Carpinetum*, *Corylo avellanae* - *Carpinetum* subas. *quercetosum pedunculiflorae*.

ii). Subetajul fagului și a amestecului de fag cu rășinoase, care ocupă peste 90% din suprafața parcului, reprezentat prin păduri în care pe lângă *Fagus sylvatica* - element european, participă și *Fagus orientalis* - element balcano-anatolic-caucazian și *Fagus taurica* - element pontic-anatolic. Împreună cu *Abies alba* și *Picea abies*, speciile de *Fagus* constituie asociațiile *Pulmonario rubrae-Fagetum*, *Leucanthemo waldsteinii-Fagetum*, *Galio schultesii-Fagetum*, *Symphyto cordati-Fagetum*.

b) Unități intrazonale de vegetație

În lungul sectoarelor mijlocii și superioare ale râurilor se dezvoltă arinișuri aparținând asociațiilor *Stellario nemorum-Alnetum glutinosae*, *Telekio speciosae-Alnetum incanae*, *Alno-Padion* cu *Alnion incanae*, *Salicion albae*.

c) Vegetația pajiștilor secundare

Pajiștile sunt constituite în special din asociațiile *Festuco - Agrostetum capillaris*, *Trifolio - Lolietum perennis*, *Rorippo - Agrostetum stolonifere*;

În comunitățile ruderales sunt prezente asociațiile *Poëtum supinae*, *Lolio - Plantaginetum najoris*, *Sclerochloo – Polygonetum avicularis*.

2.3.2 Fauna

Din punct de vedere faunistic zona Parcului Natural Vânători Neamț surprinde aspectele generale caracteristice Munților Carpați. Lista speciilor de faună identificate în raza Parcului Natural Vânători Neamț poate fi consultată în anexa scrisă nr. 3.

a) Mamifere

Studiile întreprinse au relevat existența în cuprinsul parcului a 41 specii de mamifere, printre care amintim: ursul brun - *Ursus arctos*, lupul - *Canis lupus*, vulpea - *Vulpes vulpes*, râsul - *Lynx lynx*, pisica sălbatică - *Felix sylvestris*, jderul - *Martes martes*, hermelina - *Mustela erminea*, nevăstuica - *Mustela nivalis*, dihorul - *Mustela putorius*, veverița - *Sciurus vulgaris*, bursucul - *Meles meles*, ariciul - *Erinaceus europaeus*, cerbul carpatin - *Cervus elaphus*, căpriorul - *Capreolus capreolus*, mistrețul - *Sus scrofa*, iepurele de câmp - *Lepus europaeus* și alte mamifere mici: lilieci, pârși, chițcani, șoareci.

Nu se poate face referire la fauna existentă în Parcul Natural Vânători Neamț fără a aminti de prezența zimbrului-*Bison bonasus*, specie prioritară de interes

comunitar. Programul de reintroducere a zimbrului a fost unul foarte laborios, unicitatea acestui program rezultând din modalitatea complexă de abordare: s-a dorit nu numai punerea zimbrului în libertate, dar și recuperarea spirituală a acestei specii, obținerea de beneficii pentru comunitățile locale, dezvoltarea durabilă a zonei având zimbrul drept stindard.

Este important de subliniat faptul că, pentru atingerea acestui ambițios deziderat, s-a beneficiat, începând cu anul 2003, de suportul tehnic al unei echipe de specialiști polonezi cu largă experiență pe plan internațional în conservarea și managementul zimbrului. Echipa de consultanți polonezi a cuprins un ecolog, un genetician, un crescător de zimbruri și un medic veterinar.

În cadrul programului de reintroducere a zimbrului, au fost înregistrate o serie de realizări notabile, precum:

- i). înființarea primei ferme de carantină autorizată din România pentru specia zimbru;
- ii). primul sistem de tratamente veterinare pentru efectivul de zimbruri sub îndrumarea personalului de specialitate;
- iii). primele tranchilizări la specia zimbru;
- iv). primele analize hematologice, biochimice, genetice, biometrice, parazitologice;
- v). reînscirerea efectivului de zimbruri din România în Cartea de Pedigree a Zimbrilor, evidență ținută de către Parcul Național Bialowieza - Polonia;
- vi). importuri de zimbruri din țările vest-europene, dintre care ultimul a avut loc în aprilie 2014, prin transferul a 6 femele din Marea Britanie ;
- vii). selecția animalelor incluse în programul de reintroducere pe baze științifice;
- viii). instruirea unor membri ai Administrației Parcului Natural Vânători Neamț în probleme de management al zimbrului;
- ix). inaugurarea, în anul 2006, a unui “Centru de Management al Zimbrului” complet funcțional, prevăzut cu țarcuri de aclimatizare și preeliberare, laborator

veterinar, echipament de monitorizare prin sistemul de radiotelemetrie, telemetrie GPS și altele;

x). punerea în libertate, până în prezent, a 21 exemplare de zimbrî, începînd cu primăvara anului 2012 ;

În momentul de față, Parcul Natural Vânători Neamț este sigurul loc din țară în care zimbrul se întîlnește în captivitate, în cadrul Grădinii Zoologice ”Dragoș Vodă”, în semilibertate în țarcul de aclimatizare și în libertate, în raza ariei protejate.

Zona în care s-a realizat prima eliberare a zimbrilor din țara noastră, aparține administrativ de comuna Crăcăoani, județul Neamț, reprezentînd un bazin de aproximativ 5000 hectare, o zonă cu păduri de foioase și amestec cu altitudinea cuprinsă între 800 și 1000 metri, optimă din punct de vedere al existenței zimbrului în condiții de libertate.

Parte din cele 21 exemplare eliberate, au montate, în jurul gâtului, colare GPS/VHF, în scopul monitorizării și obținerii de date cu privire la deplasarea acestora, preferința asupra unor habitate, modele de comportament, stare de sănătate, relațiile dintre specii pradă și prădători. Până la nivelul anului 2016 s-au obținut o serie de date preliminare cu privire la modul de utilizare a habitatelor și a deplasării în teritoriu. Zimbrii și-au extins treptat arealul din libertate, utilizînd la nivelul anului 2012 o suprafață de 2000 de hectare în zone cu păduri de foioase și amestec și cu regenerare naturală declanșată. La nivelul anului 2013, această suprafață s-a extins la aproximativ 5000 hectare, ajungînd la nivelul anului 2015 la o suprafață de peste 40000 hectare.

b) Avifauna

În cadrul inventarierilor efectuate până în prezent în raza parcului, au fost evidențiate un număr de 103 specii de păsări, multe dintre acestea strict protejate prin convenții internaționale. De remarcît numărul mare de specii răpitoare cuibăritoare din raza parcului:

i). Specii răpitoare de zi: uliul porumbar - *Accipiter gentilis*, uliul păsărar - *Accipiter nisus*, acvila țipătoare mică - *Aquila pomarina*, șorecarul comun - *Buteo buteo*, șorecarul încălțat - *Buteo lagopus*, numai pe perioada de iarnă și viesparul - *Pernis apivorus*.

ii). Specii răpitoare de noapte: huhurezul mic - *Strix aluco*, huhurezul mare - *Strix uralensis*, cucuveaua - *Athene noctua* și ciuful de pădure - *Asio otus*.

Menționăm existența în pășunile înalte și mai greu accesibile a speciei *Crex crex* - cristelul de câmp, specie de interes comunitar. Alte specii ce trebuie menționate sunt: barza neagră - *Ciconia nigra*, barza albă - *Ciconia ciconia*, cocoșul de munte - *Tetrao urogalus* și pescărușul albastru - *Alcedo atthis*.

Distribuția cantitativă și calitativă a speciilor de păsări pe tipuri de arborete din Parcul Natural Vânători Neamț se regăsește în anexa scrisă nr. 4 și în anexa desenată nr. 11.

c) Amfibieni și Reptile

În cadrul inventarierilor efectuate până în prezent, au fost identificate un număr de 13 specii de amfibieni și cinci specii de reptile, conform "Listei de specii", prezentate în anexa scrisă nr. 3.

d) Ihtiofauna

Fauna acvatică identificată pe cursul pârâului Cracău în amonte și în aval de satele Mitocu Bălan și Cracăul Negru, precum și pe râul Neamțu, în amonte de orașul Târgu Neamț cuprinde un număr de 8 specii, din 3 familii și 2 ordine, conform "Listei de specii", prezentate în anexa scrisă nr. 3.

e) Nevertebrate

În cadrul inventarierii efectuate până în prezent, pe raza Parcului Natural Vânători Neamț au fost identificate peste 700 de specii de nevertebrate din care 145 specii de lepidoptere. De menționat faptul că pe baza cercetărilor efectuate pe raza Parcului Natural Vânători Neamț au fost identificate 82 de specii de aranee ce aparțin la 21 de familii. Dintre aceste specii, *Peponocranium orbiculatum* din familia

Linyphiidae este o specie nouă pentru fauna țării, fiind semnalată pentru prima oară în fauna de aranee a României. *Talavera thorelli* Kulcz. din familia Salticidae este semnalată pentru prima dată în fauna Moldovei și pentru a doua oară în fauna României, prima data fiind semnalată în Rezervația Botanică Fânațele Clujului.

În tabelul nr. 22 sunt redate speciile de faună de interes comunitar incluse în cele 2 situri Natura 2000, conform Formulelor Standard aferente, ediția 2011.

Tabelul nr. 22. Speciile de interes comunitar precizate în Formulele Standard ale ROSCI0270 și ROSPA0107 Vânători Neamț

Nume specie	Denumire populară	Cod Natura 2000	Anexa din Directiva Habitate	Anexa din OUG 57
MAMIFERE				
<i>Ursus arctos</i>	Urs	1354	II	3
<i>Canis lupus</i>	Lup	1352	II	3
<i>Lynx lynx</i>	Râs	1361	II	3
<i>Myotis bechsteini</i>	Liliac cu urechi mari	1323	II	3
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Liliacul mic cu potcoavă	1303	II	3
AMFIBIENI ȘI REPTILE				
<i>Bombina variegata</i>	Buhai de baltă cu burta galbenă	1193	II	3
<i>Triturus cristatus</i>	Triton cu creastă	1166	II	3
<i>Triturus montandoni</i>	Triton de baltă	2001	II	3
PEȘTI				
<i>Barbus meridionalis</i>	Moioagă	1138	II	3
<i>Cottus gobio</i>	Zglăvoc	1163	II	3
<i>Sabanejewia aurata</i> **	Dunărință	1146	II	3
NEVERTEBRATE				
<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	Fluturile teiului	1078	II	3
<i>Cerambyx cerdo</i>	Croitor	1088	II	3
<i>Pholidoptera transsylvanica</i> **	Cosașul transilvan	4054	II	3
PĂSĂRI				
<i>Aquila pomarina</i>	Acvilă țipătoare mică	A089	I	3
<i>Pernis apivorus</i>	Viespar	A072	I	3
<i>Crex crex</i>	Cristel de câmp	A122	I	3

<i>Bonasa bonasia</i>	Ieruncă	A104	I	5C
<i>Ficedula parva</i>	Muscar mic	A320	I	3
<i>Dryocopus martius</i>	Ciocănitore neagră	A236	I	3
<i>Bubo bubo</i> **	Bufniță	A215	I	3
<i>Glaucidium passerinum</i> **	Ciuvică	A217	I	3
<i>Strix uralensis</i>	Huhurez mare	A220	I	
<i>Dendrocopos medius</i>	Ciocănitore de stejar	A238	I	3
<i>Ficedula albicollis</i>	Muscar gulerat	A321	I	3
<i>Picus canus</i>	Ghionoaiie sură	A234	I	3
<i>Caprimulgus europaeus</i>	Caprimulg	A224	I	3
<i>Falco columbarius</i> **	Șoim de iarnă	A098		
<i>Dendrocopos syriacus</i>	Ciocănitore pestriță de grădină	A429	I	3
<i>Ciconia ciconia</i>	Barza albă	A031	I	3
<i>Ciconia nigra</i>	Barza neagră	A030	I	3
<i>Circus aeruginosus</i> **	Erete de stof	A081	I	3
<i>Circus pygargus</i> **	Erete sur	A084	I	3
<i>Circus cyaneus</i> **	Erete vânăt	A082	I	3
<i>Dendrocopos leucotos</i> **	Ciocănitore cu spate alb	A239	I	3
<i>Lullula arborea</i>	Ciocârlie de pădure	A246	I	3
<i>Tetrao urogallus</i>	Cocoș de munte	A108	I	3
<i>Aquila chrysaetos</i>	Acvilă de munte	A091	I	3
<i>Alcedo atthis</i>	Pescăruș albastru	A229	I	3
<i>Lanius collurio</i>	Sfrâncioc roșiatic	A338	I	3

**Specii care nu au fost confirmate în raza Parcului Natural Vânători Neamț

Cu ocazia inventarierilor efectuate în teren s-au identificat și alte specii de interes comunitar, decât cele menționate în Formularul Standard ediția 2011, conform anexei II a Directivei Consiliului 92/43/CEE și anexei I din Directiva Consiliului 2009/147/EC.

Tabelul nr. 23. Speciile de interes comunitar identificate în ROSCI0270 Vânători Neamț și neprecizate în Formularul Standard -ediția 2011

Nume specie	Denumire populară	Cod Natura 2000	Anexa din Directiva Habitate	Anexa din OUG 57
MAMIFERE				

<i>Bison bonasus</i> **	zimbru	2647	II	3
NEVERTEBRATE				
<i>Carabus variolosus</i>		4014	II	3
<i>Rosalia alpina</i>	croitorul alpin	1087	II	3
<i>Morimus funereus</i>		1089	II	3
<i>Lucanus cervus</i>	rădașca	1083	II	3
<i>Astacus astacus</i>	racul de râu	1091	V	5

** Cu ocazia actualizării Formulelor Standard din 2016, zimbrul a fost inclus în Formularul Standard al ROSCI0270 Vânători Neamț

Tabelul nr. 24. Situația speciilor de interes comunitar identificate în ROSCI0270 și ROSPA0107 Vânători Neamț și starea lor de conservare

Specia	Mărimea populației conform fișei standard	Numărul de indivizi estimat în parc	Numărul optim estimat pentru parc	Starea de conservare			Observații
				F	S	N	
MAMIFERE							
<i>Ursus arctos</i>	P	20	20	x			Numărul de indivizi s-a obținut prin însumarea evaluărilor anuale pentru fiecare fond cinegetic din Parcul Natural Vânători Neamț. Numărul optim s-a obținut prin însumarea efectivelor optime din Anexa nr. 3 la Ordinul nr 393/30.08.2002 al ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor.
<i>Canis lupus</i>	P	8	6	x			idem
<i>Lynx lynx</i>	P	7	6	x			idem
<i>Bison bonasus</i>	-	24	100		x		Numărul de indivizi se referă la efectivul din libertate. Nu au fost luate în

							considerare efectivele din semilibertate și captivitate din zona de referință.
<i>Myotis bechsteini</i>	P	P	Prezentă		x		Starea de conservare s-a stabilit în urma inventarierilor punctuale
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	P	P	Prezentă		x		Starea de conservare s-a stabilit în urma inventarierilor punctuale
AMFIBIENI ȘI REPTILE							
<i>Bombina variegata</i>	C	C	Prezentă		x		Starea de conservare s-a stabilit în urma inventarierilor punctuale
<i>Triturus cristatus</i>	RC	RC	Prezentă		x		Starea de conservare s-a stabilit în urma inventarierilor punctuale
<i>Triturus montandoni</i>	RC	RC	Prezentă		x		Starea de conservare s-a stabilit în urma inventarierilor punctuale
PEȘTI							
<i>Barbus meridionalis</i>	RC	RC	Prezentă		x		Starea de conservare s-a stabilit în urma inventarierilor punctuale
<i>Cottus gobio</i>	P	P	Prezentă		x		Starea de conservare s-a stabilit în urma inventarierilor punctuale
NEVERTEBRATE							
<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	R	R	Prezentă		x		Starea de conservare s-a stabilit în urma inventarierilor punctuale

<i>Carabus variolosus</i>	-	R	Prezentă		x		Starea de conservare s-a stabilit în urma inventarierilor punctuale
<i>Astacus astacus</i>	-	R	Prezentă		x		Starea de conservare s-a stabilit în urma inventarierilor punctuale
<i>Rosalia alpina</i>	-	R	Prezentă		x		Starea de conservare s-a stabilit în urma inventarierilor punctuale
<i>Morimus funereus</i>	-	R	Prezentă		x		Starea de conservare s-a stabilit în urma inventarierilor punctuale
<i>Cerambyx cerdo</i>	P	P	Prezentă		x		Starea de conservare s-a stabilit în urma inventarierilor punctuale
<i>Lucanus cervus</i>	-	R	Prezentă		x		Starea de conservare s-a stabilit în urma inventarierilor punctuale
PĂSĂRI							
<i>Aquila pomarina</i>	25-30p cuibărit	1 -3p	1-3p		x		Datorită faptului că majoritatea spațiilor deschise sunt terenuri cultivate care au vegetație înaltă timp de mai multe luni pe an, precum și fânețe cosite la intervale neregulate de timp,

							sursele de hrană pentru această specie sunt foarte limitate, mai ales în perioada în care sunt hrăniți puii la cuib. Inaccesibilitatea hranei determină numărul mic de perechi cuibăritoare deși, apparent, habitatul este favorabil.
<i>Pernis apivorus</i>	40-60p cuibărit	-					necunoscută
<i>Crex crex</i>	25-30p cuibărit	20-30p	20-30p			x	Preferă locurile umede, răcoroase cu vegetație ierboasă mai mică decât înălțimea sa. Pășunile folosite intens sau fânațele tăiate de repetate ori cu tehnici moderne de tăiere nu oferă habitat prielnic pentru cuibărire, cuiburile fiind expuse ușor la distrugere . Conform raport activitate final-conf.univ.dr.Petre Cătălin Rang
<i>Bonasa bonasia</i>	170-200p rezident	-					necunoscută
<i>Ficedula parva</i>	1500 – 1800p cuibărit	1200- 2200p	1200-2200p			x	Fiind o specie cuibaritoare în scorburi, are nevoie de lemn uscat, în picioare, pentru cuibarit. Astfel de condiții se întâlnesc în pădurile bătrâne și necurățate. Scoaterea lemnului mort în picioare limitează densitatea speciei.

							Conform raport activitate final-conf.univ.dr.Petre Cătălin Rang
<i>Dryocopus martius</i>	85 - 105p	520p	520p	x			Specia se întâlnește în toate pădurile bătrâne începând din zonele de munte coborând spre câmpie. Are nevoie de arbori bătrâni și scorburoși pentru cuibărit. Același fel de arbori asigură și semințișul necesar hranei complementare vegetale. Conform raport activitate final conf.univ.dr.Petre Cătălin Rang
<i>Strix uralensis</i>	35-50p rezident	-				necunoscută	
<i>Dendrocopos medius</i>	100-150p rezident	1700p	1700p	x			Ciocanitoarea de stejar este o specie teritorială care cuibărește în păduri dominate de specii de <i>Quercus</i> sp. dar și în păduri de foioase Conform raport activitate final-conf.univ.dr. Petre Cătălin Rang
<i>Ficedula albicollis</i>	6000-7500p cuibărit	4500p	4500p			x	Conform raport activitate final-conf.univ.dr. Petre Cătălin Rang
<i>Picus canus</i>	90-120p rezident	2400p	2400p			x	Ciocănițoarea sură este frecvent întâlnită în toate pădurile care au arborete bătrâne. Se întâlnește atât în pădurile de foioase, cât și în cele de rășinoase sau amestecuri.

							Conform raport activitate final-conf.univ.dr.Petre Cătălin Rang Conform raport activitate final
<i>Caprimulgus europaeus</i>	20-100p cuibărit	16p	16p		x		Specia se întâlnește frecvent în zona arboretelor de foioase din câmpii sau coline, iar datorită faptului că depune pona direct în sol este periclitată de pășunatul excesiv. Conform raport activitate final conf.univ.dr.Petre Cătălin Rang
<i>Dendrocopos syriacus</i>	15-20p rezident	-		necunoscută			
<i>Ciconia ciconia</i>	2-5p cuibărit	5-10p	5-10p	x			Conform raport activitate final-conf.univ.dr.Petre Cătălin Rang
<i>Ciconia nigra</i>	1p cuibărit	1-2p	1-2p		x		Conform raport activitate final-conf.univ.dr.Petre Cătălin Rang
<i>Lullula arborea</i>	201-350p cuibărit	-		necunoscută			
<i>Tetrao urogallus</i>	10-15i	-		necunoscută			
<i>Aquila chrysaetos</i>	1-2p rezident	-		necunoscută			
<i>Alcedo atthis</i>	5-10p rezident	-		necunoscută			
<i>Lanius collurio</i>	8-10p cuibărit	-		necunoscută			

Legenda:

p - perechi, *i*- indivizi,

F – stare de conservare favorabilă, excelentă- se menține prin non-intervenție sau prin același tip de management ca până în prezent;

S – stare de conservare satisfăcătoare, bună - îmbunătățirea stării de conservare se poate face cu măsuri de management fără a implica reconstrucții ecologice;

N – stare de conservare nefavorabilă, redusă sau medie- degradată din cauza unor intervenții antropice, dar recuperabil cu intervenții de reconstrucție ecologică;

C- comun, populație a căror indivizi sunt prezenți în 51 - 75% din eșantioane (de tipul observațiilor sistematice, recoltărilor periodice etc.) prelevate din habitate propice speciei;

RC- relativ comun, populație a căror indivizi sunt prezenți în 26 - 50% din eșantioane (de tipul observațiilor sistematice, recoltărilor periodice etc.) prelevate din habitate propice speciei;

R -rar, populație a căror indivizi sunt prezenți în 11 - 25% din eșantioane (de tipul observațiilor sistematice, recoltărilor periodice etc.) prelevate din habitate propice speciei;

P- prezent, populație prezentă, despre care nu se cunosc date cantitative.

În Formularul Standard pentru ROSCI0270 Vânători-Neamț au mai fost menționate, pe lângă speciile de interes comunitar și alte specii de faună după cum urmează: 6 specii de amfibieni, 3 specii de reptile și 3 specii de mamifere, iar în cadrul ROSPA0107 Vânători – Neamț, pe lângă speciile de păsări de interes comunitar un număr de alte 83 specii de păsări.

2.3.3. Habitatele

a) Habitate forestiere

Habitatele forestiere întâlnite în Parcul Natural Vânători Neamț și echivalențele relevante ale acestora sunt enumerate succint în tabelul nr. 26 și pe larg în anexa scrisă nr. 5, iar distribuția lor este prezentată în anexa desenată nr. 12. Aceste habitate acoperă mai bine de 85% din suprafața Parcului.

Relieful complex a influențat compoziția vegetației forestiere, în sensul că în zona montană se întâlnesc arborete de brad și fag și amestecurile dintre ele, iar în zona de deal, gorunetele predomină pe expozițiile însorite, iar făgetele de deal pe cele

umbrite. Pe luncile și terasele din zona depresionară, este semnalată prezența stejăretelor și a gorunetelor.

Principalele formații forestiere întâlnite sunt reprezentate de brădeto-făgete, făgete pure, amestecuri de molid-brad-fag, brădete pure. O situație deosebită este semnalată în bazinul Nemțișorului, unde în părțile mai înalte se întâlnesc arborete pure sau aproape pure de fag, iar la altitudini mai joase, în relieful cu caracter depresionar, se găsesc arborete de brad și brădeto-făgete. Aproximativ 80% din arboretele existente sunt clasificate din punct de vedere forestier în categoria arboretelor natural fundamentale cu o structură apropiată de cea naturală, nealterată.

Habitatele existente la marginea masivelor forestiere se remarcă printr-o concentrare ridicată de specii de faună și floră, datorate unui strat arbustiv bine reprezentat, unde se creează condițiile optime de habitat, în special pentru speciile de nevertebrate și păsări.

b) Habitatele praticole

Pajiștile ocupă o suprafață de 9% din suprafața Parcului Natural Vânători Neamț. În general, acestea se constituie din proprietăți ale cetățenilor sau ale consiliilor locale din zonă, fiind folosite pentru pășunat și/sau cosit. Potențialul din punct de vedere al biodiversității este în general ridicat, mai ales în cazul pășunilor cu aspect împădurit, în care se regăsesc reprezentanți ai faunei de nevertebrate, păsări și chiroptere .

c) Habitatele acvatice

Sunt prezente în principal în bazinele hidrografice ale râului Neamțu și ale pâraielor Secu, Nemțișor și Cracău. Modul de alimentare al apelor este pluvio-nival moderat și izvoare subterane cu debit relativ redus, debitul înregistrează variații mari, în funcție de anotimp și cantitatea de precipitații. În cursurile inferioare albiile se largesc dând naștere luncilor cu vegetație specifică.

Habitatele acvatice sunt constituite din :

- i). pâraie, având albia de curgere constituită dintr-un substrat stâncos;
- ii). iazuri: în cadrul Grădinii Zoologice „Dragoș Vodă”, zona Chitele, mănăstiri;
- iii). zone mlăștinoase: în valea Nemțișorului, valea Secului.

d) Habitate de interes comunitar

Pe teritoriul Parcului Natural Vânători Neamț se regăesc 14 habitate de interes comunitar, 10 din acestea au fost evidențiate în Formularul Standard Natura 2000 ediția 2011, prezentate în tabelul nr. 25.

Tabelul nr. 25. Habitatele de interes comunitar pentru care s-a desemnat situl ROSCI270

Habitat forestiere	Alte tipuri de habitate
9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>	6230* Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii pe substraturi silicioase
91E0*Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i>	6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin
91F0 Păduri ripariene mixte cu <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> sau <i>Fraxinus angustifolia</i> , din lungul marilor râuri (<i>Ulmenion minoris</i>)	6510 Pajiști de altitudine joasă (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)
91V0 Păduri dacice de fag (<i>Symphyto-Fagion</i>)	6520 Fânețe montane
	3240 Vegetație lemnoasă cu <i>Salix eleagnos</i> de-a lungul râurilor montane
	3230 Vegetație lemnoasă cu <i>Myricaria germanica</i> de-a lungul râurilor montane

*Habitat prioritare

Habitatul 91F0, deși este trecut în Formularul Standard, pe baza studiilor efectuate și consultării parcelarului silvic, nu se regăsește pe teritoriul ariei Parcului Natural Vânători Neamț.

Habitatele forestiere 9110, 9170, 91G0, 9150, 91Y0 au fost identificate și inventariate în raza Parcului, ele nefiind menționate în Formularul Standard.

Tabelul nr. 26. Corespondența între habitatele de interes comunitar, habitatele conform clasificării din România, tipurile fundamentale de pădure și suprafețele aferente

Tip habitat Natura 2000	Tip habitat România	Tip pădure
9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i> -1050,2hectare	R 4118 Păduri dacice de fag - <i>Fagus sylvatica</i> și carpen - <i>Carpinus betulus</i> cu <i>Dentaria bulbifera</i> - 1050,2 hectare	4211 Făget de deal cu floră de mull (s) – 607 hectare
		2321 Făget montan amestecat (m) – 1,8 hectare
		4311 Făgeto-cărpinet cu floră de mull (s) – 441,4 hectare
91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> - 33,8 hectare	R 4401 Păduri sud-est carpatice de anin alb - <i>Alnus incana</i> cu <i>Telekia speciosa</i> - 31,2 hectare	9811 Aniniș cu <i>Oxalis acetosella</i> (m) – 13 hectare
	R 4402 Păduri dacice –getice de lunci colinare de anin negru - <i>Alnus glutinosa</i> cu <i>Stellaria nemorum</i> -2,6 hectare	9821 Anin alb pe aluviuni nisipoase și prundișuri (m) – 18,2 hectare
91V0 Păduri dacice de fag (<i>Symphyto-Fagion</i>) - 23032,66 hectare	R 4101 Păduri sud-est carpatice de molid (<i>Picea abies</i>), fag (<i>Fagus sylvatica</i>) și brad (<i>Abies alba</i>) cu <i>Pulmonaria rubra</i> - 3578.2 hectare	1311 Amestec normal de rășinoase și fag cu floră de mull (s) – 2845,3 hectare
		1321 Amestec de rășinoase și fag cu <i>Rubus hirtus</i> (s) – 137,8 hectare
		1341 Amestec de rășinoase și fag pe soluri schelete (m) – 141,6 hectare
		1211 Molideto- brădet normal cu floră de mull (s) – 365,4 hectare
		1241 Molideto – brădet pe soluri scheletice (m) – 88,1 hectare

	R 4104 Păduri sud-est carpatice de fag (<i>Fagus sylvatica</i>) și brad (<i>Abies alba</i>) cu <i>Pulmonaria rubra</i> - 13726,16ha	2212 Brădeto-făget cu floră de mull de productivitate mijlocie (m) – 1842, 7 hectare
		2111 Brădet normal cu floră de mull (s) – 3111,78 hectare
		2116 Brădet cu floră de mull pe soluri scheletice cu substrat calcaros (i) – 2 hectare
		2211 Brădeto-făget normal cu floră de mull (s) – 8750,98 hectare
		2213 Brădeto-făget cu floră de mull pe soluri scheletice (m) – 18,7 hectare
	R 4109 Păduri sud-est carpatice de fag (<i>Fagus sylvatica</i>) și brad (<i>Abies alba</i>) cu <i>Symphytum cordatum</i> - 5699,3 hectare	4111 Făget normal cu floră de mull (s)- 4565,4 hectare
		4114 Făget montan pe soluri scheletice cu floră de mull (m)- 506,2 hectare
		4131 Făget montan cu <i>Rubus hirtus</i> (m) – 527,3 hectare
		4231 Făget de dealuri cu <i>Rubus hirtus</i> (m)- 100,4 hectare
	R 4119 Păduri dacice de fag - <i>Fagus sylvatica</i> și carpen - <i>Carpinus betulus</i> cu <i>Carex pilosa</i> - 29 hectare	4321 Făgeto-cărpinet cu <i>Carex pilosa</i> (m) – 29,0 hectare
9170 Stejăriș cu <i>Galio-Carpinetum</i> - 46,4 hectare	R4123 Păduri dacice de gorun (<i>Quercus petraea</i>), fag (<i>Fagus sylvatica</i>) și carpen (<i>Carpinus betulus</i>) cu <i>Carex pilosa</i> - 46,4 hectare	5221 Goruneto-făget cu <i>Carex pilosa</i> (m) – 46,4 hectare
9110 Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i> - 30,9 hectare	R 4102 Păduri sud-est carpatice de molid (<i>Picea abies</i>), fag (<i>Fagus sylvatica</i>) și brad (<i>Abies alba</i>) cu <i>Hieracium rotundatum</i> - 16 hectare	1331 Amestec de rășinoase și fag cu <i>Festuca altissima</i> (m) – 16,0 hectare
	R 4106 Păduri sud-est carpatice de fag (<i>Fagus sylvatica</i>) și brad (<i>Abies alba</i>) cu <i>Hieracium rotundatum</i> (14,9, hectare)	2251 Brădeto-făget cu <i>Vaccinium myrtillus</i> și mușchi verzi (I-m) – 6,6 hectare
		4161 Făget montan cu <i>Vaccinium myrtillus</i> (i) – 8,3 hectare

91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen - 842,7 hectare	R 4128 Păduri getice-dacice de gorun (<i>Quercus petraea</i>) cu <i>Dentaria bulbifera</i> - 842,7 hectare	5111 Gorunet normal cu floră de mull (s) – 651,5 hectare
		5113 Gorunet cu floră de mull (m)- 191,2 hectare
9150 Păduri medio-europene cu păduri de fag de tip <i>Cephalantherion</i> – <i>Fagion</i> – 17,1 hectare	R 4111 Păduri sud- est carpatice de fag (<i>Fagus sylvatica</i>) și brad (<i>Abies alba</i>) cu <i>Cephalanthera damassonium</i>	4213 Făget de deal pe soluri superficiale cu substrat calcaros (i) – 17,1 hectare
91G0 Păduri panonice cu <i>Quercus petraea</i> și <i>Carpinus betulus</i> – 319,1 hectare	R4124 Păduri dacice de gorun (<i>Quercus petraea</i>), fag (<i>Fagus sylvatica</i>) și carpen (<i>Carpinus betulus</i>) cu <i>Lathyrus hallersteinii</i>	5211 Goruneto- făget cu floră de mull (s) – 319,1 hectare

*Habitare prioritare

Tabelul nr. 27. Descrierea habitatelor comunitare prezente în ROSCI0270 Vânători Neamț

Tip Habitat Natura 2000	Caracteristici
91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen	<p>Tipul de habitat cuprinde păduri de carpen - <i>Carpinus betulus</i> și diferite specii de <i>Quercus</i> de pe dealurile peri- și intracarpatică, în etajul nemoral, subetajul pădurilor de gorun și de amestec cu gorun, iar pe dealurile din vestul, nordul și centrul României, în zona pădurilor de stejar, subzona pădurilor de stejari mezofili.</p> <p>Pădurile reprezentative ale acestui tip de habitat, au suprafață răstrânsă semnificativ la nivelul regiunii biogeografice datorită impactului antropic.</p> <p>Factori limitativi: volumul edafic mic.</p>
9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>	<p>Pădurile încadrate în acest tip de habitat sunt răspândite în etajul colinar și subetajul montan inferior, mai rar și în subetajul montan mijlociu.</p> <p>Deși răspândit în România, respectiv în Carpați, la nivelul UE este rar.</p>
91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i>	<p>Prezent în principal în luncile râurilor, din toate regiunile de dealuri peri- și intracarpatică, în etajul nemoral, subetajul pădurilor de gorun și de amestec cu gorun. În luncă sunt habitate foarte rare. Este</p>

	un habitat foarte rar în UE, motiv pentru care este considerat habitat prioritar. Este foarte amenințat și la noi în țară, mai ales din cauză că aceste păduri nu sunt incluse în fond forestier și ca urmare nu au un sistem de protecție/ gospodărire organizat.
9110 Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i>	Acest tip de habitat este răspândit în toți Carpații românești, în etajul nemoral, având o valoare conservativă moderată. Structura: fitocenoze edificate de specii europene boreale și nemorale, oligo-mezoterme.
9170 Stejăriș cu <i>Galio-Carpinetum</i>	Se întâlnește în etajul nemoral, subetajul pădurilor de gorun și de amestec cu gorun, având o valoare conservativă moderată. Structura: fitocenoze edificate de specii europene nemorale.
91V0 Păduri dacice de fag <i>Symphyto-Fagion</i>	Acest tip de habitat este răspândit în toți Carpații românești, în etajul nemoral, având o valoare conservativă moderată. Structura: fitocenoze edificate de specii boreale și nemorale, oligo-mezoterme, mezofite, oligo-mezotrofe. Factori limitativi: cauze naturale (doborâturi de vânt, viituri), dar mai ales antropo-zoogene, între care pe un loc important se situează exploatarea forestieră irațională, ilegală, pașunatul intensiv, poluarea ecosistemelor forestiere cu deșeuri industriale și menajere, incendierile, intensificarea activităților de turism, colectarea necontrolată a speciilor de plante cu valoare economică.
91G0 Păduri panonice cu <i>Quercus petraea</i> și <i>Carpinus betulus</i>	Acest tip de habitat este răspândit în etajul nemoral, subetajul pădurilor de gorun și de amestec cu gorun. Are valoare conservativă moderată. Sunt fitocenoze edificate de specii europene nemorale.
9150 Păduri medio-europene cu păduri de fag de tip <i>Cephalantherion – Fagion</i>	Acest tip de habitat este răspândit în toți Carpații românești, în etajul nemoral. Are valoare conservativă moderată. Sunt fitocenoze edificate de specii europene nemorale, mezoterme, mezofie, eutrofe.
6230* Pajiști bogate în specii de <i>Nardus</i> , pe substraturile silicioase ale zonelor muntoase	Pajiștile de țepoșică - <i>Nardus stricta</i> sunt pajiști bine închegate, ocupând stațiuni cu caracter mezofil sau xerofil, pe soluri acide pe substrat silicios din etajul montan. În pajiștile încadrate în acest tip de habitat, acoperirea speciei <i>Nardus stricta</i> variază între 25-75%. Habitatele degradate din cauza suprapășunatului sunt excluse.
6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin	Habitatul este protejat în 65 de situri în România, în cele mai multe dintre situri fiind prezent pe suprafețe reduse. Nu include specii rare, dar este un habitat important, deoarece este habitat de ecoton, deosebit de rar în regiune, oferă refugiu pentru specii de mlaștină.
6510 Pajiști de altitudine joasă cu <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>	Are o largă răspândire în România, se consideră că are o valoare conservativă moderată prin compoziția de specii pe care o prezintă, cu valoare deosebită datorită fitodiversității mari, fiind rezervă de specii atât pentru habitatul 6440, cât și pentru pășunile degradate, respectiv terenuri arabile abandonate.

6520 Fânețe montane	Acest tip de habitat cuprinde fânețe montane, bogate în specii, cu o mare amplitudine ecologică. Sunt cele mai răspândite tipuri de pajiști, fiind prezente în tot lanțul carpatic și ocupă cele mai mare suprafețe. Sunt utilizate atât ca fânețe cât și ca pășuni.
3230 Vegetație lemnoasă cu <i>Myricaria germanica</i> de-a lungul râurilor montane	Acest tip de habitat reprezintă comunități pioniere, intrazonale, edificate de <i>Myricaria germanica</i> și alte specii de arbuști; uneori invadează formațiuni ierboase caracteristice văilor râurilor montane -3220. Fitocenozele sunt în general fragmentare și se instalează pe malurile pietroase și frecvent inundate ale râurilor din regiunea montană și submontană a Carpaților. Au în general acoperire redusă, influențată de inundațiile periodice care determină acumularea de noi sedimente, dar care determină și modificări ale covorului vegetal, eliminând uneori plantele prin eroziune. Habitatele cu <i>Myricaria germanica</i> au valoare conservativa mare, sunt protejate Emerald și sunt încă bine reprezentate în România. Habitatul este inclus în lista EUNIS, level 2 și în Convenția de la Berna.
3240 Vegetație lemnoasă cu <i>Salix eleagnos</i> de-a lungul râurilor montane	Habitatul este reprezentat de tufărișuri sau păduri alcătuite din specii de <i>Salix</i> , <i>Alnus</i> , <i>Betula</i> , <i>Hippophae rhamnoides</i> , instalate pe prundișurile râurilor montane cu debite mai ridicate spre vară. În Europa, formațiuni vegetale asemănătoare, cu <i>Salix elaeagnos</i> , <i>S. purpurea ssp. gracilis</i> , <i>S. daphnoides</i> , <i>S. nigricans</i> și <i>Hippophae rhamnoides</i> se găsesc pe prundișurile și nisipurile de pe malul râurilor, frecvent la altitudini mai ridicate. Habitatele au valoare conservativă mare, sunt protejate Emerald și sunt încă bine reprezentate în România. Habitatul este inclus în lista EUNIS, level 2 și în Convenția de la Berna.

*habitate prioritare

Tabelul nr. 28. Situația actuală a habitatelor forestiere de interes comunitar din ROSCI0270 Vânători Neamț

Tip habitat	Suprafața totală conform Formular Standard		Suprafața conform amenajamentului silvic		Reprezentativitate	Suprafața relativă	Conservare
	S	%	S	%			
91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen	-	-	842,7	3,2	B	B	B
9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>	5135,02	17	1050,2	3,5	B	B	B
91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i>	151,03	0,5	33,8	0,1	C	C	B
9110 Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i>	-	-	30,9	0,1	C	C	B
9170 Stejăriș cu <i>Galio-</i>	-	-	46,4	0,2	C	C	B

<i>Carpinetum</i>							
91V0 Păduri dacice de fag <i>Symphyto-Fagion</i>	906,18	3	23032,66	76,3	A	A	B
91G0 Păduri panonice cu <i>Quercus petraea</i> și <i>Carpinus betulus</i>			319,1	1,1	B	C	B
9150 Păduri medieuropene cu păduri de fag de tip <i>Cephalantherion – Fagion</i>			17,1	0,1	C	C	B

Tabelul nr. 29. Situația actuală a habitatelor practice și ripariene de interes comunitar din ROSCI0270 Vânători Neamț

Tip habitat	Suprafața totală conform Formular Standard		Suprafața conform studiilor efectuate		Reprezentativitate	Suprafața relativă	Conservare
	S(ha)	%	S(ha)	%			
6230* Pajiști bogate în specii de <i>Nardus</i> , pe substraturile silicioase ale zonelor muntoase	302	1	50	0,2	B	C	B
6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin	302	1	200	0,7	B	C	B
6510 Pajiști de altitudine joasă cu <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>	302	1	10	0,03	B	C	B

6520 Fânețe montane	1510	5	500	1,5	B	C	B
3230 Vegetație lemnoasă cu <i>Myricaria germanica</i> de-a lungul râurilor montane	30	0,1	120	0,4	C	C	B
3240 Vegetație lemnoasă cu <i>Salix eleagnos</i> de-a lungul râurilor montane	3	0,01	3	0,01	C	C	B

*habitate prioritare

Legendă:

Reprezentativitate. Codurile folosite sunt următoarele:

A: reprezentativitate excelentă;

B: reprezentativitate bună;

C: reprezentativitate semnificativă;

D: habitat prezent în sit în proporție nesemnificativă

Suprafața relativă: codurile folosite pentru exprimarea procentului (p) reprezentat de habitat în situl respectiv sunt următoarele:

A: $100\% \geq p > 15\%$

B: $15\% \geq p > 2\%$

C: $2\% \geq p > 0\%$

Conservare. Codurile folosite sunt următoarele:

A: stare de conservare excelentă

B: stare de conservare bună

C: stare de conservare medie sau redusă

2.3.4. Păduri cu Valoare Ridică de Conservare

Managementul pădurilor aflate în raza Ocolului Silvic Văratec și Ocolului Silvic Târgu Neamț este certificat după standardele Forest Stewardship Council, care impun respectarea anumitor principii în ceea ce privește gestionarea resurselor forestiere. În cadrul procesului de certificare, identificarea și gospodărirea adecvată a Pădurilor cu Valoare Ridică de Conservare reprezintă o cerință de bază. Un

management necorespunzător al acestor păduri poate duce la emiterea unei condiții majore sau chiar la suspendarea certificatului deja emis.

Până în momentul de față, în raza Parcului Natural Vânători Neamț, au fost identificate următoarele categorii de Păduri cu Valoare Ridicată de Conservare:

a) PVRC 1.1. Suprafețe forestiere din arii protejate de interes național - 205,6 hectare;

b) PVRC 1.2. Păduri care constituie habitate pentru specii rare, amenințate sau endemic – 234,1 hectare;

c) PVRC 1.3. Suprafețe forestiere cu utilizare sezonală critic – 225,9 hectare;

d) PVRC 3. Suprafețe forestiere cu ecosisteme rare, amenințate și periclitate – 115,9 hectare;

e) PVRC 4.2. Păduri critice pentru prevenirea și combaterea procesului de eroziune – 106 hectare;

f) PVRC 6. Păduri esențiale pentru păstrarea identității culturale a unei comunități sau a unei zone – 229,1 hectare.

Distribuția Pădurilor cu Valoare Ridicată de Conservare din raza Parcului Natural Vânători Neamț este prezentată în anexa desenată nr. 13.

2.3.5. Peisaje

Parcurile naturale sunt cunoscute ca “arii protejate destinate conservării peisajului și turism”, prin urmare, unul din principalele obiective de management ale unui parc natural este protecția peisajelor. Conservarea peisajului, este așadar una din măsurile integratoare importante în ceea ce înseamnă conservarea patrimoniului natural și cultural al zonei.

Principalele tipuri de peisaje existente în aria Parcului Natural Vânători Neamț și împrejurimi sunt :

a) Peisajele naturale

i). Zona forestieră a munților și dealurilor înalte determină trăsătura caracteristică a Parcului Natural Vânători - Neamț, cu suprafețe întinse acoperite cu păduri administrate în regimul codrului. Pădurile domină în mod detașat peisajul din cadrul Parcului Natural Vânători Neamț. Alcătuite din arborete pure sau de amestec de brad, molid și fag, ele realizează prin aspectul mozaicat al culorii coronamentului un caleidoscop veritabil, de la verdele închis al rășinoaselor întrepătruns cu verdele crud al pădurilor de foioase, specific sezonului de vegetație, la galbenul și roșul brun specific sezonului autumnal. Privită din interior, pădurea impresionează prin arborii înalți, zvelți; existența poienilor din interiorul pădurilor și a ochiurilor deschise pentru regenerare, în care prezența covorului vegetal și a arbuștilor este mai bogată, contrastează cu uniformitatea din interiorul pădurii. Zonele de lizieră, ca și cele de contact între două tipuri de habitate, determină o notă aparte prin concentrarea de specii, atât vegetale cât și faunistice.

ii). Văile pâraielor. Sunt caracteristice văile largi, plate, delimitate de versanți abrupti acoperiți cu vegetație forestieră. Luncile pâraielor sunt largi, cu terase inundabile constituite în pășuni și fânețe, precum și vegetație forestieră: anin, plop, salcie. Așezările din zonă sunt situate de-a lungul drumurilor ce străbat văile de la obârșia apelor și până la vărsare. Tot în lungul acestor văi sunt situate și mănăstirile din zonă.

b) Peisajele tradiționale

i). Pajiștile. În general, acestea se constituie în proprietăți ale cetățenilor sau comunelor din zonă, fiind folosite pentru pășunat sau ca fânețe, fiind situate spre culmile versanților ce delimitează văile; pe alocuri, este prezentă și vegetația forestieră sub forma unor arbori izolați sau grupuri răzlețe. Cu aspectul unor pete de un verde mai deschis ce se intercalează cu verdele crud al pădurilor, determină un mozaic coloristic ce se suprapune peste ansamblul văilor largi cu

versanți abrupti și culmi domoale. Pe alocuri, pot fi întâlnite stâne, păstoritul făcând parte din ocupațiile tradiționale încă practicate zonă.

ii). Terenurile agricole. Alcătuite în principal din terenuri situate la altitudini mai joase, delimitate prin garduri de lemn sau neîmprejmuite, intercalate cu zone cu vegetație naturală precumpajiști, pâlcuri de pădure, tufișuri, cu case și anexe răsfirate și risipite și cu mici suprafețe de grădini sau livezi cu pomi fructiferi.

c) Peisajele culturale

Peisajele mănăstirești se constituie din mănăstiri și zona de imediată folosință care, de-a lungul veacurilor, a cunoscut o gospodărire conformă specificului comunităților monahale. Mănăstirilor le sunt caracteristice turlele înalte, construcțiile anexe din piatră și lemn, clădirile cu balcoane largi și împrejmuirile zidite sau din lemn. Mănăstirile și zonele adiacente au valențe de sit natural cu valoare spirituală.

d) Peisajele istorice

Dintre acestea amintim zona Cetății Neamț, zona schitului Sfânta Cruce și linia cazematelor din cel de-al doilea război mondial.

2.3.6. Procese și relații ecologice

Principalele procese naturale identificate în interiorul ariei naturale protejate sunt:

a) Împădurirea naturală a terenurilor abandonate

Pe fondul scăderii și îmbătrânirii populației și a renunțării la practicile tradiționale de utilizare, în special în cazul terenurilor deschise, precum pajiștile, aflate la mare distanță de așezări și situate limitrof fondului forestier, s-a constatat împădurirea naturală a acestora. Această tendință a fost mai accentuată până la intrarea în Uniunea Europeană în 2007, după care, urmare a politicii de acordare a

subvențiilor, s-a realizat o revigorare numerică a șeptelului și implicit revenirea la utilizările tradiționale ale terenurilor destinate creșterii animalelor .

b) Fenomenul de uscare la rășinoase

Climatul favorabil din ultimele secole a favorizat extinderea naturală a rășinoaselor până la altitudinea de 400 - 450 metri. De-a lungul timpului, prin măsuri silviculturale care au avut ca scop creșterea proporției rășinoaselor -eliminarea foioaselor, semănături directe și plantații- bradul s-a extins și la altitudini mai mici de 350 - 400 metri. Perioadele nefavorabile caracterizate în special prin succesiunea anilor secetoși au condus la devitalizarea arboretelor de rășinoase. Mulți autori consideră că poluarea și schimbarea regimului factorilor meteorologici sunt cauzele principale ce stau la baza uscării în masă a rășinoaselor, în special a arboretelor situate în afara arealului.

Modificarea structurii și funcționalității ecosistemelor își are cu siguranță partea sa de contribuție în manifestarea locală a uscării pădurilor. Stresul pedohidric nu poate explica decât parțial declinul pădurilor, el corelându-se statistic numai în stațiunile cu luvisoluri albice, pseudogleizate care au capacitate redusă de reținere a apei. Reacțiile arborilor la secetă sunt în general puțin cunoscute, observațiile fiind de cele mai multe ori empirice, foarte puțin instrumentate. Lipsesc cercetările efectuate în condiții controlate care să precizeze succesiunea perturbărilor fiziologice care preced uscarea anormală a arborilor.

Analiza ecosistemelor forestiere naturale și prin comparație cu acestea a ecosistemelor artificializate cu creșteri foarte rapide în tinerețe, au condus la concluzia că în acestea din urmă se produce îmbătrânirea prematură a indivizilor care sunt foarte ușor predispuși la uscări anormale după vârsta de 80-90 de ani. Reconstrucția ecologică a ecosistemelor forestiere afectate de uscare anormală reprezintă una dintre cele mai complexe probleme puse vreodată silviculturii prin particularitățile pe care le îmbracă fenomenul în arboretele în care apare. Pentru realizarea unor păduri stabile, în viitor se impune modificarea compoziției arboretului

în zonele afectate de uscarea prin înlocuirea bradului cu foioase locale, pure sau în amestec cu molidul și laricele. Bradul se va păstra numai acolo unde s-a regenerat natural sau va fi introdus ulterior prin semănături sub masiv, în proporție de maximum 30-40 %.

Fenomenul de uscarea a arboretelor de molid este produs și ca urmare a creșterii dinamicii atacurilor produse de gândacii de scoarță ai molidului precum *Ips typographus*, *Ips amitinus*, *Pityogenes chalcographus*, mai nou și de către *Ips duplicatus*. Creșterea dinamicii intensității atacurilor gândacilor de scoarță ai molidului din ultimii ani a fost favorizată în special de către factorii abiotici precum seceta prelungită, temperaturi medii diurne ridicate pe perioade lungi de timp, dar și de către factori antropici cum ar fi nerespectarea strictă a regulilor de exploatare a masei lemnoase din arboretele predispuse acestor atacuri și altele.

2.4. Aspecte culturale, folosința terenului în trecut

2.4.1. Prezența mărturiilor arheologice și istorice

Se presupune că toponimul „neamț” este de origine slavă, termenul „nemeți” care înseamnă liniștit sau tăcut, definind caracteristicile zonei și ale râului Neamț, principala apă curgătoare în zonă. O altă ipoteză privind densitatea toponimelor legate de „neamț” - râul, orașul, cetatea, județul - este legată de supoziția istorică a întemeierii Cetății Neamțului de către cavalerii teutoni trimiși de către regii unguri, în secolul al XIII-lea.

Împrejurimile orașului Târgu Neamț prezintă o serie de vestigii arheologice din neolitic și din epoca bronzului. Cele mai vechi urme de locuire s-au găsit în așezările din zona Lunca-Poiana Slatinei-Oglinzi-Cețașua-Băi, aflate în preajma izvoarelor de slatină din sud-estul Culmii Pleșului. Aici s-a găsit un important material ceramic care aparține culturii Starcevo-Criș, din mileniul al VI-V-lea înainte de erea noastră. Aceasta a fost succedată de cultura ceramicii liniare și de cultura Precucuteni, în

mileniul al V-IV- lea înainte de era noastră, atestată prin siturile de la Târpești, Lunca, Oglinzi, Topolița, Davideni. Elementele ceramicii pictate din zonă aparțin în principal civilizației Cucuteni, mileniul al IV-III- lea înainte de era noastră. Zona a fost locuită și de comunități ale epocii bronzului tracic aparținând culturilor Costișa și Nouă, în perioada 1800-1100 înainte de era noastră.

În perioada premergătoare constituirii statului feudal Moldova, pe teritoriul actualului oraș Târgu Neamț s-a încheșat o așezare umană importantă. Apariția acestei așezări a fost favorizată de poziționarea sa la întretăierea unor drumuri comerciale importante, care făceau legătura între zona Moldovei și Ardeal, localitatea căpătând în timp funcția de târg.

În secolul al XIII-lea, sașii au colonizat parte din zonă, aducând o seamă de meșteșuguri din care se remarcă acela de obținere a stofelor și pânzeturilor, contribuind astfel la dezvoltarea comerțului. În secolul al XIV-lea, numărul sașilor crește, așezarea prosperând, situându-se pe locul al doilea ca importanță în zona Moldovei. În această perioadă se construiesc mori de apă, pive pentru sumane și dârste pentru postav, produsele de bună calitate contribuind la dezvoltarea semnificativă a comerțului, orașul devenind la această dată centru vamal cu pecete. Principalele ocupații în zonă erau diversele meșteșuguri, între care prelucrarea lemnului, creșterea animalelor, comerțul.

Existența așezărilor umane în zona Parcului este puternic influențată de întemeierea Cetății Neamțului, în prima parte a secolului al XIV- lea, urmată de construirea primelor așezăminte monahale: Mănăstirea Neamțului ridicată în perioada 1375-1391 de către Petru Mușat, Mănăstirea Secu - 1602, Mănăstirea Agapia - 1644, Mănăstirea Sihăstria – secolul al XVIII-lea, Mănăstirea Văratec – secolul al XVIII-lea.

2.4.2. Folosința trecută a terenului

Folosința în trecut a terenului a fost puternic influențată de tipul de relief din zonă, de succesiunea civilizațiilor și a așezămintelor umane, precum și de oportunitățile legate de dispunerea geografică a acestora.

În trecutul îndepărtat, pădurile din raza Parcului nu au fost în proprietatea unei anumite persoane, ci au constituit bunuri obștești, fiind utilizate de către locuitorii din așezările de pe Valea Moldovei și a Bistriței, în diverse scopuri – obținerea de lemn de foc și construcții, pășunat, vânătoare. Ulterior, pe măsură ce populația a crescut și statul moldovean a căpătat o organizare feudală, pădurile și terenurile au devenit proprietăți boierești, prin donații voievodale, pentru fapte de arme sau credință și devotament față de domnitori. Așa cum atestă toponimia locală, în zonă au existat și unele braniști în raza actualei comune Vânători Neamț, atestând faptul că deja cu peste cinci secole în urmă existau preocupări pentru protejarea unor resurse naturale.

După înființarea așezămintelor de cult, acestea au primit, spre folosință sau în proprietate, de-a lungul timpului importante suprafețe de teren agricol și pădure. În decursul timpului, robii și servitorii care lucrau pe moșiile mănăstirești au întemeiat sate în imediata vecinătate a acestor domenii. Astfel pădurile ce au fost administrate în perioada comunistă de către Ocolul Silvic Târgu Neamț au fost anterior în folosința Mănăstirilor Neamț, Secu, Sihăstria și Râșca. De asemenea, parte din pădurile aflate în administrația Ocolului Silvic Văratec s-au aflat în folosința Mănăstirilor Agapia și Văratec.

Până în anul 1843 nu există documente referitoare la modul de gospodărire al pădurilor. Din datele existente, administrațiile mănăstirești extrăgeau cu precădere exemplarele de rășinoase situate în locurile accesibile, pentru nevoile curente. Materialul era utilizat pentru construcții și draniță. De asemenea, se extrăgea lemn pentru foc, în special din specia fag. În anul 1843 obșteasca adunare a Moldovei votează “Pravila pentru cruțarea pădurilor de pe moșiile mănăstirești și altele” prin care obliga proprietarii de păduri să introducă un regim rațional de exploatare. Ca urmare, în anul 1853 a fost întocmit “Planul pădurii parchetuite”.

Prin Decretul Domnesc numărul 4380 din 10 iunie 1859, administrarea acestor păduri a fost trecută în grija statului și anume a Ministerului Cultelor, căruii îi erau subordonate mănăstirile, administrarea acestora rămânând, din această cauză, la Mănăstirile Neamț și Secu până în 1890, când după înființarea Ministerului Domeniilor, statul a preluat și administrarea efectivă a acestor păduri. O parte a pădurilor a rămas în posesia contesei Blome, până în anul 1919 când și acestea devin proprietate de stat în urma confiscării întregii averi a contesei.

Primele amenajamente silvice s-au întocmit în anii 1928, 1929 și 1931, pentru diverse suprafețe de pădure aflate actualmente în raza Parcului. Trebuie menționat că între anii 1925-1935 s-au făcut plantații cu molid și cu pin pe dealul de lângă Târgu-Neamț, în zona Monument, cu scopul de a împiedica eroziunea declanșată. Aceste arborete sunt afectate în prezent de uscare în masă.

Ulterior, în 1935 și 1938, unele mănăstiri au primit spre folosință anumite suprafețe de terenuri agricole și pădure. În anul 1935, prin “Legea privitoare la reintegrarea Mănăstirilor Neamț și Secu, în folosința vetrei înconjurătoare” a fost atribuit în folosința mănăstirilor terenul denumit “Vatra înconjurătoare”, așa cum a fost delimitat în baza Decretului Domnesc din 1859. Statul era, deci, proprietarul, iar mănăstirile uzufructuarul. Această situație a dăinuit până în anul 1948, când potrivit constituției, toate pădurile, indiferent de proprietar, au trecut în proprietatea statului.

În intervalul 1957-1962 s-a semnalat o afluență mare de turiști în zona mănăstirilor Agapia-Văratec, monumente istorice și de cultură. Din aceste motive, o bună parte din arboretele din zona Agapia au fost încadrate în grupa I, cu rol peisagistic, în apropierea monumentelor istorice. Au existat preocupări în ceea ce privește organizarea producției forestiere, la nivelul silvo-tehnic corespunzător aceluși timp, acestea constând în întocmirea de studii de exploatare sau chiar amenajamente sumare, care prevedeau reguli după care să se execute tăierile. Exploatările ce s-au practicat în baza acestor studii, au fost restrânse și au avut ca urmare menținerea unui excedent apreciabil de arborete exploatabile, existent în toate unitățile de producție.

Tăierile nu au fost executate pe suprafețe prea mari în raza parcului, deoarece nu existau instalații de transport forestiere, distanța până la calea ferată Suceava-București era destul de mare, în zonă încă nu existau fabrici de prelucrare a lemnului care să solicite materie primă.

După 1990, prin legile retrocedării, suprafețele de teren au revenit la foștii proprietari.

2.4.3. Aspecte culturale

Cadrul natural deosebit al zonei și liniștea așezămintelor monahale au constituit în decursul timpului sursă de inspirație pentru însemnați oameni de cultură și artă.

Amintiri și descrieri despre zonă au fost lăsate posterității de către Ion Creangă, Mihai Eminescu, Mihail Sadoveanu, Alexandru Vlahuță, Calistrat Hogaș, Veronica Micle.

Mănăstirea Agapia a fost pictată în anul 1858 de către Nicolae Grigorescu, care a îmbinat tradiția bizantină cu stilul neoclasic și cu arta românească creată de geniul său artistic.

Sculptorul Ion Jalea a realizat statuia din bronz a Saftei Brâncoveanu, aflată în curtea mănăstirii Văratec. În muzeul mănăstirii se află și lucrări ale Smarandei Neculce, nepoata cronicarului Ion Neculce.

Cetatea Neamțului a fost stavilă în calea năvălirilor otomane, ungare sau polone, jucând un rol crucial în istoria Moldovei. Toponimia locurilor este, de asemenea, încărcată de istorie: Săcălușești – după numele tunarilor din oastea lui Ștefan, Vânători – după numele celor ce apărau cetatea și vânau pentru curtea domnească.

Semnificative sunt și toponime ca: pârâul Bourul, Vârful Cornurii, Piciorul Zimbrăriei, pârâul Bivolul, Piciorul Coarnele și altele, strâns legate de existența bourului și a zimbrului pe aceste meleaguri.

Un rol deosebit în istoria și cultura neamului l-au avut comunitățile mănăstirești, mai ales Mănăstirea Neamțului, considerată de către specialiști, printre altele, ca cea mai elocventă expresie a stilului arhitectural gotic moldovenesc. Aceasta adăpostește o bibliotecă de aproximativ 15.000 volume, din care 549 manuscrise, biblioteca fiind considerată cea mai veche și mai bogată bibliotecă monastică din țară. În anul 1825, aici a fost tipărită pentru prima oară opera lui Dimitrie Cantemir „Descriptio Moldaviae”.

2.5. Aspecte socio-economice, folosința terenului în prezent

2.5.1. Turism

În raza Parcului Natural Vânători Neamț s-au identificat următoarele tipuri de turism:

a) Turism de tranzit – bine reprezentat în zona Comunei Vânători datorită drumului național 15B Târgu Neamț – Poiana Largului care străbate mare parte din suprafața parcului și pe care se înregistrează un aflux mare de vizitatori, drumul făcând legătura dintre provinciile istorice Moldova și Transilvania. Durata vizitei în cadrul turismului de tranzit este de la câteva ore până la o zi.

b) Turism ecumenic - cea mai mare parte a vizitatorilor zonei vin pentru vizitarea mănăstirilor, lăcașuri de cult de mare importanță pentru ortodoxism și nu numai. Durata sejurului în cadrul turismului ecumenic variază de la câteva ore până la câteva zile. Traseele de pelerinaj sunt prezentate în anexa desenată nr. 14.

c) Ecoturism, datorat existenței în zonă a Parcului Natural Vânători Neamț, a Grădinii Zoologice ”Dragoș Vodă”, a țarcului de preeliberare al zimbrilor, a Rezervației de Stejari Dumbrava, a Pădurii de Argint și a Codrilor de Aramă, precum și frumuseții cadrului natural. Durata sejurului variază de la câteva ore până la câteva zile.

Elementele de strategie privind dezvoltarea ecoturismului în raza Parcului Natura Vânători Neamț – Ținutul Zimbrului se regăsesc în anexa scrisă nr. 6.

d) Turism pentru agrement și cură balneară, practicat în stațiunile Bălțătești și Oglinzi.

e) Agroturism

Pentru a identifica notorietatea zonei, motivațiile călătoriei în aria Parcului Natural Vânători Neamț, gradul de satisfacție sau insatisfacție față de oferta existentă și ierarhizarea obiectivelor turistice din perspectiva interesului clienților, au fost inițiate cercetări de teren, tip anchete de piață, pe bază de chestionare. Prelucrarea datelor a condus la următoarele concluzii:

a) structura turiștilor:

i) români - 80%;

ii) străini - 20%.

b) zona de proveniență a turiștilor români:

i) Moldova - Iași, Galați, Neamț, Bacău - 50%;

ii) Sudul țării - București, Constanța, Buzău, Prahova - 33%;

iii) Centrul și restul țării - Sibiu, Cluj, Brașov, Mureș - 17%.

c) țările de proveniență a turiștilor străini: Italia, Austria, Cehia, Olanda, Germania, Marea Britanie, Franța, etc;

d) tipul de turism practicat:

i) individual - 80%;

ii) organizat - 20%.

e) tipul de turism practicat:

i) de tranzit - 60%;

ii) de sejur - 40%.

f) structura motivațiilor extraprofesionale:

i). odihnă și tratament, deși majoritatea vizitează și locașele de cult – 60%;

ii). pelerinaj – 25%;

iii). vizită la rude – 10%;

iv). vizită la prieteni – 5%.

g) structura motivațiilor profesionale: acțiuni organizate conferințe, simpozioane, tabere, excursii cu temă, afaceri, documentare/studii științifice;

h) turiști în tranzit:

i) staționează pentru a lua masa – 85%;

ii) nu staționează pentru a servi masa – 15%

i) cei care servesc masa preferă, în ordine: popasuri turistice, pensiuni agroturistice, hoteluri și moteluri, mănăstiri și schituri,.

puncte de atracție turistică : i) peisajul natural: 30%;

ii) obiectivele turistice antropice: 70%.

j) ierarhizarea grupelor de obiective turistice, în funcție de preferință:

i). mănăstiri, muzee, case memoriale 65%;

ii). Centrul de Vizitare și Grădina zoologică „Dragoș Vodă” 25%;

iii). alte obiective 10%.

a) ierarhizarea obiectivelor turistice în funcție de notorietatea lor:

b) mănăstiri: 60%;

ii) case memoriale, muzee: 10%;

iii) obiectivele legate de zimbri: 20%.

iv) alte obiective 10%

Muzeele cu cel mai mare număr de vizitatori din raza Parcului sunt prezentate în tabelul nr. 30.

Tabelul nr. 30. Numărul de vizitatori pentru obiectivele turistice aflate în Parcul Natural Vânători Neamț sau în imediata apropiere

Obiectiv turistic	Număr vizitatori			
	2009	2010	2011	Oct 2011 – Sept 2012
Muzeul Cetatea Neamț	111464	110742	116272	98263
Muzeul Memorial “Ion Creangă” Humulești	101980	76337	74625	70152
Casa Memorială “Veronica Micle”	2103	2702	1916	1847
Muzeul de Istorie si Etnografie Tîrgu Neamț	2002	1935	175	1674

Conform adresei 1096/01.10.2013 a Complexului Muzeal Judetean Neamt

2.5.2. Facilități de recreere

a) Cazare

Pe raza Parcului Natural Vânători Neamț ponderea cea mai mare a locurilor de cazare o au mănăstirile, astfel Mănăstirea Neamț are o capacitate de 100 locuri de cazare, Mănăstirea Sihăstria 70 locuri de cazare, Mănăstirea Secu 50 , Mănăstirea Agapia 100 locuri de cazare și Mănăstirea Văratec 200 locuri de cazare.

Facilitățile de cazare din zona Parcului au în general o capacitate mică, adresându-se familiilor sau grupurilor mici de turiști, existând, însă, și obiective apte să găzduiască simultan câteva zeci de turiști. Pensiunile sunt clasificate conform Autorității Naționale pentru Turism cu 2, 3 sau 4 flori, precum 2, 3 sau 4 stele în funcție de amplasarea locațiilor în mediul rural sau urban. Majoritatea pensiunilor, care au și restaurant, au în meniu mâncăruri tradiționale moldovenești.

Pe raza Parcului sunt un număr de 50 pensiuni cu o capacitate de aproximativ 1700 locuri de cazare repartizate, după cum urmează, pe localități: Vânători - 6 pensiuni cu o capacitate de 161 locuri de cazare, Oglinzi - 2 unități cu o capacitate de 73 locuri de cazare, Târgu Neamț - 12 pensiuni și 2 hoteluri cu o capacitate totală de 383 locuri de cazare, Bălțătești - un hotel cu o capacitate de 514 locuri de cazare și Agapia - 26 de pensiuni cu o capacitate de 575 locuri.

Numărul de sosiri și înnoptări pentru anul 2013, fără a lua în considerare facilitățile turistice deținute de către mănăstiri sunt prezentate în tabelul nr. 31.

Tabelul nr. 31. Numărul de sosiri, înnoptări și capacitatea de cazare pentru localitățile aflate în Parc sau în imediata apropiere

Localitatea	Nr. sosiri	Nr. înnoptări	Capacitatea de cazare	Indicele de utilizare netă
Tîrgu Neamț	9316	12517	459	10,8
Agapia	8943	14326	372	12,7
Băltătești	4833	56263	548	36,6
Vânători-Neamț	2371	3178	135	8,0
Total areal	25.463	86.284	1.514	17,0

Sursa datelor: Institutul National de Statistica

b) Trasee turistice

- i. Mănăstirea Neamț – Schitul Procov – Sat Leghin;
- ii. Mănăstirea Secu – Mănăstirea Agapia Veche;
- iii. Mănăstirea Sihăstria – Mănăstirea Sihla;
- iv. Mănăstirea Agapia Veche - Mănăstirea Sihla;
- v. Mănăstirea Sihla – Poiana Ciungi –Mănăstirea Văratec;
- vi. Mănăstirea Sihla - Mănăstirea Agapia;
- vii. Cetatea Neamțului – Monumentul Eroilor;
- viii. Cetatea Neamțului – Stațiunea Oglinzi;
- ix. Cetatea Neamțului – Izvorul Slatina;
- x. Mănăstirea Sihla – Peștera Sfânta Teodora – Schitul Daniil Sihu – Capăt sat Mitocul Bălan;
- xi. Traseu educațional - Birdwatching în Parcul Natural Vânători Neamț;
- xii. Traseu tematic – Pe urmele zimbrilor;
- xiii. Traseu tematic – Prin pădurea de foioase;
- xiv. Traseu educațional – Cetatea Neamțului destinație ecoturistică;
- xv. Traseu educațional – Pe urmele vânătorilor de munte.

Lista cu descrierea traseelor turistice și tematice de pe raza Parcului Natural Vânători Neamț se regăsește în anexa scrisă nr. 7.

c) Spații de campare

În raza Parcului se realizează camparea în principal pe văile râurilor ce au tangență cu mănăstirile. Cele mai populare locuri de campare sunt cele de pe valea Secului și valea Agapiei, pe terenuri aflate în proprietatea mănăstirilor.

d) Locuri de popas

Pe teritoriul Parcului Natural Vânători Neamț există 10 locuri de popas, din care 6 sunt amenajate de Administrația Parcului. Acestea sunt instalate pe traseele turistice și sunt alcătuite din bănci, mese și panouri informative din lemn. Există un număr de 10 puncte de odihnă-informare, constând fiecare dintr-un pavilion și panouri de informare educare, dispuse pe raza comunei Vânători.

e) Stațiuni balneare

i). Stațiunea Oglinzi

Stațiunea Oglinzi este situată la o distanță de 3 km spre nord față de orașul Târgu Neamț, într-o mică depresiune în sud – estul Culmii Pleșu, cunoscută sub numele de Poiana Dăscăliței. Această microdepresiune are o înclinare ușoară către sud – est, iar versanții care o închid pe cele trei laturi sunt acoperiți cu păduri de foioase în amestec fag cu stejar.

Stațiunea este cunoscută îndeosebi pentru apele sale clorosodice de mare concentrație, care au fost cunoscute și folosite de foarte multă vreme, primele analize chimice au fost făcute în anul 1856. Localnicii au început să folosească aceste ape și pentru tratamente, pentru băi la domiciliu sau la spitalul din Târgu Neamț.

Stațiunea a cunoscut o perioadă de dezvoltare și înflorire până în anul 1939, fiind solicitată de pacienți din toată țara. Stabilimentul era foarte bine amenajat, existând trei hoteluri confortabile și bine dotate, din care se mai păstrează clădirea Hotelului Carol dat în folosință în anul 1894, în care astăzi este sediul taberei pentru elevi și școlari, șase vile

moderne, un cazino, un inhalator pentru aerosoli, serviciu poștal. Atmosfera de vacanță era întreținută prin concerte zilnice de fanfara militară.

În al doilea război mondial, Băile Oglinzi, aflându-se pe linia frontului, au suferit distrugeri mari. Instalațiile balneare au fost deteriorate și după război au fost lăsate în paragină, neexistând fonduri pentru reparații.

După anul 1970, au existat preocupări pentru refacerea Băilor Oglinzi, executându-se mai multe foraje și realizându-se studii de specialitate asupra debitelor și compoziției chimice a apelor de aici. În ultima perioadă, s-au desfundat cele patru fântâni și galeriile subterane care captează mai multe izvoare, pentru a avea posibilitatea de a înmagazina un volum de circa 950 m³ de apă minerală pentru sezonul de vară. Cercetările au stabilit că debitul de apă al fântânilor și al sondelor forate poate asigura tratamentul a 1000 de pacienți pe serie.

În august 1988, stațiunea Băile – Oglinzi a fost redeschisă parțial, dându-se în folosință două pavilioane cu câte 90 locuri în încăperi tip garsonieră, bine dotate, un restaurant – cantină cu 150 locuri, terasă, bar de zi.

Din toamna anului 1998, s-a redeschis într-o formă nouă, modernizată și baza de tratament cu băi calde la cadă, împachetări cu parafină, băi galvanice, magnetodiaflux, curenți dinamici, ultrasunete, masaj și gimnastică medicală.

Poziția geografică a stațiunii, situată într-o zonă în care domnește liniștea, în mijlocul pădurii, cu un microclimat de adăpost, oferă condiții și pentru tratamentul afecțiunilor aparatului respirator, nevrozelor astenice, pentru petrecerea convalescențelor sau a unui concediu plăcut și reconfortant.

Tot în acest cadru natural deosebit s-a deschis, din 1969, o tabără de elevi, „Tabăra Oglinzi” care ocupă vechea clădire „Hotel Carol” și trei vile moderne cu o arhitectură deosebită, construite după 1985. În anul 1990 s-au finalizat lucrările miniere din zona puțurilor, prin care s-a creat un spațiu subteran, cu talpa împlântată în stratul salifer, cu scopul de a fi utilizat în tratarea bolilor respiratorii.

Institutul de Medicină Fizică, Balneologie și Recuperare Medicală din București a precizat că analizele termohigrobarice, gradul de ionizare și de puritate a aerului, din spațiul creat în galerie sunt superioare salinelor din țară în care se practică tratamente cu eurosoli naturali.

În prezent stațiunea este închisă în vederea reabilitării și modernizării.

ii). Stațiunea Bălțătești

În satul Bălțătești se află renumita stațiune balneoclimaterică cu ape clorosodice, situată în centrul satului, într-o poziție deosebit de pitorească.

Apele de aici sunt cunoscute de peste 200 de ani. Prima dată s-au săpat unele fântâni a căror apă producea purgație, din care cauză au fost denumite de locuitori „fântâni cu slatină rea” și astupate. Primul care a folosit aceste ape, în scop curativ, a fost principele Cantacuzino, în 1810. Ca proprietar al moșiei Bălțătești s-a ocupat personal de curățarea fântânilor de slatină și de construirea a două barăci, cu căzi de lemn. Din aceste fântâni slatina mai era cărată cu poloboacele la Mănăstirea Văratec în scopul vindecării persoanelor care sufereau de reumatism cronic.

În 1839 s-au făcut primele analize ale apei, de către dr. U. Chihac și de prof. Franz Humael, de P. Poni în 1850, în 1856 de dr. Stenner, de dr. Kony în 1883 și s-a ajuns la concluzia că au calități terapeutice și că „sunt cele mai bogate în săruri din toate apele omologate de pe tot continentul Europa. Au fost recunoscute și au fost premiate la Paris, 1901 și la București, 1906, cu medalia de aur.

În timpul celor două războaie mondiale instalațiile de băi au fost distruse în mare parte. Prin reparațiile ce s-au făcut în anul 1953, băile au început să funcționeze din nou. Până în anul 1964, s-a folosit apa minerală exploatată prin puțuri tamborate, cu diametru mare și adâncimea de nouă metri, din care trei erau utilizate pentru cură externă, iar unul, „Cuza”, pentru cură internă. Din izvorul „Carol” se prepara „sarea purgativă de Bălțătești”. Din izvoarele „Elisabeta” și „Independența”, de asemenea, prin evaporare se prepara sarea care se comercializa pentru băi la domiciliu. În scopul măririi capacității stațiunii și creșterii debitelor, în anul 1964 „Institutul de

balneologie” mai execută trei foraje până la adâncimea de 60 metri, două în aval și unul în amonte de stațiune.

În anul 1993 stațiunea a fost preluată de Ministerul Apărării Naționale, care s-a preocupat de recondiționarea întregului complex balnear și de recuperare medicală, de dotarea cu aparatură și instalații medicale moderne, cât și de îmbunătățirea confortului în pavilionul central și vilelor existente, cu o capacitate de cazare de 450 de persoane pe serie.

Caracterizate printr-o apă minerală clorurată, sulfată, sodică, magneziană și calcică, feruginoasă, cu o mineralizare totală de 287, 48 ‰ mg/l, constituie cele mai mineralizate surse de apă din țara noastră. Ele sunt indicate pentru tratamentul unor afecțiuni ale aparatului locomotor, afecțiuni vasculare periferice, afecțiuni ale sistemului nervos, respiratorii și ginecologice.

Factorii terapeutici, climatul odihnitor, recreativ și un cadru natural deosebit de pitoresc fac ca această localitate să fie considerată o importantă stațiune balneoclimaterică din Moldova.

2.5.3. Obiective turistice

a) Schituri și mănăstiri

Parcul Natural Vânători Neamț reprezintă o combinație unică de elemente naturale, religioase și cultural-istorice. Valoarea spirituală a zonei este legată de creștinismul ortodox. Un număr de 16 mănăstiri și schituri renumite se găsesc în raza Parcului, pentru ca, împreună cu cele aflate în imediata apropiere, numărul acestora să se ridice la aproximativ 40. Aceste monumente, având o triplă valență, religioasă, culturală și istorică, sunt bine conservate și se găsesc răspândite pe o zonă relativ restrânsă din suprafața Parcului Natural Vânători Neamț.

În imediata apropiere a unei vechi mănăstiri s-au construit schituri care la rândul lor, cu timpul, au devenit mănăstiri de sine stătătoare. Astfel se explică această concentrare nemaîntâlnită de lăcașe de cult; pe plan mondial comparația se poate face doar cu Athos sau Meteora din Grecia.

Mănăstirea Neamț a fost ctitorită în secolul al XIV de Petru I Mușat. La 1497 domnitorul Ștefan cel Mare înalță în curtea interioară biserica cea mare, cu hramul "Înălțarea Domnului", la 40 de zile după Paște. Arhitectura bisericească este specific moldovenească, cu fațade bogat împodobite cu motive ornamentale, fiind cel mai reprezentativ monument al arhitecturii din timpul lui Ștefan cel Mare. Pictura în frescă originală s-a mai păstrat în pridvor, pronaos, naos și altar, precum și în încăperea mormintelor.

Cel mai cunoscut stareț al acestei mănăstiri a fost starețul Paisie, un pios călugăr și un mare organizator, epoca lui poartă numele de epoca paisiană. Lui i se datorește întemeierea bolniței bătrânilor și bolnavilor, precum și organizarea tipografiilor și atelierelor. Pe la 1837 erau 1500 de călugări, ulterior numărul acestora scăzând constant.

Centru mănăstiresc de mare tradiție pentru întreaga ortodoxie, mănăstirea posedă una din cele mai vechi biblioteci din țară, cu peste 15000 volume, manuscrise în limba slavonă, greacă și română din secolele XIV-XIX. Mănăstirea Neamț și-a adus o contribuție deosebită la dezvoltarea culturii și artei medievale românești.

În apropierea așezământului sunt situate:

Schitul Icoana Veche se afla la o distanță de aproximativ 6 kilometri de Mănăstirea Neamț. Este cunoscută prin faptul că este clădită pe locul în care icoana Maicii Domnului a lui Theotokos a rămas îngropată în pădure de la 3 iunie 1821 până la 28 octombrie 1822, pentru a nu fi distrusă în perioada luptelor dintre turci și greci - rebeliunea Eteriei. Pe acest loc, în 1923, părintele Iosif Crăciuna a construit o mica

bisericuță, care din nefericire s-a prabușit urmare a cutremurului din 1940. Începând din 1969 s-a reluat viața monahala la acest asezământ.

Schitul Icoana Nouă a fost construită în 1946, acest schit fiind inițial un loc de adăpost pentru călugării țitori de Mănăstirea Neamț, care se îndeletniceau cu creșterea vitelor sau lucrul la pădure. Capela și clopotnița au fost construite mai târziu. Hramul este „Schimbarea la față”.

Schitul Vovidenia a fost fondat de Ioanichie, Episcop de Roman, în 1754. Biserica, din cărămidă, a fost înălțată între 1849 și 1853. Împrejurul frumoasei biserici s-au clădit și câteva chilii pentru călugării ce slujeau aici. În imediata apropiere se află casa Visarion Puiu, în care marele nostru prozator Mihail Sadoveanu și-a petrecut ultimii ani de viață.

Schitul Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava- Bolnița a fost întemeiată de Neonil care a pus bazele acestuia în 1843, construcția fiind realizată din cărămidă și piatră. Schitul asigură adăpost și asistență religioasă călugărilor bătrâni, bolnavi sau cu dizabilități. Poetul Mihai Eminescu a fost internat pentru o perioadă în acest așezământ

Schitul Pocrov a fost întemeiat în anul 1714 de episcopul Pahomie, care a clădit aici o biserică din lemn la poalele muntelui Chiriac, unde și-a petrecut restul zilelor sale. Între anii 1755-1785 i s-au făcut unele îmbunătățiri, în anul 1801 a fost prădat și aproape distrus. A fost refăcut de mănăstirea Neamț, căruia i se subordonează.

Schitul Sfinții Apostoli Petru și Pavel, aflat în apropierea DN15, a fost întemeiat în 1999.

Schitul Cărbuna, situat la marginea pădurii, înainte de a ajunge la Mănăstirea Neamț, oferă o frumoasă priveliște a văii Ozanei.

Mănăstirea Secu datează de prin anul 1560 datorită monahului Zosima, care s-a instalat aici cu câțiva călugări. Pe atunci această înjghebare purta numele de Schitul

lui Zosima. În 1599 vornicul Nestor Ureche și soția sa, Mitrofana, au zidit o biserică de piatră, care a fost sfințită la 5 octombrie 1602. Înăuntrul bisericii se află mormântul ctitorilor și al mitropolitului Varlaam, unul din cei mai devotați slujitori ai lui Vasile Lupu.

În beciurile vechi ale chiliilor de lângă clopotniță au fost măcelăriți de turci, la 1821, cei 150 de eteriști greci conduși de căpitanii Iordache și Farmachi, care-și căutaseră aici adăpost împotriva urmăritorilor turci. Încăierarea a fost crâncenă și a ținut 15 zile. Mănăstirea a fost refăcută, dar a mai suferit două nenorociri, arzând mare parte din ea. În 1844, după ultimul incendiu, a fost refăcută în timpul starețului Ilarie. În colțul de sud-vest al patrulaterului ce înconjoară biserica, se află o bisericuță veche, zidită în 1530 de Petru Rareș și îngrădită cu zid de Doamna Elena și fiii săi în 1550. Într-o vreme, această mănăstire adăpostea 400 de călugări, dar numărul acestora a scăzut în timp.

În apropierea așezământului este situat schitul Schitul Bunavestire – Nifon, așezământ de călugări, fondat după 1990.

Mănăstirea Sihăstria a fost construită pe la mijlocul secolului al XVIII-lea ca schit al Mănăstirii Secu. Fondatorul a fost Ghedeon, episcop la Huși, care a completat construcția bisericii construită din lemn, cu un grup de chilii mănăstirești și o clopotniță în 1655. În 1799, când Mănăstirea Neamț era condusă de Paisie Velicikovski, Sihăstria devine subordonată acesteia. În 1821 turcii dau foc mănăstirii în timpul luptei cu Eteria. Trei ani mai târziu, în 1824, biserica a fost reconstruită din cărămizi și pietre de râu. În același timp, s-au ridicat pereți înalți în toate cele 4 părți ale bisericii, cât și 2 turnuri –care îi dau aspectul unei fortărețe.

În apropierea așezământului este situat schitul Înălțarea Sfintei Cruci- Poiana lui Ioan, așezământ de călugări, fondat în 1990.

Mănăstirea Sihla – Locașul mănăstiresc a fost fondat în 1730, biserica a fost construită din lemn în 1813. Ziua hrămuirii este “Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul”. În imediata vecinătate a bisericii, sub o stâncă, se află biserica ”Dintr-un lemn”, la care ziua hrămuirii este “Transfigurarea” și care a fost construită în timpul domniei voievodului Ionița Cantacuzino, în 1763. Nu departe de această biserică se află peștera Maicii Teodora, o pustnică trăitoare în aceste părți spre sfârșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea. În tinerețea sa, ea a fost măritată, apoi s-a retras către Mănăstirea Vărzărești, care este situată în Munții Vrancei, unde a depus jurămintele religioase. Mai târziu a părăsit mănăstirea și a dus o viață de pustnicie într-o peșteră din pădurile învecinate Schitului Sihla. În memoria sa, s-a construit în 1725 Schitul Sihla. În iunie 1992 Sinodul Sfânt al Bisericii Ortodoxe Române o canonizează pe Teodora, transformând-o într-un sfânt în Calendarul Creștin Ortodox. Începând din 2012 schitul a devenit mănăstire.

În apropierea așezământului este situat Schitul Sfântului Daniel Sihu: între 1936 și 1937, mai mulți călugări de la Mănăstirea Sihăstria se retrag pentru câteva luni într-o locație numită “Prăpastia lui Coroi” și construiesc un adăpost acolo. Începând cu 1955, călugări având binecuvântarea Părintelui Cleopa duc acolo viață de pustnici. Ulterior, cu binecuvântarea Mitropolitului Daniel Ciobotea, schitul a fost fondat în 1996.

Mănăstirea Văratec. Hramul Mănăstirii: Nașterea Maicii Domnului, 8 Septembrie. Mănăstirea a fost fondată de maica Olimpiada în 1785, dar biserica actuală a fost construită din piatră în 1812. Cele două turle identice sub formă de clopot sunt o caracteristică a mănăstirii. Pictura din interior datează din secolul al 19-lea, în stil neo-bizantin, catapeteasma a fost sculptată din lemn de tisă. În apropiere se afla Biserica Sf. Ioan Botezătorul, 1844, și alături de aceasta mormântul poetei Veronica Micle. Acest monument architectural are o bibliotecă cu cărți vechi și un muzeu de artă medievală religioasă. Astăzi este cea mai mare mănăstire din lumea

ortodoxă - mai mult de 400 de călugărițe, în jurul mănăstirii existând un sat mănăstiresc, locuit doar de măicuțe. În apropierea satului mănăstiresc există 2 faimoase rezervații naturale: "Pădurea de Argint" și "Codrii de Aramă".

Mănăstirea Agapia – Actuala așezare a Mănăstirii Agapia a fost aleasă în secolul al XVII -lea. Un număr de călugări care au trăit la vechiul schit Agapia, situat la 2 kilometri mai sus, au construit o mică biserică din lemn - "Sfântul Ioan Teologul". O inscripție slavonă deasupra intrării certifică faptul că această biserică a fost construită între 1642 și 1644 de faimosul arhitect Ionasc Ctisi Constantinopolitanul. De-a lungul istoriei va fi jefuită de turci și tătari, chiar transformată în grajd de către polonezii aflați sub conducerea lui Ioan Sobieski, la 1680. La mijlocul secolului al XIX – lea se face prima renovare integrală a principalei biserici, cu care ocazie Nicolae Grigorescu face pictura interioară, după aceasta, biserica arătând ca o clădire tipică neoclasicismului. Mănăstirea are o bibliotecă cu cărți vechi și un muzeu de artă medievală religioasă, putând fi găsite, de exemplu, icoane vechi ca Icoana Maicii Domnului din Hodigitria, din secolul al XIV - lea. Este una din cele mai mari mănăstiri din lumea ortodoxa. Pe lângă satul mănăstiresc, se poate vizita casa memorială a lui Alexandru Vlahuță.

Mănăstirea Agapia Veche sau "Agapia din deal", fondată succesiv între secolul al XIV-lea și secolul al XVII-lea de starețul Agapie, voievodul Petru Rareș și prințesa Anastasia. A fost reconstruit în întregime între 1990-1994 folosindu-se grindă groasă de pin, clopotnița rămânând originală. De aici, pe poteci de munte se poate ajunge la Mănăstirea Secu și Mănăstirea Sihăstria.

Mănăstirea de maici Dobru este cea mai veche mănăstire din regiune care respectă vechiul calendar ortodox. Satul Vânători este locul unde a fost întemeiată prima biserică din România care respecta vechiul calendar. Primul său preot este

considerat un sfânt pentru această comunitate, întucât el a fost ucis în altarul bisericii, nevrând să schimbe regulile vechilor tradiții.

Schitul Sfânta Cruce este locul unde mii de soldați români, germani și ruși au fost uciși în timpul unei sângeroase bătălii din timpul celui de-al doilea război mondial. După război, în semn de respect pentru eroii necunoscuți, a fost construit acest schit.

b) Monumente istorice

Cetatea Neamțului

„Coroana lui Ștefan cel Mare” cum a denumit-o Alexandru Vlahuță, este o operă pur moldovenească. Datează, după cum au confirmat cercetările arheologice, din sec. al XIV –lea, construită într-o primă formă în timpul domniei lui Petru I Mușat 1374 – 1392.

Cetatea a fost construită în două etape. Petru I Mușat realizează fortul central, aproape pătrat, cu ziduri groase de 2 – 3 metri și înalte de 12 metri, prevăzute cu creneluri și turnuri de apărare. În exterior zidurile erau susținute de 15 contraforturi puternice și impunătoare. În interior erau ziduri de incintă, iar în curte o fântână foarte adâncă care ajungea la pânza freatică a Ozanei. Etapa a doua de construire a cetății a fost în timpul lui Ștefan cel Mare și Sfânt (1457 – 1504). Este lărgită cu o curte exterioară de aproximativ 800 m² și întărită cu un al doilea zid pe latura nordică, prevăzut cu patru bastioane de formă semicirculară. Au fost înălțate și zidurile vechiului fort până la 20 metri. În jurul cetății s-a săpat un șanț de apărare adânc de 10 metri și lung de 25 metri, peste care s-a construit un pod în arc de cerc, sprijinit pe 11 piloni de piatră, care asigurau intrarea în cetate prin poarta centrală. Intrarea în cetate se închidea cu o punte în cumpănă, care se ridica cu ajutorul lanțurilor.

După perioada de glorie a lui Ștefan cel Mare și Sfânt, cetatea este modificată, dar nu esențial, în repetate rânduri. După aceea este distrusă, mai întâi în timpul celei de-a doua domnii a lui Alexandru Lăpușeanu, din porunca turcilor. Ieremia Movilă

reface cetatea, iar în timpul domniei lui Vasile Lupu (1634 – 1653) cetatea a fost întărită. În anii 1662 și 1672, sub domnia lui Dabija – Vodă, în cetate a funcționat o monetărie în care s-au bătut bani de aramă. După 1675, din poruncă turcească, cetatea este lăsată în decădere.

Monumentul Vânătorilor de Munte

Monumentul – mausoleu al vânătorilor de munte a fost ridicat în memoria eroilor din Batalionul Vânătorilor de Munte care s-au jertfit în timpul primului război mondial. Monumentul se află nu departe de fosta cazarmă, în prezent Colegiul Tehnic „Ion Creangă”, pe Dealul Gol, în partea de nord – est a orașului, la o altitudine de 491 metri, pe o largă terasă, creată artificial în anul 1936, pe Culmea Pleșu. Această terasă se află cam la 100 metri deasupra orașului pentru ca monumentul să poată fi observat mai bine de la distanțe mari. Monumentul – mausoleu a fost inaugurat la 29 iunie 1939, în cadrul unei solemnități la care a participat și regele Carol al II – lea, întemeietorul primului batalion de vânători de munte, miniștri, ofițeri superiori ai corpului de armată a vânătorilor de munte, oficialități și localnici. Sub monument se află o criptă în care sunt depuse osemintele celor aproape 200 de eroi care au luptat în primul război mondial.

Această impunătoare operă arhitecturală și de artă, realizată de arhitectul Theodor Burcă, are un soclu bine proporționat, cu înălțimea de 16 metri, sugerând prin forma sa terminală un foișor de observator.

c) Muzeu, colecții, alte obiective

Casa muzeu Ion Creangă se află în Humulești, la intersecția șoselelor DN 15C cu DN 15B, fiind casa în care s-a născut și a copilărit Nică al lui Ștefan a Petrei și al Smarandei Creangă, nepotul lui David Creangă din Pipirig.

Casa a fost construită prin anul 1830 de către Petre Ciubotariu, bunicul din parte tată al scriitorului, care a dat-o fiului său în 1835, când acesta s-a căsătorit cu

Smaranda Creangă. Casa a rămas moștenire din generație în generație, până în 1965, când Zahei Grigoriu, unul din urmașii povestitorului, a cedat-o cu scopul amenajării muzeului.

În tindă este amenajată o expoziție cu operele marelui scriitor, cu fotocopii ale manuscrisurilor, documente de arhivă, fotografii și 14 lucrări de grafică realizate de plasticianul Eugen Taru, folosite la ilustrarea ediției din 1959 a volumului „Amintiri din copilărie”. Casa a fost restaurată în anul 1975 și reconstruită cu oarecare fidelitate, păstrându-se în mare parte originalul.

Muzeul memorial Mihail Sadoveanu

Din șoseaua care duce spre Mănăstirea Neamț, înainte cu 200 metri, se desprinde un drum lateral modernizat, care ne conduce spre Schitul Vovidenia. Înainte cu 100 metri de a ajunge la schit, pe dreapta, pe Dealul Vovideniei, într-un cadru natural ca desprins din povești, se găsește casa în care a locuit sezonier marele nostru scriitor Mihail Sadoveanu (1880 – 1961). Tot în această casă și în acest peisaj mirific a creat Sadoveanu multe din povestirile sale despre natură și romanele care evocă istoria Moldovei.

Casa a fost construită, pe pământul Mănăstirii Neamț, de mitropolitul Bucovinei, Visarion Puiu între anii 1935 – 1940. În anul 1944, conducerea Mănăstirii Neamț a oferit această casă scriitorului, pentru a locui în ea, ori de câte ori venea în ținuturile Neamțului. După moartea sa, în 1961, casa a fost transformată și amenajată în muzeu memorial.

Casa memorială Veronica Micle

Vis a vis de Muzeul de Istorie și Etnografie și de Spitalul orășenesc, pe bulevardul Ștefan cel Mare se găsește casa în care a locuit vremelnice Veronica Micle, așa cum scrie și pe placa de marmură de pe peretele casei, care a fost fixată în anul 1918, de către

poetul George Coșbuc și de alți năsăudeni. „În această casă a locuit vremelnice Veronica Micle (1850 – 1889)”.

Casa Veronica Micle a fost construită în anul 1834, fiind somptuoasă pentru acele vremuri, din lemn și cărămidă, cu patru încăperi, cu cerdac de lemn și acoperită cu draniță. Veronica Micle primește casa ca zestre cu ocazia căsătoriei, ca apoi, în ultima parte a vieții, în anul 1886, să doneze casa maicilor de la Văratec. După câțiva ani, Mănăstirea Văratec a vândut casa cetățeanului Ion Grădinaru din Târgu Neamț. În anul 1934, a fost declarată muzeu și a intrat în patrimoniul cultural, fiind deseori vizitată de turiști. În anul 1982 este preluată de Complexul Muzeal Județean Neamț, care a dotat-o cu mobilierul și cu obiectele ce au aparținut Veronicăi Micle și se găseau la Mănăstirea Văratec sau la muzeele din Iași și Piatra Neamț. Renovată și amenajată muzeistic, a fost redată circuitului turistic în anul 1984. În anul 1998, în partea stângă a casei, către stradă, a fost amplasată o statuie cu bustul poetei, realizat din bronz de către sculptorul Popa Damian - Ioan.

Casa memorială Alexandru Vlahuță

Scriitorul Alexandru Vlahuță a locuit mult timp la Agapia, în casa surorii sale Eliza. Casa a fost cumpărată, de sora sa, de la maica Agripina, prin anul 1890. Casa este situată nu departe de mănăstire, în exteriorul acesteia, în satul monahal, la poala pădurii și are o arhitectură populară specifică zonei. În 1902, scriitorul face câteva reparații casei și îi adaugă un pridvor spațios, pe o prispă largă, iar la parter două camere largi. Tot în această casă au locuit, la bătrânețe, și părinții scriitorului și tot aici au copilărit și cele două fiice ale acestuia, Ana și Margareta.

Muzeul de istorie și etnografie Târgu Neamț

Muzeul a fost înființat în anul 1957, sub numele de Muzeul istoric „Ștefan cel Mare”, de profesorul universitar D. Constantinescu, cu prilejul celebrării a 500 de ani de la urcarea la tron a marelui voievod al Moldovei, Ștefan cel Mare și Sfânt. A

avut ca sediu, pentru început, una din clădirile vechi ale oraşului, care a fost sediul prefecturii și apoi a sfatului popular al oraşului Târgu Neamţ, situat lângă grădina publică.

Din 1977, muzeul este adăpostit în una din cele mai reprezentative clădiri ale oraşului, „Școala Domnească – Ghica - Vodă”, inaugurată la 16 octombrie 1852, odată cu spitalul din vecinătate. Pe frontispiciul clădirii în care au învățat marele povestitor Ion Creangă, filozoful Vasile Conta, lingvistul Alexandru Lambrior, patriarhul României Nicodim Munteanu, învățătorul scriitorului Mihail Sadoveanu, „domnu Trandafir” și alții se poate citi și astăzi „Skola publica”. Valoarea arhitectonică a acestei frumoase clădiri a făcut să fie declarată monument istoric.

Muzeul cuprinde un număr de 4374 de piese muzeale, din care 378 sunt valori de patrimoniu. Muzeul se întinde în cinci săli, fiecare având o anumită tematică.

Colecția de istorie, etnografie și artă populară „Vasile Găman”

Casa muzeu Vasile Găman din satul Lunca, comuna Vânători, județul Neamț, cuprinde exponate numeroase și diverse: picturi în lemn, manuscrise vechi, unelte pentru agricultură, pentru ocupații casnice, costume populare, exponate din ceramică. Arta prelucrării lemnului este reprezentată prin atelierul, uneltele de prelucrare a lemnului și obiectele de uz casnic confecționate din lemn.

Clădirea muzeului este o casă tradițională specifică acestor locuri, iar colecția permanentă care este expusă aici cuprinde aproximativ 3.000 de piese confecționate sau colectate de-a lungul timpului. Poarta de la intrare în curtea muzeului este monument înscris în patrimoniul național, având încrustate chipurile lui Burebista, Decebal, Traian, Ștefan cel Mare și Sfânt, Dragoș-Vodă și Mihai Viteazul, pe harta României Mari, sculptată la îmbinarea celor două laturi ale porții.

Colecția de istorie, etnografie și artă populară Nicolae Popa

Muzeul organizat în casa lui Nicolae Popa constituie cea mai interesantă colecție muzeală sătească din județ, rezultată din dragostea pentru vestigiile trecutului a unui mare amator și creator de artă populară. Acest muzeu reunește deopotrivă, arheologie, numismatică, etnografie, artă religioasă, precum și creații proprii ale colecționarului - măști, sculptură în lemn. Este situat în satul Târpești, comuna Petricani, la 10 kilometri sud-est de Târgu Neamț.

Centre etnografice

Încă din cele mai vechi timpuri populația locală a practicat meșteșuguri precum: țesutul, cojocăritul, sculptura. Unele localități rurale sunt renumite pentru practicarea, în continuare, a acestora:

- i). Humulești-țesutul covoarelor;
- ii). Agapia-costume populare și covoare;
- iii). Văratec-ateliere de covoare;

Baza de agrement ecvestru „DUMBRAVA”

Depozitul de armăsari Dumbrava este situat la 10 kilometri de Târgu Neamț pe locul grajdurilor domnești ale lui Ștefan cel Mare, păstorite de comisul Manole Jder, așa cum au fost descrise în romanul lui Sadoveanu. Construcția actualului depozit de armăsari a început în anul 1910, acesta aparținând inițial Ministerului Apărării, iar mai apoi Ministerului Agriculturii. Din anul 1959, ferma de elită a fost luată în administrare de către Departamentul Gostat, iar după anul 2002 Depozitul de Armăsari de la Dumbrava trece în administrarea Regiei Naționale a Pădurilor, ca subunitate în structura Direcției Silvice Piatra Neamț.

Efectivul Depozitului de Armăsari este de 100 de capete, ce fac parte din 8 rase precum: Arabă, Semigreu, Huțul, Sport, Lipițan, Cal de Bucovina, Gidran, Pur sânge englez.

Grădina Zoologică “Dragoș Vodă”

A fost înființată în anul 1968, fiind situată pe partea stângă a drumului județean care duce la Mănăstirea Neamț, la jumătatea distanței dintre Pădurea Dumbrava – Braniște și mănăstire.

În anul 1970 au fost aduse primele trei exemplare de zimbri, originare din Polonia, cărora li s-au dat numele de Rarău, Roxana și Raluca. În anul 1974, în cadrul rezervației se nasc și primele două vlăstare: Rosina și Roco. În anul 1977, la 24 noiembrie, au fost aduși din ex-URSS alți 5 zimbri: Medalist, Mentol, Metocika, Meringhia și Mexicana. Pe parcursul anilor, în grădina zoologică au mai fost aduse exemplare, în special de la Rezervația Neagra – Bucșani și Rezervația Hațeg – Slivuț. Grădina Zoologică “Dragoș – Vodă”, adăpostește, pe lângă zimbri, o largă varietate de specii din fauna sălbatică a României: cerbi, cerbi lopătari, căprior, urși, mistreți, lupiși numeroase specii de păsări.

Toate obiectivele turistice, precum și principalele trasee turistice sunt prezentate în anexa desenată nr. 15.

2.5.4. Situri arheologice

Pe raza și în imediata apropiere a Parcului Natural Vânători Neamț se află 6 situri arheologice, după cum urmează:

1. Situl arheologic de la Poiana Slatinei

Acest sit se află situat pe raza comunei Vânători Neamț, pe versantul de est al Culmii Peleşului, lângă izvoarele de apă sărată, în zona de salifer a Moldovei subcarpatice, pe linia zăcământului de la Oglinzi.

Stațiunea “Poiana Slatinei” este cea mai semnificativă așezare din județul Neamț, în cadrul acesteia evidențiindu-se nivelurile Starcevo-Criș, Precucuteni, Cucuteni, Komarov-Costișa, Noua, Corlăteni, Canlia, perioada de tranziție la epoca

bronzului, daco-carpilor, culturii Sântana de Mureș, sec. V-VII, X-XII și Evului Mediu. Astfel este evidențiat interesul permanent al comunităților din zonă pentru izvorul principal de apă sărată de pe versantul estic al Culmii Pleșului, care prin fierbere era transformată în sare cristalizată și “comercializată” probabil către comunitățile aflate la distanță. Depunerile arheologice din cele trei sectoare ale Poienii Slatinii se remarcă printr-o serie de particularități ce țin de apartenența culturală, succesiunea, starea de conservare a materialelor și disponerea lor față de sursa de apă sărată.

2. Necropola tumulară - Braniște

Acest sit se află situat pe raza comunei Vânători Neamț, satul Nemțișor, la sud de pădurea Braniște, reprezentând o necropolă tumulară din epoca migrațiilor, secolul IV era noastră, compusă din 34 de tumuli aplatizați din care au fost cercetați până în prezent 21. Cea mai mare parte a celor rămași încă neinvestigați în teren au fost distruși ca urmare a efectuării lucrărilor agricole.

3. Necropola tumulară - Gura Secului

Acest sit se află situat pe raza comunei Vânători Neamț, satul Nemțișor, la sud-vest de schitul Braniște, reprezentând deasemenea o necropolă tumulară de epoca migrațiilor, secolul IV era noastră, compusă din 9 de tumuli aplatizați.

4. Situl arheologic medieval, vechiul Schit Nifon al Mănăstirii Neamț, de la Vânători Neamț

Situl se află în extravilanul localității Vânători Neamț la circa 10 kilometri vest, la circa 2 km nord vest de Mănăstirea Secu și la circa 300 metri nord-est de noul Schit Nifon. Conform unei legende, Schitul Nifon ar fi fost întemeiat de un călugăr cu numele Nifon, venit de la Muntele Athos, la puțin timp după fondarea Mănăstirii Secu, fiind sfințit de mitropolitul Anastasie Crimca.

În pomelnicul Mănăstirii Secu întocmit în prima jumătate a secolului XIX în lista stareților este pomenit Nifon, care este poziționat după Zosima, Dositei și Nichifor. Se pare că acel Nifon pomenit în legedă corespunde cu perioada în care Anastasie Crimca a fost mitropolitul Moldovei, respectiv 1608-1629, de unde putem presupune că schitul exista la acea vreme.

Schitul Nifon este amintit în 1795 într-o însemnare de pe o icoană „Sfinții 40 de mucenici”. În anul 1843 sunt dăruite schitului mai multe cărți necesare cultului, dintre care amintim cartea Simeon Tesaloniceanul, tipărit la București în anul 1765 cu următoarea însemnare: „Această carte este dăruită de sfinția sa Ieroschimonahul Gherman din Sfânta Mănăstire Neamțul, Sfântului schit Nifon, unde se cinstește și se prăznuiește hramul „Bunei Vestiri a prea sfintei Născătoarei de Dumnezeu” și cine o va înstreina, oricare ar fi acela, de la numitul schit să fie sub neiertat canon până iarăși o va întoarce”. Tot în acest an este dat de către domnul Moldovei Mihail Sturza, Așezământul pentru mănăstirile Neamțu și Secu, care la punctul 36 menționează următoarele:” Schiturile Săhăstria, Sihla și Nifon, vor rămânea întru purtarea de grijă a Egumenului, rânduindu-se de cătră starețul la dânsese proistoși din părinți cei mai încuviințați ai Monastirii aceștia Secul, după rânduiala păzită încă din zilele prea cuviosului Paisie”.

Dionisie Udișteanu, opinează că schitul a dăinuit până la 1850, când a fost distrus de foc, ceea ce nu se confirmă arheologic din mai multe puncte de vedere: lipsa urmelor de incendiu, refacerea de cel puțin trei ori a bisericii, demantelarea catapeteasmei, demontarea sistematică a complexului, pomenirea icoanelor ce probabil au fost aduse în Mănăstirea Secu de la Schitul Nifon.

5. Așezarea medievală de la Târgu Neamț - La Damian

Situl se găsește în partea de vest a orașului Târgu Neamț, pe terasa din stânga râului Neamț. În 1977 printr-un sondaj a fost cercetată o locuință din sec. XIV în care au fost găsite numeroase cahle dintr-o sobă păstrată parțial. În 2014, a fost

făcută supraveghere arheologică în această zonă, pe strada Cetății fiind evidențiate niveluri arheologice din sec. XIV-XVII.

6. Așezarea neo-eneolitică fortificată de la Oglinzi-Cetățuia

Situl se află pe raza comunei Răucești, satul Oglinzi, în apropierea unui izvor de slatină. Așezarea de la "Cetățuia" a fost locuită sporadic de comunitățile Starcevo-Criș, de comunitățile culturii ceramicii liniare în timpul eneoliticului, locuirea cucuteniană dovedindu-se a fi mult mai consistentă.

Toate cele șase situri arheologice sunt prezentate în anexa desenată nr. 16.

2.5.5. Comunități locale

Din punct de vedere administrativ, Parcul Natural Vânători Neamț este amplasat pe teritoriul județului Neamț, cuprinzând integral sau parțial teritoriul administrativ al următoarelor localități: Târgu Neamț, Agapia, Bălțătești, Brusturi, Crăcăoani, Pipirig, Răucești și Vânători Neamț. Suprapunerea dintre limitelor unităților administrativ-teritoriale și limitele Parcului Natural Vânători Neamț este prezentată în anexa desenată nr. 17.

Tabelul nr. 32. Suprafața unităților administrativ teritoriale incluse în Parcul Natural Vânători Neamț - conform Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară

Unitatea administrativ teritorială	Localitatea	Suprafața din teritoriul administrativ inclusă în Parcul Natural Vânători Neamț - hectare -	Procent din suprafața Parcului Natural Vânători Neamț	Intravilan - hectare -
Mediul urban				
Târgu Neamț	Târgu Neamț	394	1	

Mediul rural				
Agapia	Agapia	3325	11	50
Bălțătești	Bălțătești	1422	5	-
Crăcăoani	Crăcăoani	10543	34	492
Vânători Neamț	Vânători Neamț	12504	41	202
Pipirig	Leghin	89	0	-
Răucești	Oglinzi	678	2	-
Brusturi	Brusturi	1676	6	-
TOTAL		30631	100	744

a) Structura demografică: pe grupe de vârste, sex - comparație 2002 – 2011

Tabelul nr. 33. Structura demografică pe grupe de vârstă și sexe, conform www.recensamantromania.ro - 2002 și 2011

Unitatea administrativ teritorială	Sex	0 – 19 ani		20 – 64 ani		peste 65 ani	
		2002	2011	2002	2011	2002	2011
Târgu Neamț	M	2902	2079	6045	5892	926	1050
	F	2781	1916	6597	6276	1245	1482
Agapia	M	417	369	1048	908	339	327
	F	513	250	1528	1315	697	624
Bălțătești	M	787	461	1912	1190	590	385
	F	744	436	1881	1143	761	487
Crăcăoani	M	585	489	1249	1098	424	389
	F	576	499	1234	975	474	494
Vânători Neamț	M	1422	966	2649	2348	360	552
	F	1197	927	2294	2046	434	756

Se constată, pe parcursul celor 10 ani, o scădere a numărului de persoane din fiecare localitate în parte, precum și o tendință generală de îmbătrânire a populației.

b) Structura demografică etnică comparativă 2002 – 2011

Tabelul nr. 34. Structura demografică pe etnii
conform www.recensamantromania.ro - 2002 și 2011

Unitatea administrativ teritorială	Români		Romi		Alte etnii	
	2002	2011	2002	2011	2002	2011
Târgu Neamț	20152	17897	302	310	42	16
Agapia	4541	3848	0	0	1	4
Bălțătești	6673	4090	0	0	2	67
Crăcăoani	4288	3345	248	490	6	13
Vânători Neamț	8609	7375	213	216	3	15

c) Structura demografică confesională comparativă 2002 – 2011

Tabelul nr. 35. Structura demografică confesională
conform www.recensamantromania.ro - 2002 și 2011

Unitatea administrativ teritorială	Ortodocși		Romano catolici		Alte confesiuni sau cu confesiunea nedeclarată	
	2002	2011	2002	2011	2002	2011
Târgu Neamț	20018	17795	58	33	420	1215
Agapia	4505	3804	8	0	29	89
Bălțătești	6666	4031	1	0	8	71
Crăcăoani	4442	3769	14	13	86	162
Vânători Neamț	8524	7059	6	3	295	533

Conform datelor comparative din ultimele 2 recensăminte se observa faptul că etnia dominantă în zona Parcului Natural Vânători Neamț este cea română, urmată de cea romă, ce reprezintă aproximativ 2,5 % din populație.

d) Evoluția numărului de locuitori în intervalul 1992 – 2011 este redată în tabelul nr. 36.

Tabelul nr. 36. Populația localităților din zona Parcului Natural Vânători Neamț, conform www.insse.ro

Unitatea administrativ teritorială	Localitatea	Populația totală în anul 2011	Populația totală în anul 2002	Populația totală în anul 1992	Evoluția numerică în intervalul 1992 - 2011
Târgu Neamț	Târgu Neamț	18695	20496	22282	-3587
Agapia	Agapia	3893	4542	4357	-649
Bălțătești	Bălțătești	4102	6675	6829	-2790
Crăcăoani	Crăcăoani	3944	4542	4474	-528
Vânători	Vânători	7595	8825	8425	-830

Conform ultimului recensământ din anul 2011 populația totală a unităților teritorial administrative incluse în cadrul parcului era de 38.229 locuitori, comparativ cu anul 2002 când populația era de 46.367 locuitori, observându-se o scădere substanțială a populației în ultimii 10 ani.

Tendința de scădere demografică se manifestă și la nivelul ultimilor 20 de ani, scăderea reprezentând 17% din totalul inițial. În zona rurală, în unele cazuri, se observă o ușoară creștere demografică între 1992 și 2002, fapt explicat prin exodul populației din orașul Târgu Neamț către comunele și satele învecinate, datorită închiderii fabricilor din oraș. După anul 2002, mulți locuitori au emigrat către statele vest-europene, în special Spania și Italia, fapt ce a condus la scăderea numărului populației.

e) Aspecte socio-economice

Situația populației din zona Parcului Natural Vânători Neamț din punct de vedere al gradului de ocupare este prezentată în tabelulnr. 37.

Tabelul nr. 37. Situația populației active și ocupate
conform www.recensamantromania.ro

Unitatea administrativ teritorială	Populația totală		Populația activă		Populația inactivă		Populația ocupată		Rata șomajului	
	2002	2011	2002	2011	2002	2011	2002	2011	2002	2011
Târgu Neamț	20496	18695	34,68	75,4	65,3	24,6	81,2	97,44	18,8	2,56
Agapia	4542	3893	36,5	69,48	63,5	30,52	88,8	98,3	11,1	1,7
Bălțătești	6675	4102	40,8	58,9	59,2	41,1	88,6	97,14	11,4	2,86
Crăcăoani	4542	3944	38,2	67,6	61,8	32,4	87,4	93,4	12,6	6,6
Vânători	8825	7594	38,1	72,5	61,9	27,5	72,4	95,51	27,6	4,49

Rata șomajului la nivelul anului 1992 pentru orașul Târgu Neamț era de 25%. După anul 1992 rata șomajului a scăzut considerabil ajungând la nivelul anului 2011 la 2,56%, deoarece o mare parte din populația activă a zonei a migrat în străinătate.

2.5.6. Utilizarea terenurilor și resurselor

În continuare se prezintă lista tipurilor de utilizări ale terenului, conform „Corine Land Cover”, comparație 2000- 2006.

Tabelul 38. Categoriile de folosință a terenurilor pe unități administrativ teritoriale

Unitatea administrativ teritorială	Categoriile de terenuri		Suprafață - hectare	
	Cod	Denumire	2006	2000
Agapia	112	Intravilan	50	50

	142	Zone de petrecere a timpului liber		25	25
	242	Modalități complexe de cultivare		3	3
	TOTAL AGRICOL			3	3
	231	Pășuni		135	140
	243	Terenuri agricole cu zone naturale intercalate		2	
	311	Păduri	Păduri de foioase	134	135
	312		Păduri de rășinoase	1872	718
	313		Păduri de amestec	1079	2254
	TOTAL PĂDURI			3085	3107
	324	Zone de tranzit cu tufărișuri		25	
SUPRAFAȚĂ TERITORIALĂ TOTALĂ UNITATE ADMINISTRATIV				3325	3325
Bălătești	112	Intravilan		10	10
	231	Pășuni		500	633
	311	Păduri	Păduri de foioase	122	122
	312		Păduri de rășinoase	528	522
	313		Păduri de amestec	40	46
	TOTAL PĂDURI			690	690
	321	Pajiști naturale		43	
	324	Zone de tranzit cu tufărișuri		176	86
	511	Cursuri de ape		3	3
	TOTAL APE			3	3
SUPRAFAȚĂ TERITORIALĂ TOTALĂ UNITATE ADMINISTRATIV				1422	1422
Brusturi	112	Intravilan		5	0
	242	Modalități complexe de cultivare		7	0
	TOTAL AGRICOL			7	0
	231	Pășuni		10	16
	311	Păduri	Păduri de foioase	467	427
	312		Păduri de rășinoase	373	0
	313		Păduri de amestec	746	1197
	TOTAL PĂDURI			1586	1624
	324	Zone de tranzit cu tufărișuri		68	35
SUPRAFAȚĂ TERITORIALĂ TOTALĂ UNITATE ADMINISTRATIV				1676	1676
Crăcioani	112	Intravilan		490	494
	231	Pășuni		585	1570
	311	Păduri	Păduri de foioase	1115	1118
	312		Păduri de rășinoase	933	944
	313		Păduri de amestec	6044	6112
	TOTAL PĂDURI			8092	8174
	321	Pajiști naturale		996	
	324	Zone de tranzit cu tufărișuri		233	192
	511	Cursuri de ape		146	112
	TOTAL APE			146	112
SUPRAFAȚĂ TERITORIALĂ TOTALĂ UNITATE ADMINISTRATIV				10542	10542

TERITORIALĂ						
Pipirig	112	Intravilan			1	1
	311	Păduri	Păduri de foioase		21	21
	313		Păduri de amestec		66	66
	TOTAL PĂDURI				87	87
	324	Zone de tranzit cu tufărișuri			2	2
SUPRAFAȚĂ TOTALĂ UNITATE ADMINISTRATIV TERITORIALĂ					90	90
Răucești	112	Intravilan			1	0
	242		Modalități complexe de cultivare		1	0
	TOTAL AGRICOL				1	0
	231	Pășuni			4	10
	311	Păduri	Păduri de foioase		442	499
	312		Păduri de rășinoase		42	0
	313		Păduri de amestec		188	169
	TOTAL PĂDURI				672	668
SUPRAFAȚĂ TOTALĂ UNITATE ADMINISTRATIV TERITORIALĂ					678	678
Târgu Neamț	112	Intravilan			9	8
	231	Pășuni			2	2
	243	Terenuri agricole cu zone naturale intercalate			1	1
	311	Păduri	Păduri de foioase		231	258
	312		Păduri de rășinoase		39	37
	313		Păduri de amestec		113	89
	TOTAL PĂDURI				383	384
SUPRAFAȚĂ TOTALĂ UNITATE ADMINISTRATIV TERITORIALĂ					395	395
Vânători	112	Intravilan			141	219
	142	Zone de petrecere a timpului liber			105	105
	211	Agricol	Terenuri agricole		160	161
	TOTAL AGRICOL				160	161
	231	Pășuni			215	37
	243	Terenuri agricole cu zone naturale intercalate			255	178
	311	Păduri	Păduri de foioase		2892	2892
	312		Păduri de rășinoase		1742	768
	313		Păduri de amestec		6472	7584
	TOTAL PĂDURI				11106	11244
	324	Zone de tranzit cu tufărișuri			433	476
	511		Cursuri de ape		88	83
	TOTAL APE				88	83
SUPRAFAȚĂ TOTALĂ UNITATE ADMINISTRATIV TERITORIALĂ					12503	12503
SUPRAFAȚĂ TOTALĂ A PARCULUI NATURAL VÂNĂTORI					30631	30631

NEAMŢ		
-------	--	--

Conform Corine Land Cover, ponderea cea mai mare a terenurilor din cadrul Parcului Natural Vânători Neamţ o reprezintă pădurile, acestea ocupând aproximativ 84% din suprafaţă, urmate de pajişti cu 8-9% din suprafaţa. Modificările privind utilizarea terenurilor între anii 2000 şi 2006 este prezentată în anexele desenate numerele 18 şi 19.

Tabelul nr. 39. Evidenţa comparativă a şeptelului 2002/2010 pe unităţi administrativ teritoriale, www.insse.ro

Comuna	Ovine		Bovine		Tendenţe
	2010	2002	2010	2002	
Agapia	3868	4120	974	1393	scădere
Bălţăteşti	3318	nu sunt date	783	nu sunt date	nu sunt date
Cracoani	4270	5920	1307	1811	scădere
Vânători	3637	4805	1230	2329	scădere

În tabelul nr. 39 sunt redate comparativ numărul total de animale din unităţile administrativ teritoriale cu pondere mai mare din cadrul Parcului Natural Vânători Neamţ. După cum reiese din cifrele enumerate numărul animalelor a scăzut considerabil în intervalul dintre cele 2 recensăminte agricole, 2002-2010.

2.5.7. Economia locală

Principalele activităţi economice ale populaţiei din zona Parcului Natural Vânători Neamţ sunt prezentate în tabelul nr. 40.

Tabelul nr. 40. Principalele ocupaţii din zona Parcului Natural Vânători Neamţ

Localitatea	Agricultură de subsistență	Ferme agricole	Panificație	Prelucrare lapte	Prelucrare lemn	Mesteșuguri tradiționale	Prelucrare legume, fructe	Asociații familiale*
Târgu Neamț		x	x		x	x		x
Agapia	x				x	x		x
Bălțătești						x	x	x
Crăcăoani	x		x	x	x	x		x
Vânători Neamț	x		x			x		x

* croitorie, tâmplărie, comerț, cauciuc și altele.

Destinația resurselor naturale utilizate este prezentată în tabelul nr. 41.

Tabelul nr. 41. Utilizarea resurselor naturale

Localitatea	Lemn		Ciuperci		Plante medicinale		Ape minerale	
	Local	Comercial	Local	Comercial	Local	Comercial	Local	Comercial
Târgu Neamț		x	x		x			
Agapia	x	x	x		x			
Bălțătești	x		x	x	x	x	x	x
Crăcăoani	x	x	x		x			
Vânători	x		x		x		x	

Tabelul nr. 42. Populația ocupată după statutul profesional, www.insse.ro -2011

Unitatea administrativ teritorială	Salariați	Intreprinzători privați	Lucrători pe cont propriu	Asociații agricole-cooperatiste	Lucrători familiali în gospodăria proprii
Târgu Neamț	6777	561	179	3	103
Agapia	952	41	125	1	461
Bălțătești	947	30	409	2	1165
Crăcăoani	721	20	194	3	691
Vânători	1868	76	157	2	633

Cea mai mare pondere a populației active o reprezintă salariații, majoritatea intreprinzătorilor privați au ca domeniu de activitate comerțul și reparațiile 51%, iar

35% industria prelucrătoare. Din categoria lucrătorilor pe cont propriu, 17% au ca obiect de activitate industria prelucrătoare.

Repartiția salariatilor pe categorii de activități este prezentată în tabelul nr. 43.

Tabelul nr. 43. Salariați pe categorii de activități, www.insse.ro

Unitatea administrativ teritorială	Agricultura, Silvicultura, Piscicultură	Industria extractivă	Industria prelucrătoare	Energie electrică, termică, gaze, apă	Construcții	Comerț și reparații	Hotelier	Transport, comunicații
Târgu Neamț	172	6	1931	209	190	771	180	21
Agapia	112	-	237	6	27	69	17	22
Bălțătești	73	1	309	12	48	93	28	40
Crăcăoani	177	2	137	14	30	52	8	41
Vânători	167	-	706	11	31	152	22	30

Repartiția populației ocupate după sectorul de activitate, conform tabelului 44.

Tabelul nr. 44. Populația ocupată după sectorul în care lucrează, www.insse.ro

Unitatea administrativ teritorială	Persoane din sectorul de stat	Persoane din sectorul privat	Persoane din sectorul mixt	Persoane în gospodăria proprie
Târgu Neamț	2732	4691	73	127
Agapia	227	1033	5	315
Bălțătești	278	1215	4	1056
Crăcăoani	277	613	7	732
Vânători	607	1704	13	512

Un procentaj de 74% din populația ocupată lucrează în sectorul privat incluzându-i aici și pe cei care lucrează în gospodăriile proprii, aceasta datorându-se faptului că numărul locurilor de muncă din sectorul de stat s-au redus considerabil și continuu din 1989 până în prezent. Un sector privat bine dezvoltat reprezintă un factor important pentru economia locală, dar totodată poate avea și repercursiuni

asupra mediului. În industria prelucrătoare sunt consumate resurse naturale, iar în procesul de producție rezultă de multe ori deșeuri toxice, care utilizate sau depozitate necorespunzător pot dăuna mediului înconjurător.

În cadrul Parcului Natural Vânători Neamț localitățile Agapia, Crăcăoani și Vânători-Neamț sunt considerate conform clasificărilor Agenției pentru Plăți și Intervenții în Agricultură ca ”zonă montană defavorizată”, fiind eligibile pentru pachetele de agro-mediu 1 și 2, dedicate zonelor cu pajiști cu înaltă valoare naturală.

Tabelul nr. 45. Locuințe după gradul de dotare cu instalații, www.insse.ro -2011

Unitatea administrativă teritorială	Total	Numărul locuințelor permanente și sezoniere dotate cu:					
		Apă curentă	Canalizare din rețea	Canalizare sistem propriu	Instalație electrică	Termoficare	Centrală termică
Târgu Neamț	7417	5146	4167	970	7343	262	1035
Agapia	1752	176	323	170	1693	-	12
Bălțătești	2419	212	87	125	2363	-	6
Crăcăoani	1541	89	-	89	1484	-	5
Vânători-Neamț	2577	357	242	352	2487	-	26

Rețeaua de distribuție a gazelor naturale este accesibilă doar locuitorilor din Târgu Neamț și din comuna Vânători Neamț. Marea majoritate a locuitorilor din raza Parcului Natural Vânători Neamț folosește drept combustibil solid lemnul, ca principal mijloc de încălzire.

Conform tabelului nr. 45, localitățile sunt racordate la rețeaua de distribuție a curentului electric în proporție de 98%, iar în ceea ce privește alimentarea cu apă, toate localitățile sunt racordate la rețeaua de distribuție a apei. Cu toate acestea se folosesc pe scară largă și sursele proprii de apă-puțuri și fântâni din gospodăriile personale.

2.5.8. Cercetare și facilități de cercetare

Pe teritoriul Parcului au fost realizate de-a lungul timpului numeroase lucrări științifice pornind de la articole, lucrări de licență până la teze de doctorat. De la înființarea Parcului s-au publicat 4 teze de doctorat având ca tematică biodiversitatea specifică zonei.

În prezent Administrația Parcului Natural Vânători Neamț dispune de Stația de Monitorizare Chitele, ca bază logistică pentru derularea activităților de monitorizare a zimbriilor în libertate. La Centrul de Vizitare există dotările sanitar-veterinar necesare pentru prelevarea probelor și administrarea de tratamente, inclusiv o armă de tranchilizare. Țarcul de aclimatizare, destinat efectivului de zimbri în semilibertate, prezintă dotări care facilitează activitățile de cercetare.

Capitolul 3. EVALUAREA SITUAȚIEI ACTUALE

În această secțiune se prezintă principalele valori și amenințări specifice Parcului Natural Vânători Neamț, ROSCI0270Vânători Neamțși ROSPA0107 Vânători Neamț și se analizează situația acestora. Aceste analize stau la baza definirii acțiunilor Planului și măsurilor de management.

3.1. Valori

3.1.1.Valori pentru biodiversitate

Aspectul natural al zonei este dat de existența unor suprafețe mari de pădure apropiate de tipul natural fundamental. Prezența regenerării naturale constituie un indicator al stării de adaptare a ecosistemului forestier, precum și o premisă a continuității pădurii.

În decursul timpului, interacțiunea dintre om și natură a păstrat neschimbat echilibrul ecosistemic, precum și complexitatea ecologică. Lipsa unei dezvoltări industriale masive sau a unor aglomerări urbane a reprezentat în timp un factor de menținere a echilibrului natural. Tradiția unui management forestier adecvat și evitarea supraexploatării resurselor au avut de asemenea o importantă contribuție. Modul tradițional de gospodărire a pădurilor a promovat speciile forestiere autohtone, regenerarea naturală, utilizarea resurselor de masă lemnoasă în limitele capacităților de susținere a pădurii, tratarea distinctă a diferitelor tipuri de ecosisteme și menținerea funcțiilor protective ale pădurii.

În cadrul Parcului Natural Vânători Neamț întâlnim o mare varietate de tipuri de păduri care alături de suprafețele mici de pajiști, alcătuiesc un mozaic de ecosisteme dintre cele mai diverse. Datorită biodiversității specifice, Parcul Natural Vânători Neamț a fost declarat sit de importanță comunitară având codul ROSCI270

Vânători - Neamț și arie de protecție specială avifaunistică ROSPA107 Vânători - Neamț.

Principalele valori pentru biodiversitate ale ariei protejate sunt reprezentate de:

i. speciile și habitatele de interes comunitar prezentate în Formularele Standard pentru situl de importanță comunitară ROSCI 270 Vânători - Neamț și pentru aria de protecție specială avifaunistică ROSPA107 Vânători - Neamț;

ii. speciile și habitatele de interes comunitar care sunt importante pentru aria protejată, dar nu sunt menționate în Formularele Standard.

Pe lângă acestea s-au identificat și alte valori importante pentru zonă, mai ales cele ce se constituie în resurse naturale utilizate de localnici și economia locală, contribuind la dezvoltarea zonei și, în cazul unei abordări judicioase, la obținerea unui sprijin real pentru implementarea măsurilor de management, din partea comunităților locale.

În zona Parcului au fost identificate zone care păstrează intacte caracteristicile naturale și în care pot fi surprinse aspecte floristice și faunistice cu un caracter aparte. Aspectul forestier al zonei, cu suprafețe predominant împădurite determină o anumită dinamică a proceselor, ce nu implică transformări majore în perioade scurte de timp. Pădurea, reprezintă un element de stabilitate, intervenind benefic asupra solului, versanților, apei, microclimatului, asigurând un regim hidrologic relativ constant.

În afara ecosistemelor forestiere, Parcul conține și alte habitate de mare importanță: fânețe, ecosisteme acvatice pe cursuri de apă sau ape stătătoare, caracteristice încadrării altitudinale și geografice a zonei. Energia de relief mică cu pante domoale, culmi rotunjite, văi deschise acoperite de păduri nu a determinat procese de eroziune de amploare mare și imediată.

Ca parte componentă a lanțului carpatic și subcarpatic, zona evidențiază o mare diversitate faunistică, constituind adăpost pentru numeroase mamifere, inclusiv carnivore mari: lup - *Canis lupus*, urs - *Ursus arctos*, râs - *Lynx lynx*. Prezența

acestora indică, de asemenea, existența unui sistem stabil, neafectat de activitățile umane. Reprezentarea echilibrată a tuturor categoriilor taxonomice specifice asigură suport pentru evoluția stabilă a ecosistemelor.

Elementele diversității biologice se regăsesc în cultura locală: embleme, măști, case din lemn, dranița, meșteșuguri specifice. Actualmente, Parcul prezintă un grad ridicat de accesibilitate, ceea ce în timp poate prezenta un potențial pericol pentru biodiversitate. De asemenea, situația economică precară, precum și permanenta nevoie de exploatare a resurselor naturale se constituie în factori de presiune asupra mediului.

Tabelul nr. 46. Valori pentru biodiversitate

Valoare identificată în sit și vecinătatea acestuia	Importanță pentru aria protejată din punct de vedere al conservării și/sau utilizării economice
HABITATE	
9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>	Habitat de tranziție, conservând specii montane în regiunea de dealuri. Loc important de cuibărit pentru păsări răpitoare.
91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i>	Habitat forestiere din zone umede, cu o structură deosebit de complexă, protejate la nivel european, care asigură menținerea condițiilor de viață atât pentru specii de păsări, cum ar fi <i>Nycticorax nycticorax</i> , <i>Pernis apivorus</i> cât și pentru câteva specii de reptile și amfibieni de interes comunitar, cum ar fi <i>Triturus cristatus</i> , <i>Bombina bombina</i> . Totodată, aici se pot întâlni câteva specii de plante, reptile și amfibieni de interes pentru conservare care nu sunt incluse în Anexa II a Directivei Habitate, cum ar fi <i>Trollius europaeus</i> , <i>Leucojum vernalis</i> .
91V0 Păduri dacice de fag <i>Symphyto-Fagion</i>	Acest tip de habitat este răspândit în etajul nemoral, având o valoare conservativă moderată. Structura acestuia este reprezentată de fitocenoze edificate de specii boreale și nemorale, oligo-mezoterme, mezofite, oligo-mezotrofe.
91Y0 – Păduri dacice de stejar și carpen	<p>Habitat forestiere de deal, deosebit de importante pentru speciile pe care le găzduiesc și al căror areal natural s-a restrâns foarte mult.</p> <p>Habitatul asigură hrană, adăpost și locuri de cuibărit pentru o serie de specii, protejate la nivel european, de păsări și lilieci, cum ar fi <i>Myotis bechsteini</i>, <i>Myotis emarginatus</i>, <i>Aquila pomarina</i>, <i>Picus canus</i>.</p> <p>În plus, pe suprafața habitatului se regăsesc și alte specii neincluse în formularul standard, dar de interes comunitar, și care</p>

	depind de menținerea acestor habitate.
9110 Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i>	Acest tip de habitat este răspândit în etajul nemoral, având o valoare conservativă moderată. Structura acestuia este reprezentată de fitocenoze edificate de specii europene boreale și nemorale, oligo-mezoterme.
9170 Stejăriș cu <i>Galio-Carpinetum</i>	Pădurile corespunzătoare acestui habitat au o valoare conservativă moderată. Structura acestui habitat este reprezentată de fitocenoze edificate de specii europene nemorale.
91G0 Păduri panonice cu <i>Quercus petraea</i> și <i>Carpinus betulus</i>	Acest tip de habitat este răspândit în etajul nemoral, subetajul pădurilor de gorun și de amestec cu gorun. Are valoare conservativă moderată. Sunt fitocenoze edificate de specii europene nemorale.
9150 Păduri medio-europene cu păduri de fag de tip <i>Cephalantherion - Fagion</i>	Acest tip de habitat este răspândit în toți Carpații românești, în etajul nemoral. Are valoare conservativă moderată. Sunt fitocenoze edificate de specii europene nemorale, mezoterme, mezofie, eutrofe.
6230* Pajiști bogate în specii de <i>Nardus</i> , pe substraturile silicioase ale zonelor muntoase	Pajiștile cu țepoșică sunt bine închegate, ocupând stațiuni cu caracter mezofil sau xerofil, pe soluri acide pe substrat silicios din etajul montan. În pajiștile încadrate în acest tip de habitat, acoperirea speciei <i>Nardus stricta</i> variază între 25-75%. Habitatele pot fi degradate din cauza suprapășunatului.
6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin	Habitatul constituie o zonă de ecoton (în care se întrepătrund mai multe comunități cu habitate caracteristice diferite), deosebit de rar în regiune și care oferă refugiu pentru diferite specii
6510 Pajiști de altitudine joasă cu <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>	Pajiști cu fitodiversitate mare, loc de hrănire și/sau de reproducere pentru mai multe specii de păsări, lilieci, amfibieni. Fânețe de calitate superioară.
6520 Fânețe montane	Acest tip de habitat cuprinde fânețe montane, bogate în specii, cu o mare amplitudine ecologică. Sunt utilizate atât ca fânețe cât și ca pășuni.
3230 Vegetație lemnoasă cu <i>Myricaria germanica</i> de-a lungul râurilor montane	Acest tip de habitat este reprezentat de comunități pioniere, intrazonale, edificate de <i>Myricaria germanica</i> și alte specii de arbuști. Fitocenozele sunt în general fragmentare și se instalează pe malurile pietroase și frecvent inundate ale râurilor din regiunea montană și submontană. Specii edificatoare și caracteristice: <i>Myricaria germanica</i> , <i>Salix purpurea</i> , <i>Salix fragilis</i> , <i>Cirsium oleraceum</i> , <i>Epilobium dodonaei</i> . Habitatele cu <i>Myricaria germanica</i> au valoare conservativă mare, fiind protejate Emerald și incluse în lista EUNIS, level 2 și în Convenția de la Berna. Tufărișurile de <i>Myricaria germanica</i> , alături de sălcete, au un rol important în atenuarea vitezei de scurgere a apelor în timpul viiturilor.

<p>3240 Vegetație lemnoasă cu <i>Salix elaeagnos</i> de-a lungul râurilor montane</p>	<p>Habitatul este reprezentat de tufărișuri sau păduri alcătuite din specii de <i>Salix</i>, <i>Alnus</i>, <i>Betula</i>, <i>Hippophae rhamnoides</i>, instalate pe prundișurile râurilor montane cu debite mai ridicate spre vară. Specii edificatoare și caracteristice: <i>Salix elaeagnos</i>, <i>Salix purpurea</i>, <i>Salix triandra</i>, <i>Hippophae rhamnoides</i>, <i>Agrostis stolonifera</i>, <i>Epilobium dodonaei</i>. Habitatele au valoare conservativă mare, protejate Emerald și sunt incluse în lista EUNIS, level 2 și în Convenția de la Berna. Vegetația caracteristică acestui tip de habitat este deosebit de importantă în prevenirea inundațiilor provocate de creșteri rapide ale debitelor râurilor. În habitatele unde vegetația a fost parțial afectată de viituri, este posibilă prelevarea de material vegetal in situ și aplicarea unui program de refacere a acesteia. În anumite condiții, vegetația caracteristică acestui habitat poate evolua spre păduri aluviale tipice.</p> <p>Tufărișurile și pădurile de pe marginea râurilor montane sunt habitate cu rol major în conservarea biodiversității, în special a unor specii de păsări.</p>
<p>Terenuri cu utilizări diverse</p>	
<p>Aliniamente de arbori și arbuști</p>	<p>Reprezintă importante coridoare ecologice, loc de cuibărit pentru specii de păsări, refugiu pentru amfibieni și reptile, respectiv habitat de hrănire pentru lilieci.</p>
<p>Pășuni cu arbori izolați</p>	<p>Habitat de hrănire pentru păsări răpitoare, habitat pentru amfibieni și reptile.</p> <p>Pășuni de calitate bună, utilizate de localnici.</p>
<p>Liziere, malurile apelor curgătoare permanente, zonele umede</p>	<p>Habitat marginale importante pentru biodiversitate.</p>
<p>Terenuri arabile având culturi diversificate pe parcele mici</p>	<p>Habitat de vânătoare pentru păsări răpitoare, habitate de hrănire și adăpost pentru micromamifere.</p>
<p>Facilitățile existente la Centrul de Vizitare și Grădina Zoologică</p>	<p>Acestea pot constitui premiza pentru realizarea unui centru de reabilitare și/sau îngrijire pentru exemplarele de faună găsite rănite, bolnave sau în dificultate</p>
<p>MAMIFERE</p>	
<p><i>Ursus arctos</i></p>	<p>Ursul, specie protejată inclusă în Directiva Consiliului 92/43/CEE, este un animal tipic al pădurilor montane întinse și liniștite din cuprinsul arcului carpatic, preferând amestecurile de rășinoase și foioase, bogate în specii arbustive și vegetație erbacee. Fiind un animal omnivor de talie mare, ursul are nevoie de o bază trofică diversă și abundentă, preferând habitate în care se găsesc specii de fag, gorun, stejar, precum și scoruș sau diverși arbuști și specii erbacee, cu bulbi și rizomi.</p>
<p><i>Canis lupus</i></p>	<p>Este o specie protejată inclusă în Directiva Consiliului 92/43/CEE, un animal care trăiește în păduri relativ întinse, în zonele de deal</p>

	și munte, neavând cerințe specifice pentru anumite habitate forestiere. În acest context, lupul preferă zonele care oferă o bază trofică abundentă, constituită atât din animale sălbatice cât și domestice.
<i>Lynx lynx</i>	Râsul, specie protejată inclusă în Directiva Consiliului 92/43/CEE, preferă liniștea oferită de masivele forestiere întinse, cu relief accidentat și poieni intercalate. Culmile scurte și abrupte îi permit observarea prăzii și facilitează deplasarea în teren. Toate tipurile de vegetație forestieră care oferă posibilități de observare, pândă și vânare a prăzii sunt preferate de către râs. IUCN consideră specia ca fiind pe cale de a fi amenințată într-un viitor apropiat, impunându-se măsuri de monitorizare a populațiilor, precum și măsuri de conservare specifice.
<i>Myotis bechsteini</i>	Lilieci, specii protejate incluse în Directiva Consiliului 92/43/CEE, sunt insectivori nocturni ocupă un loc foarte important în lanțul trofic, fiind singurii dușmani naturali pentru multe specii de insecte. Toate speciile din țară sunt protejate
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	
<i>Bison bonasus</i>	Zimbrul, specie prioritară de interes comunitar, inclus în Directiva Consiliului 92/43/CEE, cu exemplare ce se găsesc în libertate, semilibertate și captivitate pe teritoriul ariei protejate. La nivel mondial, IUCN consideră specia amenințată la nivel de vulnerabilitate, mai ales datorită numărului redus de exemplare (circa 5500 de zimbruri care provin din 12 indivizi fondatori). În România, tendința este crescătoare, mai ales datorită inițiativei pilot a Administrației Parcului Natural Vânători Neamț de a reintroduce zimbrul în libertate.
AMFIBIENI SI REPTILE	
<i>Bombina variegata</i>	Specii de interes comunitar, incluse în Directiva Consiliului 92/43/CEE, cu populații semnificative ce trăiesc pe teritoriul ariei protejate. Datorită faptului că sunt afectați atât de modificările suferite de ecosistemele acvatice cât și de cele terestre, amfibienii sunt indicatori ai calității mediului.
<i>Triturus cristatus</i>	
<i>Triturus montandoni</i>	
PEȘTI	
<i>Barbus meridionalis</i>	Specie de apă dulce, trăiește exclusiv în râurile și pâraiele din regiunea de munte și partea superioară a regiunii colinare; în majoritatea râurilor care izvorăsc din zone de podiș sau deal lipsește chiar din cursul lor superior care este rapid. Trăiește atât în râuri pietroase, rapide și reci, cât și unele pâraie mai nămolose, care vara se încălzesc puternic, însă numai la munte. Preferă mai ales porțiunile cu curent puternic și fund pietros.
<i>Cottus gobio</i>	Trăiește exclusiv în apele dulci, reci de munte, în general în râuri și pâraie, rar în lacuri de munte. Stă sub pietre, în locurile cu apă mai puțin adâncă.
NEVERTEBRATE	

<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	Specie de interes comunitar, inclusă în Directiva Consiliului 92/43/CEE. Preferă habitatele nu foarte uscate, umbroase dar calde, de obicei margini de pădure, bogate în vegetație, luminișuri de pădure, margini de drumuri forestiere, margini de pâraie și chiar lacuri.
<i>Cerambyx cerdo</i>	Specie de interes comunitar, inclusă în Directiva Consiliului 92/43/CEE. Preferă arbori bătrâni din speciile de cvercinee, izolați în luminișuri sau la marginea pădurii, mai ales cei parțial atacați de alți dăunători.
<i>Carabus variolosus</i>	Specie de interes comunitar, inclusă în Directiva Consiliului 92/43/CEE. Preferă zona montană joasă, în general pe malul apelor curgătoare.
<i>Rosalia alpina</i>	Specie de interes comunitar, inclusă în Directiva Consiliului 92/43/CEE. Preferă arborii bătrâni de fag, izolați în luminișuri sau la marginea pădurii, mai ales cei parțial atacați de alți dăunători.
<i>Morimus funereus</i>	Specie de interes comunitar, inclusă în Directiva Consiliului 92/43/CEE. Specie silvicolă, caracteristică pădurilor de foioase din etajele inferioare. Specie polifagă, ce se dezvoltă predominant în lemnul mort de fag și stejar. Adulții pot fi găsiți în păduri pe trunchiurile căzute, cioate recente sau bușteni proaspăt tăiați de fag, stejar, carpen și alții
<i>Lucanus cervus</i>	Specie de interes comunitar, inclusă în Directiva Consiliului 92/43/CEE. Preferă pădurile bătrâne de stejar sau gorun.
<i>Astacus astacus</i>	Specie de interes comunitar, inclusă în Directiva Consiliului 92/43/CEE. Trăiește în izvoare, pâraie, râuri, dar și lacuri curate din zona montană și submontană. Este sensibil la încălzirea apei cumulată cu deficit de oxigen.
PĂSĂRI	
<i>Aquila pomarina</i>	Specie de interes comunitar inclusă în Directiva Consiliului 2009/147/EC, preferă pădurile de foioase bătrâne din zonele de deal, șes și cele de luncă. Unele perechi urcă și în zona de munte unde cuibăresc în păduri de fag și de molid.
<i>Pernis apivorus</i>	Specie de interes comunitar inclusă în Directiva Consiliului 2009/147/EC, viesparul este o specie răpitoare cre cuibărește în păduri de foioase și conifere în care găsește arborii în vârstă. Cuibul și-l construiește exclusiv în arbori. Hrana și-o procură din pădure sau liziera acesteia. Preferă pădurile cu coronament deschis.
<i>Crex crex</i>	Specie de interes comunitar inclusă în Directiva Consiliului 2009/147/EC, periclitată pe plan global, are un efectiv cuibăritor în sit. Restrângerea habitatelor constituie un pericol ridicat.

<i>Bonasa bonasia</i>	Specie de interes comunitar inclusă în Directiva Consiliului 2009/147/EC, ierunca este cea mai mică specie din familia cocoșilor sălbatici, de obicei trăiește în păduri de conifere mature, dar poate fi prezentă și în păduri mixte sau de foioase, de exemplu în păduri de fag. Preferă pădurile umede și închise cu molid și larice înalte, cu arini și mesteacăn pe marginile poienilor. Are nevoie de prezența tufărișului des, preferă vegetațiile de tranziție dintre diferite asociații arborose. Nevoile speciei se schimbă pe parcursul anului, doar un habitat foarte divers, aproape neatins poate satisface aceste nevoi.
<i>Ficedula parva</i>	Specie de interes comunitar inclusă în Directiva Consiliului 2009/147/EC, este cea mai mică specie de muscar din Europa, preferă pădurile de foioase sau de amestec.
<i>Dryocopus martius</i>	Specii de ciocănitori cu importanță ecologică majoră, în general legate de habitate forestier. Specii enumerate în anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC.
<i>Dendrocopos medius</i>	
<i>Dendrocopos syriacus</i>	
<i>Picus canus</i>	
<i>Strix uralensis</i>	Specie de interes comunitar inclusă în Directiva Consiliului 2009/147/EC, utilizează habitatele de pădure din interiorul sitului, dar și ariile deschise din interiorul corpurilor forestiere.
<i>Ficedula albicollis</i>	Specie de interes comunitar inclusă în Directiva Consiliului 2009/147/EC, muscarul gulerat face parte din categoria păsărilor insectivore forestiere de talie mică, întâlnită în arborete de foioase bătrâne începând din lunca Dunării și până la poalele Carpaților.
<i>Caprimulgus europaeus</i>	Specie de interes comunitar inclusă în Directiva Consiliului 2009/147/EC, se întâlnește frecvent în zona arboretelor de foioase. Datorită faptului că depune ponta direct pe sol, riscul distrugerii acesteia prin pășunat este foarte mare. Este necesară supravegherea interdicției pășunatului cu animale domestice dar și evitarea suprapopulării cu vânat, în special din grupul cervidelor.
<i>Ciconia ciconia</i>	Specie de interes comunitar inclusă în Directiva Consiliului 2009/147/EC, larg răspândită în România, cuibărend în localități - rar în afara lor. Apare în număr redus în zonele montane. Cele mai multe cuiburi sunt localizate în sate aflate în apropierea zonelor umede.
<i>Ciconia nigra</i>	Specie de interes comunitar inclusă în Directiva Consiliului 2009/147/EC, amenințată la nivelul Uniunii Europene de factorul antropic și reducerea habitatelor de cuibărit. Cuibărește pe arbori înalți, în păduri bătrâne, în apropierea zonelor mlăștinoase sau pajiștilor nedrenate. Fiind o specie retrasă are nevoie de zone

	întinse neantropizate care să prezinte un mozaic de habitate propice.
<i>Tetrao urogallus</i>	Specie de interes comunitar inclusă în Directiva Consiliului 2009/147/EC, habitatul speciei este reprezentat de molidișuri, evită pădurile tinere. Preferă pădurile în care arborii sunt de diferite vârste, molidișurile în care trăiește nu trebuie să fie foarte dese și să aibă un strat ierbos suficient de bine dezvoltat. Prezența merișorului - <i>Vaccinium vitis-idaea</i> și a afinului - <i>Vaccinium myrtillus</i> este favorizantă. Poate fi întâlnit în tufărișurile subalpine, în pădurile de amestec, în special cele cu mesteacăn, în rariști și turbării.
<i>Aquila chrysaetos</i>	Specie de interes comunitar inclusă în Directiva Consiliului 2009/147/EC, este o răpitoare de talie mare.
<i>Alcedo atthis</i>	Specie de interes comunitar inclusă în Directiva Consiliului 2009/147/EC, este dependentă strict de mediul acvatic de unde își găsește hrana începând de la lacuri și până la râurile repezi de munte. Specia este sedentară și se întâlnește în toată Europa.
<i>Lanius collurio</i>	Specie de interes comunitar inclusă în Directiva Consiliului 2009/147/EC, poate fi observată începând cu luna mai, în terenurile agricole și pășunile incluse în sit; cuibărește în linii izoalte de arbori, liziere de păduri, tufișuri.
FLORĂ	
<i>Campanula serrata</i>	Specii de interes comunitar, rare, incluse în anexa II a Directivei Consiliului 62/43/CEE, cu valoare conservativă ridicată.
<i>Cypripedium calceolus</i>	
<i>Liparis loeselii</i>	
<i>Adenophora lilifolia</i>	

3.1.2. Valori pentru reintroducerea marilor erbivore sălbatice, dispărute din fauna României

Marile erbivore sălbatice - bovinele și cabalinele sălbatice, actualmente dispărute din fauna României, au contribuit la menținerea unui echilibru natural între zonele împădurite și zonele limitrofe de fânețe, contribuind astfel la prezervarea

biodiversității. Lipsa acestora a determinat, fără intervenție antropică, existența unei consistențe ridicate în arborete, cu efect negativ asupra biodiversității. Odată cu dispariția erbivorelor sălbatice mari, rolul lor a fost luat, în parte, de către animalele domestice, al căror management, după metode tradiționale, a contribuit, de asemenea, la menținerea unei biodiversități specifice. Transformările economice, rezultate ca urmare a căderii sistemului comunist, au dus la scăderea continuă a șeptelului precum și la creșterea suprafeței de terenuri „abandonate”, pe care nu se mai aplică metodele tradiționale de management, cu implicații negative asupra biodiversității. A devenit astfel necesar, mai mult ca oricând, pe baza unor tendințe și experiențe europene consacrate, să se reintroducă în libertate marile erbivore care au dispărut din fauna României.

Prezența acestora în cadrul ecosistemului forestier poate contribui la menținerea unei compoziții diversificate a pădurii, putând fi astfel create nișe ecologice noi pentru alte specii de nevertebrate, păsări, mamifere mici, din acest motiv marile erbivore sălbatice fiind asimilate unor „specii-umbrelă”. Prin urmare, dincolo de scopul concret al programului de reintroducere, prezența acestor erbivore în libertate, pe termen lung, constituie o garanție pentru menținerea biodiversității zonei. În atingerea acestui obiectiv, a fost necesar să se ia în calcul toate aspectele de ordin științific, ecologic, social, economic și cultural pe care aceste demersuri le implică.

Programul de reintroducere în libertate a zimbrului reprezintă un capitol cu semnificație și importanță aparte pentru activitatea desfășurată de către Administrația Parcului Natural Vânători Neamț. În paralel cu continuarea programului de reintroducere a zimbrului este necesar a se face pașii necesari privind reintroducerea și a altor specii de erbivore mari specifice faunei carpatine, actualmente extinse în libertate. Condițiile specifice Parcului Natural Vânători Neamț, melanjul de habitate forestiere și practicile sunt propice reintroducerii cailor sălbatici, care au fost

reintroduși cu succes în Carpații din Polonia sau a bovinelor asemănătoare bourului, cum ar fi Heck cattle, crescute în condiții de semilibertate în Europa de Vest.

Tabelul nr. 47. Valori privind reintroducerea marilor erbivore sălbatice

Valoare identificată în sit și vecinătatea acestuia	Importanță pentru AP / comunitate din punct de vedere al conservării și/sau utilizării economice
Efectivele de zimbri în libertate, semilibertate,	Specie prioritară de interes comunitar, pentru care vânătoarea este strict interzisă, specie emblematică pentru zonă și Moldova, prezența sa poate aduce beneficii economiei locale
Pădurile de foioase și amestec, habitatele practice în bună stare de conservare	Constituie suportul pentru derularea programelor de reintroducere pentru erbivorele mari sălbatice dispărute din fauna României

3.1.3. Valori pentru moștenirea spirituală și cultural-istorică

Parcul Natural Vânători Neamț reprezintă o arie protejată în care valorile naturale se împletesc cu cele religioase și cultural-istorice. În aceasta zonă se înregistrează o tradiție monahală neîntreruptă de 600 de ani. Începând cu „Marea Lavra” a ortodoxiei românești, Mănăstirea Neamț, au fost înființate de-a lungul timpului o serie de mănăstiri și schituri faimoase, locașuri de credință și cultură, monumente arhitectonice ce reflectă evoluția arhitecturii religioase cu respectarea tradiției, dar și cu încorporarea unor elemente de modernitate specifice perioadei în care au fost construite. Elementele reprezentative, caracteristice zonei sunt:

a) Din punct de vedere al moștenirii spirituale:

i). concentrare mare a locașelor de cult ortodoxe, comparabilă cu cea existentă în situri precum Athos sau Meteora; cea mai importantă concentrare monastică din Munții Carpați;

ii). exemplificare a traiului monahal în zone forestiere;

- iii). mănăstirile și schiturile ca păstrătoare ale tradiției ortodoxe;
 - iv). toate mănăstirile și schiturile din zonă sunt „vii”, în ele desfășurându-se o viață monahală activă, de asemenea se înregistrează un număr impresionant de pelerini;
 - v). existența rutelor de pelerinaj;
 - vi). mănăstirile au fost și sunt în continuare focare de cultură, în interiorul acestora aflându-se biblioteci, case memoriale, opere de artă de mare importanță pentru spiritualitatea românească;
 - vii). cele mai mari două comunități de maici din lumea ortodoxă, respectiv mănăstirile Agapia și Văratec, fiecare cu mai bine de 300 de membri;
 - viii). sate monastice de maici și călugări, respectând reguli străvechi de comportare, conviețuire;
- b) Din punct de vedere al moștenirii cultural-istorice:
- i). Cetatea Neamțului reprezintă un punct de referință al istoriei noastre naționale, fiind totodată și o capodoperă a construcțiilor defensive specifice secolului al-XV-lea;
 - ii). muzee și case memoriale, cele mai cunoscute fiind legate de prezența în zonă a lui Sadoveanu, Vlahuță, Creangă, Micle și alții.

Tabelul nr. 48. Valori privind moștenirea spirituală și cultural -istorică

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Importanța pentru aria protejată/ comunitate din punct de vedere al conservării și/sau utilizării economice
Mănăstirile și schiturile din zonă	păstrarea moștenirii spirituale/atracție turistică
Satele monastice	păstrarea moștenirii spirituale/atracție turistică
Hramurile	activitate tradițională specifică zonei/atracție turistică
Traseele de pelerinaj	păstrarea moștenirii spirituale
Muzeele și casele memoriale	păstrarea moștenirii culturale/atracție turistică
Cetatea Neamțului	obiectiv cultural istoric /atracție turistică

3.1.4. Valori pentru utilizarea terenurilor și resurselor naturale, peisaje

Principalele folosințe privind utilizarea terenurilor sunt:

- a) suprafețele agricole, din jurul gospodăriilor țărănești, pe care se practică o agricultură la scară redusă, de subzistență;
- b) fânețele, folosite pentru producerea de furaje uscate necesare hrănirii animalelor pe timpul iernii;
- c) pășunile, folosite pe timpul verii pentru pășunatul animalelor proprii;
- d) pădurile aparținând comunităților și proprietarilor particulari, în cazul Parcului Natural Vânători Neamț, administrate de Regia Națională a Pădurilor-ROMSILVA pe bază de contract;
- e) pădurile statului, administrate de Regia Națională a Pădurilor-ROMSILVA, prin Ocolul Silvic Văratec și Ocolul Silvic Tîrgu Neamț
- f) pădurile Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, administrate de Ocolul Silvic Bisericesc Neamț

Zonei Parcului îi este specifică agricultura pe suprafețe mici, care nu epuizează resursele solului, cu utilizează îngrășămintelor organice pentru fertilizare. Păstoritul a avut legătura cu ciclurile vegetației, târlirea și transhumanța au contribuit la menținerea resurselor naturale, resursele fiind utilizate în principal pentru nevoile proprii. Datorită presiunilor legate de tranziția către economia de piață, se constată schimbarea mentalității populației din zonă, ceea ce mărește presiunea asupra utilizării resurselor naturale.

Gospodărirea în regim silvic a pădurilor de pe suprafața Parcului Natural Vânători Neamț a ținut cont de valoarea ecologică deosebită și de biodiversitatea ridicată din zonă, prin includerea unor arborete în grupa I funcțională, reprezentând poate singura acțiune reală de protecție realizată în trecut.

Pădurea este îngrijită începând din faza de regenerare prin diverse operațiuni culturale, prin care sunt promovate speciile proprii zonei, se înlătură exemplarele

necorespunzătoare și se asigură spațiul vital pentru arbori. Tratamentele promovate sunt cele cu asigurarea regenerării naturale sub protecția arboretului matern, asigurându-se în permanență acoperirea solului cu vegetație forestieră. Arborii uscați, bolnavi, afectați de fenomene naturale sunt extrași pentru a se evita deprecierea arboretelor. Parte din ei sunt lăsați pe loc, în vederea asigurării unui nivel ridicat al biodiversității, ca „lemn mort” pe picior. Recoltarea masei lemnoase se face cu luarea în considerare a capacității de regenerare a pădurii, astfel încât să se asigure continuitatea exercitării funcțiilor multiple ale acesteia. În prezent pădurile din zona Parcului Natural Vânători Neamț sunt gospodărite pentru a îndeplini roluri de protecție a solului, apelor și de recreare, în special cele din zona de centru și nord. Există o serie de prevederi amenajistice referitoare la biodiversitate, fără însă ca acestea să fie foarte specifice sau extinse. Aplicarea unui management forestier responsabil permite menținerea pe termen lung a caracteristicilor definitorii ale pădurii și peisajului din zona Parcului Natural Vânători Neamț.

În zonă există tradiție în ceea ce privește prelucrarea lemnului, activitatea reprezentând o parte importantă a economiei locale. În afara capacităților industriale de prelucrare există o serie de activități tradiționale desfășurate de micii meșteșugari: sculptură, dogărie, construcții de case din lemn și altele asemenea.

Tranziția la economia de piață a determinat modificări în sensul trecerii de la capacități mari de producție la mici inițiative private, cu amplasare dispersată în teritoriu. Majoritatea gospodăriilor individuale depind de existența masei lemnoase pentru asigurarea încălzirii locuințelor și ca material de construcții. Problema folosirii lemnului ca sursă de încălzire are o abordare aparte în managementul silvic, prin asigurarea de resurse destinate direct populației. Populația din zonă utilizează și alte resurse nelemnoase ale pădurii, în special pentru nevoi proprii: fructe de pădure, ciuperci, plante medicinale.

În condițiile socio-economice actuale, un potențial pericol asupra pădurii ar putea fi supralicitarea funcției economice a acesteia în detrimentul funcțiilor de

protecție. Este posibilă apariția unor contradicții între obiectivele de conservare a unor elemente de biodiversitate sau peisaj și prevederile amenajistice. Facilitățile de recreare, prin amplasarea lor, pot contravine unor scopuri de management forestier. De asemenea, pot apărea conflicte între obiectivele Parcului Natural Vânători Neamț și modul de executare a lucrărilor de exploatare a resurselor de către agenții economici.

Implicarea în cadrul activităților Parcului Natural Vânători Neamț a tuturor factorilor interesați facilitează dialogul și creează un cadru participativ de identificare, expunere și mediere a eventualelor conflicte de interese, precum și posibilitatea exploatării în comun a potențialului existent indiferent care ar fi natura acestuia. Interesul pe care principalii actori din domeniul forestier au început să-l arate față de certificarea pădurilor poate constitui de asemenea o oportunitate care trebuie să fie adresată de către administrația parcului. Existența Administrației Parcului Natural Vânători Neamț în structura Regiei Naționale a Pădurilor - ROMSILVA poate constitui un avantaj în ceea ce privește armonizarea obiectivelor de management forestier cu scopurile parcului.

Armonizarea managementului forestier cu obiectivele Parcului implică deopotrivă latura de planificare cât și cea de implementare a activităților. Tradiția îndelungată a amenajării silvice generează o serie întreagă de avantaje, dar există și unele domenii insuficient acoperite. Dacă diversele prevederi cum ar fi aspectul utilizării durabile a resurselor sunt principii de bază regăsite în amenajamentele silvice, suprapunându-se peste principalele obiective ale parcului, statutul actual al ariei protejate impune o abordare complexă, care nu se regăsește în totalitate în prezentele reglementări. Introducerea unor aspecte suplimentare de natură a modifica, suplimenta sau armoniza prevederile amenajistice implică o serie de acțiuni la nivelul instituțiilor abilitate în proiectarea lucrărilor silvice, precum și la nivelul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor și Regiei Naționale a Pădurilor - ROMSILVA. .

La nivel de implementare, armonizarea managementului forestier cu obiectivele de management ale parcului depinde în mare măsură de specificațiile amenajamentelor cât și de conștientizarea necesității aplicării principiilor specifice unei arii protejate.

Începând cu anul 2002 întreaga suprafață forestieră a Parcului Natural Vânători Neamț a fost certificată în sistem Forest Stewardship Council. Datorită retrocedărilor succesive și datorită faptului că noii proprietari nu au dorit să reia procesul de certificare, suprafața certificată a scăzut, astfel ca la nivelul anului 2014, suprafața certificată este de 15370 hectare, aflate în administrarea Regiei Naționale a Pădurilor - ROMSILVA.

Fondurile cinegetice de pe cuprinsul Parcului Natural Vânători Neamț sunt administrate de către Regia Națională a Pădurilor – ROMSILVA prin Direcția Silvică Neamț, prin Ocolul Silvic Bisericesc Neamț și o asociație de vânătoare care asigură managementul, paza și liniștea vânatului, realizează evaluări anuale, stabilesc planul de recoltă în urma căruia au loc acțiunile de vânătoare în conformitate cu legislația în vigoare.

Activități tradiționale, cum ar fi pășunatul, cositul și chiar exploatarea pădurilor, dacă sunt făcute în mod rațional și nu deteriorează mediul natural, trebuie menținute, pentru că o parte a mediului natural a evoluat de-a lungul anilor sub influența acestora, iar încetarea brusca a lor poate duce la modificări ale peisajului și chiar la scăderea biodiversității.

România, prin Legea 451/2002, a ratificat *Convenția europeană a peisajului*, cunoscută și sub denumirea de Convenția de la Florența. Această lege, din păcate, nu produce efectele scontate, în principal datorită absenței normelor de aplicare dar și lipsei activităților de conștientizare a societății civile, organizațiilor private și autorităților publice în ceea ce privește valoarea peisajelor și rolul transformării lor.

Peisajul, așa cum îl concepem noi, este o consecință a condițiilor climatice și geomorfologice, a activităților umane sau evenimentelor naturale. Structura acestuia

are un mare impact asupra biodiversității, proceselor populaționale, fluxurilor de energie. Astfel, examinând elementele spațiale ale peisajului, putem înțelege mai bine consecințele ecologice ce derivă din aceasta. Activitățile antropice ce generează modificări structurale ale peisajului, au deasemenea și consecințe ecologice.

Rezultă așadar că, peisajele intacte reprezintă o măsură a conservării biodiversității precum și a derulării activitatilor antropice asociate dezvoltării durabile, trebuind remarcat caracterul ambivalent de cauza-efect al acestora, în relație cu cele două caracteristici enunțate mai sus. Peisajul este o componentă esențială a cadrului de viață pentru populație, expresie a diversității patrimoniului comun cultural și natural și, totodată, fundament al identității acesteia.

Modificările structurale ale peisajului sunt posibile chiar în cazul ariilor protejate, prin urmare activitatea de conservare a acestuia trebuie avută în vedere. Datorită importanței sale, protecția peisajului face obiectul preocupării internaționale fiind văzută în zilele noastre ca unul din elementele de bază privitoare la conservarea naturii.

Pericolul reprezentat de declanșarea de procese erozionale poate constitui, de asemenea, un element de discontinuitate în structura peisagistică.

Tabelul nr. 49 . Valori privind utilizarea terenurilor și resurselor naturale, peisaje

Valoare identificată în sit și vecinătatea acestuia	Importanță pentru aria protejată / comunitate, din punct de vedere al conservării și/sau utilizării economice
Păduri	Cea mai importantă resursă naturală a zonei, definitivă pentru conservarea biodiversității, elementul de bază pentru peisajul zonei
Pășuni și pajiști	Păstrarea lor este esențială pentru economia locală, dar sunt importante pentru conservarea peisajului și asigurarea hranei speciilor sălbatice.
Lemn	Reprezintă o resursă necesară pentru asigurarea energiei termice, a lemnului de construcții pentru localnici precum și ca surse de venituri din activitățile silvice și de prelucrare a lemnului.
Produce accesorii ale pădurii	Reprezentate de ciuperci și fructe de pădure, plante medicinale, pot furniza venituri suplimentare pentru proprietari/comunități.
Păduri certificate	Asigură corespondența responsabilă între managementul

	forestier și obiectivele Parcului
Specii sălbatice de interes cinegetic	Rol important în ecosistem, un management defectuos poate schimba semnificativ starea de conservare a speciilor de interes, sursă de venituri
Peisaje naturale - pădurea	Peisaje predominant naturale, preponderent forestiere. Importante pentru menținerea biodiversității, sporesc atractivitatea zonei.
Peisaje naturale aferente zonelor ripariene	Peisaje predominant naturale existente de o parte și de alta a albiilor cursurilor de apă permanente. Importante pentru menținerea biodiversității, sporesc atractivitatea zonei.
Peisaje tradiționale - pajiști și pășuni	Peisaje rezultate ca urmare a desfășurării unor activități tradiționale precum creșterea animalelor, agricultura de subzistență, etc. Importante pentru menținerea biodiversității, sporesc atractivitatea zonei.
Peisaje culturale - monastice	Peisaje „vii”, modelate de interferența de veacuri dintre natura și modul monahal de trai. Importante pentru conservarea moștenirii spirituale, sporesc atractivitatea zonei.
Peisaje istorice	Peisaje cu o puternică încărcătură istorică. Importante pentru conservarea moștenirii cultural-istorice, sporesc atractivitatea zonei.

3.1.5. Valori pentru turism și recreere

Parcului Natural Vânători Neamț reprezintă un punct de atracție deosebit pentru publicul larg datorită în principal valorilor deosebite ale zonei:

- a) existența mănăstirilor;
- b) tradiții locale nealterate;
- c) istoria și cultura locurilor;
- d) peisajul caracteristic foarte variat;
- e) tratamentul balnear;
- f) prezența zimbrilor, în Grădina Zoologică „Dragoș Vodă”, în țarcul de aclimatizare, în libertate;
- g) Centrul de Vizitare al Parcului Natural Vânători Neamț.

Obiectivele de interes turistic, pentru care zona Parcului Natural Vânători Neamț este vizitată sunt obiectivele culturale, istorice și tradiționale cum ar fi mănăstirile, Cetatea Neamțului, Casa Memorială Ion Creangă, Casa Memorială Mihail Sadoveanu, Casa Memorială Alexandru Vlahuță, Monumentul Vânătorilor de Munte și altele asemenea. În mai mică măsură turiștii sunt atrași de valorile naturale specifice zonei sau de vizitarea stațiunilor de tratament Oglinzi și Bălțătești.

Parcul Natural Vânători este recunoscut în *Ghidul pentru aplicarea categoriilor de management ale ariilor protejate*, 2007, editat de către Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii, ca sit natural cu valoare spirituală. Zona de sit natural cu valoare spirituală se întinde pe o suprafață totală de aproximativ 2775 hectare și cuprinde vatra mănăstirilor, schiturilor și obiectivelor cultural-istorice, traseele de pelerinaj, precum și zona de influență înconjurătoare, prezentând importanță atât din punct de vedere natural, cât și spiritual, fiind determinată de interacțiunea dintre om și natură și având ca principal suport tradiția monastică privind folosirea terenurilor.

Accesul către toate obiectivele din parc este facil, putând fi făcut cu autoturismele, fapt ce favorizează turismul de tranzit. Turismul se axează în general pe vizitarea punctelor de interes descrise mai sus. În cazul turismului de week-end sau cel de concediu se practică și camparea pe văile pitorești din parc - Valea Agapia, Valea Secu, Valea Nemțșor ceea ce duce la apariția vetrelor de foc, a depozitării necontrolate a resturilor menajere, a poluării fonice, a parcării mijloacelor auto în interiorul fondului forestier, pe fânețe sau în apropiere de albia pâraielor.

Prezența vizitatorilor în Parcul Natural Vânători Neamț se concretizează într-un beneficiu indirect, respectiv prin existența unui potențial ridicat privind posibilitatea sensibilizării vizitatorilor relativ la caracteristicile naturale, culturale și spirituale ale zonei.

Beneficiile directe pe care vizitatorii le pot aduce zonei sunt:

a) beneficii pentru agenții economici de turism - cabanele, hotelurile și pensiunile din raza parcului;

b) beneficii pentru comunitățile locale din zona Parcului Natural Vânători Neamț, prin susținerea economiei locale.

Existența Parcului Natural Vânători Neamț oferă, pentru turiști, posibilitatea de a lua contact, într-o manieră structurată, clar definită, cu valorile deosebite ale biodiversității, în general, cât și cu elementele specifice, referitoare la faună și floră, în special cu rezultatele programului de reintroducere în libertate a zimbrului. Toate acestea se pot constitui în posibilități de implementare a conceptelor privind protejarea mediului și educarea turiștilor. În acest sens, este necesar a se utiliza oportunitățile existente, a se respecta strategia de turism a Parcului Natural Vânători Neamț și a se realiza infrastructura adecvată, prin implicarea tuturor factorilor interesați.

Tabelul nr. 50. Valori pentru turism și recreere

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Importanța pentru aria protejată/ comunitate, din punct de vedere al conservării și/sau utilizării economice
Mănăstirile, alte lăcașuri de cult	Sunt obiectivele cu un important aflux de turiști. Un număr de 16 mănăstiri și schituri renumite se găsesc în raza Parcului, pentru ca, împreună cu cele aflate în imediata apropiere, numărul acestora să se ridice la aproximativ 40. Aceste monumente, având o triplă valență, religioasă, culturală și istorică, sunt bine conservate și se găsesc răspândite pe o zonă relativ restrânsă din suprafața Parcului.
Cetatea Neamțului	Cetatea Neamțului este unul din principalele atracții turistice ale județului Neamț, reprezentând un simbol național și un etern subiect pentru artiști.
Grădina Zoologică Dragoș Vodă	Grădina Zoologică se bucură de un număr mare de vizitatori, în special elevi. Prezența turiștilor constituie o oportunitate pentru derularea de activități legate de educație și conștientizare. Vizitarea rezervației se transformă în adevărate ore de laborator cu caracter interdisciplinar, pe lângă activitatea de recreere de care dispun.
Muzee, case memoriale:	Reprezintă obiective turistice, prin prisma valorii exponatelor și a renumelui artiștilor
Monumentul Vânătorilor de Munte	Monument istoric de importanță națională, ridicat în memoria eroilor care s-au jertfit în timpul primului război mondial
Baza de agrement	Oferă posibilități de practicare a turismului ecvestru care constau

ecvestru „DUMBRAVA	în următoarele activități: plimbări călare pentru agrement, lecții de călărie.
Colecțiile de istorie, etnografie și artă populară ”Nicolae Popa” și „Vasile Găman”	Obiective turistice ce readuc în prezent tradițiile ocazionate de evenimente precum: șezători și clăci, baluri și jocuri populare din zile de rând și sărbători, plecarea recruților în armată, logodnă, nuntă sau înmormântare.
Stațiunile Oglinzi și Bălățești	Au importanță turistică pentru parc, prin faptul că turiștii care vin la tratament vizitează și aria parcului

3.1.6. Valori pentru tradițiile locale

Preocupările și stilul de viață din zona Parcului Natural Vânători Neamț se desfășoară de sute de ani în strânsă legătură cu pădurea. Locuitorii și-au făcut o tradiție din folosirea pădurii ca sursă de venituri, utilizând lemnul sau produsele nelemnoase ale pădurii; de asemenea, preocupări tradiționale sunt agricultura specifică zonei de deal, pomicultura, creșterea animalelor și comercializarea produselor de natură animală sau vegetală în târgurile din zonă, precum și producerea și valorificarea obiectelor de artizanat.

Multe din formele tradiționale de viață și muncă s-au menținut. Căii sunt încă folosiți pentru transport, muncă la pădure sau la câmp; rasele de animale întâlnite în zonă nu sunt cele mai performante, dar sunt bine adaptate condițiilor locale de mediu. Casele, uneltele și unele din obiectele folosite în viața de zi cu zi sunt realizate folosind materiale locale și tehnici tradiționale.

O caracteristică aparte o reprezintă arhitectura locală, casele din lemn, cu învelitori din draniță și ornamente din lemn, împrejmuiri din lemn cu stâlpi sculptați și porți ornamentate. Zona are o bogată tradiție și în ceea ce privește lucrurile confecționate manual: sculpturi în lemn și piatră, broderii, țesături, împletituri din nuiele, pielărie, asigurând valorificarea materiei prime locale. Un alt specific al zonei îl reprezintă păstrarea obiceiurilor legate de sărbători, nunți, botezuri, înmormântări, târguri, etc.

Oamenii din zonă trebuie conștientizați asupra valorilor specifice zonei, precum și asupra modului în care sunt păstrate tradițiile și valorile locale, deoarece acestea pot fi folosite pentru îmbunătățirea durabilă a condițiilor lor de viață.

Creșterea interesului comunităților asupra conservării biodiversității, în condițiile păstrării tradițiilor locale, se poate realiza într-o mare măsură, prin promovarea tuturor acestor valori la nivelul turistic, fapt ce ar putea genera o dezvoltare economică a zonei.

Tabelul nr. 51. Valori pentru tradițiile locale

Valoarea identificată în sit și în vecinătatea acestuia	Importanța pentru aria protejată/comunitate, din punct de vedere al conservării și/sau utilizării economice
Prelucrarea lemnului	Preocupările și stilul de viață din zona Parcului Natural Vânători Neamț se desfășoară de sute de ani în strânsă legătură cu pădurea. Locuitorii și-au făcut o tradiție din folosirea pădurii ca sursă de venituri, utilizând lemnul sau produsele nelemnoase ale pădurii;
Utilizarea tradițională a produselor accesorii ale pădurii	Dulcețuri, șerbeturi, gemuri, siropuri, băuturi alcoolice din fructe, ciuperci conservate, împletituri din nuijele
Arhitectura tradițională	Casele din lemn, cu învelitori din draniță și ornamente din lemn, împrejmuirii din lemn cu stâlpi sculptați și porți ornamentate.
Meșteșuguri care utilizează materii prime locale, altele decât lemnul	Piatra pentru sculpturi și placaje, lâna pentru covoare și țesături diverse, piei pentru cojoace, caciuli, bundițe, specii de plante pentru vopsele naturale, lut pentru olărit și figurine.
Obiceiuri cu ocazia diverselor evenimente din lumea satului	Nunți, botezuri, înmormântări, cumetrii
Formații populare, șezători, festivalul obiceiurilor de iarnă, zilele comunelor	Păstrarea și transmiterea din generație în generație a datinilor și obiceiurilor locale

3.1.7. Valori pentru economia locală

Cea mai importantă resursă naturală existentă în zonă este pădurea, aflată în principal în administrarea Regiei Naționale a Pădurilor – ROMSILVA și a Ocolului Silvic Bisericesc Neamț. Astfel, exploatarea și industrializarea lemnului în elemente finite și semifinite, cherestea, panouri și mobilă reprezintă ramura cea mai bine reprezentată în cadrul domeniului prelucrării resurselor naturale. În strânsă legătură cu aceasta găsim și un număr mare de artizani specializați în arta sculpturii în lemn.

Alte îndeletniciri ale localnicilor sunt reprezentate de agricultură, pomicultură și creșterea animalelor. Ca tipuri de folosință a resurselor din zona parcului distingem terenuri arabile, pășuni și fânețe, livezi, aparținând comunităților, persoanelor fizice/juridice, mănăstirilor. Există gospodării și ateliere unde se practică o serie întreagă de activități tradiționale, cum sunt țesutul covoarelor, confecționarea de costume populare, confecționarea articolelor din piele.

Datorită așezării sale în mijlocul localităților rurale, orașul Târgu Neamț reprezintă un centru de interes comercial pentru comunele învecinate sau limitrofe, totuși se simte lipsa unor structuri organizatorice care să stimuleze și să promoveze valorificarea produselor locale.

Preocuparea în domeniul agroturismului este asociată perioadei post-comuniste. În această zonă de mare atracție pentru turismul intern și internațional, oferta turistică este complexă, un rol important având obiectivele aparținând patrimoniului istoric, cultural și balneo-climateric, la care se adaugă peisajul natural submontan, de o mare frumusețe și tradițiile etnofolclorice. Mănăstirile, casele memoriale, monumentele istorice reprezintă tot atâtea resurse din punct de vedere turistic; alături de acestea, în zonă există aproximativ 50 de pensiuni agroturistice precum și o serie de popasuri turistice, campinguri, moteluri și hoteluri. Gospodăriile țărănești care oferă posibilități de cazare trebuie să fie sprijinite în special prin

consiliere privind accesarea de fonduri, iar atelierele meșteșugărești sau gospodăriile ce produc obiecte artistice sau artizanale trebuie îndrumate către o valorificare turistică complexă și eficientă a acestor produse. Parcul acționează în această direcție prin includerea acestor concepte în proiectele proprii.

De mare însemnătate este și promovarea eficientă, unitară a zonei, se consideră a avea un impact pozitiv implicarea Administrației Parcului în dezvoltarea de mărci locale pentru produse tradiționale și servicii. La rândul lor, comunitățile locale asigură Parcului o mai mare atractivitate prin păstrarea obiceiurilor și tradițiilor precum și prin menținerea multitudinii de puncte de interes istoric, cultural, spiritual. Comunitățile pot avea un rol important în acțiunea de conservare și protejare a biodiversității printr-o atitudine adecvată în spiritul înțelegerii față de natură, a slăbirii presiunii asupra pădurii prin practicarea de activități alternative. Valorile legate de economia locală sunt prezentate în tabelul nr. 52.

Tabelul nr. 52. Valori privind economia locală

Valoarea identificată în sit și în vecinătatea acestuia	Importanța pentru aria protejată/ comunitate, din punct de vedere al conservării și/sau utilizării economice
Exploatarea și industrializarea lemnului	Principala ramură a economiei locale, cel mai mare posibil impact asupra ariei protejate
Turismul	Alternativă la activitățile de prelucrare a resurselor naturale, constituie un sprijin pentru conservarea patrimoniului natural și cultural al zonei
Artizanatul	Alternativă la activitățile de prelucrare industrială a resurselor naturale, individualizează aria protejată
Existența unor mărci înregistrate cum ar fi BisonLand, Ținutul Zimbrului, Melisa,	Individualizează aria protejată, asigură protecția produselor tradiționale

3.1.8. Valori pentru educație și conștientizare

Un avantaj în dezvoltarea activităților de educație și conștientizare publică îl reprezintă faptul că, la nivelul Parcului Natural Vânători Neamț, o mare parte din

factorii implicați acceptă ideea de protejare a naturii. Activitățile tradiționale nu au un impact negativ semnificativ asupra mediului înconjurător, astfel încât nu există conflicte majore între acestea și obiectivele parcului.

Prin derularea Programului de Granturi Mici în cadrul proiectului “Managementul conservării biodiversității”, Administrația Parcului Natural Vânători Neamț a înființat în zonă primele organizații neguvernamentale de mediu ce funcționează cu sprijinul cadrelor didactice.

Acestea desfășoară activități de promovare a protejării mediului și respectului față de natură, în strânsă colaborare cu Administrația Parcului.

Educația și conștientizarea publică contribuie în principal la implicarea factorului uman în activități concrete de protejare a mediului, la promovarea unui turism civilizat și a unor activități cu impact negativ redus asupra naturii, asigură pe termen lung promovarea adecvată a imaginii parcului și atragerea de resurse pentru îndeplinirea obiectivelor de conservare a biodiversității.

Grupurile țintă vizate pentru activitățile de conștientizare sunt următoarele:

- a) elevi și cadre didactice;
- b) comunitățile locale;
- c) comunitățile monahale;
- d) turiști;
- e) agenții economici.

Din punct de vedere al nivelului de conștientizare față de valorile Parcului Natural Vânători Neamț, membrii grupurilor țintă sunt:

- a) indiferenți, eventual având un impact negativ față de mediu;
- b) cu atitudine favorabilă față de mediu, dar care nu acționează în nici un fel;
- c) implicați în protecția mediului.

Pentru fiecare din aceste grupuri trebuie elaborate mesaje cheie specifice, în așa fel încât grupurile vizate să devină treptat implicate în protecția valorilor naturale,

culturale, tradiționale și istorice. Pentru cei indiferenți mesajul va ținti în principal conștientizarea, insistându-se asupra faptului că omul face parte din natură, iar distrugerea acesteia poate afecta însăși existența sa. Oamenii cu atitudine favorabilă protecției mediului trebuie conștientizați asupra ideii că lipsa de implicare în protecția naturii va contribui la distrugerea ei, iar cei care deja acționează într-un fel sau altul pentru conservarea valorilor vor trebui încurajați și sprijiniți în desfășurarea acestor activități.

Educația și conștientizarea publicului este necesară în ideea în care se dorește a se produce modificarea reală a atitudinii față de mediu. Parcul Natural Vânători Neamț reprezintă, pentru cei interesați, o oportunitate pentru a realiza studii și cercetări, care pot deveni parte componentă a activității de educare și conștientizare. Această zonă poate susține proiecte de cercetări sociologice, științifice, studii de turism. Exemple de cercetări efectuate recent sunt inventarierea florei și faunei în parc și monitorizarea speciilor periclitate.

Zona educațională Ținutul Zimbrului, constituită din Centrul de vizitare al Parcului, Grădina Zoologică ”Dragoș Vodă” și zona adiacentă, contribuie la derularea activităților specifice educației și conștientizării publicului. Pentru a valorifica potențialul acestei zone este necesar a fi luate măsuri în direcția creerii infrastructurii de vizitare, a facilităților de informare și de interpretare a informației, construirii unor puncte de atracție, realizării de trasee educative, panouri de direcționare și avertizare, stabilirea unor programe educaționale integrate în viața culturală și științifică a regiunii. Valorile legate de educația și conștientizarea publicului sunt prezentate în tabelul nr. 53.

Tabelulnr. 53. Valori pentru educație și conștientizare

Valoarea identificată în sit și în vecinătatea acestuia	Importanța pentru aria protejată/comunitate, din punct de vedere al conservării si/sau utilizării economice
Cadre didactice deschise ideii de parteneriat	Contribuie la diseminarea informației în domeniu

Prezența organizațiilor neguvernamentale dedicate	Implementează proiecte în zonă promovând respectul față de natură.
Facilități existente	Dotări în școli, în cluburile de educație ecologică, puncte de informare, Centru de vizitare al Parcului Natural Vânători Neamț.
Curricula la dispoziția școlii	Permite realizarea sistematică de activități de educație conștientizare în școli
Existența finanțărilor externe	Asigură desfășurarea eficientă a activităților de educație conștientizare
Zona integrată Ținutul Zimbrului	Se constituie într-o zonă cu un potențial deosebit privind realizarea educației și conștientizării ecologice, care abordată corespunzător poate contribui la dezvoltarea durabilă a regiunii

Capitolul 4. PRESIUNI ȘI AMENINȚĂRI

Identificarea și evaluarea presiunilor și amenințărilor s-a făcut cu ocazia întâlnirilor cu factorii interesați, utilizând clasificarea Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii. Această clasificare internațională, realizată pentru amenințările din ariile protejate, a permis o analiză mai ușoară a categoriilor de amenințări.

Presiunile apar sau există ca urmare a acțiunilor umane sau a fenomenelor naturale extreme, din trecut sau care au loc în prezent și care afectează în mod cumulat sau separat viabilitatea pe termen lung sau mediu a valorii luate în considerare. Pentru analiza de mai jos s-au luat în calcul presiunile identificate în prezent sau pe parcursul ultimilor 5 ani.

Amenințările pot apărea în viitor, ca urmare a acțiunilor umane sau a fenomenelor naturale extreme ce pot afecta în mod cumulat sau separat viabilitatea pe termen lung sau mediu a valorilor ariei protejate. Definirea amenințărilor se face luând în calcul acțiuni umane viitoare sau previzibile. Pentru analiza de mai jos s-au luat în calcul amenințările ce pot apărea în următorii 5 ani, din acțiuni umane în derulare sau previzibile și fenomene naturale extreme, posibile.

Presiunile și amenințările la adresa valorilor Parcului Natural Vânători Neamț sunt prezentate în tabelul nr. 54.

**Tabelul nr. 54. Presiuni și amenințări la adresa valorilor Parcului Natural
Vânători Neamț**

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
1. Dezvoltările rezidențiale și comerciale.				
Case și așezări	91Y0 Păduri dacice destelar și carpen 9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i> 91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinusexcelsior</i> 9110 Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i> 9170 Stejăriș cu <i>Galio-Carpinetum</i> 91V0 Păduri dacice de fag <i>Symphyto-Fagion</i> 9150 Păduri medio-europene cu păduri de fag de tip <i>Cephalanterion – Fagion</i> 91G0 Păduri panonice cu <i>Quercus petraea</i> și <i>Carpinus betulus</i>	Extinderea intravilanului localităților: Târgu Neamț, Agapia, Bălțătești, Crăcăoani și Vânători poate avea un impact mediu.		
	<i>Bison bonasus</i> Alte specii de mamifere care utilizează coridoarele	Impact potențial mediu în zona Leghin-Vânători Neamț, întrucât în aceea zonă există un coridor ecologic important ce leagă partea de nord de cea de sud a Parcului.		
	Specii care utilizează habitatele din proximitatea caselor și așezărilor	În zonele cu habitate naturale aflate în proximitatea intravilanului inclus în aria protejată. Contribuie la reducerea zonei de hrănire/adăpost/reproducere sau îngreunarea hrănirii pentru speciile de interes conservativ.		

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
	<i>Crex crex</i>	Extinderea intravilanului îi poate diminua/afecta negativ habitatul de cuibărire și hrănire.		
	Pajiștile	Această amenințare există în câteva zone unde există presiuni de dezvoltare urbană (în localitățile Agapia, Vânători și Crăcăoani).		
	6230* Pajiști bogate în specii de <i>Nardus</i> , pe substraturile silicioase ale zonelor muntoase 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin 6510 Pajiști de altitudine joasă cu <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i> . 6520 Fânețe montane	Modificarea intravilanului localităților: Târgu Neamț, Agapia, Bălțătești, Crăcăoani și Vânători poate avea un impact mediu.		
	Satele monastice	Realizarea unor construcții ce nu se încadrează specificului, zona mănăstirilor Agapia, Văratec, Neamț		
	Arhitectura tradițională	Zonele localităților: Agapia, Crăcăoani, Vânători Neamț și Bălțătești. Folosirea materialelor moderne și realizarea unor construcții în discordanță cu peisajul local.		
Zone comerciale și industriale	3230 Vegetație lemnoasă cu <i>Myricaria germanica</i> de-a lungul râurilor montane.	Modificări intravilan Vânători, Crăcăoani și Agapia în special în apropierea cursurilor permanente de apă.		

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
Infrastructură pentru turism și recreere	<p>91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen</p> <p>9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i></p> <p>91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinusexcelsior</i></p> <p>9110 Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i></p> <p>9170 Stejăriș cu <i>Galio-Carpinetum</i></p> <p>91V0 Păduri dacice de fag <i>Symphyto-Fagion</i></p> <p>9150 Păduri medio-europene cu păduri de fag de tip <i>Cephalantherion – Fagion</i></p> <p>91G0 Păduri panonice cu <i>Quercus petraea</i> și <i>Carpinus betulus</i></p>	În zonele: Agapia, Vânători Neamț și Târgu Neamț unde există infrastructură turistică, inclusiv trasee turistice. Amenințarea se referă în special asupra degradărilor datorate impactului turistic		
	<i>Bison bonasus</i> , carnivorele mari	Perturbări datorate impactului turistic		
	<i>Cerambyx cerdo</i>	În zona Pădurii Dumbrava și a Țarcului de aclimatizare zimbri, utilizarea lemnului mort provenit de la cvercinee		
	Alte specii de faună de interes conservativ	Traseele turistice și amenajările pentru turiști din zonele: Vanători, așezărilor manastirești și Cetatea Neamțului unde afuxul de turiști este mare. Comportament neadecvat		

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
	3230Vegetație lemnoasă cu <i>Myricaria germanica</i> de-a lungul râurilor montane 6510 Pajiști de altitudine joasă cu <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>	Utilizare locuri de campare pe valea Secu, Agapia, în zone neamenajate		
	Peisaje tradiționale (pajiști) Peisaje naturale afereente zonelor ripariene Peisaje culturale (monastice) Peisaje istorice (Cetatea Neamțului)	Zonele limitrofe așezărilor din comunele Vânători, Agapia, Bălțătești. Degradarea peisajelor, urmare a unui comportament turistic neadecvat		
2. Agricultură și Acvacultură				
Recolte anuale și perene, altele decât cheresteaua	Specii de mamifere mici ce se adăpostesc pe terenurile agricole Specii de răpitoare ce se hrănesc cu mamiferele mici din zonele agricole	Comasarea terenurilor agricole, respectiv trecerea de la sistemul de culturi pe parcele mici la monoculturi pe suprafețe mari poate avea impact asupra speciilor care utilizează aceste terenuri agricole ca zone de adăpost sau suprafețe de hrănire.		
	<i>Crex crex</i>	Cosirea înainte de 01 iulie (în perioada de cuibărire și creștere a puilor) conduce la reducerea și degradarea habitatului cristelului, care caută pajiștile cu ierburi mai înalte, în care își face cuibul și este mai bine ferit de prădători.		

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
	Pajiștile Pădurile de rășinoase, amestec, foioase (habitatele speciilor protejate)	Utilizarea resurselor în perioade critice pentru specii, recoltarea în scop industrial a plantelor medicinale și a celor cu valoare alimentară (fructe de pădure, ciuperci).		
	Peisaje tradiționale (pajiști) Peisaje culturale (monastice)	Schimbarea categoriilor de folosință		
Creșterea animalelor și zootehnia	91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen 9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i> 9110 Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i> 9170 Stejăriș cu <i>Galio- Carpinetum</i> 91V0 Păduri dacice de fag <i>Symphyto-Fagion</i> 91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinusexcelsior</i> 9150 Păduri medio- europene cu păduri de fag de tip <i>Cephalantherion – Fagion</i> 91G0 Păduri panonice cu <i>Quercus petraea</i> și <i>Carpinus betulus</i>	Pășunatul în fond forestier poate conduce la distrugerea regenerării naturale a arboretelor și la tasarea solului. Impact: efect negativ asupra regenerării naturale a habitatelor forestiere, dar și a florei și faunei.		
	6510 Pajiști de altitudine joasă cu <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i> 6520 Fânețe montane 6230* Pajiști bogate în specii de <i>Nardus</i> , pe	Pășunatul în zone joase, de- a lungul cursurilor de apă. Abandonul fânețelor din cauza scăderii efectivelor de animale duce la pierderea habitatelor prin împădurire.		

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
	substraturile silicioase ale zonelor muntoase	Cosirea mecanică cu utilaje care afectează fânețele din punct de vedere al biodiversității		
		Suprapășunatul în anumite zone duce la degradarea habitatelor și implicit a valorii pășunilor. Subpășunatul duce la pierderea habitatelor și respectiv a suprafețelor de pășune. Trecerea de la pășunatul cu vite mari la pășunatul cu oi duce la modificări importante în starea habitatelor și a speciilor. Ovinele au un alt mod de a pășuna și un alt impact asupra terenului decât bovinele și cabalinele, afectând compoziția floristică, calitatea pășunilor și a solului.		
	<i>Bison bonasus</i> , carnivorele mari	Prezența câinilor fără stăpân și a celor de la stâni deranjează animalele în libertate. Prezența animalelor domestice în proximitatea celor sălbatice poate duce la transmiterea unor paraziți specifci.		
	Specii de păsări cuibăritoare pe sol	Trecerea de la pășunatul cu vite mari la pășunatul cu oi în ultimii ani presupune prezența câinilor de pază care, neîngrijiți și nesupravegheați, provoacă pagube în rândul populațiilor de păsări cuibăritoare pe sol, prin consumarea ouălor și a puilor.		
	<i>Bonasa bonasia</i>	Prezența câinilor fără		

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
	<i>Crex crex</i>	stăpân și a celor de la stâni, care vânează exemplarele adulte și puii, consumă ouăle acestor păsări, putând duce la diminuarea semnificativă a populației acestora. Amenințarea este prezentă în zonele de pajiște din apropierea stânelor și a așezărilor umane și în cele din pădurile învecinate acestora		
	Speciile de păsări răpitoare de noapte	Prezența câinilor fără stăpân și a celor de la stâni, care vânează puii acestor specii care cad din cuiburile aflate în arbori. Amenințarea este prezentă în pădurile și poienile din păduri în care cuibăresc aceste specii.		
	6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin	Construcții de amenajări zootehnice, în zona Mănăstirii Neamț și Sihăstria.		
	Peisaje tradiționale - pajiști Peisaje culturale - monastice Peisaje naturale afereente zonelor ripariene	Practicarea creșterii animalelor altfel decât traditional, poate duce la modificări ale peisajului, fie prin abandon, suprapășunat, tăierea arborilor și arbuștilor existenți.		
Acvacultura de apă dulce	3230 Vegetație lemnoasă cu <i>Myricaria germanica</i> de-a lungul râurilor montane 3240 Vegetație lemnoasă cu <i>Salix eleagnos</i> de-a lungul râurilor montane	Distrugerea vegetației caracteristice. Impact: periclitează atât habitatul cât și speciile de păsări care cuibăresc în aceste habitate.		
	Speciile autohtone de pești	Introducerea artificială în heleştee a speciilor de pești		

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
		alohtoni și răspândirea lor în habitate naturale.		
	Peisaje culturale - monastice	Realizarea de noi iazuri, supradimensionate față de nevoile comunităților monahale.		
3. Energie și Minerit				
Minerit și extracție	3230 Vegetație lemnoasă cu <i>Myricaria germanica</i> de-a lungul râurilor montane	Colectarea neautorizată de pietre pentru placaje din albiile râurilor Neamțu, Secu, Cracău.		
	3240 Vegetație lemnoasă cu <i>Salix eleagnos</i> de-a lungul râurilor montane			
	Peisaje naturale aferente zonelor ripariene	Deschiderea de balastiere noi sau extinderea celor existente Zona râurilor Secu, Agapia, Cracău		
Producerea de energie	Peisaje tradiționale -pajiști Peisaje culturale -monastice Peisaje naturale aferente zonelor ripariene Peisaje naturale forestiere	Încercări de realizare parcuri fotovoltaice, eoliene, microhidrocentrale în scop comercial Zona mănăstirilor Secu, Sihla, Neamt		
4. Transport și coridoare de trecere				
Șosele și căi ferate	91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen 9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i> 9110 Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i> 9170 Stejăriș cu <i>Galio-Carpinetum</i> 91V0 Păduri dacice de fag <i>Symphyto-Fagion</i> 91E0*Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i>	Impact: efectul amplasării unor șosele (centura ocolitoare a orașului Târgu Neamț în zona Puturosu și autostrada Iași – Târgu Mureș în zona albiei Neamțu) în habitate forestiere este fragmentarea lor. Acest efect este semnificativ negativ asupra speciilor din habitat și nu asupra habitatului în sine. Impactul construirii de șosele		

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
	9150 Păduri mediu-europene cu păduri de fag de tip <i>Cephalantherion – Fagion</i> 91G0 Păduri panonice cu <i>Quercus petraea</i> și <i>Carpinus betulus</i>	se manifestă prin reducerea suprafeței și/sau schimbarea condițiilor staționale.		
	<i>Bison bonasus</i> carnivorele mari	Aceste căi de comunicații conduc la fragmentarea habitatelor		
	Păduri de rășinoase, amestec, foioase (habitate pentru toate speciile protejate cu excepția <i>Crex crex</i>)	Drumurile de tractor realizate neinspirat pot conduce la degradarea habitatului și la apariția fenomenelor erozionale.		
	3230 Vegetație lemnoasă cu <i>Myricaria germanica</i> de-a lungul râurilor montane 3240 Vegetație lemnoasă cu <i>Salix eleagnos</i> de-a lungul râurilor montane	Posibila construire a autostrăzii Iași-Tîrgu Mureș în apropierea albiei râului Neamț Impactul constă nu numai în diminuarea habitatului dar și în fragmentarea habitatului, aspect important pentru speciile care îl utilizează.		
	Peisaje tradiționale (pajiști) Peisaje naturale aferente zonelor ripariene Peisaje naturale forestiere	Modificarea dramatică a peisajului Zona Gura Secu, albia Ozanei (autostrada), zona Puturosu (centura ocolitoare a orașului Târgu Neamț)		
	Satele monastice Hramurile	Accentuarea caracterului comercial al acestora, în detrimentul laturii spirituale, prin facilitarea accesului diferitelor tipuri de turiști		
Rețele de utilități și servicii (electricitate, cabluri, conducte și altele.)	91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen 9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i> 9110 Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i> 9170 Stejăriș cu <i>Galio-Carpinetum</i>	Impactul în habitatele forestiere este fragmentarea lor. În cazul amplasării de conducte subterane efectul este temporar.		

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
	<p>91V0 Păduri dacice de fag <i>Symphyto-Fagion</i></p> <p>91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinusexcelsior</i></p> <p>9150 Păduri medio-europene cu păduri de fag de tip <i>Cephalantherion – Fagion</i></p> <p>91G0 Păduri panonice cu <i>Quercus petraea</i> și <i>Carpinus betulus</i></p>			
	Specii de păsări	Liniile electrice aeriene pot provoca electrocutarea acestora		
	<p>Peisaje tradiționale - pajiști</p> <p>Peisaje culturale -monastice</p> <p>Peisaje naturale aferente zonelor ripariene</p> <p>Peisaje naturale forestiere</p>	<p>Degradări ale peisajului, în corelație cu producerea de energie din surse alternative</p> <p>Zona mănăstirilor Secu, Sihla, Neamț</p>		
5. Utilizarea resurselor biologice și afectarea acestora				
Vânătoarea, uciderea și colectarea animalelor terestre (legal sau ilegal)	<i>Bison bonasus</i> și alte specii de faună de interes	Vânătoarea nereglementată reprezintă o amenințare directă, contribuind la fluctuații numerice în cazul speciilor de faună. Pe întreaga suprafață a sitului.		
Exploatare forestieră și extragerea lemnului	Pădurile certificate	Nerespectarea principiilor și condițiilor de certificare, duce la pierderea certificării		
	91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen 9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>	Extragerea cu preponderență a exemplarelor din specii valoroase precum stejar,		

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
	9110 Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i> 9170 Stejăriș cu <i>Galio-Carpinetum</i> 91V0 Păduri dacice de fag <i>Symphyto-Fagion</i> 9150 Păduri medieuropene cu păduri de fag de tip <i>Cephalantherion – Fagion</i> 91G0 Păduri panonice cu <i>Quercus petraea</i> și <i>Carpinus betulus</i>	gorun, cireș, paltin de munte		
	91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i>	Tăieri abuzive, trasee de colectare a lemnului, nereglementare în cazul arboretelor neincluse în fond forestier.		
	<i>Pernis apivorus</i> <i>Bonasa bonasia</i> Răpitoarele de noapte Ciocănitorele Muscarii	Extragerea arborilor bătrâni importanți pentru biodiversitate, care conduce la distrugerea locurilor de cuibărit și a sursei de hrană. Amenințarea este asociată întregii suprafațe forestiere a sitului. Tăierile rase, tăierile definitive pe suprafețe mari conduc la distrugerea locurilor de cuibărit și fragmentarea habitatului acestor specii.		
6. Intruziune umană și perturbări				
Activități de recreere și turism	91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen 9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i> 9110 Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i> 9170 Stejăriș cu <i>Galio-Carpinetum</i> 91V0 Păduri dacice de	Prezența turiștilor în număr mare pentru picnic, cu impact în special asupra primului rând de parcele din jurul zonelor cu potențial de recreere (Valea Secului, Valea Icoanei, Agapia, Cracău).		

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
	fag <i>Symphyto-Fagion</i> 91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinusexcelsior</i> 9150 Păduri medio-europene cu păduri de fag de tip <i>Cephalantherion – Fagion</i> 91G0 Păduri panonice cu <i>Quercus petraea</i> și <i>Carpinus betulus</i>	Impact: îngreunarea sau împiedicarea regenerării naturale prin tasarea terenului, recoltarea materialului lemnos pentru foc și distrugerea puieților forestieri.		
	<i>Pernis apivorus</i> <i>Crex crex</i> <i>Bonasa bonasia</i> Răpitoarele de noapte Ciocănițorii Muscarii	Turismul necontrolat, care poate cauza deranjul păsărilor în perioada de împerechere / formare a perechilor cuibăritoare sau în perioada de cuibărit, în special în apropierea obiectivelor turistice.		
	Hramurile Traseele de pelerinaj Satele monastice	Turismul de masă poate duce la pierderea caracteristicilor spirituale ale acestor valori		
	Peisaje naturale -pădurea Peisaje naturale aferente zonelor ripariene Peisaje tradiționale -pajiști Peisaje culturale -monastice	Prezența turiștilor în număr mare pentru picnic, în locuri neamenajate, cu impact în special asupra primului rând de parcele din jurul zonelor cu potențial de recreere Impact: degradarea peisajelor urmare a comportamentului neadecvat		
Alte forme de perturbări (pătrunderea ilegală, accesul, vandalismul și altele)	<i>Bison bonasus</i> , carnivorele mari	Intruziunea umană în habitatele caracteristice.		
	Păduri de rășinoase, amestec, foioase	Taieri ilegale, în proximitatea zonelor de dezvoltare turistică		
	6510 Pajiști de altitudine joasă cu <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i> 6520 Fânețe montane	Tasarea terenului în urma accesului cu mijloace de transport .		

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
	Specii de păsări de apă și pești	Tulburarea liniștii și spălarea diverselor obiecte în albiile râurilor		
	Facilități pentru educație și conștientizare	Deteriorarea și distrugerea facilităților		
7. Modificări ale sistemelor naturale				
Incendii și stingerea acestora	91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen 9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i> 9110 Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i> 9170 Stejăriș cu <i>Galio-Carpinetum</i> 91V0 Păduri dacice de fag <i>Symphyto-Fagion</i> 91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinusexcelsior</i> 9150 Păduri medio-europene cu păduri de fag de tip <i>Cephalanterion – Fagion</i> 91G0 Păduri panonice cu <i>Quercus petraea</i> și <i>Carpinus betulus</i>	Sunt amenințate toate pădurile unde se incendiază voit parte din pajiștile adiacente. Schimbările climatice conduc la creșterea posibilității unor astfel de incidente		
	6510 Pajiști de altitudine joasă cu <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i> 6520 Fânețe montane 6230* Pajiști bogate în specii de <i>Nardus</i> , pe substraturile silicioase ale zonelor muntoase 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin Pășuni cu arbori	Efectul incendiilor poate fi major asupra compoziției floristice și stării de vegetație.		

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
	<i>Campanula serrata</i> , <i>Cypripedium calceolus</i> , <i>Liparis loeselii</i> , <i>Adenophora lilifolia</i>	Distrugerea speciilor în urma incendierii pajiștilor pentru regenerarea vegetației.		
	Specii de păsări ce cuibăresc la sol	Exemplarele adulte, dar mai ales puii și ouăle sunt surprinse și distruse de incendii.		
	Satele monastice Traseele de pelerinaj Muzeele și casele memoriale Cetatea Neamțului, Centre de informare turistică, Centru de Vizitare, Stațiuni balneoclimaterice Băltățești și Oglinzi	În special zonele frecventate intens de turiști		
	Peisaje naturale Peisaje naturale afereente zonelor ripariene Peisaje tradiționale Peisaje culturale Peisaje istorice	În special zonele frecventate intens de turiști		
Baraje, management hidrologic și gestionarea / utilizarea resurselor de apă - desecări	91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen 91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i>	Înlăturarea vegetației arborescente de pe malul râurilor, impusă de o serie de lucrări hidrotehnice - îndiguiri – betonarea albiei râurilor.		
	3230 - Vegetație lemnoasă cu <i>Myricaria germanica</i> de-a lungul cursurilor de apă montane	Îndiguiri – betonarea albiei râurilor și pâraielor . Pe văile râurilor din interiorul parcului.		
	<i>Pernis apivorus</i> <i>Crex crex</i> <i>Bonasa bonasia</i> Răpitoarele de noapte Ciocănitorele Muscarii	Îndiguiri – betonarea albiei râurilor și pâraielor. Pe văile râurilor din interiorul sitului. Distrugerea locurilor de cuibărit, hrănire și fragmentarea habitatului acestor specii.		
	Specii de pești	Îndiguiri – betonarea albiei râurilor și pâraielor, din		

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
		interiorul Parcului.		
Creșterea fragmentării	<p>91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen</p> <p>9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i></p> <p>9110 Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i></p> <p>9170 Stejăriș cu <i>Galio-Carpinetum</i></p> <p>91V0 Păduri dacice de fag <i>Symphyto-Fagion</i></p> <p>91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i></p> <p>9150 Păduri medio-europene cu păduri de fag de tip <i>Cephalantherion – Fagion</i></p> <p>91G0 Păduri panonice cu <i>Quercus petraea</i> și <i>Carpinus betulus</i></p>	Realizarea de drumuri de scos- apropiat, drumuri forestiere și altele, nejustificate.		
	<p>6510 Pajiști de altitudine joasă cu <i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i></p> <p>6520 Fânețe montane</p> <p>6230* Pajiști bogate în specii de <i>Nardus</i>, pe substraturile silicioase ale zonelor muntoase</p> <p>6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin</p>	Prin construirea de noi drumuri/ crește impactul negativ al transportului.		
Izolarea de alte habitate naturale	Peisaje naturale aferente zonelor ripariene	În special cele limitrofe pajistilor sau terenurilor agricole- valea Secu, Agapia, Neamțu		
Alte intervenții care duc la: creșterea fragmentării, izolarea de alte habitate naturale,	<p>Pajiști</p> <p>Păduri de rășinoase, amestec, foioase</p> <p>3230 - Vegetație lemnoasă cu <i>Myricaria</i></p>	Schimbarea utilizării terenului precum transformarea în teren agricol, abandonarea pajistilor; suprapășunatul; doborâturile, uscări în masă		

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
alte efecte ecologice	<i>germanica</i> de-a lungul cursurilor de apă montane	pe suprafețe extinse Pe întreg arealul habitatelor.		
	<i>Pernis apivorus</i> <i>Crex crex</i> <i>Bonasa bonasia</i> Răpitoarele de noapte Ciocănitorele Muscarii	Schimbarea utilizării terenului; doborâturile uscări în masă pe suprafețe extinse, care pot conduce la distrugerea, fragmentarea sau degradarea habitatelor de cuibărit și hrănire. Pe întreg arealul Parcului.		
8. Specii și gene invazive și alte specii și gene problematice				
Plante invazive/străine/care nu sunt native	Situația privind acest aspect nu este cunoscută – nu au fost realizate studii în acest sens până în prezent.			
Agenții patogeni	9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i> 9110 Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i> 91V0 Păduri dacice de fag <i>Symphyto-Fagion</i>	Atac de insecte la molid în zona de limită altitudinală inferioară și în cazul arboretelor de rășinoase din afara arealului, respectiv în unitățile de producție Cetatea, Dumbrava și Agapia.		
Specii native problematice	Nu este cazul			
Hibridizarea speciilor	Situația privind acest aspect nu este cunoscută – nu au fost realizate studii în acest sens până în prezent.			
9. Poluarea (provenită din surse din afara ariei sau generată în interiorul ariei protejate)				
Ape uzate de la gospodăria și din canalizarea urbană	Peisaje naturale aferente zonelor ripariene Peisaje tradiționale Peisaje culturale	Lipsa canalizării, stațiilor de epurare, facilităților de colectare a deșeurilor		
	Așezămintele monastice	Lipsa canalizării, stațiilor de epurare, facilităților de colectare a deșeurilor		
Ape uzate și canalizare de la facilitățile din aria protejată	Peisaje naturale aferente zonelor ripariene Peisaje tradiționale Peisaje culturale	Degradarea și poluarea peisajelor, afectarea spiritualității asociate, pierderi parțiale de biodiversitate		

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
Gunoi și deșeuri solide	<p><i>Crex crex</i></p> <p>Peisaje naturale aferente zonelor ripariene</p> <p>Peisaje tradiționale</p> <p>Peisaje culturale</p>	<p>Degradarea habitatului/peisajelor prin depozitarea de deșeuri pe suprafețe restrânse în apropierea localităților, în care există habitat favorabil pentru această specie.</p> <p>Degradarea și poluarea peisajelor, afectarea spiritualității asociate, pierderi parțiale de biodiversitate</p>		
	<p>91E0* - Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>)</p>	<p>Distrugerea habitatului prin depozitarea de gunoai</p> <p>Modificarea compoziției floristice, prin dezvoltarea speciilor ruderales.</p> <p>În apropierea localităților.</p>		
	<p>3230 - Vegetație lemnoasă cu <i>Myricaria germanica</i> de-a lungul cursurilor de apă montane</p> <p>3240 Vegetație lemnoasă cu <i>Salix eleagnos</i> de-a lungul râurilor montane</p>	<p>Distrugerea habitatului prin depozitarea de deșeuri.</p> <p>Modificarea compoziției floristice, prin dezvoltarea speciilor ruderales.</p> <p>În apropierea localităților (Cracău, Agapia).</p>		
	<p>Satele monastice</p> <p>Traseele de pelerinaj</p> <p>Muzeele și casele memoriale</p> <p>Cetatea Neamțului, Centrele de informare turistică, Centrul de Vizitare, Stațiunile balneoclimaterice</p> <p>Bălțătești și Oglinzi</p>	<p>Comportament neadecvat, în special în zonele frecventate de turiști.</p>		
10. Evenimente geologice				

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
Eroziunea și/sau colmatarea /depunerea de materiale	91E0* - Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno- Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>) 3230 - Vegetație lemnoasă cu <i>Myricaria germanica</i> de-a lungul cursurilor de apă montane	Apar în urma managementului forestier defectuos . Impact: eroziunea accentuată poate avea ca efect secundar colmatarea lacurilor și cursurilor de apă. Existența în albia pâraielor de material lemnos, rămas în urma exploatărilor.		
	<i>Dendrocopos leucotos</i> <i>Ficedula parva</i> <i>Ficedula albicollis</i>	Existența în albia pâraielor a materialului lemnos, rămas în urma exploatărilor. În zonele de pădure sau în imediata a acestora, în ariile cu exploatare. Potențial de formare a barajelor temporare și apariția viiturilor ce pot duce la distrugerea zonelor de cuibărit sau hrănire.		
11. Amenințări datorate schimbărilor climatice sau a altor fenomene climatice extreme				
Secete	91V0 Păduri dacice de fag (<i>Symphyto-Fagion</i>) 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen 9170 Stejăriș cu <i>Galio- Carpinetum</i> 91E0* - Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno- Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>) 9150 Păduri medio- europene cu păduri de fag de tip <i>Cephalantherion – Fagion</i> 91G0 Păduri panonice cu <i>Quercus petraea</i> și	Pot fi afectate toate pădurile care depind de nivelul apei freatice. Impact: seceta prelungită, cauzată de schimbările climatice, sau în sol de lucrări de drenaj, poate duce la transformarea acestor habitate forestiere		

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
	<i>Carpinus betulus</i>			
	<i>Bison bonasus</i> și alte specii de interes	Impact potențial: reducerea semnificativă a populației sau chiar dispariția acestora		
	<i>Crex crex</i> <i>Bonasa bonasia</i>	Apariția sezoanelor secetoase în perioada cuibăritului, care determină diminuarea cantității de hrană. Pe întreaga suprafață a sitului.		
	Peisaje naturale Peisaje naturale aferente zonelor ripariene Peisaje tradiționale Peisaje culturale	Pot fi afectate toate peisajele ce includ vegetație și care depind de nivelul apei freatică. Impact: degradarea peisajelor urmare a secetelor prelungite		
Furtuni și inundații	Toate habitatele forestiere	Furtunile pot afecta pădurile. Acest fenomen nu este foarte intens în prezent, dar în contextul schimbărilor climatice se poate accentua pe viitor.		
	Peisaje naturale aferente zonelor ripariene Peisaje tradiționale	Pot fi afectate din perspectiva precipitațiilor extreme și a creșterii considerabile a debitelor cursurilor de apă permanente		
	Aliniamente, liziere de arbuști și arbori	Sunt expuse în principal în cazul vânturilor puternice și a viiturilor		
12. Amenințări la adresa valorilor sociale și culturale specifice				
Pierderea legăturilor culturale, a cunoștințelor și/sau a practicilor de management tradiționale	6510 Pajiști de altitudine joasă cu <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i> 6520 Fânețe montane 6230* Pajiști bogate în specii de <i>Nardus</i> , pe substraturile silicioase ale zonelor muntoase	S-a renunțat și se renunță în continuare la cositul manual, care este benefic pentru fânețe și speciile pe care le găzduiesc. Se reduce în mod semnificativ biodiversitatea, sunt afectate specii a căror hrană depinde de existența acestor fânețe.		

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
	Pășuni cu arbori	Pășunile cu arbori erau considerate în trecut importante pentru animalele domestice, în prezent s-a ajuns la tăierea arborilor și arbuștilor, cu impact semnificativ asupra mai multor specii.		
	<i>Crex crex</i>	Folosirea mijloacelor mecanizate de cosit, care conduc la distrugerea pontelor, a cuiburilor și la uciderea puilor. În zonele de pajiște ce reprezintă habitate propice pentru această specie din cadrul sitului.		
	<i>Bonasa bonasia</i> Răpitoarele de noapte Ciocănitorele Muscarii	Folosirea exclusivă a mijloacelor mecanizate de extragere a lemnului, cu impact mare asupra mediului, care determină distrugerea locurilor de cuibărit și hrănire.		
	Pădurile de rășinoase, amestec, foioase	Folosirea exclusivă a mijloacelor mecanizate de extragere a lemnului, cu impact mare asupra mediului. Extinderea pășunatului în zonele cu vegetație forestieră Pe întreaga suprafață a sitului acoperită de pădure.		
	Hramurile Traseele de pelerinaj	Turismul de masă poate duce la pierderea caracteristicilor spirituale ale acestor valori		
	Peisaje tradiționale Peisaje culturale	Acestea nu pot exista în absența legăturilor culturale, a cunoștințelor și/sau a practicilor de management tradiționale		
	Arhitectura tradițională, meșteșugurile, utilizarea	Netransmiterea sau transmiterea defectuoasă a		

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea amenințată, cât mai specific definită	Explicații	Nivel impact estimat	
			prezent	viitor
	tradițională a produselor accesorii ale păduri, prelucrarea lemnului	practicilor și deprinderilor tradiționale.		

Legendă:

<i>Amenințare minoră</i>	<i>Amenințare moderată</i>	<i>Amenințare majoră</i>
<i>Necesită monitorizare și/sau acțiuni specifice de management</i>	<i>Necesită acțiuni specifice de management cât mai curând posibil</i>	<i>Necesită acțiuni de management cu prioritate</i>
<i>Cu impact mic</i>	<i>Cu impact mediu</i>	<i>Cu impact major</i>

Capitolul 5. STRATEGIA DE MANAGEMENT

5.1. Viziunea pe termen lung

Valorile ariei protejate sunt de o importanță deosebită la nivel național și al Uniunii Europene. Chiar dacă zona are un grad de antropizare relativ scăzut, efortul coordonat al celor ce trăiesc în zonă poate contribui la conservarea valorilor caracteristice, asigurând resursele și procesele naturale necesare pentru condiții de viață bune și dezvoltare echilibrată. Viziunea, definită în procesul de elaborare a planului de management, este următoarea:

Parcul Natural Vânători Neamț reprezintă un model de conviețuire a omului cu natura, caracterizat prin gospodărirea echilibrată a resurselor naturale și dezvoltare durabilă, asigurându-se astfel condițiile pentru menținerea speciilor sălbatice, a habitatelor naturale și a peisajelor caracteristice.

Obiectivele de management ale Administrației Parcului Natural Vânători Neamț sunt:

- a) menținerea biodiversității prin conservarea speciilor, și ecosistemelor cheie;
- b) reintroducerea în libertate a marilor erbivore sălbatice specifice Munților Carpați, dispărute din fauna României;
- c) sprijinirea comunităților în păstrarea valorilor culturale și spirituale specifice zonei, conservarea peisajelor caracteristice;
- d) atragerea turiștilor și extinderea perioadei de ședere în zonă prin dezvoltarea ecoturismului și promovarea valorilor naturale, spirituale, tradiționale, istorice și culturale ale zonei;

e) sprijinirea comunităților în păstrarea deprinderilor și obiceiurilor tradiționale;

f) promovarea și crearea oportunităților pentru dezvoltarea durabilă a economiei locale în concordanță cu obiectivele Parcului;

g) implicarea publicului și a comunităților în conservarea valorilor Parcului prin programe de educație și conștientizare;

h) întărirea capacității administrative, stabilirea unor mecanisme adecvate pentru continuarea activităților specifice și promovarea unei strânse colaborări cu factorii interesați din aria de cuprindere a Parcului Natural Vânători Neamț.

5.2. Strategia de management

Având în vedere valorile ariei protejate și amenințările identificate la adresa lor, pentru realizarea viziunii, managementul Parcului Natural Vânători Neamț se va realiza în cadrul a patru programe de management, după cum urmează:

a) Programul 1. Managementul biodiversității, cu următoarele subprograme:

i) 1.1. Inventariere și cartare

ii) 1.2. Monitorizarea stării de conservare

iii) 1.3. Pază, implementare reglementări și măsuri specifice de protecție

iv) 1.4. Managementul datelor

v) 1.5. Reintroducere specii dispărute

b) Programul 2. Turism și recreere, cu următoarele subprograme:

i) 2.1. Infrastructura de vizitare

ii) 2.2. Servicii, facilități de vizitare și promovarea turismului

iii) 2.3. Managementul vizitatorilor

- c) Programul 3. Conștientizare, conservare tradiții și comunități locale, cu următoarele subprograme:
 - i) 3.1. Tradiții și comunități
 - ii) 3.2. Conștientizare și comunicare
 - iii) 3.3. Educație ecologică

- d) Programul 4. Management și administrare, cu următoarele subprograme:
 - i) 4.1. Echipament și infrastructură de funcționare
 - ii) 4.2. Personal conducere, coordonare, administrare
 - iii) 4.3. Documente strategice și de planificare
 - iv) 4.4. Instruire personal

Programele și subprogramele de mai sus au rezultat ca urmare a implementării proiectului „Îmbunătățirea Managementului Financiar al Ariilor Naturale Protejate” și sunt conforme cu Anexa 1 la Contractul de Administrare încheiat între Regia Națională a Pădurilor-Romsilva și Administrația Parcului Natural Vânători Neamț, având nr. 147/AC/2014 și 2082/SC/2014.

5.3. Planul operațional pe 5 ani

Pentru implementarea strategiei de management prezentată la capitolul anterior s-au definit principalele acțiuni de management pentru primii 5 ani de implementare a planului de management. Acțiunile descriu ceea ce trebuie să urmărească Administrația pentru a realiza obiectivele de management prin programele și subprogramele definite în cadrul strategiei. Activitățile detaliate se vor stabili prin planul de lucru anual.

În ceea ce privește responsabilitatea realizării acțiunilor de management descrise în planul operațional, este important să se înțeleagă că obligația și responsabilitatea adaptării managementului terenurilor și al resurselor naturale la

obiectivele Parcului revine proprietarilor și administratorilor de drept, conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare, articolul 21 aliniatul 4. De asemenea, responsabilitatea reglementării activităților de pe teritoriul ariei protejate, în conformitate cu prevederile planului de management, revine autorităților competente, în colaborare cu Administrația Parcului -conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare, articolul 21, alineatul 6.

Administrația Parcului Natural Vânători Neamț propune măsurile și activitățile de management în baza recomandărilor specialiștilor în conservarea biodiversității și se implică în mod activ în stabilirea, împreună cu proprietarii și administratorii resurselor, a modalităților în care se pot implementa măsurile stabilite. Ca urmare, atunci când se definesc acțiunile de management, conform planurilor operaționale, acestea se referă nu numai la obligațiile sau acțiunile realizate de Administrație, ci și la cele ale factorilor interesați direct implicați.

PLANURI OPERAȚIONALE

1. MANAGEMENTUL BIODIVERSITĂȚII

PROGRAMUL:		1. MANAGEMENTUL BIODIVERSITĂȚII												
SCOP		Menținerea biodiversității prin conservarea speciilor și ecosistemelor cheie												
<p><i>Jumătate de an; Activități cu prioritatea</i> PRIORITATEA 1- Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2</p>														
ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
1.1. Inventariere și cartare														
1.1.1. Inventariere, cartare habitate din raza ariei naturale protejate pentru care nu s-au realizat astfel de studii	Numărul de habitate prioritare/ reprezentative cartate în parc 3/6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Instituții științifice de profil, finanțatori	Specialist în științele vieții, Specialist în domeniul tehnologiei informației
1.1.2. Inventariere, cartare specii din raza ariei naturale protejate pentru care nu s-au realizat astfel de studii	Număr specii evaluate/ cunoscute 3/6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Instituții științifice de profil, finanțatori	Specialist în științele vieții, Specialist în domeniul tehnologiei informației
1.1.3. Studii științifice privind evaluarea prezenței zimbrului în semilibertate și libertate	Număr de studii realizate 1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Organizații internaționale, INCDS, factori interesați	Director, Specialist în științele vieții
1.1.4. Studii reintroducere erbivore mari extinse	Număr de studii realizate 1/2	2							2	2	2	2	Organizații naționale și internaționale, finanțatori, consultanți	Director, Specialist în științele vieții

PROGRAMUL:		1. MANAGEMENTUL BIODIVERSITĂȚII												
SCOP		Menținerea biodiversității prin conservarea speciilor și ecosistemelor cheie												
<p><i>Jumătate de an; Activități cu prioritatea</i></p> <p>PRIORITATEA 1- Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec</p> <p>PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate</p> <p>PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2</p>														
ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
1.2. Monitorizarea stării de conservare														
1.2.1. Monitorizare specii de interes comunitar	Număr protocoale specii 4/6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Instituții științifice de profil, finanțatori	Specialist în științele vieții, Specialist în domeniul tehnologiei informației
1.2.2 Monitorizare habitate de interes comunitar	Număr protocoale 2/4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Instituții științifice de profil, finanțatori	Specialist în științele vieții, Specialist în domeniul tehnologiei informației
1.2.3. Monitorizare surse poluare	Numărul surselor de poluare monitorizate 2/6	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	APM, ANAR primarii	Specialist în științele vieții
1.2.4 Monitorizare zimbri în semilibertate și libertate	Număr de acțiuni 36/48	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	DS, OS, organizații naționale și internaționale, finanțatori, consultanți, comunități locale	Specialist în științele vieții, Specialist în domeniul tehnologiei informației

PROGRAMUL:		1. MANAGEMENTUL BIODIVERSITĂȚII												
SCOP		Menținerea biodiversității prin conservarea speciilor și ecosistemelor cheie												
<p><i>Jumătate de an; Activități cu prioritatea</i></p> <p>PRIORITATEA 1- Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec</p> <p>PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate</p> <p>PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2</p>														
ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
1.2.5 Monitorizare peisaje prin metoda Rapid LandscapeAssesment	Număr de acțiuni 6/12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	APL	Director, Specialist în domeniul tehnologiei informației
1.2.6. Monitorizare acces turiști	Număr de acțiuni monitorizare turiști 8/12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	ONG, APL, voluntari, APDTN	Responsabil turism
1.3. Paza, implementare reglementări și măsuri specifice de protecție														
1.3.1. Reglementare măsuri specifice specii/ habitate.	Număr de patrulări în zonele identificate 104/208	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Comunitățile locale, instituții științifice de profil, finanțatori	Director, Șef pază, Specialist în științele vieții, Specialist în domeniul tehnologiei informației
1.3.2. Reglementare măsuri specifice pentru specia zimbru	Număr de măsuri adoptate 1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	DS, OS	Director, Specialist în științele vieții
1.3.3 Reglementare măsuri specifice management și cinetic	Număr de acțiuni prevenire și combatere 24/48	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	OS, DS, AVPS „Diana Hunting”, GF	Șef pază

PROGRAMUL:		1. MANAGEMENTUL BIODIVERSITĂȚII												
SCOP		Menținerea biodiversității prin conservarea speciilor și ecosistemelor cheie												
<p><i>Jumătate de an; Activități cu prioritatea</i></p> <p>PRIORITATEA 1- Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec</p> <p>PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate</p> <p>PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2</p>														
ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
1.3.4 Reglementare măsuri specifice certificare	Număr de acțiuni derulate dpdv al certificării	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	DS, OS	Director
1.3.5 Acțiuni de verificare management forestier	Număr de acțiuni 40/80	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	OS, DS, INCDS, MMAP, APM	Director, Specialist în științele vieții, Șef pază
1.3.6. Rematerializare limite	Lungime limite amenajate (km) 10/20	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	APL, OS,DS	Șef pază
1.4. Managementul datelor														
1.4.1. Creare, actualizare baze GIS	Număr de layere GIS create și actualizate 35/45	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Instituții științifice de profil, APL, consultanți	Specialist în domeniul tehnologiei informației
1.4.2. Creare, actualizare hărți tematice	Număr de hărți realizate 24/48	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Instituții științifice de profil, APL, consultanți	Specialist în domeniul tehnologiei informației
1.4.3 Creare, actualizare baze date	Număr de actualizări baze de date/an 12/24	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Instituții și organizații de profil	Specialist în domeniul tehnologiei informației
1.4.4. Mentenanță sisteme informatice	Număr de întrețineri sistemelor informatice/an 12/24	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Firme specializate	Specialist în domeniul tehnologiei informației Șef pază

PROGRAMUL:		1. MANAGEMENTUL BIODIVERSITĂȚII												
SCOP		Menținerea biodiversității prin conservarea speciilor și ecosistemelor cheie												
<p><i>Jumătate de an; Activități cu prioritatea</i></p> <p>PRIORITATEA 1 - Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec</p> <p>PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate</p> <p>PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2</p>														
ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
1.5. Reintroducere specii ierbivore extincte														
1.5.1. Asigurarea materialului genetic, selectarea și procurarea genitorilor pentru realizarea unei populații viabile de mari erbivore sălbatice.	Număr de exemplare selectate 2/10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Organizații naționale și internaționale, finanțatori, consultanți	Specialist în științele vieții
1.5.2. Asigurarea bazei materiale reintroducere	Număr facilități realizate 2/4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Organizații naționale și internaționale, finanțatori, consultanți	Specialist în științele vieții, Director
1.5.3. Asigurarea condițiilor optime reproducere prin asigurarea cerințelor privind bunăstarea animalelor	Cantitate furaje distribuite – tone 30/40	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Organizații naționale și internaționale, finanțatori, consultanți	Specialist în științele vieții, Șef pază
1.5.4. Punerea în libertate de noi grupuri de zimbri.	Număr de zimbri puși în libertate 2/5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	DS, OS, organizații naționale și internaționale, finanțatori, consultanți	Director, Specialist în științele vieții

PROGRAMUL:		1. MANAGEMENTUL BIODIVERSITĂȚII												
SCOP		<i>Menținerea biodiversității prin conservarea speciilor și ecosistemelor cheie</i>												
<p><i>Jumătate de an; Activități cu prioritatea</i> PRIORITATEA 1- Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2</p>														
ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
1.5.5. Replicarea proiectului de reintroducere în alte zone din țară.	Număr de proiecte de reintroducere replicate 1/2*	3			3	3	3	3	3	3	3	3	Organizații naționale și internaționale, finanțatori, consultanți	Director, Specialist în științele vieții

* Valoare indicator pe întreaga perioadă a planului de management

2 .TURISM ȘI RECREERE

PROGRAMUL:		2 .TURISM ȘI RECREERE												
SCOP		Atragerea turiștilor și extinderea perioadei de ședere în zonă prin dezvoltarea ecoturismului și promovarea valorilor naturale, spirituale, tradiționale, istorice și culturale ale regiunii												
<p><i>Jumătate de an; Activități cu prioritatea</i> PRIORITATEA 1- Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2</p>														
ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
2.1. Infrastructură de vizitare														
2.1.1. Întreținere infrastructură de vizitare	Număr de intervenții 3/6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	APL	Șef pază, Responsabil turism

PROGRAMUL:		2 . TURISM ȘI RECREERE												
SCOP		Atragerea turiștilor și extinderea perioadei de ședere în zonă prin dezvoltarea ecoturismului și promovarea valorilor naturale, spirituale, tradiționale, istorice și culturale ale regiunii												
<p><i>Jumătate de an; Activități cu prioritatea</i></p> <p>PRIORITATEA 1- Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec</p> <p>PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate</p> <p>PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2</p>														
ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
2.1.2. Dotări și amenajări infrastructură de vizitare, educare, diversificarea infrastructurii de educație și conștientizare, cu prioritate a zonei educaționale Ținutul Zimbrului	Număr de amenajări 2/4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	APL	Director, Șef pază, Specialist în științele vieții, Specialist în domeniul tehnologiei informației, Specialist în domeniul educației ecologice, Responsabil turism
2.2. Servicii, facilități de vizitare și promovarea turismului														

PROGRAMUL:		2 . TURISM ȘI RECREERE												
SCOP		Atragerea turiștilor și extinderea perioadei de ședere în zonă prin dezvoltarea ecoturismului și promovarea valorilor naturale, spirituale, tradiționale, istorice și culturale ale regiunii												
<p><i>Jumătate de an; Activități cu prioritatea</i></p> <p>PRIORITATEA 1- Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec</p> <p>PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate</p> <p>PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2</p>														
ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
2.2.1 Crearea, elaborarea și diseminarea de materiale informative turism	Număr de canale de diseminare informației 1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	DS	Specialist în domeniul tehnologiei informației, Specialist în domeniul educației ecologice, Responsabil turism
2.2.2 Dezvoltarea de programe atractive pentru turiști, promovarea ‘Ținutului Zimbrului’.	Număr de acțiuni de promovare 2/5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	APDTN	Responsabil turism
2.3. Managementul vizitatorilor														
2.3.1. Reglementarea accesului turiștilor în zona țarcului de aclimatizare a zimbrului și în alte zone importante pentru conservarea biodiversității.	Număr grupuri conduse cu ghid 10/20	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Agenții de turism, APDTN	Specialist în științele vieții, Responsabil turism

PROGRAMUL:		2 . TURISM ȘI RECREERE												
SCOP		Atragerea turiștilor și extinderea perioadei de ședere în zonă prin dezvoltarea ecoturismului și promovarea valorilor naturale, spirituale, tradiționale, istorice și culturale ale regiunii												
<p><i>Jumătate de an; Activități cu prioritatea</i></p> <p>PRIORITATEA 1- Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec</p> <p>PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate</p> <p>PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2</p>														
ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
2.3.2 Realizarea unei rețele de trasee și facilități turistice	Număr de trasee turistice 1/2	2	2	2									biologi, ecologi, geografi, specialiști în interpretare	Director, Specialist în domeniul tehnologiei informației, Responsabil turism

3. CONȘTIENTIZARE, CONSERVARE TRADIȚII ȘI COMUNITĂȚI LOCALE

PROGRAMUL:	3. CONȘTIENTIZARE, CONSERVARE TRADIȚII ȘI COMUNITĂȚI LOCALE													
SCOP	Implicarea publicului și a comunităților în conservarea valorilor ariilor naturale protejate prin programe de educație și conștientizare Menținerea intactă a moștenirii spirituale și cultural-istorice. Sprijinirea comunităților în păstrarea valorilor spirituale, deprinderilor și obiceiurilor tradiționale, în beneficiul tuturor													
<p><i>Jumătate de an; Activități cu prioritatea</i> PRIORITATEA 1 - Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2</p>														
ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
3.1. Tradiții și comunități														
3.1.1. Implementare concept situri naturale cu valoare spirituală, asigurarea conservării și dezvoltării planificate a acestora, în strânsă concordanță cu valorile de patrimoniu natural	Număr de activități promovare concept situri naturale cu valoare spirituală 1/2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	Instituții științifice de profil, Delos Inițiative, IUCN/WCPA, MMB	Director, Specialist în domeniul educației ecologice
3.1.2. Încurajarea obținerii de produse certificate, mărci locale	Număr mărci înregistrate/an 1/1	3	3	3	3	3	3	3	3				Comunitățile locale, artizani	Director, Specialist în domeniul educației ecologice
3.1.3. Realizarea unor materiale promoționale privind tradiții, comunități	Număr categorii materiale realizate 1/1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		ONG, Comunități	Specialist în domeniul educației ecologice, Șef pază
3.2. Conștientizare și comunicare														

PROGRAMUL:		3. CONȘTIENTIZARE, CONSERVARE TRADIȚII ȘI COMUNITĂȚI LOCALE												
SCOP		Implicarea publicului și a comunităților în conservarea valorilor ariilor naturale protejate prin programe de educație și conștientizare Menținerea intactă a moștenirii spirituale și cultural-istorice. Sprijinirea comunităților în păstrarea valorilor spirituale, deprinderilor și obiceiurilor tradiționale, în beneficiul tuturor												
<p><i>Jumătate de an; Activități cu prioritatea</i></p> <p>PRIORITATEA 1- Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec</p> <p>PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate</p> <p>PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2</p>														
ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
3.2.1. Conștientizare publică privitoare la împletirea aspectelor religioase, cultural-istorice și naturale în Parcul Natural Vânători Neamț.	Număr de acțiuni 4/8	2	2	2		2		2		2	2	2	Comunități locale, MMB	Director, Specialist în domeniul educației ecologice
3.2.2. Organizarea de campanii de conștientizare specifice, urmare a prezenței zimbrului în libertate	Număr campanii 1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Mass media, APL, comunități locale	Specialist în științele vieții, Șef pază
3.2.3. Realizarea de întâlniri de lucru cu factorii interesați pentru obținerea suportului în atingerea obiectivelor administrației ariei naturale protejate.	Număr de acțiuni comune desfășurate 8/16	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	APL	Director, Șef pază, Specialist în domeniul tehnologiei informației
3.2.4. Organizare festivități, evenimente locale, concursuri inter/intra școlare: Ziua Europeană a Parcurilor, Ziua Zimbrului, Luna Plantării Arborilor, Noaptea de Bisonween, Ana are mere... pentru zimbri și altele asemenea.	Număr de acțiuni cu populația școlară 12/24	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	DS, ONG, APL	Specialist în domeniul educației ecologice

PROGRAMUL:		3. CONȘTIENTIZARE, CONSERVARE TRADIȚII ȘI COMUNITĂȚI LOCALE												
SCOP		Implicarea publicului și a comunităților în conservarea valorilor ariilor naturale protejate prin programe de educație și conștientizare Menținerea intactă a moștenirii spirituale și cultural-istorice. Sprijinirea comunităților în păstrarea valorilor spirituale, deprinderilor și obiceiurilor tradiționale, în beneficiul tuturor												
<p><i>Jumătate de an; Activități cu prioritatea</i></p> <p>PRIORITATEA 1- Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec</p> <p>PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate</p> <p>PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2</p>														
ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
3.2.5. Realizarea de întâlniri lucru locale pentru a asigura colaborarea factorilor interesați locali în scopul implementării prevederilor legale în raza ariei naturale protejate.	Număr de întâlniri 3/4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	APL, structuri ale Politiei, Jandarmeriei	Director, Șef pază,
3.2.6. Realizarea de întâlniri lucru cu artizanii locali	Număr de întâlniri 2/4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	Meșteșugari, agenți economici, APDTN, ONG-uri	Specialist în domeniul educației ecologice, Șef pază
3.2.7. Promovarea imaginii parcului cu ocazia diverselor manifestări sau evenimente, cu accent pe conceptul "Ținutul Zimbrului".	Număr de acțiuni promovare 24/36	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Comunități, ONG	Director, Specialist în domeniul educației ecologice
3.2.8. Realizarea de întâlniri lucru cu factori interesați privind certificarea pădurilor.	Număr de acțiuni promovare certificare 1/2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	DS, Agenți exploatare	Director
3.2.9. Realizarea de întâlniri lucru naționale/ internaționale pe problematica ariilor protejate	Număr întâlniri naționale/ internaționale 5/8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Organizații naționale și internaționale	Director, Specialist în științele vieții

PROGRAMUL:		3. CONȘTIENTIZARE, CONSERVARE TRADIȚII ȘI COMUNITĂȚI LOCALE													
SCOP		Implicarea publicului și a comunităților în conservarea valorilor ariilor naturale protejate prin programe de educație și conștientizare Menținerea intactă a moștenirii spirituale și cultural-istorice. Sprijinirea comunităților în păstrarea valorilor spirituale, deprinderilor și obiceiurilor tradiționale, în beneficiul tuturor													
<p><i>Jumătate de an; Activități cu prioritatea</i></p> <p>PRIORITATEA 1- Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec</p> <p>PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate</p> <p>PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2</p>															
ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil	
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2			
3.3. Educație ecologică															
3.3.1. Încheierea de parteneriate/acorduri pentru derularea unor acțiuni de protecție a mediului	Număr parteneriate 6/12	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	APL, Comunități locale, ONG, APM, GNM	Director, Specialist domeniul educației ecologice	în
3.3.2. Implementare măsuri igienizare a zonelor afectate precum cursuri de apă, trasee și altele	Număr igienizări 6/12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	MMB, școlile din zonă	Specialist domeniul educației ecologice, Șef pază	în
3.3.3. Dezvoltarea și implementarea unor programe de educație ecologică în instituțiile de învățământ din zona ariei naturale protejate.	Număr acțiuni 6/12	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	Instituții învățământ, didactice de cadre	Specialist domeniul educației ecologice	în

PROGRAMUL:	3. CONȘTIENTIZARE, CONSERVARE TRADIȚII ȘI COMUNITĂȚI LOCALE													
SCOP	Implicarea publicului și a comunităților în conservarea valorilor ariilor naturale protejate prin programe de educație și conștientizare Menținerea intactă a moștenirii spirituale și cultural-istorice. Sprijinirea comunităților în păstrarea valorilor spirituale, deprinderilor și obiceiurilor tradiționale, în beneficiul tuturor													
<p><i>Jumătate de an; Activități cu prioritatea</i></p> <p>PRIORITATEA 1 - Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec</p> <p>PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate</p> <p>PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2</p>														
ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
3.3.4. Realizare materiale promoționale educație cu caracter educativ	Categorii materiale realizate 1/2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	Edituri, tipografii <i>Specialist în domeniul educației ecologice, Șef pază, Specialist în științele vieții, Specialist în domeniul tehnologiei informației, Responsabil turism</i>

4. MANAGEMENT ȘI ADMINISTRAȚIE

PROGRAMUL:	4. MANAGEMENT ȘI ADMINISTRAȚIE
SCOP	Întărirea capacității administrative, stabilirea unor mecanisme adecvate pentru continuarea activităților specifice și promovarea unei strânse colaborări cu factorii interesați din aria naturală protejată.

Jumătate de an; Activități cu prioritatea
PRIORITATEA 1- Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec
PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate
PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2

ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
4.1. Echipament și de infrastructura funcționare														
4.1.1. Dotări echipament și tehnologie, inclusiv cu autovehicule de teren.	Număr dotări achiziționate 1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	MMAP, finanțatori, sponsori, donori	Director, Șef pază, Specialist în științele vieții, Specialist în domeniul tehnologiei informației,
4.1.2. Dotări IT, inclusiv softuri	Număr dotări achiziționate 2/4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	MMAP, finanțatori, sponsori, donori	Director, Șef pază, Specialist în domeniul tehnologiei informației,
4.1.3. Mentenanță echipament	Număr intervenții/an 8/12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	MMAP, finanțatori, sponsori, donori	Director, Șef pază, Specialist în domeniul tehnologiei informației,

PROGRAMUL:	4. MANAGEMENT ȘI ADMINISTRATIE													
SCOP	Întărirea capacității administrative, stabilirea unor mecanisme adecvate pentru continuarea activităților specifice și promovarea unei strânse colaborări cu factorii interesați din aria naturală protejată.													
<p><i>Jumătate de an; Activități cu prioritatea</i> PRIORITATEA 1- Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2</p>														
ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
4.1.4. Întreținere facilități administrative, asigurarea eficienței energetice pentru Centrul de Vizitare.	Număr de intervenții/an 12/24	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Firme specializate	Șef pază, Specialist în domeniul tehnologiei informației,
4.2 Personal conducere, coordonare, administrare														
4.2.1. Coordonarea și supervizarea activităților	Număr de ore/an 1000/1500	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Consulanți	Director
4.2.2. Realizarea de întâlniri periodice ale Consiliilor Științifice, Consultative	Număr de întâlniri 2/4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Consiliul Științific, Consiliul Consultativ	Director
4.2.3. Realizarea de întâlniri periodice, ședințe	Număr de întâlniri 4/6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	RNP, alte arii protejate, MMAP	Director
4.2.4. Întocmire și verificări documentații financiar-contabile	Număr de ore/an 1800/1800	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	RNP	Contabil șef
4.3 Documente strategice și de planificare														

PROGRAMUL:	4. MANAGEMENT ȘI ADMINISTRATIE													
SCOP	Întărirea capacității administrative, stabilirea unor mecanisme adecvate pentru continuarea activităților specifice și promovarea unei strânse colaborări cu factorii interesați din aria naturală protejată.													
<p><i>Jumătate de an; Activități cu prioritatea</i></p> <p>PRIORITATEA 1- Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec</p> <p>PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate</p> <p>PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2</p>														
ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
4.3.1. Elaborarea/ revizuire plan de management	Număr propuneri revizuire	1	1	1	1	1	1	1					RNP, MMAP	Director
			→											
4.3.2. Elaborare, revizuire, planuri lucru anuale în concordanță cu prevederile planului de management	Număr programe elaborate 5/6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Consiliile Științific și Consultativ	Director, Specialist în domeniul educației ecologice, Șef pază, Specialist în științele vieții, Specialist în domeniul tehnologiei informației
			→											

PROGRAMUL:	4. MANAGEMENT ȘI ADMINISTRATIE													
SCOP	Întărirea capacității administrative, stabilirea unor mecanisme adecvate pentru continuarea activităților specifice și promovarea unei strânse colaborări cu factorii interesați din aria naturală protejată.													
<p><i>Jumătate de an; Activități cu prioritatea</i> PRIORITATEA 1- Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2</p>														
ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
4.3.3. Întocmire aplicare bugete, identificare surse finanțare, scriere implementare proiecte	Număr propuneri proiecte depuse 2/3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Consultanți, finanțatori	Director, Specialist în domeniul educației ecologice, Șef pază, Specialist în științele vieții, Specialist în domeniul tehnologiei informației
4.4 Instruire personal														
4.4.1. Stabilirea necesităților de instruire și participarea la programe de training adecvate.	Număr de instruiți/an 4/5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Instituții științifice de profil, consultanți	Director
4.4.2. Dezvoltarea capacității de aplicare a tehnologiei GIS managementul ariei naturale protejate	Număr de instruiți GIS/an 3/4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	OS, INCDS, MMAP, APM	Specialist în domeniul tehnologiei informației, Specialist în științele vieții,

PROGRAMUL:	4. MANAGEMENT ȘI ADMINISTRATIE													
SCOP	Întărirea capacității administrative, stabilirea unor mecanisme adecvate pentru continuarea activităților specifice și promovarea unei strânse colaborări cu factorii interesați din aria naturală protejată.													
<p><i>Jumătate de an; Activități cu prioritatea</i> PRIORITATEA 1- Se atribuie acțiunilor care TREBUIE să se desfășoare în perioada de implementare a planului de management; nu există nicio scuză pentru eșec PRIORITATEA 2 - Acțiuni ce AR TREBUI finalizate. Există flexibilitate, dar trebuie să existe o motivație serioasă dacă nu vor fi realizate PRIORITATEA 3 - Acțiunile ce se vor realiza dacă mai există timp și/sau resurse după finalizarea acțiunilor 1 și 2</p>														
ACȚIUNI	Indicator anual critic/optim		Y1		Y2		Y3		Y4		Y5		Parteneri pentru implementare	Responsabil
			1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
4.4.3. Realizarea de instruiți turism	Număr de instruiți/an 2/3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	Organizații de profil	Director, Responsabil turism

Legendă:

APL - Administrația Publică Locală
 RNP- Regia Națională a Pădurilor-ROMSILVA
 DS – Direcția Silvică Neamț APM – Agenția de protecția Mediului
 MMB- Mitropolia Moldovei și a Bucovinei ANAR- Administrația Națională Apele Române
 MMAP – Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor GF – Garda Forestieră
 APDTN- Asociația de Promovare și Dezvoltare Turistică Nemțeană
 INCDS- Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură “Marin Drăcea”
 IUCN/WCPA- Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii/ Comisia Mondială pentru Arie Protejate
 ONG - Organizații Non Guvernamentale
 OS – Ocol Silvic
 GNM –Garda Națională de Mediu

Capitolul 6. ASIGURAREA IMPLEMENTĂRII PLANULUI DE MANAGEMENT

6.1. Sistemul de luare a deciziilor

Deciziile privind implementarea planului de management se vor lua de către Administrația Parcului Natural Vânători Neamț, cu respectarea legislației în vigoare. Pentru toate acțiunile de management, respectiv pentru inițierea și implementarea de proiecte, Administrația Parcului Natural Vânători Neamț se va consulta cu reprezentanții proprietarilor și administratorilor de terenuri, precum și cu alți factori interesați. Pentru asigurarea respectării prevederilor planului de management, Administrația Parcului Natural Vânători Neamț va colabora cu autoritățile ce au responsabilități de control și cu autoritățile locale, care, împreună, trebuie să asigure, conform legii, respectarea statutului de arie protejată.

Monitorizarea situațiilor de urgență, evaluarea informațiilor, înștiințarea, avertizarea, prealarmarea, alertarea la nivel județean, precum și coordonarea aplicării unitare a măsurilor de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență se face sub îndrumarea Comitetului Județean pentru Situații de Urgență Neamț. Având în vedere particularitățile managementului situațiilor de urgență generate de incendiile de pădure, desfășurarea activităților ce se impun și organizarea conducerii, coordonării și cooperării se asigură prin grupul de suport tehnic pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de incendii în fondul forestier național, care se constituie, în cadrul Comitetului Județean pentru Situații de Urgență Neamț, din specialiști cooptați cu responsabilități în acest domeniu.

În cazul declanșării unui incendiu, gestionarea incendiilor de pădure va fi realizată de către administratorii fondului forestier, autorizați în condițiile legii - pentru pădurile pe care le administrează și de către Garda Forestieră- pentru celelalte păduri. Măsurile de limitare, înlăturare sau contracarare a incendiilor de pădure constituie o obligație pentru organele administrației publice centrale și locale cu atribuții în acest domeniu și pentru toate persoanele fizice și juridice, cu excepția persoanelor cu handicap, a bătrânilor, copiilor și a altor categorii defavorizate.

6.2. Resurse necesare pentru implementarea Planului de Management

Prin contractul de administrare încheiat între Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice și Regia Națională a Pădurilor-Romsilva având nr. 5204/AK/2014 respectiv 105/AC/2014 s-a stabilit bugetul anual minim alocat de către Regia Națională a Pădurilor-Romsilva pentru administrarea Parcului Natural Vânători Neamț și a ariilor naturale protejate care se suprapun peste acesta, respectiv suma de 740.000 lei anual, defalcată în tabelul nr. 55.

Tabelul nr. 55. Angajament bugetar anual minim al Administrației Parcului Natural Vânători Neamț

Programe și sub-programe	Anual- mii lei
P1 Managementul biodiversității	
1.1. Inventariere și cartare	6,261
1.2. Monitorizarea stării de conservare	116,896
1.3. Pază, implementare reglementări și măsuri specifice de protecție	130,304
1.4. Managementul datelor	21,052
1.5. Reintroducere specii dispărute	33,574
1.6. Reconstrucție ecologică	0
Subtotal	308,087
P2 Turism	
2.1. Infrastructura de vizitare	36,360
2.2. Servicii, facilități de vizitare și promovarea turismului	6,823
2.3. Managementul vizitatorilor	9,241
Subtotal	52,424
P3 Conștientizare, conservare tradiții și comunități locale	
3.1. Tradiții și comunități	3,023
3.2. Conștientizare și comunicare	49,660
3.3. Educație ecologică	30,055
Subtotal	82,738
P4 Management și Administrare	
4.1. Echipament și infrastructură de funcționare	108,540
4.2. Personal conducere, coordonare, administrare	87,207
4.3. Documente strategice și de planificare	92,368
4.4. Instruire personal	8,637
Subtotal	296,751
TOTAL	740,000

O estimare a resurselor financiare necesare pentru implementarea acțiunilor din planul de management s-a făcut cu respectarea metodologiei stabilite în cadrul proiectului „Îmbunătățirea Managementului Financiar al Ariilor Naturale Protejate”, proiect în care au fost parteneri Global Environmental Fund, United Nations Development Programme, World Wide Fund și Regia Națională a Pădurilor-ROMSILVA și al cărui obiectivul principal a urmărit îmbunătățirea sustenabilității financiare a rețelei de arii naturale protejate din Carpații României. Bugetul necesar implementării planului de management al Parcului Natural Vânători Neamț este prezentat în tabelul nr. 56.

Scenariul critic este acela care permite atingerea cerințelor de bază pentru funcționarea ariei protejate. Funcțiile misiunii critice sunt acele activități care sunt obligatorii conform legii; obligatorii pentru îndeplinirea unui anumit mandat; obligatorii pentru a asigura o experiență plăcută și în siguranță a vizitatorilor în aria protejată; obligatorii pentru a asigura protecția resurselor naturale și culturale la un nivel de bază.

Scenariu optim este acela care permite atingerea în întregime a scopurilor și obiectivelor fiecărui program. Trebuie să fie scopuri și obiective realiste care să se poată atinge în condițiile în care fondurile ar fi disponibile. Ele trebuie să reflecte starea ideală care depășește cerințele minime impuse legal, se ridică la nivelul așteptărilor finanțatorilor, îmbunătățesc starea resurselor naturale și culturale în aria protejată și ating pe deplin obiectivele ariei protejate.

Administrația Parcului Natural Vânători Neamț se va strădui ca, prin obținerea de venituri proprii, sponsorizări, parteneriate și mai ales prin accesarea surselor de finanțare externe, să acopere parte din diferența dintre bugetul necesar pentru implementarea planului de management și angajamentul bugetar anual minim.

Tabelul nr. 56. Bugetul necesar pentru implementarea planului de management al Parcului Natural Vânători Neamț

Programe si sub-programe	NECESARDE FINANȚARE (lei)			
	Scenariu critic		Scenariu optim	
	Ore lucru	Fonduri	Ore lucru	Fonduri
P1 Managementul biodiversitatii				
1.1. Inventariere si cartare	1288	36500	1748	48850
1.2. Monitorizare starii de conservare	5078	128840	7176	181700
1.3. Paza, implementare reglementari si măsuri specifice de protectie	4950	136160	6808	191400
1.4. Managementul datelor	1122	31840	1840	50500
1.5. (Re)introducere specii	1564	147800	2208	245900
1.6. Reconstrucție ecologică				
Subtotal P1 costuri operationale anuale	14002	481,140	19780	718,350
Investitii P1 - 5 ani		1,404,600		2,800,200
P2 Turism				
2.1. Infrastructura de vizitare	1509	77160	2208	134420
2.2. Servicii, facilități de vizitare si promovarea turismului	405	12680	920	27000
2.3. Managementul vizitatorilor	570	13640	736	17600
Subtotal P2 costuri operationale anuale	2484	103,480	3864	179,020
Investitii P2 - 5 ani		179,000		714,000
P3 Conștientizare, traditii				
3.1. Traditii si comunități	460	13000	736	20600
3.2. Conștientizare si comunicare	2392	62550	3073	84180
3.3. Educație ecologica	1306	37940	1564	44900
P3 Subtotal costuri operationale anuale	4158	113,490	5373	149,680
Investitii P3 - 5 ani		44,000		86,000
P4 Management si Administrare				
4.1. Echipament si infrastructura de functionare	5428	189800	5428	199800
4.2. Personal conducere, coordonare, administrare	3735	98820	4103	108620
4.3. Documente strategice si de planificare	4379	104720	6072	145200
4.4. Instruire personal	368	18800	552	33200
P4 Subtotal costuri operationale anuale	13910	412,140	16155	486,820
Investitii P4 - 5 ani		185,200		776,200
Total costuri operationale anuale	34555	1,110,250	45172	1,533,870
Investitii totale - 5 ani		1,857,600		4,031,200
TOTAL FINANȚARE – 5ANI		7,408,850		11, 700,750

6.3. Monitorizarea implementării Planului de management

Activitățile și măsurile de management trebuie urmărite în mod continuu pentru a se stabili dacă duc la realizarea obiectivelor. Având în vedere existența a numeroase variabile pe perioada de implementare a Planului de management, este absolut necesară monitorizarea acțiunilor de management, astfel încât analiza eficienței acestora să ajute la îmbunătățirea managementului și la îndeplinirea cu succes a obiectivelor trasate.

Pentru a se urmări în mod continuu și coerent modul în care, prin acțiunile de management planificate, se realizează obiectivele planului de management, s-a elaborat planul de monitorizare prezentat în tabelul nr. 57.

Tabelulnr. 57. Planul de monitorizare a implementării planului de management

TEMA	MONITORIZAREA PROCESULUI DE IMPLEMENTARE A PLANULUI DE MANAGEMENT		
Obiectiv	Se asigură că rezultatele și eficiența aplicării planului de management sunt permanent și sistematic monitorizate, înregistrate și evaluate, iar planul este adaptat în consecință.		
	Acțiunile	Frecvența	Note
Inventarieri, cartări, monitorizări specii, habitate	1.1, 1.2.	Conform protocoalelor	Rapoarte, carnete de teren, hărți
Realizarea de rapoarte cu privire la rezultatele monitoringului, ca baza pentru activități de conservare specifice.	1.1., 1.2., 1.3., 4.2.2.	A	Procese verbale ședințe CS și CC
Verificarea stării semnelor de limită	1.3.6.	A	Rapoarte, inspecții în teren
Monitorizarea managementului forestier	1.3.4. 1.3.5.	C	Rapoarte, procese verbale de control
Prevenirea și combaterea braconajului	1.3.3.	C	Rapoarte
Inspectarea regulată a stării fizice a zimbriilor	1.5.1., 1.5.3., 1.5.4.	L	Rapoarte, registru inspecții, procese verbale încheiate de medicul veterinar

Păstrarea datelor individuale pentru exemplarele de zimbri	1.5.1., 1.5.3.	A	Baza de date
Crearea premizelor pentru reintroducerea celorlalte mari erbivore salbatice, extinse în libertate	1.5.1.	A	Rapoarte , studii, baza de date
Stare trasee turistice	2.3.2.	A	Rapoarte
Monitorizarea siturilor cu valente naturale, religioase și cultural istorice	3.1.1., 3.3.2.	A	Rapoarte, statistici
Funcționalitatea infrastructurii și echipamentelor	1.4.4., 4.1.1., 4.1.4.	L	Rapoarte, Inventarul anual
Monitorizarea turiștilor	1.2.6., 2.2.2., 2.3.1	T	Chestionare,rap oarte,observații din registrele de vizitare
Evaluarea impactului activităților de educație ecologică	3.2.1., 3.2.2., 3.3.3.	A	Teste, chestionare, prezență la programe
Colectarea de date și obținerea feedbackului la diferite evenimente care implică comunitățile locale.	3.1.1., 3.1.3., 3.2.1., 3.2.3., 3.2.6., 3.2.7.	C	De exemplu: evaluări ale atelierelor de lucru, răspunsuri la buletinul informativ
Monitorizarea condițiilor socio economice	3.1.3., 3.3.1.	A	Statistici ale administrației publice locale, chestionare
Monitorizarea realizării planurilor de lucru	4.2.1., 4.2.4., 4.3.2.	L	Rapoarte
Arhivarea documentelor și a publicațiilor	4.2.1.	C	Arhiva parcului
Monitoringul activităților interne și externe, a activităților documentate și a acordurilor încheiate	4.3.2.	C	Procese verbale, minute, rapoarte
Stabilirea unui sistem standard de raportare a activității angajaților.	4.2.1., 4.2.4.	C	Format-cadru pentru raportări
Menținerea unei arhive a hărților GIS și a altor date, actualizarea acestora	1.4.1., 1.4.2., 1.4.3., 4.2.1.	C	Baza de date GIS actualizată

Consultarea membrilor Consiliului Științific și Consiliului Consultativ	4.2.2	S	Procesele verbale ale ședințelor de CS și CC
Monitorizarea nivelului de pregătire a angajaților, competenței și performanțelor acestora.	4.2.1., 4.4.1.	A	Teste, evaluări, participări la cursuri
Păstrarea evidențelor legate de instruirea și pregătirea profesională a angajaților	4.2.1., 4.4.1., 4.4.3.	A	Arhiva
Realizarea și actualizarea organigramei și a fișelor de post	4.2.1.	C	Organigrama, fișele posturilor actualizate
Asigurarea sustenabilității financiare	4.3.3.	T	Parteneriate, proiecte
Monitorizarea planurilor și programelor parcului.	4.3.2.	L	Raportări, statistici
Revizuirea anuală a realizărilor planului de management, cu acordul Consiliului Științific și implementarea acțiunilor prevăzute în planul revizuit.	4.2.1., 4.2.2.	A	Planuri de lucru anuale
Evaluarea finală a planului de management la sfârșitul celor 5 ani de activitate și realizarea unui nou plan.	4.2.1., 4.2.4., 4.3.2.	PM	Raportări, statistici

Legenda: C – continuu, L- lunar, T-trimestrial, S-semestrial, A –anual, PM- perioada de implementare a Planului de management

Întrucât resursele de management sunt limitate, acest plan prevede în principal monitorizarea aspectelor legate de biodiversitate și de principalele activități umane care sunt presiuni sau pot deveni amenințări la adresa valorilor de biodiversitate.

Administrația Parcului Natural Vânători Neamț va analiza rezultatele monitorizării și va adapta măsurile de management pentru a crește eficiența acestora. Rezultatele analizelor vor fi extrem de importante la revizuirea planului operațional după primii 5 ani de implementare a Planului de management.

Pe lângă monitorizarea biodiversității și a activităților umane conform prevederilor planului de monitorizare este necesară o evaluare anuală a eficienței activității de

management a Administrației Parcului Natural Vânători Neamț. În acest scop, se va utiliza metodologia rezultată din Instrumentul de Evaluare a Eficienței de Management a Ariilor Protejate din Țările Carpatice elaborat de World Wide Fund- Programul Dunăre Carpați pe baza Instrumentului de Evaluare a Eficienței de Management. Rezultatele analizei bazate pe acest instrument pot fi substanțial îmbunătățite prin luarea în considerare a rezultatelor analizelor ce se fac la monitorizarea biodiversității și a principalelor activități umane.

În concluzie, rezultatele monitorizării se vor utiliza la:

- a) analiza măsurii în care acțiunile de management sunt de succes ;
- b) îmbunătățirea activităților și a măsurilor de management – dacă este cazul ;
- c) raportări cu privire la managementul Parcului Natural Vânători Neamț și a ariilor naturale protejate care se suprapun peste acesta.

Capitolul 7. MĂSURI DE MANAGEMENT PENTRU SPECIILE ȘI HABITATELE IDENTIFICATE ÎN ROSCI0270 și ROSPA0107 VÂNĂTORI NEAMȚ

7.1 Măsuri de management pentru specii și habitate

**Tabelul nr. 58. Măsuri de management pentru speciile de păsări de interes comunitare identificate în
ROSPA0107 Vânători Neamț**

Măsuri de management pentru speciile de păsări de interes comunitar							
Specia		Activități umane cu impact asupra speciilor de păsări – Amenințări					Măsuri de management
Cod	Denumirea	Silvicultura	Agricultura, pășunat	Urbanism/ activități antropice	Vânătoare	Turism	
A229	<i>Alcedo atthis</i>	Nu face obiectul.	Nu face obiectul.	Poluarea apelor de suprafață duce la degradarea sursei trofice.	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat este un factor de stres pentru specie.	Mentținerea surselor de hrănire prin menținerea în stare bună a calității apelor. Monitorizarea și educarea turiștilor.
A104	<i>Bonasa bonasia</i>	Exploatarea în arboretul unde cuibărește specia are un impact negativ asupra reușitei cuibăritului.	Nu face obiectul.	Poluarea apelor de suprafață duce la degradarea sursei trofice.	Vânătoarea necontrolată și braconajul duc la reducerea efectivelor.	Turismul necontrolat perturbă specia în perioada de cuibărire.	Păstrarea tufărișurilor la marginea pădurilor în zona habitatelor corespunzătoare din punct de vedere ecologic, interzicerea arderii vegetației. Educație în școli și comunitățile locale.
A089	<i>Aquila pomarina</i>	Exploatarea în arboretul unde cuibărește specia are un impact negativ asupra reușitei	Deștelenirea fânețelor naturale duce la reducerea habitatelor de hrănire. Folosirea pesticidelor duce	Folosirea pesticidelor duce la degradarea sursei trofice. Electrocutarea pe linii electrice de	Vânătoarea necontrolată, braconajul cât și otrăvirea duc la reducerea	Turismul necontrolat perturbă specia în perioada de cuibărire.	Mentținerea peisajului mozaicat cu parcele de folosință diferite. Controlul substanțelor chimice aplicate pe teritoriul sitului. Monitorizarea și educarea turiștilor.

		cuibăritului.	la degradarea sursei trofice.	medie tensiune.	efectivelor.		
A031	<i>Ciconia ciconia</i>	Nu face obiectul.	Deștelenirea fânețelor naturale duce la reducerea habitatelor de hrănire. Folosirea pesticidelor duce la degradarea sursei trofice	Distrugearea deliberată sau accidentală a cuiburilor. Electrocutarea pe linii electrice de medie tensiune.	Nu face obiectul.	Nu este cazul.	Menținerea peisajului mozaicat cu parcele de folosință diferite. Controlul substanțelor chimice aplicate pe teritoriul sitului. Instalarea de platforme artificiale pe stâlpii rețelelor de tensiune medie și izolarea rețelelor electrice pot reduce considerabil mortalitatea acestei specii. Monitorizarea și educarea turiștilor.
A030	<i>Ciconia nigra</i>	Distrugearea cuiburilor prin tăierea arborilor.	Deștelenirea fânețelor naturale duce la reducerea habitatelor de hrănire. Folosirea pesticidelor duce la degradarea sursei trofice.	Reducerea zonelor umede și întinderea din ce în ce mai mare a liniilor electrice.	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat perturbă specia în perioada de cuibărire	Managementul adecvat al pădurilor în care cuibăresc exemplare de barză neagră și izolarea liniilor electrice de medie tensiune pot reduce considerabil mortalitatea acestei specii. Păstrarea sau refacerea zonelor umede situate în apropierea pădurilor, contribuie la asigurarea hranei pentru barza neagră.
A122	<i>Crex crex</i>	Nu face obiectul	Distrugearea și a cuiburilor în timpul cositului, în cazul pasunilor și a recoltării în cazul culturilor. Folosirea pesticidelor duce la degradarea sursei trofice.	Distrugearea și degradarea habitatelor reprezentate de pășunile umede.	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat perturbă specia în perioada de cuibărire	Cosirea fânețelor după data de 1 iulie, numai cu utilaje echipate cu lanț pentru speriatul faunei. În funcție de configurația terenului cositul se va realiza de la interiorul spre exteriorul parcelei. Controlul substanțelor chimice aplicate pe teritoriul sitului. Monitorizarea și educarea turiștilor.

A238	<i>Dendrocopus medius</i>	Degradarea și dispariția pădurilor bătrâne de stejar sau a celor cu stejar în compoziție are un efect semnificativ.	Nu face obiectul.	Exploatarea în arboretul unde cuibărește specia are un impact negativ asupra reușitei cuibăritului.	Nu face obiectul	Turismul necontrolat perturbă specia în perioada de cuibărire	Un management adecvat care sa asigure o proporție suficient de mare a arborilor maturi de stejar este necesar și urgent. Monitorizarea și educarea turiștilor.
A236	<i>Dryocopus martius</i>	Degradarea habitatelor și reducerea locurilor de cuibărit prin eliminarea arborilor maturi, a lemnului mort pe picior din păduri și a arborilor scorburoși.	Nu face obiectul.	Exploatarea în arboretul unde cuibărește specia are un impact negativ asupra reușitei cuibăritului. Electrocutarea pe linii electrice de medie tensiune	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat perturbă specia în perioada de cuibărire	Un management adecvat care sa asigure o proporție suficient de mare a arborilor maturi este necesar și urgent. Monitorizarea și educarea turiștilor.
A321	<i>Ficedula albicollis</i>	Tăierea arborilor bătrâni duce la restrângerea și degradarea habitatelor de cuibărit și hrănire.	Nu face obiectul.	Exploatarea în arboretul unde cuibărește specia are un impact negativ asupra reușitei cuibăritului.	Nu face obiectul	Turismul necontrolat perturbă specia în perioada de cuibărire	Păstrarea pădurilor mature cu lemn mort, amplasarea de cuiburi artificiale și un deranj redus contribuie la conservarea speciei.
A320	<i>Ficedula parva</i>	Tăierea arborilor bătrâni duce la restrângerea și degradarea habitatelor de	Nu face obiectul.	Exploatarea în arboretul unde cuibărește specia are un impact negativ asupra reușitei cuibăritului.	Nu face obiectul	Turismul necontrolat perturbă specia în perioada de cuibărire	Păstrarea pădurilor mature, cu lemn mort și un deranj redus contribuie la conservarea speciei.

		cuibărit și hrănire.					
A072	<i>Pernis apivorus</i>	Tăierea arborilor bătrâni duce la restrângerea și degradarea habitatelor de cuibărit.	Folosirea pesticidelor duce la degradarea sursei trofice.	Exploatarea în arboretul unde cuibărește specia are un impact negativ asupra reușitei cuibăritului. Electrocutarea pe linii electrice de medie tensiune	Braconajul reprezintă principala amenințare pentru această specie.	Turismul necontrolat perturbă specia în perioada de cuibărire.	Controlul substanțelor chimice aplicate pe teritoriul sitului. Monitorizarea și educarea turiștilor.
A233	<i>Jynx torquilla</i>	Tăierea arborilor bătrâni duce la restrângerea și degradarea habitatelor de cuibărit și hrănire.	Nu face obiectul.	Exploatarea în arboretul unde cuibărește specia are un impact negativ asupra reușitei cuibăritului.	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat perturbă specia în perioada de cuibărire.	Un management adecvat care să asigure o proporție suficient de mare a arborilor maturi este necesar. Monitorizarea și educarea turiștilor.
A234	<i>Picus canus</i>	Degradarea habitatelor și reducerea locurilor de cuibărit prin eliminarea lemnului mort pe picior din păduri și a arborilor scorburoși.	Folosirea pesticidelor duce la degradarea sursei trofice.	Exploatarea în arboretul unde cuibărește specia are un impact negativ asupra reușitei cuibăritului.	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat perturbă specia în perioada de cuibărire.	Un management adecvat care să asigure o proporție suficient de mare a arborilor maturi este necesar. Monitorizarea și educarea turiștilor.

A 220	<i>Strix uralensis</i>	Specia este vulnerabilă prin pierderea teritoriilor de cuibărit în zonele împădurite în care trunchiurile goale pe dinăuntru sau moarte sunt îndepărtate.	Folosirea pesticidelor duce la degradarea sursei trofice.	Exploatarea în arboretul unde cuibărește specia are un impact negativ asupra reușitei cuibăritului.	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat perturbă specia în perioada de cuibărire.	Monitorizarea activităților turistice în zonele de cuibărit ale speciilor țintă. Conservarea și mentinerea pe picior a arborilor vârstnici, scorburoși. Educație în școala și comunitățile locale pentru eliminarea superstițiilor cu privire la păsările răpitoare de noapte. Instalare de cuiburi artificiale.
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Modificarea, degradarea și perturbarea habitatelor sunt principalele pericole pentru specie.	Folosirea pesticidelor duce la degradarea sursei trofice.	Exploatarea în zona unde cuibărește specia are un impact negativ asupra reușitei cuibăritului.	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat perturbă specia în perioada de cuibărire.	Reducerea pesticidelor folosite în agricultură și un management prietenos al pajiștilor și pădurilor, cu păstrarea rariștilor contribuie la conservarea speciei.
A 429	<i>Dendrocopus syriacus</i>	Tăierea arborilor bătrâni duce la restrângerea și degradarea habitatelor de cuibărit.	Folosirea pesticidelor duce la degradarea sursei trofice.	Exploatarea în arboretul unde cuibărește specia are un impact negativ asupra reușitei cuibăritului.	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat perturbă specia în perioada de cuibărire.	Păstrarea în pădure a arborilor bătrâni, evitarea deranjării locurilor de cuibărit, interzicerea/limitarea folosirii tratamentelor chimice.
A 246	<i>Lullula arborea</i>	Lipsa zonelor deschise din pădurile de foioase sau conifere, cu vegetație ierboasă abund	Folosirea pesticidelor are un impact puternic asupra speciei.	Exploatarea în arboretul unde cuibărește specia are un impact negativ asupra reușitei cuibăritului.	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat perturbă specia în perioada de cuibărire.	Păstrarea pădurilor deschise cu vegetație ierboasă înaltă, care să asigure condiții de cuibărit și hrănire.

		enta reduce habitatele de hrănire și cuibărire					
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>	Deranjul determinat de activitățile forestiere este reprezentativ.	Folosirea pesticidelor duce la degradarea sursei trofice.	Exploatarea masei lemnoase în zona și în perioada când cuibărește specia are un impact negativ asupra reușitei cuibăritului.	Deranjul determinat de activitățile de vânătoare este reprezentativ.	Turismul necontrolat perturbă specia în perioada de cuibărire.	Reducerea activităților forestiere, păstrarea arborilor bătrâni în zonele de cuibărit și reducerea deranjului produs de activitățile umane, în special de vânătoare sunt necesare pentru conservarea speciei.
A338	<i>Lanius collurio</i>	Tăierea tufărișurilor de liziera și din zonele deschise duce la restrângerea și degradarea habitatelor de cuibărit.	Degradarea habitatelor, intensificarea agriculturii și dezvoltarea monoculturilor au un efect semnificativ asupra speciei.	Exploatarea masei lemnoase în zona și în perioada când cuibărește specia are un impact negativ asupra reușitei cuibăritului.	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat perturbă specia în perioada de cuibărire.	Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezență de arbuști și mărăcinișuri în zonele deschise agricole și cu pășuni contribuie la conservarea speciei.

**Tabelul nr. 59. Măsuri de management pentru speciile de mamifere de interes comunitar identificate în ROSCI0270
Vânători-Neamț**

Specia		Măsuri de management pentru speciile de mamifere de interes comunitar						Măsuri de management
Cod	Denumirea	Activități umane cu impact asupra speciilor de mamifere – Amenințări						
		Silvicultura	Agricultura , pășunat	Urbanism/activități antropice	Vânătoare	Pescuit, pescuit sportiv	Turism	
1354	<i>Ursus arctos</i>	Exploatarea în arboretele din apropierea zonelor cu bârloage deranjează/perturbă somnul de iarnă.	Pășunatul nesupravegheat duce la conflicte.	Colectarea necontrolată a fructelor de pădure, ciupercilor perturbă specia.	Vânătoarea necontrolată și braconajul duc la reducerea efectivelor.	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat perturbă specia.	Reducerea mortalității juvenile prin protejarea bârloagelor. Respectarea zonelor de liniște a vânatului. Programarea corespunzătoare a activităților de exploatare forestieră. Reglementarea recoltării fructelor de pădure. Reducerea conflictelor între urs și populația locală. Monitorizarea și educarea turiștilor.
1352	<i>Canis lupus</i>	Exploatarea în arboretele din apropierea zonelor cu bârloage deranjează/perturbă dezvoltarea juvenililor.	Pășunatul nesupravegheat duce la conflicte.	Colectarea necontrolată a fructelor de pădure, ciupercilor perturbă specia.	Vânătoarea necontrolată și braconajul duc la reducerea efectivelor.	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat perturbă specia	Respectarea zonelor de liniște a vânatului. Programarea corespunzătoare a activităților de exploatare forestieră. Reglementarea recoltării fructelor de pădure. Reducerea conflictelor între lup și populația locală. Monitorizarea și educarea turiștilor.
1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Exploatarea tuturor arborilor bătrâni, scorburoși duce la degradarea habitatelor de odihnă/adăpost.	Folosirea pesticidelor duce la degradarea sursei trofice.	Transformarea podurilor în spații de locuit sau izolarea acestora reduc habitatele de adăpost.	Nu face obiectul	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat perturbă specia	Identificarea și menținerea a 2-3 arbori bătrâni, scorburoși pe hectar. Controlul exploatărilor forestiere și a substanțelor chimice aplicate pe teritoriul sitului. Monitorizarea și educarea turiștilor. Informarea populațiilor locale asupra speciei.

1323	<i>Myotis bechsteini</i>	Exploatarea tuturor arborilor bătrâni, scorburoși duce la degradarea habitatelor de odihnă/adăpost. Resturile de exploatare pot obtura dolinele.	Folosirea pesticidelor duce la degradarea sursei trofice.	Transformare a podurilor în spații de locuit sau izolarea acestora reduc habitatele de adăpost.	Nu face obiectul.	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat perturbă specia.	Identificarea și menținerea a 2-3 arbori bătrâni, scorburoși pe hectar. Controlul substanțelor chimice aplicate pe teritoriul sitului. Monitorizarea și educarea turiștilor. Informarea populațiilor locale asupra speciei.
1361	<i>Lynx lynx</i>	Intervențiile repetate în arboret- gen igienă, accidentale, etc- perturbă liniștea speciei.	Pășunatul nesupravegheat duce la conflicte.	Colectarea necontrolată a fructelor de pădure, ciupercilor perturbă specia	Vânătoarea necontrolată și braconajul duc la reducerea efectivelor.	Nu face obiectul	Turismul necontrolat perturbă specia.	Reducerea mortalității juvenile prin protecție. Respectarea zonelor de liniște a vânatului. Programarea corespunzătoare a activităților de exploatare forestieră. Reglementarea recoltării fructelor de pădure. Reducerea conflictelor între râs și populația locală. Monitorizarea și educarea turiștilor.
2647	<i>Bison bonasus</i>	Intervențiile repetate în arboret- gen igienă- perturbă liniștea speciei	Pășunatul nesupravegheat duce la conflicte.	Colectarea necontrolată a fructelor de pădure, ciupercilor perturbă specia.	Vânătoarea și braconajul duc la reducerea efectivelor.	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat perturbă specia.	Reducerea mortalității prin monitorizari. Respectarea zonelor de liniște a vânatului. Programarea corespunzătoare a activităților de exploatare forestieră. Reglementarea recoltării fructelor de pădure. Reducerea conflictelor între zimbru și populația locală. Monitorizarea și educarea turiștilor. Constituirea unei arii de conservare specială (SAC) pentru specie este necesară.

Tabelul nr. 60. Măsuri de management pentru speciile de pești de interes comunitar identificate în ROSCI0270 Vânători-Neamț

Specia		Măsuri de management pentru speciile de pești de interes comunitar					Măsuri de management
Cod	Denumirea	Activități umane cu impact asupra speciilor de pești					
		Silvicultura	Agricultura, pășunat	Urbanism/activități antropice	Pescuit, pescuit sportiv	Turism	
1138	<i>Barbus meridionalis</i>	Interzicerea poluării curesturi de exploatare în albia râurilor.	Poluarea agricolă, distrugerea habitatului prin lucrări de amenajare hidrotehnică au impact negativ asupra populației.	Poluare prin deversarea produșilor chimici și a apelor reziduale. Interzicerea/limitare a intervențiilor asupra cursurilor de apă.	Pescuitul sportiv necontrolat afectează negativ specia.	Turismul necontrolat perturbă habitatul speciei.	Asigurarea calității apei, menținerea caracterului natural al zonelor umede, reconstrucția ecologică și prevenirea braconajului. Monitorizarea și educarea turiștilor. Respectarea perioadei de prohibiție. Interzicerea introducerii de specii alohtone. Interzicerea pescuitului cu plasele monofilament, carbid, curent electric.
1163	<i>Cottus gobio</i>	Interzicerea poluării cu produse lemnoase rezultate din exploatări forestiere în albia râurilor.	Poluarea agricolă, distrugerea habitatului prin lucrări de amenajare hidrotehnică au impact negativ asupra populației.	Poluare prin deversarea produșilor chimici și a apelor reziduale. Interzicerea/limitare a intervențiilor asupra cursurilor de apă.	Pescuitul sportiv necontrolat afectează negativ specia.	Turismul necontrolat perturbă habitatul speciei.	Asigurarea calității apei, menținerea caracterului natural al zonelor umede, reconstrucția ecologică și combaterea braconajului. Monitorizarea și educarea turiștilor. Respectarea perioadei de prohibiție. Interzicerea introducerii de specii alohtone. Interzicerea pescuitului cu plasele monofilament, carbid,

							curent electric.
--	--	--	--	--	--	--	------------------

Tabelul nr. 61. Măsuri de management pentru speciile de nevertebrate de interes comunitar identificate în ROSCI0270 Vânători-Neamț

		Măsuri de management pentru speciile de nevertebrate de interes comunitar					
Specia		Activități umane cu impact asupra speciilor de nevertebrate – Amenințări				Măsuri de management	
Cod	Denumirea	Silvicultura	Agricultura, pășunat	Urbanism/activități antropice	Turism		
4014	<i>Carabus variolosus</i>	Exploatarea tuturor arborilor bătrâni, scorburoși duce la degradarea habitatului speciei. Reducerea consistenței duce schimbarea microclimatului pădurii.	Drenarea/desecarea habitatelor umede duce la reducerea habitatului speciei.	Poluare prin deversarea produșilor chimici și a apelor reziduale afectează specia.	Turismul necontrolat perturbă habitatul speciei.	Protejarea zonelor umede. Reducerea poluării. Monitorizarea și educarea turiștilor.	
1087	<i>Rosalia alpina</i>	Exploatarea tuturor arborilor bătrâni, scorburoși duce la degradarea habitatelor. Reducerea consistenței duce schimbarea microclimatului pădurii.	Nu face obiectul.		Turismul necontrolat perturbă habitatul speciei. Colectarea exemplarelor de catre entomologi amatori.	Menținerea a 2-3 arbori bătrâni, scorburoși pe hectar, de preferat din specia fag. Lăsarea lemnului mort în pădure. Monitorizarea și educarea turiștilor. Interzicerea colectării speciei.	
1089	<i>Morimus funereus</i>	Exploatarea tuturor arborilor bătrâni,	Nu face obiectul.		Turismul necontrolat perturbă habitatul	Menținerea a 2-3 arbori bătrâni, scorburoși pe hectar,	

		scorburoși duce la degradarea habitatelor. Reducerea consistenței duce schimbarea microclimatului pădurii.			speciei. Colectarea exemplarelor de către entomologi amatori.	de preferat din speciile fag și cvercinee. Lăsarea lemnului mort în pădure. Monitorizarea și educarea turiștilor. Interzicerea colectării speciei.
1078	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	Degradarea habitatelor constituite din liziera pădurilor de foioase, poieni etc.	Tratamente cu substanțe chimice toxic.	Poluare prin deversarea produșilor chimici și a apelor reziduale afectează specia.	Turismul necontrolat perturbă habitatul speciei.	Protejarea zonelor propice. Reducerea poluării. Monitorizarea și educarea turiștilor.
1083	<i>Lucanus cervus</i>	Marcarea și exploatarea tuturor arborilor bătrâni, scorburoși duce la degradarea habitatelor. Reducerea consistenței duce schimbarea microclimatului pădurii.	Nu face obiectul.	Distrugerea zonelor verzi, în special aceloră cu cvercinee bătrâne	Turismul necontrolat perturbă habitatul speciei.	Menținerea a 2-3 arbori bătrâni, scorburoși pe hectar, de preferință din cvercinee. Lăsarea lemnului mort în pădure. Monitorizarea și educarea turiștilor.
1091	<i>Astacus astacus</i>	Interzicerea poluării curesturi de exploatare în albia râurilor, evitarea colecării lemnului prin albiile râurilor	Nu face obiectul.	Poluare prin deversarea produșilor chimici și a apelor reziduale afectează specia.	Pescuitul sportiv necontrolat afectează negativ specia.	Protejarea zonelor umede. Reducerea poluării. Monitorizarea și educarea turiștilor.

**Tabelul nr. 62. Măsuri de management pentru speciile de amfibieni de interes comunitar identificate în ROSCI0270
Vânători Neamț**

		Măsuri de management pentru speciile de amfibieni de interes comunitar				
Specia		Activități umane cu impact asupra speciilor de amfibieni – Amenințări				Măsuri de management
Cod	Denumirea	Silvicultura	Agricultura, pășunat	Urbanism/activități antropice	Turism	
1193	<i>Bombina variegata</i>	Poluarea cu resturi de exploatare în albia râurilor, deteriorarea calității apelor.	Drenarea/ desecarea habitatelor umede duce la reducerea habitatului speciei.	Poluare prin deversarea produșilor chimici și a apelor reziduale. Interzicerea/ limitarea intervențiilor asupra cursurilor de apă.	Turismul necontrolat și colectarea exemplarelor perturbă habitatul speciei.	<p>Interzicerea uciderii sau capturării intenționate.</p> <p>Interzicerea executării oricăror lucrări în albiile și pe malurile cursurilor de apă fără acte de reglementare, în care să fie precizate măsuri precise de protecție a resursei de apă.</p> <p>Se evită acțiunile cu risc de poluare a habitatelor speciei, acolo unde sunt prezente cât și în vecinătate, dacă există riscul de propagare (utilizarea de pesticide, îngrășăminte; deversarea deșeurilor, apelor uzate, substanțelor chimice; exploatarea resurselor naturale și altele.</p> <p>La nevoie se vor efectua lucrări de favorizare a formării microhabitatelor speciei prin: crearea de rigole pe marginea drumurilor, devierea pârâurilor pe terenurile plane unde există tendința de băltire a apei, crearea de baraje și iazuri artificiale de mici dimensiuni (adâncimea sub 1 m.) pe cursurile pârâurilor.</p>
1166	<i>Triturus cristatus</i>	Poluarea cu resturi de exploatare în albia râurilor, deteriorarea calității apelor	Drenarea/ desecarea habitatelor umede duce la reducerea habitatului speciei.	Poluare prin deversarea produșilor chimici și a apelor reziduale. Interzicerea/ limitarea intervențiilor asupra cursurilor de	Turismul necontrolat și colectarea exemplarelor perturbă habitatul speciei.	<p>Interzicerea uciderii sau capturării intenționate.</p> <p>Interzicerea executării oricăror lucrări în albiile și pe malurile cursurilor de apă fără acte de reglementare, în care să fie precizate măsuri precise de protecție a resursei de apă.</p> <p>Se evită acțiunile cu risc de poluare a habitatelor speciei, acolo unde sunt prezente cât și în vecinătate, dacă există riscul de propagare (utilizarea de pesticide, îngrășăminte; deversarea deșeurilor, apelor uzate, substanțelor chimice; exploatarea resurselor naturale etc.).</p> <p>La nevoie se vor efectua lucrări de favorizare a formării microhabitatelor speciei prin: crearea de rigole pe marginea</p>

				apă.		drumurilor, devierea pâraurilor pe terenurile plane unde există tendința de băltire a apei, crearea de baraje și iazuri artificiale de mici dimensiuni (adâncimea sub 1 m.) pe cursurile de apă.
2001	<i>Triturus montandoni</i>	Poluarea cu resturi de exploatare în albia râurilor, deteriorarea calității apelor.	Drenarea/desecarea habitatelor umede duce la reducerea habitatului speciei.	Poluare prin deversarea produșilor chimici și a apelor reziduale. Interzicerea/limitarea intervențiilor asupra cursurilor de apă.	Turismul necontrolat și colectarea exemplarelor perturbă habitatul speciei.	<p>Interzicerea uciderii sau capturării intenționate.</p> <p>Interzicerea executării oricăror lucrări în albiile și pe malurile cursurilor de apă fără acte de reglementare, în care să fie precizate măsuri precise de protecție a resursei de apă.</p> <p>Se evită acțiunile cu risc de poluare a habitatelor speciei, acolo unde sunt prezente cât și în vecinătate, dacă există riscul de propagare (utilizarea de pesticide, îngrășăminte; deversarea deșeurilor, apelor uzate, substanțelor chimice; exploatarea resurselor naturale etc.).</p> <p>La nevoie se vor efectua lucrări de favorizare a formării microhabitatelor speciei prin: crearea de rigole pe marginea drumurilor, devierea pâraurilor pe terenurile plane unde există tendința de băltire a apei, crearea de baraje și iazuri artificiale de mici dimensiuni (adâncimea sub 1 m.) pe cursurile pâraurilor.</p>

**Tabelul nr. 63. Măsuri de management pentru speciile de plante de interes comunitar identificate în ROSCI0270
Vânători Neamț**

		Măsuri de management pentru speciile de plante de interes comunitar
Specia		Măsuri de management
Cod	Denumirea	
4070	<i>Campanula serrata</i>	Reglementarea cositului și pășunatului. Interzicerea arderii vegetației. Interzicerea/limitarea folosirii diferitelor amendamente sau îngrășăminte. Interzicerea schimbărilor în modul de utilizare a terenurilor. Controlul turiștilor. Evitarea colectării masive a plantei.
1902	<i>Cypripedium calceolus</i>	Reglementarea pășunatului. Controlul turiștilor. Evitarea colectării masive a plantei.
1903	<i>Liparis loeselii</i>	Reglementarea pășunatului. Controlul turiștilor. Evitarea lucrărilor de drenaj și menținerea condițiilor de habitat. Evitarea colectării masive a plantei.
4068	<i>Adenophora lilipholia</i>	Reglementarea pășunatului. Controlul turiștilor. Evitarea colectării masive a plantei. Organizarea corespunzătoare a activității de exploatare a lemnului.

**Tabelul nr. 64. Măsuri de management pentru habitatele de interes comunitar identificate în ROSCI0270 Vânători-
Neamț**

		Măsuri de management pentru habitatele de interes comunitar				Măsuri de management
Specia		Activități umane cu impact asupra habitatelor – Amenințări				
Cod	Denumirea	Silvicultura	Agricultura, pășunat	Urbanism/activități antropice	Turism	
3230	Vegetație lemnoasă cu <i>Myricaria germanica</i> de-a lungul râurilor montane	Nu face obiectul.	Pășunatul poate duce la deteriorarea habitatului.	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat degradează habitatul.	

						menținerea acestui tip de habitat trebuie să vizeze interzicerea pășunatului, ceconduce la ruderalizare și instalarea pajiștilor degradate cu buruienișuri, care vor înlocui speciile caracteristice; restricționarea lucrărilor care pot afecta dinamica naturală a apelor, precum cele de extragere a prundișului, devierea cursurilor. Monitorizarea și educarea turiștilor. În fond forestier, menționarea în descrierea parcelară la date complementare, a prezenței habitatului.
3240	Vegetație lemnoasă cu <i>Salix eleagnos</i> de-a lungul râurilor montane	Nu face obiectul.	Pășunatul, mai ales cu bovine, poate duce la deteriorarea habitatului.	Exploatarea prundișului duce la degradarea habitatului.	Turismul necontrolat degradează habitatul.	Habitatul poate fi apreciat ca fiind în stare favorabilă dacă acoperirea generală a speciilor de <i>Salix</i> este de cel puțin 50%. Specii precum <i>Rubus caesius</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Heracleum sphondylium</i> , <i>Rumex crispus</i> ar trebui să realizeze o acoperire generală de sub 20% în aceste fitocenoze. Vegetația caracteristică acestui tip de habitat este deosebit de importantă în prevenirea inundațiilor provocate de creșteri rapide. Monitorizarea și educarea turiștilor. Măsurile de conservare a acestui tip de habitat trebuie să se refere la: prevenirea eroziunii solului; reducerea exploatării prundișului din albia râurilor; evitarea tăierii arborilor și arbuștilor; limitarea pășunatului, mai ales cu bovine care determină degradarea solurilor, împiedică reinstalarea vegetației, contribuie la instalarea speciilor ruderales. In fond forestier, menționarea în descrierea parcelară la date

						complementare, a prezentei habitatului.
6230*	Pajiști bogate în specii de <i>Nardus</i> , pe substraturile silicioase ale zonelor muntoase	Nu face obiectul.	Pășunatul/suprapășunatul duc la deteriorarea habitatului .	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat degradează habitatul	Interzicerea pășunatului. Monitorizarea și educarea turiștilor. Se impune evitarea suprapășunatului.
6430	Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor până la cel montan și alpin	Nu face obiectul.	Pășunatul/suprapășunatul duc la deteriorarea habitatului.	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat degradează habitatul.	Interzicerea desecărilor, monitorizarea pășunatului. Monitorizarea și educarea turiștilor.
6510	Pajiști de altitudine joasă cu <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>	Nu face obiectul.	Pășunatul/suprapășunatul duc la deteriorarea habitatului.	Nu face obiectul.	Turismul necontrolat degradează habitatul.	Evitarea suprapășunatului. Monitorizarea și educarea turiștilor.
6520	Fânețe montane	Nu face obiectul.	Pășunatul/suprapășunatul duc la deteriorarea habitatului.	Nu face obiectul	Turismul necontrolat degradează habitatul.	Acest tip de fânețe montane se caracterizează printr-o mare bogăție de specii și sunt printre cele mai valoroase din punct de vedere economic, excepție făcând subasociația <i>Nardetosum strictae</i> . Dintre speciile caracteristice putem menționa: <i>Festuca rubra</i> , <i>Agrostis capillaris</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Phleum pratense</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Arrhenatherum elatius</i> , <i>Dactylis glomerata</i> , <i>Trisetum flavescens</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago minima</i> , <i>Trifolium ochrolocon</i> , <i>Trifolium alpestre</i> , <i>Trifolium montanum</i> , <i>Trifolium hybridum</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Trifolium repens</i> , <i>Plantago</i>

					<p>major, <i>Equisetum arvense</i>, <i>Carum carvi</i>, <i>Carlina acaulis</i>, <i>Taraxacum officinale</i>, <i>Colchicum autumnale</i>, <i>Potentilla anserina</i>, <i>Alchemilla vulgaris</i>, <i>Achillea millefolium</i>, <i>Plantago lanceolata</i>, <i>Polygala vulgaris</i>, <i>Arnica montana</i>, <i>Plantago media</i>, <i>Gymnadenia conopsea</i>, <i>Platanthera bifolia</i>, <i>Helictotrichon decorum</i>, <i>Trollius europaeus ssp. europaeus</i>, <i>Gladiolus imbricatus</i>. Se recomandă cosirea acestora începând cu sfârșitul lunii iulie, când majoritatea speciilor componente au fructificat. Menținerea unei stări favorabile a acestui tip de habitat se poate realiza prin evitarea suprapășunatului, care conduce la degradarea pajiștilor și instalarea nardetelor, deja destul de frecvente în zona Parcului, mai ales în bazinul Cracăului; Cosirea se recomandă să se desfășoare după sfârșitul lunii iulie, când majoritatea speciilor au fructificat; controlul speciilor invazive și colonizatoare cum ar fi: <i>Cirsium vulgare</i>, <i>Carduus acanthoides</i>, <i>Polygonum aviculare</i>, <i>Rumex alpinus</i>, <i>Capsella bursa-pastoris</i>, <i>Pteridium aquilinum</i>, <i>Taraxacum officinale</i>, <i>Juniperus communis</i>, <i>Picea abies</i> ; speciile arbustive nu ar trebui să realizeze o acoperire mai mare de 5%. Monitorizarea și educarea turiștilor.</p>
--	--	--	--	--	---

91E0*	Păduri aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	Exploatarea acestora sau traversarea de către trasee de colectare a lemnului, duc la o degradare ireversibilă.	Pășunatul/suprapășunatul duc la deteriorarea habitatului.	Tăierile ilegale degradează habitatul.	Turismul necontrolat degradează habitatul.	Interzicerea exploatării. Prevenirea pășunatului în pădure. Monitorizarea și educarea turiștilor. Prevenirea tăierilor în delict.
91V0	Păduri dacice de fag (<i>Symphyto-Fagion</i>)	Nerespectarea regulilor silvice de exploatare privitoare la tehnologii, epoci, termene, etc duc la degradarea habitatului	Pășunatul necontrolat și trecerea turmelor prin arborete duc la degradarea habitatului.	Tăierile ilegale degradează habitatul.	Turismul necontrolat degradează habitatul.	Practicarea tehnologiilor de exploatare, recoltare a lemnului corespunzătoare și lăsarea de lemne mort pe picior și la sol.Prevenirea pășunatului în pădure. Monitorizarea și educarea turiștilor. Prevenirea tăierilor în delict.
9130	Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>	Nerespectarea regulilor silvice de exploatare privitoare la tehnologii, epoci, termene, etc duc la degradarea habitatului	Pășunatul necontrolat și trecerea turmelor prin arborete duc la degradarea habitatului.	Tăierile ilegale degradează habitatul.	Turismul necontrolat degradează habitatul	Măsuri silviculturale de conservare dinamică prin promovarea regenerării naturale a speciilor native in situ, lăsarea de lemne mort pe picior și la sol. Evitarea substituirii speciilor native cu specii „repede crescătoare” în zonele în care s-au făcut defrișări iraționale, în vederea prevenirii fenomenelor de eroziune a solului. Promovarea unor metode și tehnologii de exploatare a lemnului cât mai puțin agresive pentru ecosistemele forestiere. Interzicerea colectării necontrolate a speciilor de plante cu valoare economică.
9170	Stejăriș cu <i>Galio-Carpinetum</i>	Nerespectarea regulilor silvice de exploatare privitoare la tehnologii, epoci, termene, etc duc la degradarea habitatulu	Pășunatul necontrolat și trecerea turmelor prin arborete duc la degradarea habitatului.	Tăierile ilegale degradează habitatul.	Turismul necontrolat degradează habitatul.	Păstrarea unei proporții echilibrate între cele trei specii arborescente dominante respectiv carpen, gorun și fag, astfel încât să se evite cărpinizarea. Menținerea unei acoperiri ridicate a arboretului pentru a nu permite invazia unor specii alohtone, cum ar salcâmul.

91Y0	Păduri dacice de stejar și carpen	Nerespectarea regulilor silvice de exploatare privitoare la tehnologii, epoci, termene, etc duce la degradarea habitatului	Pășunatul necontrolat și trecerea turmelor prin arborete duce la degradarea habitatului.	Tăierile ilegale degradează habitatul.	Turismul necontrolat degradează habitatul	Practicarea tehnologiilor de exploatare, recoltare a lemnului corespunzătoare și lăsarea de lemn mort pe picior și la sol. Controlul fluxului turistic, monitorizarea și educarea turiștilor.
91G0	Păduri panonice cu <i>Quercus petraea</i> și <i>Carpinus betulus</i>	Nerespectarea regulilor silvice de exploatare privitoare la tehnologii, epoci, termene, etc duce la degradarea habitatului	Pășunatul necontrolat și trecerea turmelor prin arborete duce la degradarea habitatului.	Tăierile ilegale degradează habitatul.	Turismul necontrolat degradează habitatul.	Practicarea tehnologiilor de exploatare, recoltare a lemnului corespunzătoare și lăsarea de lemn mort pe picior și la sol.. Evitarea pășunatului în pădure. Monitorizarea și educarea turiștilor. Eliminarea tăierilor în delict.
9150	Păduri medio-europene cu păduri de fag de tip <i>Cephalantherion</i> – <i>Fagion</i>	Nerespectarea regulilor silvice de exploatare privitoare la tehnologii, epoci, termene, etc duce la degradarea habitatului	Pășunatul necontrolat și trecerea turmelor prin arborete duce la degradarea habitatului.	Tăierile ilegale degradează habitatul.	Turismul necontrolat degradează habitatul.	Utilizarea tehnologiilor de exploatare, recoltare a lemnului corespunzătoare și lăsarea de lemn mort pe picior și la sol.. Evitarea pășunatului în pădure. Monitorizarea și educarea turiștilor. Eliminarea tăierilor în delict.

Anexe scrise la anexă

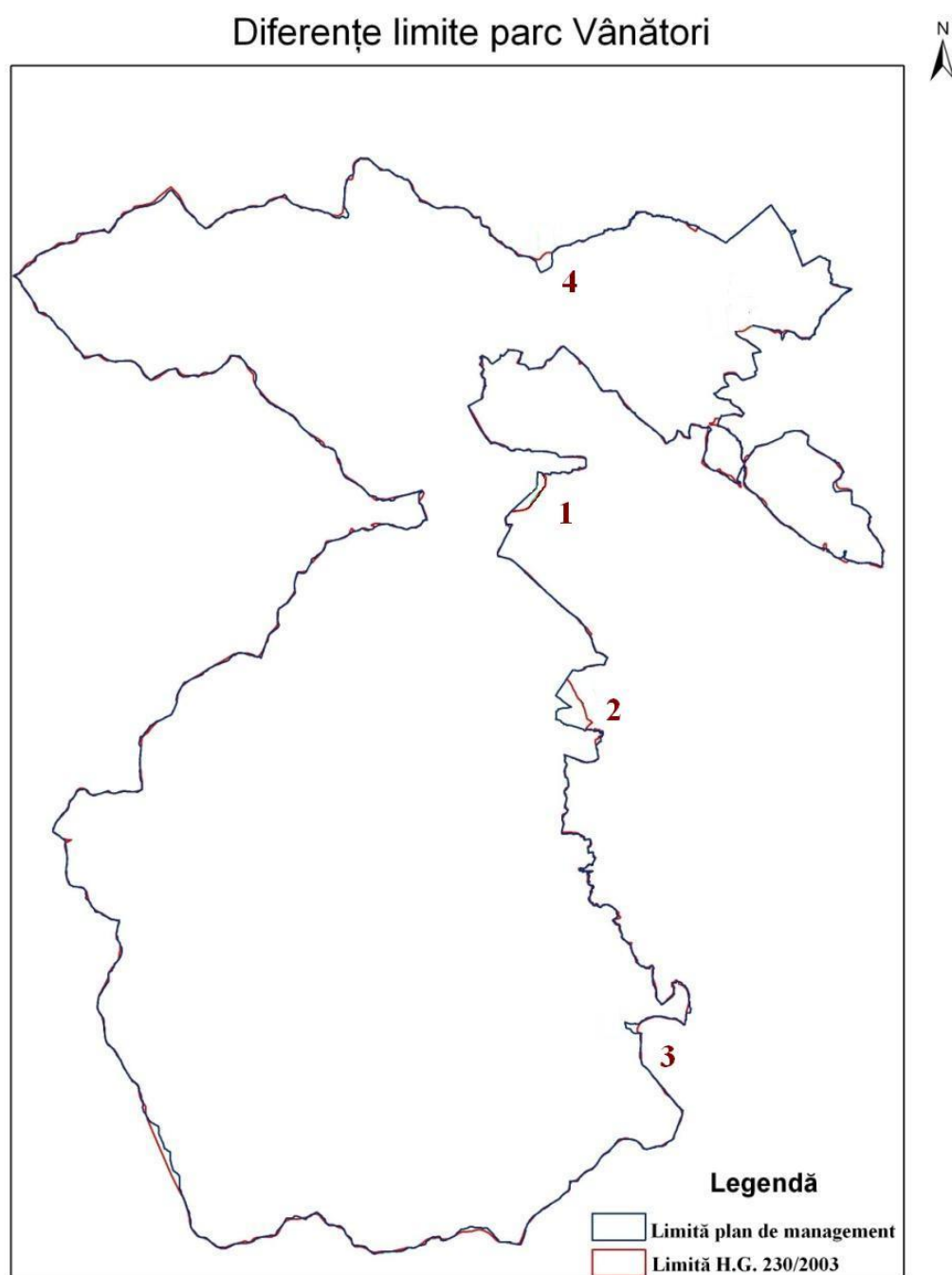
Anexa nr. 1. Lista participanților la elaborarea planului de management al Parcului Natural Vânători Neamț

Nr crt.	Numele și prenumele	Instituția
1.	Abrudan Ioan	Facultatea de Silvicultură și Exploatare Forestiere Brașov
2.	Alui Gheorghe Constantin	Școala Nr. 5, Târgu Neamț
3.	Alui Gheorghe Mihaela	Primăria Târgu Neamț
4.	Arnăutu Decebal	Primăria Târgu Neamț
5.	Avădanei Bogdan	Parcul Natural Vânători Neamț
6.	Bălțătescu Ioan	Direcția Generală pentru Agricultură și Industrie Alimentară Neamț
7.	Brăduleț Teodora	Direcția Silvică Neamț
8.	Bucur Costel	World Wildlife Fund - România
9.	Bursuc Corneliu	Garda Națională de Mediu
10.	Carp Doina	Fundația SPERANȚA
11.	Cătănoiu Sebastian	Parcul Natural Vânători Neamț
12.	Chifu Toader	Facultatea de Biologie Iași
13.	Clinovschi Florin	Facultatea de Silvicultură Suceava
14.	Cozma Lucian	Direcția Silvică Neamț
15.	Cucoș Vasile	Primăria Agapia
16.	Cucu Elena	Fundația Speranța
17.	Curea Elena	Parcul Natural Vânători Neamț
18.	Deju Răzvan	Parcul Natural Vânători Neamț
19.	Dogariu Alina	Direcția Silvică Neamț
20.	Dolhescu Nicolae	Parcul Natural Vânători Neamț
21.	Dragoș Mihai	Regia Națională a Pădurilor - ROMSILVA Serviciul Arie Protejate
22.	Entwistle Abigail	Flora și Fauna Internațional
23.	Facas Mircea	Fundația PARTENER și Centrul de Promovare Turistică Târgu Neamț
24.	Fedeleş Geanina	Primăria Târgu Neamț
25.	Gherasim Anca	Clubul de Speologie și Ecologie Amonit Piatra Neamț
26.	Glodeanu Ștefan	Compania Națională "Apele Române"- Sistemul de Gospodărire a Apelor Neamț
27.	Hanganu Gabriel	Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Est
28.	Hădărău Augustin	Parcul Național Munții Rodnei
29.	Ionescu Ovidiu	Institutul de Cercetări și

		Amenajări Silvice București
30.	Iorgu Oliviu	consultant
31.	Iovas Lorand	Direcția Silvică Arad
32.	Iovoia Viorel	S.C. EUROFOREST SRL
33.	Irimia Marius	Parcul Natural Vânători Neamț
34.	Jitiu Geanina	Fundația SPERANȚA
35.	Lungu Serafim	Fundația SPERANȚA
36.	Mătrescu Radu	Direcția Silvică Neamț
37.	Mike Appleton	Flora și Fauna Internațional
38.	Miron Roxana	Agenția pentru Protecția Mediului Neamț
39.	Nastasă Liviu	SC Dendro - Proiect SRL Bacău
40.	Nemțanu Ștefan	Parcul Natural Vânători Neamț
41.	Niță Vasile	Ocolul Silvic Văratec
42.	Oprîțoiu Grigore	Parcul Național Retezat
43.	Pârv Ovidiu	Parcul Natural Lunca Mureșului
44.	Petrariu Maria	Primăria Vânători Neamț
45.	Petrariu Elena	Școala Gimnazială Nr. 1 Vânători Neamț
46.	Pipirigeanu Ioan	Școala cu clasele I-VIII Nr. 2 Vânători Neamț
47.	Rang Cătălin	Facultatea de Biologie Bacău
48.	Tomozii Ionuț Bogdan	Complexul Muzeal de Științele Naturii “Ion Borcea” Bacău
51.	Timișescu Viorel	Ocolul Silvic Târgu Neamț
52.	Ursache Florin	Primăria Crăcăoani
53.	Zaharia Florin	Ocolul Silvic Bisericesc Neamț

Anexa nr. 2. Diferențele dintre descrierea limitelor Parcului Natural Vânători Neamț conform planului de management și descrierea limitelor din HG 230/2003

Față de descrierea limitelor din H.G. 230/2003 s-au identificat un număr de 5 inadvertențe, după cum urmează:

1. *Limita parcului trece dintr-un trup de pădure în altul peste terenuri agricole și peste albia Ozanei, aceasta neputând fi asociată unor limite naturale clare. Limita descrisă în HG 230/2013 intersecta în diagonală terenurile agricole și albia Ozanei fără a putea fi materializată eficient în teren. Încercând să se remedieze acest inconvenient, s-a stabilit ca din borna 41 limita să coboare pe marginea terenurilor agricole până întâlnește o vale secată pe care o urmează pe direcția vest până la confluența cu pârâul Neamțu pe care îl traversează în linie dreaptă și urcă pe drumul de pământ ce merge perpendicular pe albia Neamțu către pădure, prin valea Rea, până la borna 298 din UP I Secu, Ocolul SilvicTârgu Neamț. Din valea Neamțu limita parcului urcă (și nu coboară) în valea Rea până la borna 298 (borna 288 specificată în text se află la o distanță de aproximativ 5 kilometri, fiind imposibilă asocierea cu borna 298). Prin urmare, modificarea de text propusă este:*

“...mergând pe limita fondului forestier până la borna 41. De aici coboară în valea Neamțu și coboară în valea Rea până la borna 288 din UP I Secu, O.S. Târgu-Neamț, continuând pe limita fondului forestier ...”

va deveni

“...mergând pe limita fondului forestier până la borna 41 din aceeași unitate de producție. De aici coboară în valea Neamțului pe marginea terenurilor agricole până întâlnește o vale secată pe care o urmează pe direcția vest până la confluența cu pârâul Neamțu pe care îl traversează în linie dreaptă și urcă pe drumul de pământ ce merge perpendicular pe albia pârâului Neamțu către pădure, prin valea Rea, până la borna 298 din Unitatea de Producție I Secu, Ocolul SilvicTârgu Neamț, continuând pe limita fondului forestier ...”

2. *În teren borna 200 și intersecția dintre Pârâul Muncelu și limita fondului forestier nu se suprapun existând o distanță apreciabilă între acestea, prin urmare descrierea limitei din HG 230/2003 este inaplicabilă, în acest caz.*

Limita parcului se continuă din borna 200 până în borna 55 pe limita fondului forestier, trecând prin bornele 187, 182, 183, 455, 61 și 58, și nu traversează direct din borna 200 în borna 55. În prezent borna 200 din UP III Agapia se află la Ocolul Silvic Tîrgu Neamț și nu la Ocolul Silvic Văratec. Prin urmare, modificarea de text propusă este:

“...continuând pe limita fondului forestier până la Pârâul Muncelu (borna 200 din UP III Agapia - O.S. Văratec) pe care coboară până la valea Agapia [XII-1.40.44.1] și trece din nou pe limita fondului forestier în borna 55.”

va deveni :

“ ... continuând pe limita fondului forestier până la borna 200 din Unitatea de Producție III Agapia, Ocolul Silvic Tîrgu Neamț, pe care coboară prin bornele 187, 182, 183 până la pârâul Agapia pe care îl traversează în linie dreaptă, până la intersecția cu limita fondului forestier, borna silvică 455 din Unitatea de Producție III Agapia, Ocolul Silvic Bisericesc Neamț și se continuă prin bornele silvice 61, 58 și 55 pe limita fondului forestier, până în borna silvică 56 din Unitatea de Producție III Agapia, Ocolul Silvic Bisericesc Neamț .”

3. Limita parcului trece dintr-un trup de pădure în altul peste terenuri agricole și peste albia Cracăului, aceasta neputând fi asociată unor limite naturale clare. Prin urmare, modificarea de text propusă este:

“Ocolește localitățile Văratec, Filioara, Valea Arini și Bălțătești pe limita fondului forestier peste Dealul Filioara, până în valea Cracăului [XII-1.53.60] (borna 180 din UP I Cracăul Negru - O.S. Văratec) pe care o urmează până la borna 34, și continuă pe bornele 35 și 9 din aceeași unitate de producție...”

va deveni:

“ De aici ocolește localitățile Văratec, Filioara, Valea Arini și Bălțătești pe limita fondului forestier peste Dealul Filioara, până în valea Cracăului, borna 180 din Unitatea de Producție I Cracăul Negru, Ocolul Silvic Văratec. De aici se

continuă pe limita fondului forestier până în borna silvică 187, Unitatea de Producție I Cracăul Negru, Ocolul Silvic Văratec, de unde limita Parcului Natural Vânători Neamț urcă pe cursul pârâului Cracău pe o distanță de 405 metri, iar în zona unde pârâul Cracău se apropie cel mai mult de fondul forestier, limita trece pe limita fondului forestier. Aceasta zonă de trecere de pe cursul pârâului Cracău pe limita fondului forestier se afla la o distanță de 153 metri vest față de borna silvică 34 din Unitatea de Producție I Cracăul Negru, Ocolul Silvic Văratec. Din borna silvică 34, limita ajunge în borna silvică 35 din Unitatea de Producție I Cracăul Negru, Ocolul Silvic Văratec, se continuă pe limita fondului forestier pe o distanță de 180 de metri până la intersecția cu un drum de pământ pe care îl urmează până la intersecția acestuia cu drumul forestier Purcăroaia pe care îl urmează până întâlnește borna silvică 9 din aceeași unitate de producție.”.

4. *Limita parcului este reprezentată de limita dintre unitățile de producție silvice aflate în județele Suceava și Neamț. Prin urmare, modificarea de text propusă este:*

“Pornește din Vf. Chițigaia Rea (1124 metri, borna 149 din UP III Manastirea Neamț - O.S. Târgu-Neamț) pe interfluviul nordic al bazinului Neamțului [XII-1.40.41], prin Culmea Neamțului și Poiana Strugăria, până în Dealul Comorii, continuă prin Vf. Comorii (632 metri) și de aici pe Culmea Pleșul, Culmea Piscului și Dealul Cărbunelui, până în valea Slătioara, la confluența acesteia cu pârâul Târzia [XII-1.40.39.1].”

va deveni

“Pornește din Vârful Chițigaia Rea, aflat la o altitudine de 1124 metri, borna 149 din Unitatea de Producție II Mănăstirea Neamț, Ocolul Silvic Bisericesc Neamț, continuând spre est pe interfluviul nordic al bazinului Neamțului, prin Culmea Neamțului și Poiana Strugăria, până în Dealul Comorii, continuă prin Vârful Comorii și de aici pe Culmea Pleșului, Culmea Piscului și Dealul Cărbunelui, prin bornele silvice 289, 208, 209, 210 și 207 până în valea Slătioara,

la confluența acesteia cu pârâul Târzia, borna 203 din Unitatea de Producție IV Cetatea, Ocolul Silvic Târgu Neamț.”

Modificarea numărul 5 nu are influență asupra suprafeței parcului, prin urmare nu este figurată pe harta de mai sus:

5. Marginea vestică a drumului atinge Pădurea Dumbrăvii prima oară în borna 48 mai apoi în borna 44. Este imposibil a se uni marginea vestică a drumului direct cu borna 44(care se află pe marginea estică a acestuia) fără a se trece prin borna 48. În prezent borna 44 din UP II Dumbrava se află la O.S. Bisericesc Neamț și nu la OS Târgu Neamț. Prin urmare, modificarea de text propusă este:

“ Coboară apoi pe valea Iftimie până la drumul spre Nemțisor, continuând pe marginea vestică a acestuia până la Pădurea Dumbrăvii (borna 44 din UP II Dumbrava, O.S. Târgu-Neamț)... “

va deveni :

“ Coboară apoi pe valea Iftimie și după confluența cu pârâul Nemțisor, pe valea acestuia, până la drumul spre Schitul Cărbuna, continuând pe acesta până la intersecția cu drumul ce leagă Mănăstirea Neamț de Vânători Neamț, continuând pe marginea vestică a acestuia până la Pădurea Dumbrăvii, mai exact până la borna silvică borna 48 din Unitatea de Producție II Dumbrava, Ocolul Silvic Târgu Neamț, traversând apoi drumul în borna silvică 44 din Unitatea de Producție I Secu, Ocolul Silvic Bisericesc Neamț ...“

Anexa nr. 3. Lista speciilor

FLORA

I. CIUPERCI (Fungi)

Inventarul micro și macromicetelor cuprinde un număr de 580 taxoni. Dintre acestea *Hygrocybe calypstreformis* și *Gomphus clavatus* sunt citate ca fiind specii rare la nivel european (Dahlberg A., Croneborg H., 2006).

- Abortiporus biennis* (Bull. ex Fr.) Sing.
- Agaricus arvensis* Schff. ex Fr.
- A. campestris* L. ex Fr.
- A. comtulus* Fr.
- A. haemorrhoidarius* Schultz. ap. Kalchbr.
- A. macrosporus* (Moell. et J. Schff.). Pil.
- A. silvaticus* Schff. ex Fr.
- A. silvicola* (Vitt.) Sacc.
- A. xanthodermus* Genevier
- Agrocybe aegerita* (Brig.) Fayod
- A. dura* (Bolt. ex Fr.) Sing.
- A. praecox* (Pers. ex Fr.) Sing.
- Aleuria aurantia* (Pers. ex Fr.) Fuck.
- Aleurodiscus acerinus* (Pers. ex Fr.) v. Hoehn. et Lit.
- Amanita alba* Gill.
- A. aspera* (Fr.) Hooker
- A. citrina* (Schff.) Pers.
- A. crocea* (Quel.) Sing.
- A. fulva* (Schff. ex. Fr.) Seyot
- A. gemmata* (Fr.) Gill.

A. inaurata Secr.
A. muscaria (L. ex Fr.) Hooker
A. pantherina (DC ex Fr.) Krombh.
A. phalloides (Fr.) Link.
A. porphyria (Alb. et Schw. ex Fr.) Secr.
A. rubescens Pers. ex Fr.
A. spissa (Fr.) Kumm.
A. strobiliformis (Vitt.) Bertill.
A. umbrinolutea Secr.
A. vaginata (Bull. ex Fr.) Vitt.
Anisomyces odoratus (Wulf. ex Fr.) Pil.
Armillaria mellea (Vahl. ex Fr.) Kumm.
Asterophora parasitica (Bull. ex Fr.) Sing. (*Nyctalis parasitica*)
Astraeus hygrometricus (Pers. ex Pers.) Morg.
Auricularia auricula-judae (L.) Schroet.
A. mesenterica (Dicks. ex S.F.Gray) Pers.
Auriscalpium vulgare (Fr.) Karst.
Baeospora myosura (Fr. ex Fr.) Sing. (*Collybia conigena* (Pers.) Pat.)
Bjerkandera adusta (Willd. ex Fr.) Karst.
Blumeria graminis (DC) Speer
Bolbitius vitellinus (Pers. ex Fr.) Fr.
Boletinus cavipes (Opat.) Kalchbr.
Boletus aereus Bull. ex Fr.
B. aestivalis (Paul.) Fr. (*B. reticulatus* Schff ex Bond.)
B. calopus Pers. ex Fr.
B. edulis Bull. ex Fr.
B. erythropus (Fr.) Krombh.
B. impolitus Fr.
B. luridus Schff. ex Fr.
B. porphyrosporus Fr.

B. radicans Pers. ex Fr.
B. regius Krombh.
B. satanas Lenz
B. sulphureus Fr.
Bovista plumbea Pers. ex Pers.
B. tomentosa (Vitt.) de Toni var. *hungarica* (Holl.) Šmarda (*Calvatia hungarica* Holl.)
Calocera cornea (Batsch. ex Fr.) Fr.
C. viscosa (Pers. ex Fr.) Fr.
Calocybe carnea (Bull. ex Fr.) Donk
C. ionides (Bull. ex Fr.) Donk
Calvatia caelata (Bull. ex Pers.) Morg. var. *hungarica* (Holl.) Smarda
C. excipuliformis (Sch. ex Pers.) Perdeck (*C. saccata* (Vahl.) Morg.), var. *brevipes* (Holl.) Smarda, var. *pistilliformis* (Bon.) Smarda, var. *pseudoflavescens* (Holl.) Smarda
Camarophyllus niveus (Fr.) Bon.
C. pratensis (Pers. ex Fr.) Bon.
C. virgineus (Wulf ex Fr.) Bon.
Cantharellus cibarius Fr. var. *pallidus* R.Sch.
C. crispus Pers. ex Fr.
C. tubaeformis Bull. ex Fr.
Cerrena unicolor (Bull. ex Fr.) Murr.
Chalciporus piperatus (Bull. ex Fr.) Bat. (*Boletus piperatus* Bull. ex Fr.)
Chlorosplenium aeruginosum (Oed. ex S.F. Gray) de Not
Chroogomphus rutilus (Schff. ex. Fr.) Miller (*Gomphidius viscidus* (L. ex. Fr.) Fr.) Fr.
Chrysomphalina chrysophylla (Fr. ex Fr.) Clemc. (*Gerronema chrysophyllum* (Fr.) Gill.)
Clavaria dissipabilis Britz
C. vermicularis Fr.

Clavariadelphus fistulosus (Holmsk. ex Fr.) Corner
C. pistillaris (L. ex Fr.) Donk
C. truncatus (Quel.) Donk
Clavicornia pyxidata (Pers. ex Fr.) Doty
Clavulina amethystina (Fr.) Donk
C. cinerea (Bull. ex Fr.) Schroet.
C. cristata (Holmsk. ex Fr.) Schroet.
C. rugosa (Bull. ex Fr.) Schroet. var. *canaliculata* (Fr.) Corner (*Clavaria corniculata* Fr.)
Clitocybe brumalis (Fr. ex Fr.) Quél.
C. cerussata (Fr.) Kumm.
C. ericetorum (Bull.) Quél.
C. geotropa (Bull.) Quél.
C. gibba (Pers. ex Fr.) Kumm. (*C. infundibuliformis* (Schff. ex Fr.) Quél.)
C. inornata (Sow. ex Fr.) Gill.
C. inversa (Scap. ex Fr.) Quél
C. nebularis (Batsch ex Fr.) Kumm.
C. odora (Bull. ex Fr.) Kumm.
C. rivulosa (Pers. ex Fr.) Kumm.
C. sinopica (Fr. ex Fr.) Kumm.
C. squamulosa (Pers. ex Fr.) Kumm.
Clitocybula lacerata (Scop.) Métr.
Clitopilus prunulus (Scop. ex Fr.) Kumm.
Coleosporium tussilaginis (Pers.) Berk.
Collybia butyracea (Bull. ex Fr.) Kumm.
C. cirrhata (Pers.) Kumm.
C. confluens (Pers. ex Fr.) Kumm.
C. cookei (Bres.) J.D. Arnold
C. dryophylla (Bull. ex Fr.) Kumm.
C. fusipes (Bull. ex Fr.) Quél.

C. hariolorum (DC. ex Fr.) Quél.
C. maculata (A. et S. ex Fr.) Kumm.
C. personata (Bolt. ex Fr.) Kumm.
C. tuberosa (Bull. ex Fr.) Kumm.
Coltricia perennis (L. ex Fr.) Murr.
Conocybe tenera (Schff. ex Fr.) Kühn.
Coprinus atramentarius (Bull. ex Fr.) Fr.
C. comatus (Müll. ex Fr.) Pers.
C. disseminatus (Pers. ex Fr.) S.F. Gray
C. ephemerus (Bull. ex Fr.) Fr.
C. fimentarius (L.) Fr.
C. lagopus (Fr. ex Fr.) Fr.
C. micaceus (Bull. ex Fr.) Fr.
C. nyctemerus Vaill.
C. picaceus (Bull. ex Fr.) Fr.
C. plicatilis (Curt. ex Fr.) Fr.
C. stercorarius (Bull. ex Fr.) Fr.
C. sterquilinus (Fr.) Fr.
Coriollus serialis (Fr.) Murr.
Coriolus hirsutus (Wulf ex Fr.) Quél. (*Trametes h.* Wulf. ex Fr.) Pil.)
C. versicolor (L. ex Fr.) Quél. (*Trametes v.* (Fr.) Pil.)
Corticium roseum Pers.
C. sambuci (Pers.) Fr.
Cortinarius alboviolaceus (Pers. ex Fr.) Fr.
C. allutus Fr.
C. anomalus (Fr.) Fr.
C. balteatus (Fr.) Fr.
C. bovinus (Pers. ex Fr.) Fr.
C. bulliardi (Pers. ex Fr.) Fr.
C. calochrous (Pers. ex Fr.) Fr.

C. camphoratus Fr.
C. coerulescens (Schff.) Fr.
C. collinitus (Sow. ex Fr.) Fr.
C. evernius (Fr. ex Fr.) Fr.
C. glaucopus (Schff. ex Fr.) Fr.
C. hinnuleus (Sow. ex Fr.) Fr.
C. infractus (Pers. ex Fr.) Fr.
C. largus Fr.
C. mucosus (Bull.) Kickx
C. multiformis Fr.
C. ochroleucus (Schff. ex Fr.) Fr.
C. purpurascens (Fr.) Fr.
C. rufolivaceus (Pers. ex Fr.) Fr.
C. torvus (Fr. ex Fr.) Fr.
C. turbinatus Fr.
C. varicolor (Pers. ex Fr.) Fr.
C. venetus (Fr.) Fr.
C. violaceus (L. ex Fr.) Fr.
Coryne sarcoides (Jacq. ex Fr.) Tul.
Craterellus cinereus Pers. ex Fr.
C. cornucopioides (L. ex Fr.) Pers.
Crepidotus mollis (Bull. ex Fr.) Kumm.
C. variabilis (Pers. ex Fr.) Kumm.
Crinipelis stipitarius (Fr. ex Fr.) Pat.
Crucibulum laeve (Bull.) Kambly (*C. vulgare* Tul.)
Cyathipodia macropus (Pers. ex Fr.) Dennis
Cyathus olla (Batsch. ex Fr.) Pers.
C. striatus (Huds. ex Pers.) Willd.
Cystoderma granulorum (Batsch. ex Fr.) Fayod
Dacryomyces stillatus Nees.

Daedalea quercina L. ex Fr.

Daedaliopsis confragosa (Bolt. ex Fr.) Schroet. var. *tricolor* (Bull. ex Fr.)

Bond.

Daldinia concentrica (Bolt. ex Fr.) Ces. Et de Not.

Dermocybe cinnabarina (Fr.) Wünsche (*Cortinarius cinnabarinus* (Fr.) Fr.)

D. cinnamomea (L. ex Fr.) Wünsche (*Corinarius cinnamomeus* (L.) Fr.)

D. semisanguinea (Fr.) Mes. (*Cortinarius semisanguineus* (Fr. ex Fr.) Gill.)

Diaporthe stigma (Hoffm. ex Fr.) Fr.

Disciotis venosa (Pers. ex Fr.) Boud.

Entoloma clypeatum (L. ex Fr.) Kumm. (*Rhodophyllus clypeatus* (L. ex Fr.)

Quél.)

E. lividus Bull. ex Fr. (*Rhodophyllus nidorosus* (Fr.) Quél.)

E. nidorosum (Fr.) Quél. (*Rhodophyllus nidorosum* (Fr.) Quél.)

E. prunuloides (Fr.) Quél. (*Rhodophyllus p.* (Fr.) Quél.)

E. sericeum (Bull. ex Fr.) Quél. (*Rhodophyllus sericeus* (Bull. ex Fr.) Quél.)

Erysiphe artemisiae Grev.

E. cichoreacearum DC

E. cruciferum Opiz ex L. Junell

E. cynoglossi (Wallr.) U. Braun

E. depressa (Wallr.) Schlecht.

E. galeopsidis DC

E. galii Fuexel

E. heraclei DC

E. knautii Duby

E. pisi DC

E. salviae (Jacq.) Blumer

E. urticae (Wallr.) Blumer

Exidia glandulosa (Bull. ex St. Am.) Fr.

Fistulina hepatica Schff. ex Fr.

Flammulina velutipes (Curt. ex Fr.) Karst.

Fomes fomentarius (L. ex Fr.) Gill.
Fomitopsis annosa (Fr.) Karst.
F. pinicola (Sow. ex Fr.) Karst.
Funalia gallica (Fr.) Bond. et Sing.
Galerina sphagnorum (Pers. ex Fr.) Kühn.
Ganoderma applanatum (Pers. ex Wallr.) Pat.
G. lucidum (Leyss. ex Fr.) Karst.
G. resinaceum Bond. ex Pat.
Geastrum bryantii Berk.
G. fimbriatum Fr.
G. lageniforme Vitt.
G. limbatum Fr.
G. minimum Schw.
G. nanus Pers.
G. pectinatum Pers.
G. quadrifidum Pers. ex Pers.
G. rufescens Pers.
G. triplex Jungh.
Geopyxis carbonaria (A. et S.) Sacc.
Gerronema fibula (Bull. ex Fr.) Sing.
Gloeophyllum abietinum (Bull. ex Fr.) Karst.
G. sepiarum (Wulf. ex Fr.) Karst.
Gloeoporus amorphus (Fr.) Clem. et Shear
Gomphidius glutinosus (Schff. ex Fr.) Fr.
Gomphus clavatus (Pers. ex Fr.) S.F. Gray - R
Gymnopilus penetrans (Fr.) Murr.
G. sapineus (Fr. ex Fr.) Maire
Gyrodon lividus (Bull. ex Fr.) Karst.
Gyromitra esculenta (Pers.) Fr.
Hapalopilus nidulans (Fr.) Karst.

Hebeloma crustuliniforme (Bull. ex Fr.) Quél.
H. mesophaeum (Pers. ex Fr.) Quél.
H. sinapizans (Paul. ex Fr.) Gill.
H. truncatum (Schff. ex Fr.) Kumm.
Helotium calopus Fr.
H. citrinum (Hedw.) Fr.
H. conigenum Pers.
H. epiphyllum (Pers.) Fr.
H. fructigenum (Bull. ex Mér.) Fuck.
Helvella crispa (Scop.) Fr.
H. lacunosa Afz. ex Fr.
Hericium cirrhatum (Fr.) Nikol.
H. coralloides (Fr.) Pers.
Hirschioporus abietinum (Dicks. ex Fr.) Donk.
Hohenbuehelia geogenius (DC.) Sing. (*Acanthocystis geogenius* (DC. ex Fr.) Gill., *Pleurotus geogenius* (DC.) Gill.)
Humaria hemisphaerica (Wigg. ex Fr.) Fuck.
Hydnellum compactum (Fr.) Nikol.
H. suaveolens (Fr.) Karst.
H. zonatum (Fr.) Karst.
Hydnum repandum Fr. var. *rufescens* (Fr.) Nickol.
Hydropus atromentosus (Kalchbr.) Kott. et Pouz.
Hygrocybe calypstreformis (Bk. ex Br.) Fayod - R
H. crocea (Wulf. ex Fr.) Kumm.
H. chlorophana (Fr. ex Fr.) Wünsche
H. coccinea (Schff. ex Fr.) Kumm.
H. conica (Scop. ex Fr.) Kumm.
H. miniata (Fr. ex Fr.) Kumm.
H. murinaceus (Fr.) Mos. (*Tricholoma murinaca* (Bull.) Fr.)
H. obrusea (Fr.) Wünsche

H. ovina (Bull. ex Fr.) Kühn.
H. psittacina (Schff. ex Fr.) Kumm.
H. punicea (Fr. ex Fr.) Kumm.
Hygrophoropsis aurantiaca (Wulf. ex Fr.) Maire
Hygrophorus agathosmus (Fr.) Fr.
H. arbustivus (Fr.) Fr.
H. capreolarius (Kalchbr.) Sacc.
H. chrysodon (Batsch. ex Fr.) Fr.
H. cossus (Sow.) Fr.
H. eburneus (Bull. ex Fr.) Fr.
H. leucophaeus (Scop. ex Fr.) Fr.
H. olivaceoalbus (Fr.) Fr.
H. penarius Fr.
H. pudorinus (Fr. ex Fr.) Fr.
H. pustulatus (Pers. ex Fr.) Fr.
H. russula (Schff. ex Fr.) Quél.
Hymenochaete rubiginosa (Dicks. ex Fr.) Lév.
Hypholema capnoides (Fr. ex Fr.) Kamm.
H. fasciculare (Huds. ex Fr.) Kumm.
H. marginatum (Pers. ex Fr.) Schroet.
H. sublateritium (Fr.) Quél.
Hypoxylon fragiforme (Pers. ex Fr.) Kickx
H. fuscum (Pers. ex Fr.) Fr.
Inocybe asterospora Quél.
I. fastigiata (Schff. ex Fr.) Quél.
I. geophylla (Bull. ex Fr.) Karst.
I. godeyi Gill.
I. lacera (Fr. ex Fr.) Kumm.
I. lanniginosa (Bull. ex Fr.) Kumm.
I. pyriodera (Pers. ex Fr.) Quél.

I. praetervisa Quél.
Inonotus cuticularis (Bull. ex Fr.) Karst.
Krombholziella aurantiaca (Bull. ex Fr.) Maire (*Leccinum aurantiacum*
(Bull. ex Fr.) S.F.Gray)
K. carpini (Schultz.) Bond. (*Leccinum griseum* (Quél.) Sing.)
K. duriuscula (Schultz. ap. Fr.) Imler. (*Leccinum duriusculum* (Kalchbr. et
Schultz. ap. Fr.) Sing.
K. scabra (Bull. ex Fr.) Maire (*Leccinum scabrum* (Quél.) Sing.
Kuchneromyces mutabilis (Scop. ex Fr.) Sing. (*Pholiota mutabilis* Schff. ex
Fr.) Kumm.
Laccaria amethystina (Bolt. ex Hooker) Murr.
L. laccata (Scop. ex Fr.) Berk. et Br.
Lachnea nivea Fr.
L. umbrosa Fr.
Lactarius acris (Bolt. ex Fr.) S.F. Gray
L. blennius (Fr. ex Fr.) Fr.
L. chrysorheus (Fr.) Fr.
L. controversus (Pers. ex Fr.) Fr.
L. deliciosus (L. ex Fr.) S.F. Gray
L. deterrimus Gröger
L. fuliginosus (Fr. ex Fr.) Fr.
L. mitissimus (Fr. ex Fr.) Fr.
L. pallidus (Pers. ex Fr.) Fr.
L. pergamenus (Swartz. ex Fr.) Fr.
L. piperatus (Scop. ex Fr.) S.F. Gray
L. pyrogalus (Bull. ex Fr.) Fr.
L. quietus (Fr. ex Fr.) Fr.
L. rufus (Scop. ex Fr.) Fr.
L. scrobiculatus (Scop. ex Fr.) Fr.
L. subdulcis (Pers. ex Fr.) S.F. Gray

L. torminosus (Schff. ex Fr.) S.F. Gray

L. uvidus (Fr. ex Fr.) Fr.

L. vellereus (Fr. ex Fr.) Fr.

L. volemus (Fr. ex Fr.) Fr.

L. zonarius (Bull. ex Fr.) Fr.

Laetiporus sulphureus (Bull. ex Fr.) Bond. et Sing.

Langermannia gigantea (Batsch. ex Pers.) Rosk. (*Lasiophera* g. (Pers.)

Smarda)

Lentinellus cochleatus (Pers. ex Fr.) Karst.

L. flabelliformis L.

L. omphalodes (Fr.) Karst.

L. ursinus (Fr. ex Fr.) Kühn.

Lentinus adhaerens (A. et S. ex Fr.) Fr.

L. cyathiformis (Schff. ex Fr.) Bres.

L. tigrinus (Bull. ex Fr.) Fr. (*Panus tigrinus* (Bull. ex Fr.) Sing.)

Lenzites betulina (L. ex Fr.) Fr. f. *variegata* Fr. (*Lenzites variegata* Fr.)

Lepiota acutesquamosa (Weinm.) Kumm.

L. alba (Bres.) Sacc.

L. clypeolaris (Bull. ex Fr.) Kumm.

L. cristata (A. et S. ex Fr.) Kamm.

L. naucina Fr.

Lepista nuda (Bull. ex Fr.) Cooke

L. personata (Fr. ex Fr.) Cooke

Leptopodia atra (Konig. ex Fr.) Boud.

L. elastica (Bull.) Boud.

L. ephippium (Lév.) Boud.

L. monachella (Scop. ex Fr.) Boud.

Leucopaxillus amarus (A. et S. ex Fr.) Kühn.

L. giganteus (Leyss. ex Fr.) Sing.

Lycogala epidendron (L.) Fr.

Lycoperdon cupricum Bonord.
L. echinatum Pers. ex Fr.
L. elongatum Berck.
L. furfuraceum Schff.
L. fuscum Bonord.
L. glabellum Peck.
L. hiemale Bull.
L. molle Pers. ex Pers. var. *atropurpureum* (Vitt.) Smarda
L. pedicellatum Peck.
L. perlatum Pers. ex Pers.
L. pussilum Batsch.
L. pyriforme Schff. ex Pers. var. *acuminata* (Bosl.) Smarda
L. umbrinum Pers.
L. vellatum Vitt.
Lyophyllum fumosum (Pers. ex Fr.) Kühn. et Romagn.
Macrolepiota excoriata (Schrff. ex Fr.) Sing.
M. gracillenta (Krombh.) Wasser
M. mastoidea (Fr.) Sing.
M. procera (Scop. ex Fr.) Sing.
M. puellaris (Fr.) Mos.
M. rhacodes (Vitt.) Sing.
Marasmiellus ramealis (Bull. ex Fr.) Sing.
Marasmius alliaceus (Jacq. ex Fr.) Fr.
M. androsaceus (L. ex Fr.) Fr.
M. caeohaerens (Pers. ex Fr.) Cooke et Quéł.
M. epiphyllum (Pers. ex Fr.) Fr.
M. globularis Fr. (*M. wynnei* Bk. et Br.)
M. oreades (Bolt. ex Fr.) Fr.
M. rotula (Scop. ex Fr.) Fr.
M. scorodonius (Fr. ex Fr.) Fr.

M. splachnoides (Horn. ex Fr.) Fr.
Maublancomyces gigas (Krombh.) Herter
Megacollybia platyphylla (Pers. ex Fr.) Kott. et Pouz.
Melanoleuca melaleuca (Pers. ex Fr.) Gs.
M. schumacheri (Fr.) Sing.
Merulius tremellosus Schard. ex Fr.
Micromphale foetidum (Sow. ex Fr.) Sing.
M. perforans (Hoffm. ex Fr.) S.F. Gray
Microspaera alphitoides Grifb. et Maubl.
Morchella conica Pers.
M. deliciosa Pers. ex Fr.
M. esculenta (L.) Pers. ex Fr.
M. vulgaris Pers.
Mutinus caninus (Huds. ex Pers.) Fr.
Mycena acicula (Schff. ex Fr.) Kumm.
M. alcalina (Fr.) Kumm.
M. capillaris (Schum. ex Fr.) Kumm.
M. corticola (Pers. ex Fr.) Kumm.
M. crocata (Schard. ex Fr.) Kumm.
M. epipterygia (Scop. ex Fr.) S.F. Gray
M. filopes (Bull. ex Fr.) Kumm.
M. galericulata (Scop. ex Fr.) S.F. Gray
M. galopus (Pers. ex Fr.) Kumm.
M. hematopus (Pers. ex Fr.) Kumm.
M. inclinata (Fr.) Quéf.
M. leptcephala Fr.
M. pelianthina (Fr. ex Fr.) Quéf.
M. pura (Pers. ex Fr.) Kumm.
M. polygramma (Bull. ex Fr.) S.F. Gray
M. stylobates (Pers. ex Fr.) Kumm.

M. viscosa (Secr.) Maire
M. vulgaris (Pers. ex Fr.) Kumm.
Nectria cinnabarina Tode ex Fr.
Neottiella rutilans (Fr.) Dennis
Nothopanus lignatilis (Pers. ex Fr.) Bon (*Pleurotus lignatilis* Pers. ex Fr.)
N. porringens (Pers. ex Fr.) Sing (*Pleurotus porringens* (Pers. ex Fr.) Gill.
Omphalina ericetorum (Pers. ex Fr.) Lge. (*Omphalina umbellifera* (L. ex Fr.) Quél.)
Otidea auricula (Schff.) Rehm.
O. leporina (Batsch.) Fuck.
O. onotica (Pers.) Fuck.
O. umbrina (Pers.) Bres.
Oudemansiella longipes (Bull. ex St. Am.) Moser (*Xerula longipes* (Bull. ex St. Am.) Maire
O. mucida (Schrad. ex Fr.) V. Hoehn.
O. radicata (Relh. ex Fr.) Sing. (*Mucidula radicata* (Relh. ex Fr.) Bours.)
Panaeolus campanulatus (Bull. ex Fr.) Quél.
P. foenisecii (Pers. ex Fr.) Schroet.
P. papilionaceus (Bull. ex Fr.) Quél.
P. semiovatus (Sow. ex Fr.) Wünsche
P. sphinctrinus (Fr.) Quél.
Panellus serotinus (Hoffm. ex Fr.) Kühn.
P. stypticus (Bull. ex Fr.) Karst.
Panus conchatus (Bull. ex Fr.) Fr.
P. rudis Fr.
Paxillus atrotomentosus (Batsch. ex Fr.) Fr.
P. involutus (Batsch. ex Fr.) Fr.
Paxina acetabulum (L. ex St. Am.) O. Kuntze.
Pelloporus corrugis (Fr.) Bond. et Sing.
Peziza badia Pers. ex Fr.

Phaeolepiota aurea (Matt. ex Fr.) Maire
Phallus impudicus L. ex Fr.
Phellinus igniarius (L. ex Fr.) Quél.
P. pomaceus (Pers.) Maire
P. ribis (Schum. ex Fr.) Quél.
Phelloden melaleucus (Fr.) Karst.
Phlebia aurantiaca (Sow.) Karst.
Pholiota adiposa (Batsch. ex Fr.) Kumm.
P. alnicola (Fr. ex Fr.) Sing. (*Flammula a.* (Fr.) Kumm.)
P. aurivella (Batsch. ex Fr.) Kumm.
P. gummosa (Lasch) Sing. (*Flammula g.* (Pers. ex Fr.) Kumm.)
P. lenta (Pers. ex Fr.) Sing. (*Flammula l.* (Fr.) Kumm.)
P. spumosa (Fr.) Sing. (*Flammula s.* (Fr.) Kumm.)
P. squarrosa (Müll. ex Fr.) Kumm.
Pholiotina blattaria (Fr.) Fayod
P. togularis (Bull. ex Fr.) Fayod
Phylactinia guttata (Wallr. ex Fr.) Lev.
Phyllotopsis nidulans (Pers. ex Fr.) Sing.
Phragmidium mucronatum (Pers) Schultdl.
Piptoporus betulinus (Bull. ex Fr.) Karst.
Pleurotus algidus Quél.
P. cornucopiae (Paul. ex Fr.) Gill.
P. dryinus (Pers. ex Fr.) Kumm.
P. ostreatus (Jacq. ex Fr.) Kumm.
P. spodoleucus Fr.
Plicaturopsis crispa (Pers. ex Fr.) Reid.
Pluteus atricapillus (Batsch.) Fayod
P. atromarginatus (Konr.) Kühn.
P. cervinus (Schff. ex Fr.) Kumm.
P. leoninus (Schff. ex Fr.) Kumm.

P. nanus (Pers. ex Fr.) Kumm.
P. umbrosus (Pers. ex Fr.) Kumm.
Polypilus giganteus (Pers. ex Fr.) Donk.
P. umbrellatus (Pers. ex Fr.) Bond. et Sing.
Polyporus alveolarius (DC.) Bond. et Sing.
P. arcularius Batsch. ex Fr.
P. melanopus Schw. ex Fr.
P. picipes Fr.
P. squamosus Mich. ex Fr.
P. varius Pers. ex Fr.
Polystictus tomentosus Fr. ex Fr.
Poronia punctata (L. ex Fr.) Fr.
Psathyrella candolleana (Fr. ex Fr.) Maire
P. hydrophylla (Bull. ex Mérat.) Maire
P. velutina (Pers. ex Fr.) Sing.
Pseudoclitocybe cyathiformis (Bull. ex Fr.) Sing.
Pseudohydium gelatinosum (Scop. ex Fr.) Karst. (*Tremelloden g.* (Scop. ex Fr.) Scop.)
Pseudotrametes gibbosa (Pers.) Boud. et Sing.
Pterula multifida Fr.
Ptychoverpa bohemica (Krombh.) Boud.
Puccinia menthaea Pers.
P. migreseens Kirehn.
P. punctata Link
P. tanacetii DC
P. taraxaci (Rebent.) Plowr.
P. veronicae J. Schrot.
P. violae DC
Pustularia ochracea Boud.
Pycnopus cinnabarinus (Jacq. ex Fr.) Karst.

Radulum orbiculare
Ramaria aurea (Schff. ex Fr.) Quél.
R. botrytis (Pers. ex Fr.) Rick.
R. flava (Schff. ex Fr.) Quél.
R. formosa (Pers. ex Fr.) Quél.
R. ochraceo-virens (Jungh.) Donk.
R. pallida (Schff. ex Schultz.) Rick.
Resupinatus applicatus (Batsch. ex Fr.) S.F. Gray
Rhytissima acerinum (Pers. ex St.Am.) Fr.
Rozites caperata (Pers. ex Fr.) Karst.
Russula adusta (Pers. ex Fr.) Fr.
R. alutacea (Pers. ex Fr.) Fr.
R. atropurpurea Krombh.
R. aurea Pers. (*R. aurata* (With. ex Fr.) Fr.)
R. claroflava Grove
R. consobrina (Fr. ex Fr.) Fr.
R. cyanoxantha (Schff.) Fr.
R. delica Fr.
R. densifolia Gill.
R. emetica (Schff. ex Fr.) Pers.
R. fageticola (Melz.) Lund.
R. foetens (Pers. ex Fr.) Fr.
R. fragilis (Pers. ex Fr.) Fr.
R. heterophylla (Fr. ex Fr.) Fr.
R. integra (L.) Fr.
R. lepida (Fr. ex Fr.) Fr.
R. lutea (Huds.) S.F. Gray
R. mustelina Fr.
R. nigricans Fr.
R. ochracea (Pers.) Fr.

R. ochroleuca Pers.
R. olivacea (Schff.) Pers.
R. pectinata Fr.
R. purpurea Gill.
R. queletii Fr.
R. rubra (Lamk. ex Fr.) Fr.
R. vesca Fr.
R. violacea Quél.
R. virescens (Schff.) Fr.
R. xerampelina (Schff.) Fr.
Sarcodon imbricatus (Fr.) Karst.
S. infundibulum (Fr.) Quél .
Sarcoscypha coccinea (Fr.) Lambotte
Saradea bicornis (Wallr. ex Fr.) Homma
Schizophyllum commune L. ex Fr.
Scleroderma bovista Fr.
S. citrinum Pers. ex Pers. (*S. aurantium* L. ex Pers., *S. vulgare* (Horn.) Fr.)
var. *cepa* Pers.
S. macrosporum Brândză et Solacolu
S. verrucosum (Bull. ex Fr.) Pers.
Sclerotinia tuberosa (Hedw.) Fuck.
Scutiger cristatus (Pers. ex Fr.) Murr.
S. ovinus (Schff. ex Fr.) Murr.
Serpula lacrymans (Wulf. ex Fr.) Boud. (*Merulius l.* Wulf. ex Fr.)
Sparasis crispa (Wulf. ex Fr.) Fr.
Sphaerobolus stellatus Tode ex Pers.
Sphaerotheca aphanis (Wallr.) U. Braun
S. fuliginea (Schlecht. ex Fr.) Poll
S. fusca (Fr.) Blumer
S. phteirospermi Hern. et Shirai

Stereum frustulosum Fr.
S. gausapatum Fr.
S. hirsutum (Willd. ex Fr.) S.F. Gray
S. insignitum Quéf.
S. purpureum Pers.
S. rugosum Pers.
S. sanguinolentum (A. et S.) Fr.
S. tabacinum Fr.
Strobilomyces floccopus (Vahl. ex Fr.) Karst.
Strophoria aeruginosa (Curt. ex Fr.) Quéf.
S. semiglobata (Batsch. ex Fr.) Quéf.
Suillus granulatus (L. ex Fr.) Roussel
S. luteus (L. ex Fr.) Roussel
Taphrina alni (Berk. et Br.) Gjaerum
Thelephora palmata Scop. ex Fr.
T. terrestris Ehrh. ex Fr.
Tremella mesenterica Retz. ex Hook
Tremiscus helvelloides (DC. ex Fr.) Donk (*Guepinia h.* DC. ex Fr.)
Tricholoma albobrunneum (Pers. ex Fr.) Kumm.
T. album (Schff. ex Fr.) Kumm.
T. argyraceum (Bull. ex Fr.) Sacc.
T. atosquamosum (Chev.) Sacc.
T. columbetta (Fr.) Kumm.
T. flavobrunneum (Fr.) Kumm.
T. pardinum (Pers.) Quéf. (*T. tigrinum* (Schff.) Fr.)
T. portentosum (Fr. ex Fr.) Quéf.
T. saponaceum (Fr. ex Fr.) Kumm.
T. sulphureum (Bull. ex Fr.) Kumm.
T. terreum (Schff. ex Fr.) Kumm.
T. vaccinum (Pers. ex Fr.) Kumm.

T. virgatum (Pers. ex Fr.) Kumm.
Tricholomopsis rutilans (Schff. ex Fr.) Sing.
Tyromyces caesius (Schrad. ex Fr.) Murr.
T. lacteus (Fr.) Murr.
Uromyces trifolii (Hedw. f.) Lev.
Ustulina deusta (Fr.) Petrak.
Urnula craterium (Schw.) Fr.
Volvariella bombycina (Pers. ex Fr.) Sing.
V. speciosa (Fr. ex Fr.) Sing.
V. volvacea (Bull. ex Fr.) Sing.
Xerocomus badius (Fr.) Kühn. et Gilib.
X. chrysenteron (Bull.) Quéf.
X. subtomentosus (L. ex Fr.) Quéf.
Xeromphalina campanella (Batsch. ex Fr.) Maire
Xylaria carpophila (Pers. ex Fr.) Fr.
X. digitata (L. ex Fr.) Grev.
X. hypoxylon (L. ex Fr.) Grev.
X. longipes Nitschke
X. polymorpha (Scop.) Grev.
Xylodon versiporus (Pers.) Bond., f. *Irpex obliquus* (Schrad.) B. et G.Bc.

II. LICHENI (Lichenobionta)

Grupul lichenilor este relativ bine reprezentat, fiind inventariate 57 specii. Speciile corticole (72,22%) au fost identificate pe următoarele specii lemnoase: *Fagus sylvatica*, *Quercus sp.*, *Picea abies* și *Abies alba*. Lichenii tericoli au fost identificați direct pe sol sau pe substrat muscinal.

Alectoria sarmentosa (Ach.) Ach.
Anaptychia ciliaris (L.) Korb. ex A. Massal
Baeomyces rufus (Huds.) Rabent.
Bryoria bicolor (Ehrh.) Brodo et Hawksw.
Bryoria chalybeiformis (L.) Brodo et Hawksw.
Chrysotrix candelaris (L.) J.R. Laundon
Cladonia rangiferina (L.) Weber ex F.H. Wigg → A5a
Cladonia botrytes (K.G. Hagen) Willd.
Cladonia cervicornis ssp. *verticillata* (Hoffm.) Ahti.
Cladonia coccifera (L.) Willd.
Cladonia coniocraea auct.
Cladonia fimbriata (L.) Fr.
Cladonia macilenta Hoffm.
Cladonia ochrochlora Florke
Cladonia polydactyla (Florke) Spreng.
Cladonia pyxidata (L.) Fr.
Cladonia pyxidata ssp. *chlorophaea* (Sommerf.) V. Wirt
Cladonia squamosa ssp. *subsquamosa* (Nyl. ex Leight.) Vain.
Evernia prunastri (L.) Ach.
Flavoparmelia caperata (L.) Hale
Graphis elegans (Borrer ex Sm.) Ach.
Graphis scripta (L.) Ach.
Hypogymnia physodes (L.) Nyl.
Hypogymnia tubulosa (Schaer.) Hav
Hypogymnia vitatta (Ach.) Parr.
Lecanora albella (Pers.) Ach.
Lecanora muralis (Schreb.) Rabenh.
Lecanora varia (Hoffm.) Ach.
Lecidea elaeochroma (Ach.) M. Choisy
Lepraria incana (L.) Ach.

Lepraria lobificans Nyl.
Opegrapha atra Pers. – Endl.
Opegrapha varia Pers. – Endl.
Parmelia saxatilis (L.) Ach.
Parmelia sulcata (L.) Zopf.
Parmelia tiliacea (Hoffm.)Hale
Peltigera canina (L.)Willd.
Peltigera polydactyla (Neck.)Hoffm.
Pertusaria amara (Ach.)Nyl.
Pertusaria pertusa (Weigel)Tuck
Phlyctis argena (Spreng.) Flot.
Physcia aipolia (Ehrh. ex Humb.) Furnr.
Physcia stellaris (L.)Nyl.
Physcia tenella (Scop.)DC.
Platismatia glauca (L.)W.L.Culb.et C.F.Culb
Pseudevernia furfuracea (L.)Zopf.
Punctelia subrudecta (Nyl.)Krog.
Pyrenula nitida (Weigen.) Ach.
Ramalina farinacea (L.) Ach.
Ramalina fraxinea (L.) Ach.
Ramalina pollinaria (Westr.) Ach.
Rhizocarpon geographicum (L.) DC.
Usnea florida (L.)Weber ex F. H. Wigg.
Usnea hirta (L.)Weber ex F. H. Wigg.
Verrucaria nigrescens Pers.
Xanthoparmelia conspersa (Ach.)Hale
Xanthoria parietina (L.)Th.Fr.

III. BRIOFITE (Briobionta)

Grupul briofitelor din aria parcului numără 147 specii, cuprinzând numeroase forme și varietăți rare pentru zona Moldovei. *Neckera pennata* este o specie epifită vulnerabilă fiind citată pe lista roșie a briofitelor din Europa (ECCB, 1995).

- Abietinella abietina* (L. ap. Hedw.) C. Muller
Acrocladium cuspidatum (Hedw.) Lindb.
Amblystegiella confervoides (Brid.) Loeske.
Amblystegiella subtilis (Hedw.) Loeske.
Amblystegium serpens (L. ap. Hedw.) B.S.G.
Amblystegium varium (Hedw.) Lindb.
Anisothecium rufescens (Sm.) Lindb.
Anomodon attenuatus (Schreb. ap. Hedw.) Hub.
Anomodon rugelii (C.Muller) Keissler
Anomodon viticulosus (L. ap. Hedw.) Hook. et Tayl.
Anthoceros laevis L.
Atrichum angustatum (Brid.)
Atrichum undulatum (L. ap. Hedw.) P. Beauv.
Blasia pusilla L.
Blepharostoma trichophyllum (L.) Dum.
Brachythecium salebrosum (Hoffm. ap. Web. et Mohr.) B.S.G.
Brachythecium oxycladum (Brid.) Jaeger et Sauerbr.
Brachythecium populeum (Hedw.) B.S.G.
Brachythecium rutabulum (L. ap. Hedw.) B.S.G.
Brachythecium velutinum (L. ap. Hedw.) B.S.G.
Bryum pallens Sw. ap. Rohl.
Bryum argenteum L. ap. Hedw.
Bryum capillare Hedw.
Bryum capillare var. *flaccidum* B.S.G.

Bryum pallescens Schleich.
Calliargon stramineum (Dicks.) Kindb.
Calypogeia suecica (Arn. et Perss). K. Muller
Camptothecium lutescens (Huds. ap. Hedw.) B.S.G.
Cephalozia leucantha Spruce
Cephalozia media Lindb.
Ceratodon purpureus (L. ap. Hedw.) Brid.
Chiloscyphus polyanthus (L.) Corda
Cirriphyllum germanicum (Grebe) Loeske et Fleischer
Cirriphyllum vaucheri (Schimpr.) Loeske et Fleischer
Conocephalum conicum (L.) Dum.
Crossocalyx hellerianus (Nees) Meylan
Ctenidium molluscum (Hedw.) Mitt.
Dicranella cerviculata (Hedw.) Schimp.
Dicranodontium denudatum (Brid.) Hagen
Dicranum scoparium (L.) Hedw.
Diphyscium foliosum Mohr.
Ditrichum flexicaule (Scheleicher) Hampe.
Dolichotheca seligeri (Brid.) Loeske
Dolichotheca striatella (Brid.) Loeske
Eurhynchium striatum (Schreber ap. Hedw.) Schimp. ssp. *zetterstedtii*
(Stoerm.) Podp.
Eurhynchium striatum (Schreber ap. Hedw.) Schimp.
Eurhynchium pulchellum (Hedw.) Dixon
Eurhynchium swartzii (Turn.) Hobk.
Fissidens bryoides (L.) Hedw. var. *viridulus* (Web et Mohr.)
Fissidens bryoides (L.) Hedw. var. *bryoides* (L.) Hedw.
Fissidens exilis Hedw.
Fissidens taxifolius (L.) Hedw.
Fontinalis antipyretica Hedw.

Frullania dilatata (L.) Dum.
Funaria hygrometrica L. ap. Hedw.
Gymnostomum calcareum Nees et Horn.
Harpanthus scutatus (Weber et Mohr) Spruce
Heterophyllum haldanianum (Grev.) Kindb.
Homalia trichomanoides (Schreb.ap.Hedw.) B.S.G.
Homomallium incurvatum (Schrad. ap. Brid.) Loeske
Hygroamblystegium tenax (Hedw.) Jennings
Hylocomium splendens (Hedw.) B.S.G.
Hypnum arcuatum Lindb.
Hypnum cupressiforme L. ap.Hedw. var.*mamillatum* Brid.
Hypnum cupressiforme L. ap.Hedw. var. *ericetorum* B.S.G.
Hypnum cupressiforme L. ap.Hedw. var.*subjulaceum* Mol.
Hypnum cupressiforme L. ap.Hedw.
Hypnum fertile Sendtner
Isothecium myurum (Pollich.)Brid.
Jamesoniella autumnalis (DC.) Steph.
Jungermania lanceolata L.
Lejeunea cavifolia (Ehrh.) Lindb.
Lepidozia reptans (L.) Dum.
Leskeella nervosa (Brid.) Loeske
Leucobryum glaucum (L. ap. Hedw.) Schimp. → A5a
Leucodon sciuroides (L.ap. Hedw.) Schwaegr.
Lophocolea bidentata (L.) Dum.
Lophocolea cuspidata (Nees) Dum.
Lophocolea heterophylla (Schrad.) Dum.
Lophocolea minor Nees - LC
Lophozia excisa (Dicks.) Dum.
Lophozia incisa (Schrad.) Dum.
Madotheca levigata (Schrader) Dum.

Madotheca plathyphylla (L.) Dum.
Marchantia polymorpha L. var. *aquatica* Nees
Marchantia polymorpha L.
Metzgeria furcata (L.) Lindb.
Metzgeria furcata var. *ulvula* Nees
Metzgeria conjugata Lindb.
Mnium affine Blandow
Mnium cuspidatum (L. ap. Hedw.) Leysser
Mnium hornum L. ap. Hedw.
Mnium longirostre Brid.
Mnium medium B.S.G.
Mnium orthorrhynchum B.S.G.
Mnium punctatum Hedwig.
Mnium spinosum (Voit) Schwaegr.
Mnium stellare Reich. ap. Hedw.
Mnium undulatum (L.) Hedw.
Neckera complanata (L. ap. Hedw.) Hub.
Neckera pennata (L.) Hedw. - VU
Nowellia curvifolia (Dicks.) Mitt.
Orthodicranum flagellare (Hedw.) Loeske
Orthodicranum montanum (Hedw.) Loecke
Orthothecium intricatum (Hartman) B.S.G.
Orthotrichum lyelii Hook. et Tayl.
Orthotrichum scanium Gronv.
Pellia epiphylla (L.) Corda
Pellia fabbroniana Raddi
Pellia neesiana Gottsche.
Physcomitrium eurystomum (Nees) Sendtner
Physcomitrium pyriforme (L. ap. Hedw.) Brid.
Plagiochila asplenioides (L.) Dum.

Plagiochila asplenoides (L.) Dum. var. *major*
Plagiothecium denticulatum (L. ap. Hedw.) B.S.G.
Plagiothecium roeseanum (Hampe) B.S.G
Plagiothecium sylvaticum (Brid.) B.S.G.
Pleurozium schreberi (Willd.) Mitten
Pogonatum aloides (Hedw.) P. Beauv.
Pogonatum urnigerum (L. ap. Hedw.) P. Beauv.
Pohlia cruda (L. ap.Hedw.) Lindb
Polytrichum commune L. ap. Hedw.
Polytrichum formosum Hedw.
Polytrichum juniperinum Willd.
Pottia truncata (Hedw.) Bruch
Pseudoephemerum nitidum (Hedw.) C. Jensen
Pseudoleskeella catenulata (Brid.) Kindb.
Pterigynandrum filiforme (Timm) Hedw.
Ptilidium pulcherrimum (Weber) Hampe
Pylaisia polyantha (Schreb. ap. Hedw.) B.S.G.
Radula complanata (L.) Dum.
Radula lindenbergiana Gottsche
Rhytidiadelphus squarrosus (L. ap. Hedw.) Warnst.
Rhytidiadelphus triquetrus (L. ap. Hedw.) Warnst.
Riccardia latifrons Lindb.
Riccardia multifida (L.) Lindb.
Riccardia palmata (Hedw.) Lindb.
Riccardia pinguis (L.) Lindb.
Riccardia sinuata (Dicks.) Trevisan
Syntrichia ruralis (L.) Brid.
Syntrichia subulata (L.) Weber et Mohr.
Tetraphis pellucida L. ap. Hedw.
Thuidium delicatum (L. ap. Hedw.) Mitten

Thuidium recognitum (Hedw.) Lindb.
Thuidium tamariscinum (Hedw.) B.S.G.
Tortella tortuosa (L.) Limpr.
Tritomaria exsecta (Schmid.) Schniffer

IV. PLANTE SUPERIOARE (CORMOBIONTA)

A. ARBORI ȘI ARBUȘTI

Până în prezent, în raza parcului sunt identificate un număr de 82 specii lemnoase. Dintre acestea *Taxus baccata* L. (specie declarată monument al naturii), *Salix aurita* L., *Salix bicolor* Willd., *Cerasus mahaleb* (L.) Miller, *Ribes spicatum* Robson, *Rubus colemanii* Bloxam. sunt specii mai puțin întâlnite, având o localizare limitată în parc.

Abies alba Miller
Acer campestre L. ssp. *campestre*
Acer negundo L.
Acer platanoides L.
Acer pseudoplatanus L.
Acer tataricum L.
Alnus glutinosa (L.) Gaertner
Alnus incana (L.) Moench
Berberis vulgaris L.
Betula pendula Roth
Carpinus betulus L.
Cerasus avium (L.) Moench (*Prunus avium* L.)
Cerasus mahaleb (L.) Miller - R
Clematis vitalba L.
Cornus mas L.

Cornus sanguinea L.
Corylus avellana L.
Crataegus monogyna Jacq.
Daphne mezereum L.
Eleagnus angustifolia L.
Evonymus europaeus L.
Evonymus verrucosus Scop.
Fagus orientalis Lipsky
Fagus sylvatica L.
Fagus taurica Lipsky
Frangula alnus Miller
Fraxinus excelsior L.
Hippophae rhamnoides L.
Juniperus communis L.var. *communis*
Larix decidua Miller
Ligustrum vulgare L.
Lonicera xylosteum L.
Lycium barbarum L.
Malus sylvestris (L.) Miller
Myricaria germanica (L.) Desv.
Padus avium Miller
Picea abies (L.) Karsten
Pinus nigra Arnold
Pinus sylvestris L.
Populus tremula L.
Prunus spinosa L.
Pyrus pyraster (L.) Burgsd
Quercus dalechampii Ten.
Quercus pedunculiflora C. Koch.
Quercus petraea (Mattuschka) Liebl.

Quercus robur L.
Rhamnus cathartica L.
Ribes spicatum Robson - R
Ribes uva-crispa L. ssp. *grossularia* (L.) Reichenb.
Robinia pseudoacacia L.
Rosa canina L.
Rosa gallica L.
Rosa pimpinellifolia L.
Rubus caesius L.
Rubus colemanii Bloxam. ssp. *colemanii* - R
Rubus fruticosus L. (*Rubus plicatus* Weihe et Nees);
Rubus hirtus Waldst. et Kit. ssp. *hirtus*
Rubus idaeus L.
Rubus serpens Weihe ex Lej. et Court. ssp. *rivularis* (Wirtgen et P.J.Mueller)
Salix alba L.ssp. *alba*
Salix aurita L. - R
Salix bicolor Willd. → A4b
Salix caprea L.
Salix cinerea L.
Salix eleagnos Scop.
Salix fragilis L.
Salix purpurea L.ssp. *purpurea*
Salix triandra L. emend. Ser. ssp. *triandra*
Salix viminalis L.
Sambucus nigra L.
Sambucus racemosa L.
Sorbus aucuparia L.
Sorbus torminalis (L.) Crantz
Spiraea chamaedryfolia L. (*Spiraea ulmifolia* Scop.)

Tamarix ramosissima Ledeb.
Taxus baccata L. - R
Tilia cordata Miller
Tilia platyphyllos Scop. ssp. *platyphyllos*
Ulmus glabra (*U. montana*) Hudson
Ulmus laevis Pallas
Ulmus minor Miller
Viburnum opulus L.

B. PLANTE ERBACEE ȘI SUBARBUȘTI

Studiile realizate până în prezent au condus la identificarea unui număr de 914 taxoni, ceea ce reprezintă aproximativ 53% din flora județului Neamț. S-a constatat prezența următoarelor specii endemite: *Aconitum moldavicum* Hacq., *Dentaria glandulosa* Waldst. et Kit, *Hippocrepis comosa* L., *Phyteuma wagneri* A. Kerner, *Ranunculus carpaticus* Herbich. Un număr de 69 de specii și subspecii sunt categorisite ca fiind rare (R) și vulnerabile (V) (Dihoru Gh., Dihoru Al., 1994; Oltean și colab., 1994).

Achillea collina J. Becker
Achillea distans Waldst. et Kit. ex Willd.
Achillea millefolium L. ssp. *millefolium*
Achillea pannonica Scheele
Achillea setacea Waldst. et Kit.
Achillea stricta (Koch) Schleicher ex Grelli.
Acinos arvensis (Lam.) Dandy ssp. *arvensis* (*Calamintha acinos* (L.) Clairv.)
Aconitum moldavicum Hacq.
Actaea spicata L.
Adenophora liliifolia (L.) Besser - V
Adonis aestivalis L.

Adonis vernalis L. - V
Aegopodium podagraria L.
Aethusa cynapium L.
Agrimonia eupatoria L.
Agrimonia repens L.
Agropyron cristatum (L.) Gaertner ssp.*cristatum*
Agrostemma githago L.
Agrostis canina L.
Agrostis capillaris L. ssp. *capillaris*
Agrostis stolonifera L. ssp. *stolonifera*
Ajuga genevensis L.
Ajuga reptans L.
Alchemilla crinita Buser
Alchemilla glabra Neygenf.
Alisma plantago-aquatica L.
Alliaria petiolata (Bieb.) Cavara et. Grande
Alliumschoenoprasum L. ssp. *sibiricum* (L.) Hartman - R
Allium ursinum L. ssp. *ucrainicum* Kleopow et. Oxner.
Allium vineale L.
Alopecurus aequalis Sobol.
Alopecurus pratensis L. ssp. *pratensis*
Althaea officinalis L. ssp. *officinalis* L.
Althaea pallida Willd.
Alyssum alyssoides (L.) L.
Alyssum repens Baumg. ssp. *transsilvanicum* (Schur) Nyman
Amaranthus retroflexus L.
Anacamptis pyramidalis (L.) L.C.M.Richard - V
Anagallis arvensis L.
Anchusa officinalis L. ssp. *officinalis*
Anemone nemorosa L.

Anemone ranunculoides L.
Angelica archangelica L. - V
Angelica sylvestris L. ssp. *sylvestris*
Antennaria dioica (L.) Gaertner
Anthemis ruthenica Bieb.
Anthemis tinctoria L. ssp. *tinctoria*
Anthericum ramosum L.
Anthoxanthum odoratum L.
Anthriscus cerefolium (L.) Hoffm. ssp. *trichosperma* Nyman
Anthriscus sylvestris (L.) Hoffm.
Anthyllis vulneraria L. ssp. *polyphylla* (DC.) Nyman
Anthyllis vulneraria L. ssp. *vulneraria*
Aposeris foetida (L.) Less.
Arabidopsis thaliana (L.) Heynh.
Arabis hirsuta (L.) Scop.
Arctium lappa L.
Arctium nemorosum Lej.
Arctium tomentosum Miller
Arenaria serpyllifolia L.
Aristolochia clematitis L.
Arrhenatherum elatius (L.) Beauv. ex. C. Presl
Artemisia abrotanum L.
Artemisia absinthium L.
Artemisia annua L.
Artemisia austriaca Jacq.
Artemisia santonica L. ssp. *monogyna* (Waldst. et Kit.) Leonova
Artemisia vulgaris L.
Arum orientale Bieb.
Aruncus dioicus (Walter) Fernald
Asarum europaeum L.

Asparagus tenuifolius Lam.
Asperula arvensis L.
Asperula cynanchica L.
Asperula taurina L. ssp. *leucanthera* (G. Beck) Hayek
Asperula tenella Heuffel ex Degen in A.Kerner
Asplenium ruta-muraria L.
Asplenium trichomanes L.
Astragalus cicer L.
Astragalus glycyphyllos L.
Astragalus onobrychis L.
Astrantia major L. ssp. *Major*
Athyrium distentifolium Tauseh et Opiz (*Athyrium alpestre*
(Hoppe) Milde) - R
Athyrium filix-femina (L.) Roth
Atropa belladonna L.
Avenula pubescens (Hudson) Dumort.
Ballota nigra L. ssp. *nigra*
Barbarea vulgaris R. Br. ssp. *vulgaris*
Beckmannia eruciformis (L.) Host
Bellis perennis L.
Berteroa incana (L.) DC.
Betonica officinalis L.
Bidens cernua L.
Bidens tripartite L.
Blysmus compressus (L.) Panzer ex Link
Brachypodium sylvaticum (Hudson) Beauv.
Brassica nigra (L.) Koch
Briza media L.
Bromus arvensis L.
Bromus commutatus Schrader

Bromus hordeaceus L.
Bromus inermis Leysser
Bromus japonicus Thunb.
Bromus secalinus L.
Bromus squarrosus L.
Bromus tectorum L.
Bryonia alba L.
Bunias orientalis L.
Bupleurum falcatum L. ssp. *falcatum*
Butomus umbellatus L.
Calamagrostis arundinacea (L.) Roth
Calamagrostis epigeios (L.) Roth
Calamagrostis pseudophragmites (Haller fil.) Koeler
Calamintha mentifolia Host. (*Calamintha sylvatica* Bromf.)
Caltha palustris L.
Calystegia sepium (L.) R.Br.
Campanula abietina Griseb.
Campanula bononiensis L.
Campanula cervicaria L.
Campanula glomerata L. ssp. *glomerata* L.
Campanula patula L.
Campanula persicifolia L.
Campanula rapunculoides L.
Campanula rotundifolia L. ssp. *rotundifolia*
Campanula trachelium L.
Cannabis sativa L. ssp. *spontanea* Serebr.
Capsella bursa-pastoris (L.) Medik.
Cardamine amara L. ssp. *amara* L.
Cardamine flexuosa With. in Stokes
Cardamine impatiens L.

Cardamine pratensis L. ssp. *pratensis*
Cardaminiopsis arenosa (L.) Hayek ssp. *arenosa* (L.) Hayek
Cardaria draba (L.) Desv.
Carduus acanthoides L.
Carduus crispus L. ssp. *crispus*
Carduus nutans L.
Carduus personatus (L.) Jacq. ssp. *personata*
Carex acuta L. ssp. *acuta* (*Carex gracilis* Curt.)
Carex brizoides L.
Carex buekii Wimmer
Carex caryophyllea Latourr.
Carex digitata L.
Carex distans L.
Carex disticha Hudson - R
Carex elongata L.
Carex flacca Schreber
Carex flava L.
Carex hirta L.
Carex humilis Leysser
Carex lepidocarpa Tausch
Carex michelii Host
Carex montana L.
Carex nigra (L.) Reichard ssp. *nigra*
Carex ovalis Good.
Carex pairae F.W.Schultz
Carex pallescens L.
Carex pendula Hudson
Carex pilosa Scop.
Carex praecox Schreber
Carex remota L.

Carex riparia Curtis
Carex spicata Hudson
Carex stellulata Good.
Carex strigosa Hudson - R
Carex sylvatica Hudson
Carex tomentosa L.
Carex vesicaria L.
Carex vulpina L.
Carlina acaulis L. ssp. *acaulis*
Carlina biebersteinii Bernh. Ex Hornem ssp. *brevibracteata* (Andrae)
Werner (*Carlina intermedia* Schur)
Carlina vulgaris L.
Carthamus lanatus L.
Carum carvi L.
Centaurea apiculata Ledeb. ssp. *adpressa* (Ledeb.) Dostal - R
Centaurea apiculata Ledeb. ssp. *spinulosa* (Rochel) Dostal
Centaurea biebersteinii DC (*Centaurea micranthos* S.G.Gmelin ex Hayek)
Centaurea carpatica Porcius ssp. *rarăurensis* (Prodan)
Centaurea cyanus L.
Centaurea jacea L.
Centaurea phrygia L.
Centaurea pugioniformis E.I.Nyarady
Centaurea scabiosa L.
Centaurea solstitialis L.
Centaurea stoebe L. var. *stoebe* (*Centaurea rhenana* Boreau)
Centaurea x beskidiana J. Wagn.
Centaurea x semiaustriaca Nyar.
Centaureum erythraea Rafin. ssp. *erythraea*
Centaureum pulchellum (Swartz) Druce
Cephalanthera damasonium (Miller) Druce

Cephalanthera longifolia (L.) Fritsch
Cephalanthera rubra (L.) L.C.M.Richard
Cerastium arvense L.
Cerastium dubium (Bast.) Guepin
Cerastium holosteoides Fries ampl. Hyl.
Cerintho minor L.
Chaenorrhinum minus (L.) Lange ssp. *minus*
Chaerophyllum aromaticum L.
Chaerophyllum aureum L.
Chaerophyllum bulbosum L.
Chaerophyllum hirsutum L.
Chaerophyllum temulum L.
Chamaecytisus hirsutus (L.) Link ssp. *hirsutus*
Chamaerion angustifolium (L.) Holub (*Chamaenerion angustifolium* (L.)

Scop.)

Chamaerion dodonaei (Vill.) Holub (*Epilobium dodonaei* Vill.)
Chelidonium majus L.
Chenopodium album L.
Chenopodium bonus - henricus L.
Chenopodium botrys L.
Chenopodium foliosum (Moench) Ascherson
Chenopodium hybridum L.
Chenopodium polyspermum L.
Chrysosplenium alternifolium L.
Cichorium intybus L. ssp. *intybus* L.
Cicuta virosa L.
Circaea alpina L.
Circaea lutetiana L.
Cirsium arvense (L.) Scop.
Cirsium canum (L.) All.

Cirsium decussatum Janka
Cirsium erisithales (Jacq.) Scop.
Cirsium furiens Griseb. et Schenk
Cirsium grecescui Rouy - R
Cirsium ligulare Boiss. (*Cirsium albidum* Velen.) - R
Cirsium oleraceum (L.) Scop.
Cirsium pannonicum (L. fil.) Link
Cirsium rivulare (Jacq.) All.
Cirsium vulgare (Savi) Ten.
Clematis recta L.
Clinopodium vulgare L. (*Calamintha clinopodium* Bentham)
Coeloglossum viridae (L.) Hartman - R
Colchicum autumnale L.
Conium maculatum L.
Consolida regalis S.F. Gray
Convallaria majalis L.
Convolvulus arvensis L.
Conyza canadiensis (L.) Cronq. (*Erigeron canadensis* (L.) Cronq.)
Corallorrhiza trifida Chatel. - R
Coronilla varia L.
Corydalis cava (L.) Schweigg. et Koerte ssp. *cava*
Corydalis cava (L.) Schweigg. et Koerte ssp. *marschalliana* (Pallas) Hayek
Corydalis solida (L.) Clairv.
Crepis biennis L.
Crepis foetida L. ssp. *rhoeadifolia* (Bieb.) Celak.
Crepis mollis (Jacq.) Ascherson
Crepis paludosa (L.) Moench
Crepis praemorsa (L.) F.W. Walther
Crepis setosa Haller fil.
Crepis tectorum L.

Crocus reticulatus Steven - V
Cruciata glabra (L.) Ehrend.
Cruciata laevipes Opiz.
Cucubalus baccifer L.
Cuscuta epithymum (L.)L. ssp. *trifolii*(Bab.) Berher
Cuscuta europaea L. ssp. *europaea*
Cynoglossum officinale L.
Cynosurus cristatus L.
Cyripedium calceolus L. → A3
Cystopteris fragilis (L.) Bernh.
Cystopteris montana (Lam.) Desv.
Cytisus nigricans L.
Dactylis glomerata L.
Dactylis polygama Horvatovszky
Dactylorhiza cordigera (Fries) Soo ssp. *cordigera* - R
Dactylorhiza incarnata (L.) Soo ssp. *incarnata* - R
Dactylorhiza maculata (L.) Soo ssp. *maculata* (L.) Soo - R
Dactylorhiza sambucina (L.) Soo - R
Dantonina decumbens (L.) DC (*Sieglingia decumbens* (L.) Bernh.)
Datura stramonium L.
Daucus carota L.
Dentaria bulbifera L.
Dentaria glandulosa Waldst. et Kit
Deschampsia caespitosa (L.) Beauv. ssp. *caespitosa*
Descurainia sophia (L.) Webb ex Prantl
Dianthus armeria L.
Dianthus campestris Bieb. ssp. *campestris* - V
Dianthus carthusianorum L. ssp. *carthusianorum*
Dianthus collinus Waldst. et Kit. ssp. *glabriusculus* (Kit)

Thaisz - R

Dianthus collinus Waldst. et Kit. ssp. *moldavicus* (Prodan) Soo

- R

Dianthus deltoids L.

Dianthus membranaceus Borbas

Dianthus superbus L.

Dichanthium ischaemum (L.) Roberty (*Bothriochloa ischaemum* (L.) Keng)

Digitalis grandiflora Miller

Diplotaxis muralis (L.) DC.

Dipsacus fullonum L.

Dipsacus laciniatus L.

Dipsacus pilosus L.

Dorycnium pentaphyllum Scop. ssp. *herbaceum* (Vill.) Bonnier et Layens

Draba nemorosa L.

Dracocephalum moldavica L.

Dryopteris carthusiana (Vill.) H. P. Fuchs

Dryopteris dilatata (Hoffm.) A. Gray

Dryopteris filix-mas (L.) Schott

Echinochloa crus-galli (L.) Beauv.

Echinops commutatus Juratzka

Echinops sphaerocephalus L.

Echium vulgare L.

Eleocharis palustris (L.) Roemer et Schultze

Eleocharis pauciflora (Lightf.) Link

Elymus hispidus (Opiz) Melderis (*Agropyron intermedium* (Host) Beauv.)

Elymus repens (L.) Gould (*Agropyron repens* (L.) Beauv.)

Epilobium dodonaei Vill.

Epilobium hirsutum L.

Epilobium montanum L.

Epilobium palustre L.

Epilobium parviflorum Schreber

Epipactis atrorubens (Hoffm.) Besser - R
Epipactis helleborine (L.) Crantz - R
Epipactis palustris (L.) Crantz - R
Epipactis purpurata Sm. - R
Epipogium aphyllum Swartz - R
Equisetum arvense L.
Equisetum fluviatile L.
Equisetum maximum Lam.
Equisetum palustre L.
Equisetum pratense Ehrh.
Equisetum sylvaticum L.
Equisetum telmateia Ehrh.
Equisetum hyemale L.
Erigeron acris L. ssp. *acris*
Erigeron annuus (L.) Pers. ssp. *annuus*
Eriophorum angustifolium Honck.
Erodium cicutarium (L.) L' Herit.
Erophila verna (L.) Chevall.
Eryngium campestre L.
Eryngium planum L.
Erysimum cheiranthoides L.
Erysimum odoratum Ehrh
Eupatorium cannabinum L.
Euphorbia amygdaloides L.
Euphorbia angulata Jacq.
Euphorbia cyparissias L.
Euphorbia esula L. ssp. *esula* L.
Euphorbia falcata L. ssp. *acuminata* (Lam.)Simonkai
Euphorbia glareosa Pallas ex Bieb ssp. *glareosa* (*Euphorbia pannonica*

Host)

Euphorbia helioscopia L.
Euphorbia platyphyllos L.
Euphorbia seguieriana Necker
Euphorbia villosa Waldst. et Kit. ex Willd. ssp. *villosa*
Euphrasia officinalis L.ssp. *pratensis* Schubler et Martens (*Euphrasia*
rostkoviana Hayne)
Euphrasia stricta D.Wolff ex J.F.Lehm. ssp. *stricta*
Falcaria vulgaris Bernh.
Ferulago sylvatica (Besser) Reichenb.
Festuca drymeja Mert. et Koch
Festuca gigantea (L.) Vill.
Festuca heterophylla Lam.
Festuca pratensis Hudson ssp. *pratensis*
Festuca rubra L.
Festuca rupicola Heuffel ssp. *rupicola*
Festuca valesiaca Schleicher ex Gaudin
Filago arvensis L.
Filipendula ulmaria (L.) Maxim.
Filipendula vulgaris Moench
Fragaria moschata Weston
Fragaria vesca L.
Fragaria viridis Weston
Fumaria schleicheri Soy.-Willem.
Gagea lutea (L.) Ker-Gawl.
Gagea pratensis (Pers.) Dumort.
Gagea pusilla (F. W. Schmidt) Schultes et Schultes fil.
Galanthus nivalis L. → A5a
Galeopsis ladanum L.
Galeopsis pubescens Besser
Galeopsis speciosa Miller

Galeopsis tetrahit L.
Galinsoga ciliata (Rafin.) Blake
Galinsoga parviflora Cav.
Galium album Miller ssp. *album*
Galium aparine L.
Galium boreale L.
Galium glaucum L.
Galium humifusum Bieb.
Galium mollugo L.
Galium odoratum L.(*Asperula odorata* L.)
Galium palustre L. ssp. *palustre*
Galium pumilum Murray - R
Galium rivale (Sibth. et Sm.) Griseb.
Galium rotundifolium L. - R
Galium schultesii Vest
Galium uliginosum L.
Galium verum L.
Genista tinctoria L. ssp. *oligosperma* (Andrae) Borza - R
Genista tinctoria L. ssp. *tinctoria* L.
Genistella sagittalis (L.)Gams (*Genista sagittalis* L.)
Gentiana asclepiadea L.
Gentiana cruciata L.
Gentiana pneumonanthe L.
Gentianella austriaca (A.et J.Kerner) Holub.
Gentianopsis ciliate (L.)Ma. (*Gentianella ciliata* (L.) Borkh.)
Geranium columbinum L.
Geranium palustre L.
Geranium phaeum L.
Geranium pratense L.
Geranium pusillum L.

Geranium robertianum L.
Geranium sanguineum L.
Geranium sylvaticum L.
Geum aleppicum Jacq.
Geum urbanum L.
Gladiolus imbricatus L. - R
Glechoma hederacea L.
Glechoma hirsuta Waldst. et Kit.
Glyceria fluitans (L.) R.Br. ssp. *fluitans*
Glyceria maxima (Hartman) Holmberg
Glyceria notata Chevall. (*Glyceria plicata* (Fries) Fries)
Gnaphalium sylvaticum L.
Gnaphalium uliginosum L.
Gratiola officinalis L.
Gymnadenia conopsea (L.) R.Br. - R
Gymnadenia odoratissima (L.) L.C.M.Richard - R
Gymnocarpium dryopteris (L.) Newman (*Phegopteris dryopteris* Fee)
Helianthemum nummularium (L.) Miller ssp. *nummularium*
Helianthemum nummularium (L.) Miller ssp. *obscurum* (Celak.) Holub
Helichrysum arenarium (L.) Moench
Helleborus purpurascens Waldst. et Kit.
Hepatica nobilis Schreber
Hepatica transsilvanica Fuss
Heracleum sphondylium L. ssp. *sphonylium*
Herminium monorchis (L.) R.Br. - R
Herniaria glabra L.
Herniaria incana Lam.
Hieracium aurantiacum L. ssp. *aurantiacum*
Hieracium bauhinii Besser ssp. *bauhinia*
Hieracium bifidum Kit. ex Hornem. ssp. *bifidum*

Hieracium caespitosum Dumort.
Hieracium cymosum L.
Hieracium lachenalii C.C.Gmelin ssp. *lachenalii*
Hieracium lactucella Wallr.
Hieracium murorum L.
Hieracium pilosella L.
Hieracium racemosum Waldst. et Kit. ex Willd.
Hieracium sabaudum L.
Hieracium transsilvanicum Heuffel (*Hieracium rotundatum* Auct. non Kit.)
Hieracium umbellatum L.
Hieracium virosum Pall. - R
Hieracium x levicaule Jord.
Hieracium x obornianum N.P.
Hieracium x praecurrens Vuk.
Hieracium x pseudobifidum Schur
Hippocrepis comosa L.
Holcus lanatus L.
Holosteum umbellatum L.
Hordelymus europaeus (L.) C. O. Harz
Hordeum murinum L.
Humulus lupulus L.
Hyoscyamus niger L.
Hypericum hirsutum L.
Hypericum maculatum Crantz ssp. *maculatum*
Hypericum montanum L.
Hypericum perforatum L.
Hypochaeris glabra L. - V
Hypochaeris maculate L.
Hypochaeris radicata L.
Impatiens noli-tangere L.

Inula britannica L.
Inula conyza DC.
Inula helenium L.
Inula hirta L.
Iris aphylla L. - R
Iris pseudacorus L.
Iris ruthenica Ker.-Gaw.
Isatis tinctoria L.
Isopyrum thalictroides L.
Juncus acutiflorus Ehrh. ex Hoffm.
Juncus articulatus L.
Juncus atratus Krocke
Juncus bufonius L.
Juncus compressus Jacq.
Juncus conglomerates L.
Juncus effusus L.
Juncus inflexus L.
Juncus tenuis Willd.
Juncus thomasi Ten.
Juncus x royeri P. Fourn.
Knautia arvensis (L.) Coulter ssp. *arvensis*
Koeleria macrantha (Ledeb.) Schultes ssp. *macrantha*
Lactuca quercina ssp. *quercina* L.
Lactuca serriola L.
Lamium album L.
Lamium amplexicaule L.
Lamium galeobdolon (L.) L. ssp. *galeobdolon*
Lamium maculatum L.
Lamium purpureum L.
Lappula squarrosa (Retz.) Dumort

Lapsana communis L. ssp. *communis*
Laserpitium krapfii Crantz
Laserpitium latifolium L.
Laserpitium prutenicum L.
Lathraea squamaria L.
Lathyrus niger (L.) Bernh.
Lathyrus pannonicus (Jacq.) Garcke - R
Lathyrus pratensis L.
Lathyrus sylvestris L.
Lathyrus vernus (L.) Bernh.
Lavatera thuringiaca L.
Leguosia speculum-veneris (L.) Chaix - V
Lemna minor L.
Lemna trisulca L.
Leontodon autumnalis L. ssp. *autumnalis*
Leontodon crispus Vill. ssp. *crispus*
Leontodon hispidus L. ssp. *hispidus*
Leonurus cardiaca L. ssp. *cardiaca*
Leonurus cardiaca L. ssp. *villosus* (Desf. ex Sprengel) Hyl.
Lepidium campestre (L.) R.Br.
Lepidium ruderale L.
Leucanthemum vulgare Lam.
Leucanthemum waldsteinii (Schlutz Bip.) Pouzar - R
Lilium martagon L.
Linaria vulgaris Miller
Linum austriacum L.
Linum catharticum L.
Linum perenne L.
Liparis loeselli (L.) L.C.M.Richard → A3
Listera cordata (L.) R.Br. - R

Listera ovata (L.) R.Br. - R
Lithospermum arvense L. ssp. *arvense*
Lithospermum officinale L.
Lolium multiflorum Lam.
Lolium perenne L.
Lolium temulentum L.
Lotus corniculatus L.
Lunaria rediviva L.
Luzula campestris (L.) DC.
Luzula forsteri (Sm.) DC.
Luzula luzulina (Vill.) Dalla Torre et Sarnth - R
Luzula luzuloides (Lam.) Dndy et Wlmott ssp. *luzuloides*
Luzula multiflora (Ehrh.) Lej. ssp. *multiflora* (Ehrh.) Lej.
Luzula pilosa (L.) Willd.
Lychnis flos-cuculi L.
Lychnis viscaria L. ssp. *viscaria*
Lycopodium annotinum L. → A5a
Lycopodium clavatum L. → A5a
Lycopus europaeus L.
Lysimachia nummularia L.
Lysimachia punctata L.
Lysimachia vulgaris L.
Lythrum salicaria L.
Maianthemum bifolium (L.) F.W.Schmidt
Malva neglecta Wallr.
Malva pusilla Sm.
Malva sylvestris L. ssp. *sylvestris* L.
Malva verticillata L. var. *crispa* L.
Marrubium pestalozzae Boiss. (*Marrubium praecox* Janka)
Marrubium vulgare L.

Matricaria discoidea DC (*Matricaria suaveolens* (Pursh) Rydb.)
Matricaria perforata Merat
Matricaria recutita L.
Medicago falcata L.
Medicago lupulina L.
Medicago sativa L.
Medicago x varia Martyn
Melampyrum bihariense A. Kerner
Melampyrum cristatum L.
Melampyrum nemorosum L. ssp. *nemorosum* - R
Melampyrum pratense L.
Melampyrum sylvaticum L.
Melica ciliata L. ssp. *ciliata*
Melica nutans L.
Melica picta C. Koch
Melica uniflora Retz.
Melilotus albus Medik.
Melilotus officinalis Lam.
Melissa officinalis L.
Melittis melissophyllum L. ssp. *melissophyllum*
Mentha arvensis L.
Mentha longifolia (L.) Hudson
Mentha x verticillata L.
Mercurialis annua L. - R
Mercurialis ovata Sternb. et Hoppe
Mercurialis perennis L.
Microstylis monophyllos (L.) Lindley - R
Milium effusum L.
Minuartia glomerata (Bieb.) Degen
Moehringia trinervia (L.) Clairv.

Molinia caerulea (L.) Moench ssp. *caerulea*
Moneses uniflora (L.) A. Gray
Monotropa hypopitys L.
Muscari comosum (L.) Miller
Muscari tenuiflorum Tausch
Mycelis muralis (L.) Dumort.
Myosotis arvensis Hill ssp. *arvensis*
Myosotis ramosissima Rochel
Myosotis sparsiflora Mikan ex Pohl
Myosotis sylvatica Ehrh. ex Hoffm.
Myosoton aquaticum (L.) Moench
Myotis scorpioides (*Myosotis palustris* (L.) Hill)
Myriophyllum verticillatum L.
Nardus stricta L.
Neottia nidus-avis (L.) L.C.M. Richard - R
Nepeta cataria L
Nepeta nuda L. (*Nepeta pannonica* L.)
Neslia paniculata (L.) Desv.
Odontites vernus (Bellardi) Dumort. ssp. *vernus*
Onobrychis viciifolia Scop.
Ononis arvensis (Bellardi) Dumort.
Orchis coriophora L. ssp. *coriophora* - R
Orchis laxiflora Lam. ssp. *elegans* (Heuffel) Soo - R
Orchis mascula (L.) L. ssp. *signifera* (Vest) Soo - R
Orchis morio L.
Orchis ustulata L.
Origanum vulgare L.
Ornithogalum pyrenaicum L.
Orobanche alba Stephan ex Willd.
Orobanche caryophyllacea Sm.

Orobanche flava C.F.P.Mart. ex P.W. Schultz
Orobanche gracillis Sm.
Orobanche lutea Baumg.
Orobanche reticulata Wallr. ssp. *reticulata*
Orthilia secunda (L.) House
Oxalis acetossella L.
Papaver rhoeas L.
Paris quadrifolia L.
Pedicularis sceptrum-carolinum L. - V
Peplis portula L.
Petasites albus (L.) Gaertner
Petasites hybridus (L.) P.Gaertner, B.Meyer et Scherb.
Petasites paradoxus (Retz.) Baumg. - R
Peucedanum oreoselinum (L.) Moench
Phalaris arundinacea L.
Phleum paniculatum Hudson
Phleum pratense L.
Phragmites australis (Cav.) Steudel var. *australis*
Physalis alkekengi L.
Phyteuma wagneri A. Kerner - R
Picris hieracioides L. ssp. *hieracioides*
Pimpinella major (L.) Hudson ssp. *major*
Pimpinella saxifraga L.
Pisum sativum L. ssp. *elatius* (Bieb.) Ascherson et Graebner
Plantago lanceolata L.
Plantago major L.
Plantago media L.
Platanthera bifolia (L.) L.C.M.Richard - R
Poa angustifolia L.
Poa annua L.

Poa chaixii Vill. in L.
Poa compressa L.
Poa nemoralis L.
Poa palustris L.
Poa pratensis L.
Poa trivialis L.
Polemonium caeruleum L. - R
Polygala comosa Schkuhr
Polygala major Jacq. ssp. *major*
Polygala vulgaris L. ssp. *vulgaris*
Polygonatum latifolium (Jacq.) Desf.
Polygonatum odoratum (Miller) Druce
Polygonatum verticillatum (L.) All.
Polygonum amphibium L.
Polygonum aviculare L.
Polygonum bistorta L.
Polygonum convolvulus L.
Polygonum dumetorum L.
Polygonum hydropiper L.
Polygonum lapathifolium L. ssp. *lapathifolium*
Polygonum mite Schrank
Polygonum persicaria L.
Polypodium vulgare L.
Polystichum aculeatum (L.) Roth
Polystichum setiferum (Forsk.) Woyнар
Portulaca oleracea L.
Potamogeton compressus L. - R
Potamogeton obtusifolius Mert. et Koch - R
Potentilla alba L.
Potentilla anserina L.

Potentilla arenaria Borkh. ssp. *arenaria*
Potentilla argentea L. ssp. *argentea*
Potentilla chrysantha Trev. - R
Potentilla erecta (L.) Rausch.
Potentilla neumanniana Reichenb.
Potentilla recta L. ssp. *recta*
Potentilla reptans L.
Potentilla supina L.
Potentilla thuringiaca Bernh. ex Link
Potentilla thyrsoflora Zimmeter
Prenanthes purpurea L.
Primula acaulis (L.) L. (*Primula vulgaris* Hudson)
Primula veris L. ssp. *veris*
Prunella grandiflora (L.) Scholler
Prunella laciniata (L.) L.
Prunella vulgaris L. *Prunella x spuria* Stapf
Pteridium aquilinum (L.) Kuhn
Pulicaria dysenterica (L.) Bernh.
Pulicaria vulgaris Gaertner
Pulmonaria mollis Wulfen ex Hornem. ssp. *mollis*
Pulmonaria officinalis L.
Pulmonaria rubra Schott
Pulmonaria x intermedia Palla
Pulsatilla montana (Hoppe) Reichenb.
Pyrola chlorantha Sw. - R
Pyrola minor L.
Pyrola rotundifolia L.
Ranunculus acris L. ssp. *acris*
Ranunculus acris L. ssp. *strigulosus* (Schur) Hyl.
Ranunculus auricomus L.

Ranunculus bulbosus L. ssp. *bulbosus*
Ranunculus carpaticus Herbich - R
Ranunculus cassubicus L.
Ranunculus circinatus Sibth. - R
Ranunculus ficaria L. ssp. *bulbilifer* Lambinon
Ranunculus lanuginosus L.
Ranunculus polyanthemus L. ssp. *polyanthemoides* (Boreau) Ahlfvengren
Ranunculus repens L.
Ranunculus sardous Crantz
Ranunculus sceleratus L.
Ranunculus serpens Schrank ssp. *nemorosus* (DC.) G. Lopez
Ranunculus trichophyllus Chaix
Ranunculus x silvicalus (Wimm. Et Grab.) A. Nyar.
Ranunculus x variifolius (Schur) A. Nyar.
Reseda lutea L.
Rhinanthus angustifolius C.C. Gmelin (*Rhinanthus serotinus* (Schonheit)

Oborny)

Rhinanthus minor L.
Rorippa austriaca (Crantz) Besser
Rorippa sylvestris (L.) Beser ssp. *kernerii* (Menyh.) Soo
Rorippa sylvestris (L.) Besser ssp. *sylvestris*
Rumex acetosa L.
Rumex acetosella L. ssp. *acetosella*
Rumex conglomeratus Murray
Rumex crispus L.
Rumex hydrolapathum Hudson
Rumex obtusifolius L. ssp. *subalpinus* (Schur) Celak.
Rumex obtusifolius L. ssp. *transiens* (Simonkai) Rech.
Rumex obtusifolius L. ssp. *obtusifolius*
Rumex sanguineus L.

Rumex x erubescens Simk.
Rumex x mezei Hausskr.
Ruta graveolens L.
Sagina procumbens L.
Salvia austriaca Jacq.
Salvia glutinosa L.
Salvia nemorosa L. ssp. *nemorosa*
Salvia officinalis L.
Salvia pratensis L. ssp. *pratensis*
Salvia verticillata L.
Sambucus ebulus L.
Sanguisorba minor Scop. ssp. *minor*
Sanguisorba minor Scop. ssp. *polygama* (Waldst. Et Kit.) Holub.
Sanguisorba officinalis L.
Sanicula europaea L.
Saponaria officinalis L.
Scabiosa ochroleuca L.
Scandix pecten-veneris L. ssp. *pecten-veneris* - R
Schoenoplectus lacustris (L.) Palla
Scilla bifolia L.
Scirpus sylvaticus L.
Scleranthus annuus L.
Scorzonera humilis L. - R
Scrophularia nodosa L.
Scrophularia scopolii Hoppe
Scutellaria altissima L.
Sedum acre L.
Sedum annuum L.
Sedum maximum (L.) Hoffm.
Sedum sexangulare L.

Selinum carvifolium (L.) L.

Senecio erucifolius L. ssp. *erucifolius*

Senecio germanicus Wallr. (*Senecio nemorensis* L. p.p.)

Senecio integrifolius (L.) Clairv.

Senecio jacobaea L. ssp. *jacobea*

Senecio ovatus (P. Gaertner, B. Meyerpt. Scherb) Willd. (*Senecio fuchsii*

C.C.Gmelin)

Senecio papposus (Reichenb.) Less.

Senecio squalidus L. (*Senecio rupestris* Waldst. et Kit.)

Senecio vernalis Waldst. et Kit.

Senecio viscosus L.

Senecio vulgaris L.

Serratula tinctoria L.

Serratula wolffii Andrae - R

Seseli annuum L.

Setaria pumila (Poiret) Schultes

Setaria viridis (L.) Beauv. ssp. *viridis*

Silene alba (Miller) E.H.L.Krause

Silene dioica (L.) Clairv.

Silene gallica L

Silene italica (L.) Pers. ssp. *italica*

Silene noctiflora L.

Silene nutans L. ssp. *nutans*

Silene otites L. Wib. ssp. *otites*

Silene vulgaris (Moench) Garcke ssp. *vulgaris*

Sinapis arvensis L.

Sisymbrium officinale (L.) Scop.

Sisymbrium orientale L.

Sisymbrium strictissimum L.

Solanum dulcamara L.

Solanum nigrum L.
Solidago virgaurea L. ssp. *virgaurea*
Sonchus arvensis L. ssp. *arvensis*
Sonchus asper (L.) Hill ssp. *asper*
Sonchus oleraceus L.
Sonchus palustris L.
Sparganium emersum Rehm.
Sparganium erectum L. ssp. *neglectum* (Beeby) K.Richter
Spergula arvensis L. ssp. *arvensis*
Stachys annua (L.)L.
Stachys germanica L.
Stachys palustris L.
Stachys recta L. ssp. *recta*
Stachys sylvatica L.
Stellaria graminea L.
Stellaria holostea L.
Stellaria media (L.) Vill.
Stellaria nemorum L.
Stellaria pallida (Dumort.) Pire
Streptopus amplexifolius (L.) DC. - R
Succisa pratensis Moench
Symphytum cordatum Waldst. et Kit.
Symphytum officinale L. ssp. *officinal*
Symphytum tuberosum L. ssp. *tuberosum*
Symphytum x polonicum Blocki
Tanacetum corymbosum (L.) Schultz Bip. ssp. *corymbosum*
(*Chrysanthemum corymbosum* L.)
Tanacetum vulgare L.
Taraxacum officinale Weber ex Wiggers
Taraxacum serotinum (Waldst. et Kit.) Poiret

Telekia speciosa (Schreber) Baumg.
Tetragonolobus maritimus (L.) Roth
Teucrium chamaedrys L.
Thalictrum aquilegifolium L.
Thalictrum foetidum L.
Thalictrum lucidum L.
Thalictrum minus L. ssp. *minus*
Thalictrum simplex L. ssp. *simplex*
Thesium linophyllum L.
Thlaspi arvense L.
Thlaspi perfoliatum L.
Thymus dactylicus Borbas
Thymus glabrescens Willd. ssp. *glabrescens*
Thymus pannonicus All. ssp. *pannonicus*
Thymus pulegioides L. ssp. *pulegioides*
Thymus x porcii Symb
Torilis arvensis (Hudson) Link ssp. *arvensis*
Torilis japonica (Houtt.) DC.
Tragopogon pratensis L. ssp. *orientalis* (L.) Celak.
Tragopogon pratensis L. ssp. *pratensis* L.
Traunsteinera globosa (L.) Reichenb. - R
Trifolium alpestre L.
Trifolium arvense L.
Trifolium aureum Pollich
Trifolium campestre Schreber
Trifolium dubium Sm.
Trifolium fragiferum L. ssp. *fragiferum*
Trifolium hybridum L. ssp. *hybridum* L.
Trifolium medium L. ssp. *medium*
Trifolium montanum L.

Trifolium ochroleucon Hudson
Trifolium pannonicum Jacq.
Trifolium pratense L. ssp. *pratense*
Trifolium repens L. ssp. *repens*
Trigonella caerulea (Lam.) Ser. in DC.
Trigonella procumbens (Besser) Reichenb
Trisetum flavescens (L.) Beauv. ssp. *flavescens*
Trollius europaeus L. ssp. *europaeus* - V
Turritis glabra L.
Tussilago farfara L.
Typha latifolia L.
Typha schuttleworthii Koch et Sonder - R
Urtica dioica L. ssp. *dioica*
Urtica urens L.
Vaccaria hispanica (Miller) Rauschert ssp. *hispanica* (*Vaccaria pyramidata*)
Vaccinium myrtillus L.
Valeriana dioica L. - R
Valeriana officinalis L.
Valeriana simplicifolia (Reichenb.)Kabath - R
Valeriana tripteris L.
Valeriana x ambigua (Gr. Et Godr.) Jav.
Valerianella locusta (L.) Laterrade
Veratrum album L. ssp. *album*
Verbascum blattaria L.
Verbascum densiflorum Bertol.
Verbascum lychnitis L.
Verbascum nigrum L. ssp. *abietinum* (Borbas) I.K.Ferguson
Verbascum nigrum L. ssp. *nigrum*
Verbascum phlomoides L.

Verbasum speciosum Schrader
Verbena officinalis L.
Veronica beccabunga L.
Veronica agrestis L.
Veronica anagallis-aquatica L.
Veronica arvensis L.
Veronica chamaedrys L. ssp. *chamaedrys*
Veronica hederifolia L. ssp. *hederifolia*
Veronica montana L.
Veronica officinalis L.
Veronica orchidea Crantz
Veronica persica Poiret
Veronica polita Fries
Veronica serpyllifolia L. ssp. *serpyllifolia*
Veronica spicata L. ssp. *spicata*
Veronica teucrium L. ssp. *teucrium*
Veronica urticifolia Jacq.
Veronica verna L.
Vicia cracca L.
Vicia grandiflora Scop. ssp. *grandiflora*
Vicia pannonica Crantz
Vicia sepium L.
Vicia sylvatica L.
Vicia tenuifolia Roth
Vicia tetrasperma (L.) Schreber
Vicia villosa Roth
Vinca minor L.
Vincetoxicum hirundinaria Medikus ssp. *hirundinaria*
Viola ambigua Waldst. Et Kit
Viola arvensis Murray

Viola canina L. ssp. *canina*
Viola canina L. ssp. *ruppii* (All.) Schubler et Martens (*Viola montana* auct.)
Viola elatior Fries
Viola hirta L.
Viola mirabilis L.
Viola odorata L.
Viola reichenbachiana Jordan ex Boreau
Viola riviniana Reichenb.
Viola tricolor L. ssp. *tricolor*
Viscum album L.
Viscum laxum Boiss. Et Reuter ssp. *abietis* (Wiesb.) O. Schwarz
Vulpia myuros L.
Xanthium spinosum L.
Xanthium strumarium L.

FAUNA

A. Nevertebrate

MOLLUSCA

GASTEROPODA

Din aria Parcului Natural Vânători Neamț au fost citate un număr de 7 specii de melci din familiile Arionidae, Daudebardiidae, Enidae, Helicidae, Limacidae, Vitrinidae, Zonitidae.

Arion subfuscus (Drap.)
Carpathica calophana West.
Ena montana (Drap.)
Limax cinereoniger M. Bielz

Oxychilus depressus Sterki
Perforatella dibothryon Kim.
Semilimax semilimax (Drap.)

ARTHROPODA

I. CRUSTACEA

Studiul a 25 de ape curgătoare, 4 lacuri și 6 bălți temporare a relevat existența a 27 de specii de crustacee încadrate astfel: Branchipoda (ordinul Cladocera), Copepoda (ordinul Cyclopoida), Ostracoda (ordinul Podocopida) și Malacostraca (ordinul Decapoda, Amphipoda și Isopoda). Distribuția lor pe ecosisteme este: ecosisteme lentice - cladocere, copepode, ostracode iar în ecosistemele lotice - decapode și amfipode. Isopodele au fost colectate din mediul terestru (*Hyloniscus siculus* și *Bifrontonia feminina*).

Acanthodiptomus denticornis (Wierz)
Alona rectangula (Sars)
Astacus astacus (L.)
Bifrontonia feminina (Radu)
Ceriodaphnia pulchella (Sars)
Ceriodaphnia reticulata (Jurine)
Cryptocyclops bicolor (Sars)
Cyclocypris globosa (G.O. Sars)
Cyclops rubens (Jurine)
Cyprois marginata (Strauss)
Daphnia curvirostris (Eylmann)
Daphnia magna (Straus)
Daphnia obtusa (Kurz)
Eucyclops serrulatus (Fischer)
Gammarus balcanicus (Schäferna)

Hyloniscus siculus (Mehely)
Leydigia leydigi (Schaedler)
Macrocyclops distinctus (Richard)
Metacyclops minutus (Claus)
Moina branchiata (Jurine)
Paracyclops poppei (Rehberg)
Poliphemus pediculus (L.)
Scapholeberis mucronata (O.F. Mull.)
Scapholeberis rammneri (Dumont & Pansaerti)
Sida crystalina (O.F.Mull.)
Simocephalus vetulus (O.F. Mull.)
Thermocyclops dubowskii (Lande)

II. ARACHNIDA

1. ACARINA

Studiul oribatidelor din perimetrul parcului a condus la identificarea unui număr de 81 specii.

Achipteria coleoptrata L.
Achipteria nitens Nicolet
Adoristes ovatus C.L.Koch
Belba corynopus Hermann
Belba limasetosa Bulanova Zachvatkina
Berniniella bicarinata Paoli
Brachychochthonius borealis Krivolutskyi
Brachychochthonius rostratus Jacot
Caleremaeus monilipes Michael
Carabodes areolatus Berlese
Carabodes coriaceus C.L. Koch

Carabodes femoralis Nicolet
Carabodes minusculus Berlese
Cepheus dentatus Michael
Ceratoppia bipilis Hermann
Ceratoppia quadridentata Haller
Ceratozetella thienemanni Willmann
Ceratozetes gracilis Michael
Ceratozetes laticuspidatus Menke
Chamobates cuspidatus Michael
Chamobates subglobulosus Oudemans
Chamobates voigtsi Oudemans
Ctenobelba pectinigera Berlese
Cultroribula bicultrata Berlese
Damaeolus asperatum Berlese
Damaeolus ornatissimus Csiszar
Dissorhina ornata Oudemans
Dorycranosus acutus Pshorn Walcher
Eremaeus silvestris Forsslund
Eupelops planicornis Schrank
Euphthiracarus monodactylus Willmann
Euzetes globulus Nicolet
Fosseremus laciniatum Berlese
Gymnodamaeus bicostatus C.L.Koch
Haplozetes vindobonensis Willmann
Heminothrus peltifer C.L.Koch
Hermannia gibba C.L.Koch
Hermanniiella dolosa Grandjean
Hypochthoniella minutissima Berlese
Hypochthonius rufulus C.L. Koch
Hypodamaeus riparius Nicolet

Lauroppia neerlandica Oudemans
Liacarus coracinus C.L.Koch
Liacarus xylariae Schrank
Liebstadia similis Michael
Liodes theleproctus Hermann
Medioppia globosa Mihelciuc
Medioppia obsoletum Paoli
Medioppia subpectinata Oudemans
Metabelba pulverulenta C. L. Koch
Minunthozetes semirufus C.L.Koch
Minunthozetes tarmani Feider, Vasiliu et. Calugar.
Neotrichoppia confine Paoli
Nothrus bicilatus C.L. Koch
Nothrus silvestris Nicolet
Oppiella nova Oudemans
Oribalella calcarata C.L.Koch
Oribatula tibialis Nicolet
Peloptulus phaenotus C.L.Koch
Peloribates longior Berlese
Phthiracarus flexipilus Calugăr et. Vasiliu
Phthiracarus pallidus Feider et Suci
Poecilochthonius italicus Berlese
Porobelba spinosa Sellnick.
Quadroppia quadricarinata Michael
Ramusella insculptum Paoli
Rhysotritia ardua (C.L.Koch)
Ribatella ornata Coggi
Scheloribates labyrinthicus Jeleva
Scheloribates laevigatus C.L.Koch
Serratoppia serrata Mihelciuc

Spatiodamaeus verticillipes Nicolet
Steganacarus striculus C.L.Koch
Suctobelba trigona Michael
Suctobelbella acutidens Forsslund
Suctobelbella subtrigona Oudemans
Tectocephus velatus Michael
Tectoribates ornatus Schuster
Trichoribates trimaculatus C.L.Koch
Xenillus tegeocranus Hermann
Zetorchestes micronychus Berlese

2. ARANEIDA

Pe baza cercetărilor efectuate în vara anului 2008, au fost identificate 82 specii de aranee ce aparțin la 21 familii. Dintre aceste specii, *Peponocranium orbiculatum* (O. P.-Cambridge) din familia Linyphiidae este specie nouă pentru fauna țării, fiind semnalată pentru prima oară în fauna de aranee a României. *Talavera thorelli* (Kulcz.) din familia Salticidae este semnalată pentru prima dată în fauna Moldovei și pentru a doua oară în fauna României, prima dată fiind semnalată în Transilvania (Rezervația Botanică Fânațele Clujului).

Achaeearanea lunata Cl.
Aculepeira ceropegia Walck.
Agelena labyrinthica Cl.
Alopecosa cuneata Cl.
Anyphaena accentuate Walck.
Araneus diadematus Cl.
Araneus marmoreus Cl.
Araneus quadratus Cl.
Arctosa leopardus Sund.
Argiope bruennichi Scop.

Bathyphantes gracilis Bl.
Bianor aurocinctus Ohlert
Cheiracanthium sp. (juv.)
Clubiona sp. (juv.)
Coelotes terrestris Wider
Cybaeus angustiarum L. Koch
Dictyna arundinacea L.
Diplostyla concolor Wider
Dipoena melanogaster CL.Koch
Enoplognatha ovata Cl.
Erigone dentipalpis Wider
Erigonella hiemalis Bl.
Ero furcata Villers
Eurocoelotes inermis L.Koch
Evarcha arcuata Cl.
Evarcha falcate Cl.
Gonatium paradoxum L.Koch
Heliophanus auratus C.L.Koch
Heliophanus flavipes Hahn
Larinioides cornutus Cl.
Linyphia triangularis Cl.
Meioneta affinis Kulcz.
Meioneta mollis O.P.-Cambridge
Meioneta rurestris C.L.Koch
Meioneta saxatilis Bl.
Metellina segmentata Cl.
Micrargus subaequalis Westr.
Microlinyphia pusilla Sund.
Misumena vatia Cl.
Nematogmus sanguinolentus Walck.

Neoscona adianta Walck.
Neriere emphana Walck.
Oedothorax retusus Westr.
Ozyptila pullata Thorell
Ozyptila simplex O.P.-Cambridge
Pachygnatha degeeri Sund.
Pardosa agricola Thorell
Pardosa amentata Cl.
Pardosa lugubris Walck.
Pardosa monticola Cl.
Pardosa palustris L.
Pardosa prativaga L.Koch
Pardosa pullata Cl.
Peponocranium orbiculatum O. P.-Cambridge
Pholcus opilionoides Schrank
Pirata hygrophilus Thorell
Pirata latitans Bl.
Pisaura mirabilis Cl.
Robertus lividus Bl.
Sitticus floricola C.L.Koch
Steatoda castanea Cl.
Synema globosum Fabr.
Tegenaria ferruginea Pz.
Tenuiphantes menzei Kulcz.
Tetragnatha extensa L.
Tetragnatha striata L.Koch
Theridion impressum L.Koch
Theridion pinastri L.Koch
Tibellus oblongus Walck.
Tiso vagans Bl.

Trochosa ruricola De Geer
Troxochrus nasutus Schenkel
Walckenaeria atrotibialis O.P.-Cambridge
Xerolycosa nemoralis Westr.
Xysticus audax Schrank
Xysticus bifasciatus C.L.Koch
Xysticus cristatus Cl.
Xysticus ulmi Hahn
Zelotes clivicola L.Koch
Zora pardalis Simon

III. INSECTA

1. EPHEMEROPTERA

În urma studiului efectuat în râurile Nemțișor, Secu, Neamțu, Agapia, Cracăul Alb, Cracăul Negru și Cracăul Unit din perimetrul Parcului Natural Vânători-Neamț au fost identificate 34 de specii de efemeroptere aparținând familiilor Baëtidae, Ephemeridae, Leptophlebiidae, Caenidae, Ephemerellidae, Oligoneuridae, Heptageniidae.

Baëtis fuscatus L.
Baëtis lutheri Müller-Liebenau
Baëtis muticus L.
Baëtis rhodani Pictet
Baëtis scambus Etn.
Baëtis tenax Etn.
Baëtis vernus Curt.
Caenis horaria L.
Caenis luctuosa Burmeister
Caenis macrura Steph.
Caenis rivulorum Etn.

Centroptilum pennulatum Etn.
Ecdyonurus aurantiacus Burmeister
Ecdyonurus austriacus Kimmins
Ecdyonurus dispar Curt.
Ecdyonurus helveticus Etn.
Ecdyonurus picteti Meyer-Dür
Ecdyonurus starmachi Sowa
Ecdyonurus submontanus Landa
Ecdyonurus venosus Fabr.
Ecdyonurus zelleri Etn.
Electrogena fasciocolata Sowa
Electrogena lateralis Curt.
Epeorus sylvicola Pict.
Ephemera danica Müll.
Ephemerella ignita Poda
Habroleptoides modesta Hagen
Habrophlebia lauta Etn.
Oligoneuriella rhenana Imh.
Rhithrogena carpatoalpina Klonowska et al.
Rhithrogena germanica Etn.
Rhithrogena iridina Kolenati
Rhithrogena savoiensis Alba-Tercedor & Sowa
Rhithrogena semicolorata Curt.
Torleya major Klapálek

2. ODONATA

Din acest ordin au fost identificate 15 specii aparținând familiilor Aeshnidae, Calopterygidae, Coenagrionidae, Libellulidae, Platycnemididae.

Aeschna affinis v. d. Linden
Aeschna cyanea Mull.
Aeschna mixta Latr.
Agrion puella L.
Calopteryx virgo L.
Erythromma najas Hansem.
Ischnura elegans v. d. Linden
Nehalennia speciosa Charp.
Orthetrum cancellatum L.
Platycnemis pennipes Pall.
Pyrrhosoma nymphula Sulzer
Sympetrum depressiusculum Selys
Sympetrum sanguineum Mull.
Sympetrum vulgatum L.
Sympetrum striolatum Charp.

3. HEMIPTERA

În raza Parcului Natural Vânători Neamț, pe baza cercetărilor efectuate în vara anului 2008, au fost inventariate un număr de 56 specii de heteroptere din 12 familii.

Adelphocoris lineolatus Goeze
Adelphocoris seticornis Fabr.
Aelia acuminata L.
Berytinus minor Herr.-Schäff.
Brachycarenum tigrinus Schill.
Calocoris affinis Herr.-Schäff.
Carpocoris fuscispinus Boh.
Carpocoris purpureipennis De Geer
Coptosoma mucronatum Seidenstücker

Coreus marginatus L.
Corizus hyoscymi L.
Deraeocoris rubber L.
Derephysia foliacea Fall.
Dicranocephalus agilis Scop.
Dicyphus pallidus Herr.-Schäff.
Dolycoris baccarum L.
Drymus sylvaticus Fabr.
Eurydema dominulum Scop.
Eurygaster testudinaria Geoff.
Geocoris dispar Waga
Globiceps flavomaculatus Fabr.
Gonocerus acuteangulatus Goeze
Graphosoma lineatum L.
Himacerus apterus Fabr.
Leptoterna dolabrata L.
Lopus decolour Fall.
Lygus gemellatus Herr.-Schäff.
Lygus pratensis L.
Lygus rugulipennis Popp.
Megalonotus sabulicola Thoms.
Nabis flavomarginata Scholtz
Nabis pseudoferus Rem.
Nabis punctatus Costa
Notostira erratica L.
Nysius ericae Schill.
Nysius senecionis Schill.
Nysius thymi Wolff
Ortholomus punctipennis Herr.-Schäff.
Plagiognathus arbustorum Fabr.

Plagiognathus chrysanthemi Wolff
Rhopalus conspersus Fieb.
Rhopalus maculates Fieb.
Rhopalus parumpunctatus Schill.
Rhopalus subrufus Gmelin.
Rhyparochromus pini L.
Rubiconia intermedia Wolff
Saldula orthochila Fieb.
Scolopostethus cognatus Fieb.
Spilostethus saxatilis, Scop.
Stenodema calcaratum Fall.
Stenodema laevigatum L.
Stenotus binotatus Fabr.
Stictopleurus crasicornis L.
Stygnocoris fuliginus, Geoffr.
Stygnocoris rusticus, Fall.
Stygnocoris sabulosus Schill.
Talavera thorelli Kulcz.
Tingis reticulate Herr.-Schäff.
Trapezonotus arenarius L.

4. NEUROPTERA

Din cadrul acestui ordin au fost identificate 2 specii aparținând familiei Chrysopidae.

Chrysopa perla L.
Chrysopa carnea Steph.

5. COLEOPTERA

Până în prezent, în raza parcului au fost identificate 112 specii aparținând ordinului Coleoptera. Unele dintre acestea, ca de exemplu: *Carabus variolosus* Fabr., *Lucanus cervus* L., *Rosalia alpina* Scop., *Cerambyx cerdo* L. sunt specii protejate prin diverse convenții și reglementări internaționale la care România a aderat, conservarea lor necesitând o atenție specială. *Carabus intricatus* L. este o specie cu risc redus, aproape periclitată conform IUCN (2009).

Abax ater Vill.

Abax ovalis Duft.

Abax parallelus Duft.

Agabus bipustulatus L.

Agonum sexpunctatum L.

Amara aenea Dejean

Amphymallon solstițialis L.

Anisodactylus binotatus F.

Aphodius fimetarius L.

Aphodius fossor L.

Aphodius luridus F.

Aphodius prodromus Brahm.

Aphodius rufipes L.

Aptinus bombardarda L.

Bembidion lampros Hrbst.

Byrrhus pilula L.

Caccobius schreberi L.

Calathus melanocephalus L.

Calosoma inquisitor L.

Carabus auronitens escheri Pall.

Carabus cancellatus Illig.

Carabus coriaceus L.
Carabus glabratus Payk.
Carabus intricatus L. – LR/nt
Carabus irregularis F.
Carabus linnei Panz.
Carabus obsoletus Sturm.
Carabus scabriusculus Ol.
Carabus variolosus Fabr. → A3, A4a
Carabus violaceus L.
Cantharis livida L.
Cerambyx cerdo L. → A3, A4a
Cetonia aurata L.
Cryptocephalus bipunctatus var. *sanguinolentus* L.
Cryptocephalus moraei L.
Cryptocephalus quadripustullatus Gyll.

Cryptocephalus sericeus L.
Cryptocephalus vittatus F.
Chrysomela menthastri Suffr.
Chrysomela polita L.
Chyromela fastuosa Scop.
Cicindela hybrida L.
Cicindella silvicola Djean.
Coccinella septempunctata L.
Coprimorphus scrutator Hbst.
Cryptocephalus violaceus Laich.
Cychrus caraboides L.
Cychrus semigranosus Pall.
Dlochrisa fastuosa Scop.
Epicometis hirta Poda.

Galeruca tanacetii L.
Gaurotes virgaureae L.
Geotrupes stercorosus Scriba.
Geotrupes vernalis L.
Harpalus aeneus F.
Harpalus azureus F.
Harpalus griseus Panz.
Harpalus pubescens Mull.
Harpalus tardus Panz.
Hister unicolor L.
Hoplia farinosa L.
Labidostomus longimana L.
Lagria hirta L.
Larinus turbinator Gyll.
Leistus fulvibarbis Dej.
Leptinotarsa decemlineata Say.
Leptura dubia Scop.
Leptura maculata Poda
Leptura rubra L.
Leptura sanguinolenta L.
Licinus hoffmanseggi Panz.
Lucanus cervus L. → A3, A4a
Malachius aenus L.
Melolontha melolontha F.
Microlestes minutulus Goeze
Molops piceus Panz.
Mordella aculeata L.
Morimus funereus Muls. → A3, A4a
Nebria brevicollis F.
Notiophilus biguttatus F.

Onthophagus amyntas Ol.
Onthophagus fracticornis Preysl.
Onthophagus vacca L.
Oxythyrea funesta Poda.
Panageus crux-major L.
Philonthus decorus Grav.
Phyllopertha horticola L.
Platynus assimilis Payk.
Potosia cuprea F.
Prionus coriarius L.
Pterostichus coeruleescens L.
Pterostichus cupreus L.
Pterostichus melas Creutz.
Pterostichus niger Schall.
Pterostichus nigrita F.
Pterostichus oblongopunctata F.
Pterostichus vernalis Panz.
Pterostichus vulgaris L.
Rosalia alpina L. → A3, A4a
Silpha atrata L.
Silpha carinata Hrbst.
Staphilinus olens Mull.
Strangalia maculata Poda.
Systemoceros caraboides
Trichodes apiarius L.
Zabrus tenebrioides Goeze.
Rutpela maculata Poda
Leptura quadrifasciata L.
Leptura melanura L.
Trichius fasciatus L.

6. MECOPTERA

Din acest ordin au fost identificate 2 specii aparținând familiei Panorpidae.

Panorpa germanica L.

P. communis L.

7. DIPTERA

Din ordinul Diptera au fost identificate un număr de 38 specii aparținând familiilor Calliphoridae, Conopidae, Tabanidae, Muscidae, Sarcophagidae, Stratiomiidae, Syrphidae.

Calliphora vomitoria L.

Chrysops caecutiens L.

Chloromyia formosa Scop.

Chrysops caecutiens L.

Cynomyia mortuorum L.

Epysyrphus balteatus De Geer

Eristalis arbustorum L.

Eristalis tenax L.

Laphria ephippium Fabr.

Lucilia caesar L.

Lucilia illustris Meig.

Melanostoma mellinum L.

Melanostoma scalare Fabr.

Mesembrina mesembrina L.

Myatropa florea L.

Neoithamus dasymallus De Geer

Nitellia vera Jacent.
Nitellia vespillo Fabr.
Phaenicia richardsi Coll.
Phaenicia sericata Meig.
Phormia regina Meig.
Pollenia intermedia Macq.
Sarcophaga variegata Scop.
Syrirta pipiens L.
Syrphus balteatus Dej.
Spaerophora scripta L.
Stratiomyia chamaeleon L.
Tabanus spodopterus Meigen
Tabanus apricus Meigen
Tabanus auripilus Meigen
Tabanus bromius L.
Tabanus cordiger Meigen
Tabanus graecus Fabr.
Tabanus sudeticus Zeller
Thecophora atra Fabr.
Tolmerus cingulatus Fabr.
Volucella pellucens L.
Xylota segnis L.

8. LEPIDOPTERA

Grupul lepidopterelor identificate prin studiile și cercetările întreprinse în perimetrul parcului cuprinde 149 specii. Dintre acestea, *Callimorpha quadripunctaria*, *Neptis sappho* sunt specii de interes comunitar și național a căror protecție necesită desemnarea unor arii speciale de conservare și măsuri stricte de protecție.

Acleris schalleriana L.
Acompsia cinerella Cl.
Acompsia tripunctella Denis et Schiff.
Aglais urticae L.
Agriphila inquinatella Denis et Schiff.
Agriphila straminella Denis et Schiff.
Anacamptis populella Clerck
Ancylis badiana Denis et Schiff.
Anthophila fabriciana L.
Aphantopus hyperanthus L.
Approaerema anthylidella Hubner
Araschnia levana f. *porsa* L.
Archips rosana L.
Argynnis adippe Denis & Schiff.
Argynnis lathonia L.
Argynnis niobe L.
Argynnis paphia Denis et Schiff.
Argyresthia curvella L.
Argyresthia curvella L. f. *ossea* Haworth
Argyresthia pruniella Cl. (= *ephippella* Fabr.)
Argyresthia pulchella Zeller
Argyroploce lacunana Denis et Schiff.
Aspilapteryx tringipennella Zeller
Autographa gamma L.
Bactra robustana Christoph
Bisigna procerella Denis et Schiff.
Boloria selense Denis et Schiff.
Borkhausenia fuscescens Haworth
Bryotropha senectella Zeller

Bryotropha terrella Denis et Schiff.

Bucculatrix nigricomella Zeller

Bucculatrix nigricomella Zeller f. *aurimaculella* Stainton

Carcina quercana Fabr.

Catoptria myella Hubner

Celypha striana Denis et Schiff.

Celyphoides flavipalpanus Herr.-Schaff.

Chrysoteuchia culmella L.

Clyptoteles leucacrinella Zeller

Coenonympha pamphilus L.

Coleophora alcyoninnella Kollar

Coleophora bilineatella Zeller

Coleophora ditella Zeller

Coleophora glaucicolella Wood

Coleophora lixella Zeller

Coleophora peribenanderi Toll

Coleophora pyrrhulipennella Zeller

Coleophora serpylletorum E. Hering

Colias hyale L.

Crambus pascuellus L.

Crambus perllellus Scop.

Croesia forskaleana L.

Cupido alcetas Hoffm.

Cupido argiades Pall.

Cupido minimus Fuessly

Dichrorampha gueneana Obraztsov

Dichrorampha petiverella L.

Eilema complana L.

Eilema griseola Hubner

Eilema unita Hubner

Endothenia quadrimaculana Haworth
Endothenia sororiana Herr.-Schaff.
Endotricha flammealis Denis et Schiff.
Epagoge grotiana Fabr.
Ephysteris subdiminutella Stainton
Epiblema farfarae Fletcher
Epinotia cruciana L.
Eucosma conformana Mann
Eucosma expalidana Haworth
Eucosma fulvana Steph.
Eudoria centurionalis Hubner (= *crataegella* Hubner)
Eurrhyncha hortulata L. (= *urticata* L.)
Euspilapteryx aurogutella Steph.
Evergestis pallidata Haufnagel (= *straminalis* Hubner)
Grapholitha compositella Fabr.
Haritala ruralis Scop.
Harpella forficella Scop.
Hedya pruniana Hubner
Herculia glaucinalis L.
Hesperia comma L.
Homoeosoma binavellum Hubner
Huebneriana lonicerae Scheven
Hystophora atrella Haworth
Monochroalutulentella Zeller
Inachis io L.
Lasiommata megera L.
Lathronympha strigana Fabr.
Leptidea sinapis L.
Limenitis camilla Denis & Schiff.
Lithocolletis heegeriella Zeller

Lithosia quadra Linne
Lixodessa schonmanni Gozmany
Lycaena phaeas L.
Maniola jurtina L.
Microstega hyalinalis Hubner
Miltochrista miniata Forster
Mompha lacteela Steph.
Mompha propinquella Stainton
Nemapogon arcellus Fabr.
Nemapogon cloacellus Haworth
Nemapogon personellus Pierce et Metcalfe
Neptis rivularis Scop.
Neptis sappho Pallas → A4b
Niditinea fuscipunctella Haworth
Notocelia roborana Illig.
Notocelia uddmanniana L.
Olethreutes umbrosana Freyer
Opostega crepusculella Zeller
Ostrinia nubilalis Hubner
Pademis ribeana Hubner
Pandemis chondrillana Herrich – Schaffer
Pandemis corylana Fabr.
Pandemis heparana Denis et Schiff. f. *vulpisana* Herr.- Schaff.
Paracelypha rivulana Scop.
Paramesia gnomana Cl.
Pararge aegeria egerides Staudinger
Parasyndemis histrionana Frolich
Parectopa imperialella Mann.
Parectopa ononidis Zeller
Parornix fagivora Frey

Pediasia luteola Denis et Schiff.
Pieris brassicae L.
Pieris napi L.
Pieris rapae L.
Plutella maculipennis Curt.
Polygonia c. album L.
Polymorpha angelicae O.
Polymorpha ephialtes L. f. *medusa* Pall.
Polymorpha ephialtes L. f. *trigonellae* Esper
Polyommatus bellargus Rott.
Polyommatus icarus Rott.
Pontia daplidice L.
Pseudargyrotozaconwagana Fabr.
Pterostoma palpinum Cl.
Pyrausta aurata Scop.
Pyrausta purpuralis L.
Recurvaria nanella Denis et Schiff.
Scoparia basistrigalis Knaggs
Stephensia brunnichiella L.
Synanthedon cephiiformis O.
Syncopacma vorticella Scop.
Tinea pellionella Linne
Tischeria marginea Haworth
Udea lutealis Hubner
Vanessa atalanta L.
Vanessa cardui L.
Witlesia truncicolela Stainton
Zygaena filipendulae L.
Zygaena filipendulae L.f. *bipunctata* Selyes

9. HYMENOPTERA

Din ordinul Hymenoptera au fost identificate până în prezent 81 de specii provenite din familiile Tenthredinidae, Siricidae, Ichneumonidae, Braconidae, Formicidae, Vespidae, Colletidae, Andrenidae, Halictidae, Melittidae, Megachilidae, Apidae. Dintre acestea atrag atenția rarității faunistice precum: *Bombus cullumanus* Mor., *Halictus euboense* Strand, *Panurgus banksianus* K., *Rhophites hartmanni* Friese.

Hylaeus communis Nyl.

Hylaeus confusus Nyl.

Hylaeus gibbus Saund.

Hylaeus punctatus Br.

Acrodactyla polita Förster.

Andrena apicata Sm.

Andrena cineraria L.

Andrena chrysopyga Schenck

Andrena clarkella K.

Andrena denticulata K.

Andrena dorsata K.

Andrena dorsalis Br.

Andrena flavipes Pz.

Andrena haemorrhhoa Fabr.

Andrena hattorfiana F.

Andrena lathyri Alfk.

Andrena praecox Scop.

Andrena taraxaci Gir.

Andrena truncatilabris Mor.

Andrena viridescens Vier.

Anomalon foliator Fabr.

Apanteles mesoxanthus Ruschka
Athalia lineolata Lep.
Bombus agrorum F.
Bombus culumanus K.(= *Silantjewi* Mor.)
Bombus hortorum L.
Bombus lapidarius L.
Bombus lucorum L.
Bombus hypnorum L.
Bombus ruderarius Fabr.
Bombus pratorum L.
Bombus silvarum L.
Bombus subterraneus L.
Bombus terrestris L.
Camponotus herculeanus ssp. *ligniperda* Latr.
Dufourea dentiventris Nyl.
Eucera longicornis L.
Formica polyctena Foerster.
Formica pratensis L.;
Formica rufa L.
*Glyptaschneideri*Krieger
Halictoides dentiventris Nyl.
Halictus eurygnathus Blüthg.
Halictus fasciatus Nyl.
Halictus geminatus Per.
Halictus maculatus Sm.
Halictus scabiosae Rossi
Halictus simplex Bluthg.
Halictus subauratus Rossi
Halictus tumulorum L.
Hoplitis parvula Dufour et Perris

Lasioglossum calceatus Scop.
Lasioglossum interruptus Pz.
Lasioglossum lativentris Schenck.
Lasioglossum leucozonius K.
Lasioglossum nigripes Lep.
Lasioglossum quadrinotatum K.
Lasioglossum zonulum Sm.
Lasioglossum discum Sm. (= *morbillosus* Kriechb.)
Lasius flavus F.
Lasius niger L.
Microgaster subcompleta Nees
Macropis europea Pz.
Odontocolon rufiventris Holmgren
Panurgus calcaratus K.
Panurgus banksianus K.
Paraanthidiellum lituratum Pz.
Psithyrus bohemicus Seild.
Psithyrus rupestris Fabr.
Psithyrus campestris Pz.
Psithyrus barbutellus K.
Rhophites hartmanni Friese
Sphecodes albilabris Fabr.
Sphecodes ephippius L.
Sphecodes fasciatus Hag.
Sphecodes puncticeps Thoms.
Systropha curvicornis Scop.
Tetralonia salicarie Lep.
Tuberculephialtes tuberculatus Fourc.
Vespula rufa L.
Xylocopa violacea L.

B. Vertebrate

I. PEȘTI

Fauna acvatică identificată cuprinde un număr de 8 specii de pești, printre care se numără păstrăvul de munte (*Salmo trutta fario* L.), specie de interes științific, caracteristică ecosistemelor acvatice nepoluate.

Barbus meridionalis Heckel → A5a

Cobitis taenia L. → A3

Cottus gobio L. → A3

Leuciscus cephalus L.

Noemacheilus barbatulus L.

Phoxinus phoxinus L.

Pseudorasbora parva (Temm. et Schl.)

Salmo trutta fario L.

II. AMFIBIENI

Au fost identificate până în prezent 13 specii de amfibieni, printre care amintim: salamandra - *Salamandra salamandra*, tritonul carpatic - *Triturus montandoni*, endemit carpatic, tritonul cu creastă - *Triturus cristatus*, tritonul de munte - *Triturus alpestris*, broasca roșie de munte - *Rana temporaria*, buhaiul de baltă - *Bombina variegata*, broasca râioasă brună - *Bufo bufo*, etc.

Bombina bombina L. → A3

Bombina variegata L. → A3

Bufo bufo L. → A4b

Bufo viridis L. → A4a

Hyla arborea L. → A4a

Pelobates fuscus Laur. → A4a

Rana ridibunda Pall. →A5a
Rana temporaria L. →A5a
Salamandra salamandra L. →A4b
Triturus alpestris Laur. →A4b
Triturus cristatus Laur. →A3
Triturus montandoni Boul. →A3
Triturus vulgaris L. →A4b

III. REPTILE

Dintre reptilele prezente în parc menționăm vipera de munte - *Vipera berus* cu o concentrare mare în zona Chitele, șarpele de casă - *Natrix natrix*, năpârca - *Anguis fragilis*, șopârla de câmp - *Lacerta agilis*, gușterul - *Lacerta viridis*.

Anguis fragilis L. →A4b
Lacerta agilis L. →A4a
Lacerta viridis Laur. →A4a
Natrix natrix L.
Vipera berus L. →A4b

IV. PĂSĂRI

Până în prezent, în raza Parcului Natural Vânători-Neamț au fost inventariate un număr de 103 specii de păsări, parte din acestea fiind strict protejate prin Convenția de la Berna (1979) și Convenția de la Bonn (1979).

Este demn de semnalat numărul mare de răpitoare identificate în raza parcului: *Accipiter gentilis* (uliu porumbar), *Accipiter nisus* (uliu păsărar), *Aquila pomarina* (acvila țipătoare mică), *Asio otus* (ciuf de pădure), *Buteo buteo* (șorecar comun), *Buteo lagopus* (șorecar încălțat), *Pernis apivorus* (viespar), *Strix aluco* (huhurez mic), *Strix uralensis* (huhurez mare), *Athene noctua* (cucuvea).

Pădurile de fag, rășinoase, tufișurile și fânețele sunt populate de: pițigoiul de brădet - *Parus ater*; pițigoiul de munte - *Parus montanus*, pițigoiul moțat - *Parus cristatus*, alunar - *Nucifraga caryocatactes*, ciocănitoarea neagră - *Dryocopus martius*, sfrânciocul roșiatic - *Lanius collurio*, ochiul boului - *Troglodytes troglodytes*, corb - *Corvus corax*, mierla gulerată - *Turdus torquatus*. Există și câteva specii de interes cinegetic: cocoșul de munte - *Tetrao urogallus*, ierunca - *Bonasia bonasia* etc. La marginea râurilor sunt întâlnite frecvent: codobatura albă - *Motacilla alba*, codobatura de munte - *Motacilla cinerea*, pescărelul negru - *Cinclus cinclus*, pescărașul albastru - *Alcedo atthis*.

Alte specii întâlnite la marginea parcului sunt: cioara grivă - *Corvus corone cornix*; barza albă - *Ciconia ciconia* și barza neagră - *Ciconia nigra* considerată specie rară.

Accipiter gentilis (L.)

Accipiter nisus (L.)

Actitis hypoleucos (L.) → A4b

Aegithalos caudatus (L.) → A4b

Aegolius funereus (L.) → A3

Alcedo atthis (L.) → A3

Anas platyrhynchos L. → A5c

Anthus trivialis (L.)

Apus apus (L.)

Aquila chrysaetos (L.) → A3

Aquila pomarina Ch.L.Brehm → A3

Ardea cinerea (L.)

Ardea purpurea (L.) → A3

Asio otus (L.)

Athene noctua (Scop.) → A4b

Bonasa bonasia L. → A5c

Buteo buteo (L.)

Buteo lagopus (Pont.)

Caprimulgus europaeus L. → A3
Carduelis cannabina L. → A4b
Carduelis carduelis (L.) → A4b
Carduelis chloris (L.) → A4b
Carduelis spinus (L.) → A4b
Certhia familiaris L.
Charadrius dubius Gmel.
Ciconia ciconia L. → A3
Ciconia nigra (L.) → A3
Cinclus cinclus Bechst. → A4b
Coccothraustes coccothraustes (L.) → A4b
Columba oenas L. → A5c
Columba palumbus L. → A5c
Corvus frugilegus L. → A5c
Corvus corone cornix L. → A5c
Corvus corax L. → A4b
Corvus monedula (L.) → A5c
Coturnix coturnix (L.) → A5c
Crex crex (L.) → A3
Cuculus canorus L.
Delichon urbica (L.)
Dendrocopos major (L.)
Dendrocopos medius (L.) → A3
Dendrocopos minor (L.)
Dendrocopos syriacus (L.) → A3
Dryocopus martius (L.) → A3
Emberiza citrinella L.
Erithacus rubecula (L.) → A4b
Ficedula albicollis (Temm.) → A3
Ficedula parva (Bechst.) → A3

Fringilla coelebs L.
Garrulus glandarius (L.) →A5c
Galerida cristata L.
Hippolais icterina (Vieill.)
Hirundo rustica L.
Jynx torquilla L. →A4b
Lanius collurio L. →A3
Lanius excubitor L.
Loxia curvirostra L.
Lullula arborea (L.) →A3
Merops apiaster (L.) →A4b
Motacilla alba L. →A4b
Motacilla cinerea Tunst. →A4b
Nucifraga caryocatactes Brehm →A4b
Oriolus oriolus (L.) →A4b
Parus ater L.
Parus caeruleus L.
Parus major L.
Parus montanus (L.)
Parus palustris L.
Passer montanus (L.)
Passer domesticus (L.)
Pernis apivorus (L.) →A3
Phoenicurus ochruros (Gmell.) →A4b
Phoenicurus phoenicurus (L.)
Phylloscopus collybita (Vieill.) →A4b
Phylloscopus sibilatrix (Bechst.) →A4b
Phylloscopus trochilus (L.) →A4b
Pica pica (L.) →A5c
Picus canus Gmell. →A3

Picus viridis L. →A4b
Prunella modularis (L.) →A4b
Pyrrhula pyrrhula (L.)
Regulus ignicapillus (Temm.) →A4b
Regulus regulus (L.) →A4b
Saxicola rubetra (L.)
Scolopax rusticola L. →A5c
Serinus serinus L. →A4b
Sitta europea Wolf →A4b
Streptopelia decaocto (Friv.) →A5c
Streptopelia turtur (L.) →A5c
Strix aluco L.
Strix uralensis Pall.
Sturnus vulgaris L. →A5c
Sylvia atricapilla (L.)
Sylvia borin (Bodd.)
Sylvia communis Lath.
Sylvia curruca (L.)
Tetrao urogallus L. →A5c, A5e
Troglodytes troglodytes (L.)
Turdus merula L.
Turdus philomelos C.L.Brehm →A5c
Turdus pilaris L. →A5c
Turdus viscivorus L. →A5c
Upupa epops L. →A4b

V. MAMIFERE

Inventarul speciilor de mamifere listează un număr de 41 specii, majoritatea fiind protejate de legislația românească și internațională.

Parcul Natural Vânători Neamț constituie un adăpost pentru o serie de specii rare sau amenințate cu dispariția în alte zone: ursul brun (*Ursus arctos* L.), lupul (*Canis lupus* L. – specie prioritară la nivelul Uniunii Europene), râsul (*Lynx lynx* L.), vidra (*Lutra lutra* L.), zimbrul (*Bison bonasus* L.).

Alte mamifere care se pot întâlni în raza parcului sunt: vulpea (*Vulpes vulpes* L.), pisica sălbatică (*Felis sylvestris* Schr.), cerbul carpatin (*Cervus elaphus* L.), căpriorul (*Capreolus capreolus* L.), mistrețul (*Sus scrofa* L.), iepurele (*Lepus europeus* Pall.) etc.

Apodemus agrarius Pall.

Apodemus flavicollis L.

Apodemus sylvaticus L.

Bison bonasus L. →A3, A4a

Canis lupus L. →A3, A4a

Capreolus capreolus L. →A5b

Cervus elaphus L. →A5b

Clethrionomys glareolus Schr.

Eptesicus serotinus Schr.

Erinaceus europaeus L.

Felis sylvestris Schr. →A4a

Glis glis L.

Lepus europeus Pall. →A5b

Lutra lutra L. →A3, A4a

Lynx lynx L. →A3, A4a

Martes martes L. →A5a

Meles meles L. →A5b

Microtus arvalis Pall.

Mustela erminea L. →A5b

Mustela nivalis L. →A5b

Myodes glareolus Sch.;

Microtus agrestis L.;

Myotis bechsteinii L. →A3

*Myotis daubentonii*Kuhl

*Myotis mystacinus*Kuhl

*Myotis nattereri*Kuhl

Muscardinus avellanarius L.

Neomys fodiens Penn.

*Nyctalus noctula*Schr.

*Pipistrellus nathusii*Key. et Blas.

*Pipistrellus pipistrellus*Schr.

*Plecotus auritus*L.

*Plecotus austriacus*Fischer

Mustela putorius L. →A5a

Sciurus vulgaris L. →A5b

Sorex araneus L.

Sorex minutus L.

Talpa europaea L.

Sus scrofa L. →A5b

Ursus arctos L. →A3, A4a

Vulpes vulpes L.→A5b

STATUT IUCN (Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii):

CR - pericol critic;

VU - vulnerabilă;

EN - în pericol;

LR:cd - risc redus, este dependentă de modul de conservare;

LR: Ic - nu este dependentă de modul de conservare;

LR:nt - risc redus, nu este în pericol.

Prescurtări utilizate:

Sh – ciuperci saprofite tericole-humicole;

Sf – ciuperci saprofite foliicole;

Sp – ciuperci saprofite practice;
Sc – ciuperci saprofite coprofile;
Sl – ciuperci saprofite lignicole;
Sa – ciuperci saprofite antracofile;
She – ciuperci saprofite herbofile;
Pl – ciuperci parazite lignicole;
Phe – ciuperci parazite herbofile;
Pmyc – ciuperci parazite micetofile;
SPl – ciuperci saproparazite lignicole;
SPhe – ciuperci saproparazite herbofile;
Mr – ciuperci micorizante;
Cooo – ciuperci foarte bune comestibile;
Coo – ciuperci bune comestibile;
Co – ciuperci mediocru comestibile;
Txxx – ciuperci otrăvitoare;
Txx – ciuperci toxice;
Tx – ciuperci cu toxicitate redusă.

LISTĂ ABREVIERI:

A3 -ANEXA 3 - Specii de plante si de animale a căror conservare necesită desemnarea ariilor speciale de conservare și a ariilor de protecție specială avifaunistică.

A4a - ANEXA 4 A - Specii de interes comunitar; specii de animale și de plante care necesită o protecție strictă.

A4b - ANEXA 4 B - Specii de interes național;specii de animale și de plante care necesită o protecție strictă.

A5a - ANEXA 5 A - Specii de interes comunitar; Specii de plante și de animale de interes comunitar, cu excepția speciilor de păsări,a caror prelevare din natura și exploatare fac obiectul măsurilor de management.

A5b - ANEXA 5 B - Specii de importanță națională; specii de plante și de animale de interes național ale caror prelevare din natura și exploatare fac obiectul măsurilor de management.

A5c - ANEXA 5 C - Specii de interes comunitara căror vânătoare este permisă.

A5e - ANEXA 5 E - Specii de păsări de interes comunitar a căror comercializare este permisă în condiții speciale.

Anexa nr. 4. Distribuția cantitativă și calitativă a speciilor de păsări pe tipuri de arborete din Parcul Natural Vânători Neamț

1. Numărul total al păsărilor - adulți și pui în cvercineele din Parcul Natural Vânători Neamț, la suta de hectare

Nr. crt	SPECIE	Categorie fenologică	Nr. per./ 100 ha	\bar{x} G / ad.	Biomasa totală ad.	Nr. pui / 100 ha	\bar{x} G / pui	Nr. total de indivizi / 100 ha (adulți + pui)	Biomasa totală (adulți + pui)	Starea populației	Conser-vare
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	<i>Aegithalos caudatus</i>	S	10	9	180	82	6,75	102	736,875	C	B
2.	<i>Anthus trivialis</i>	OV	10	18	360	37	13,5	57	866,25	C	B
3.	<i>Buteo buteo</i>	OV,P	1	800	1600	3	600	5	3400	C	B
4.	<i>Carduelis carduelis</i>	S	10	20	400	37	15	57	962,5	C	B
5.	<i>Certhia familiaris</i>	S	10	9	180	37	6,75	57	433,125	C	B
6.	<i>Coccothraustes coccothr.</i>	S	20	55	2200	90	41,25	130	5912,5	C	B
7.	<i>Corvus corax</i>	S	1	1250	2500	3,75	937,5	5,75	6015,63	A	A
8.	<i>Corvus corone cornix</i>	S	2	500	2000	6	375	10	4250	A	A
9.	<i>Cuculus canorus</i>	OV	1	400	800	7,5	300	8,5	3050	A	A
10.	<i>Dendrocopos major</i>	S	80	80	12800	360	60	440	34400	A	A
11.	<i>Dendrocopos medius</i>	S	20	60	2400	90	45	110	6450	C	A
12.	<i>Erithacus rubecula</i>	OV,P	40	16	1280	150	12	190	3080	A	A
13.	<i>Ficedula albicollis</i>	OV	20	14	560	90	10,5	110	1505	C	B
14.	<i>Fringilla coelebs</i>	OV,P	110	25	5500	412,5	18,75	522,5	13234,4	A	A
15.	<i>Garrulus glandarius</i>	S	10	170	3400	45	127,5	55	9137,5	A	A
16.	<i>Jynx torquilla</i>	OV	10	35	700	45	26	55	1870	RC	B
17.	<i>Muscicapa striata</i>	OV	20	15	600	75	11,25	95	1443,75	C	B
18.	<i>Oriolus oriolus</i>	OV	10	72	1440	37,5	54	47,5	3465	C	B
19.	<i>Parus caeruleus</i>	S	40	13	1040	300	9,75	340	3965	A	A
20.	<i>Parus major</i>	S	70	18	2520	525	13,5	595	9607,5	A	A
21.	<i>Parus palustris</i>	S	30	12	720	225	9	255	2745	C	A
22.	<i>Phylloscopus collybita</i>	OV,P	30	8	480	136	6	166	1290	A	A
23.	<i>Picus canus</i>	S	20	190	7600	90	142,5	110	20425	A	A
24.	<i>Sylvia borin</i>	OV	20	18	720	75	13,5	95	1732,5	RC	B
25.	<i>Sitta europaea</i>	S	10	24	480	60	18	70	1560	A	A
26.	<i>Streptopelia turtur</i>	OV	20	150	6000	30	112,5	50	9375	C	B
27.	<i>Sturnus vulgaris</i>	OV	30	80	4800	135	60	165	12900	A	A
28.	<i>Sylvia atricapilla</i>	OV	10	20	400	37,5	15	47,5	962,5	C	A
29.	<i>Troglodytes troglodytes</i>	S	10	8	160	37,5	6	47,5	385	A	A
30.	<i>Turdus merula</i>	OV,P	100	100	20000	450	75	550	53750	C	B
31.	<i>Turdus philomelos</i>	OV,P	40	76	6080	150	57	190	14630	C	B
32.	<i>Upupa epops</i>	OV	3	70	420	13,5	52,5	16,5	1128,75	C	B

2. Numărul total al păsărilor - adulți și pui în făgete pure
din Parcul Natural Vânători Neamț, la suta de hectare

Nr. crt	SPECIE	Categorie fenologică	Nr. per./ 100 ha	\bar{x} G / ad.	Bio-masă totală ad.	Nr. pui / 100 ha	\bar{x} G / pui	Nr. total de indivizi / 100 ha (adulți + pui)	Biomasă totală (adulți + pui)	Starea populației	Conser-vare
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	<i>Accipiter gentilis</i>	S	1	1000	2000	3	750	5	4250	RC	B
2.	<i>Bute buteo</i>	OV,P	1	800	1600	3	600	5	3400	RC	B
3.	<i>Columba palumbus</i>	OV	10	475	9500	15	360	35	14900	C	B
4.	<i>Corvus corax</i>	S	1	1250	2500	3,75	937,5	5,75	6015,63	A	A
5.	<i>Cuculus canorus</i>	OV	1	400	800	7,5	300	9,5	3050	A	A
6.	<i>Dendrocopos major</i>	S	20	80	3200	90	60	130	8600	A	A
7.	<i>Erithacus rubecula</i>	OV	10	16	320	37,5	12	57,5	770	A	A
8.	<i>Ficedula albicollis</i>	OV	20	14	560	90	10,5	130	1505	RC	B
9.	<i>Fringilla coelebs</i>	OV,P	70	25	3500	262,5	18,75	402,5	8421,88	A	A
10.	<i>Garrulus glandarius</i>	S	10	170	3400	45	127,5	65	9137,5	A	A
11.	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	S	3	168	1008	9	125	15	2133	RC	B
12.	<i>Parus major</i>	S	20	18	720	150	13,5	190	2745	A	A
13.	<i>Parus palustris</i>	S	10	12	240	75	9	95	915	A	A
14.	<i>Phylloscopus collybita</i>	OV,P	20	8	320	90	6	130	860	C	B
15.	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	OV	10	10	200	45	7,5	65	537,5	C	A
16.	<i>Picus canus</i>	S	10	190	3800	45	142,5	65	10212,5	A	A
17.	<i>Sitta europaea</i>	S	10	24	480	60	18	80	1560	A	A
18.	<i>Sylvia borin</i>	OV	10	18	360	37,5	13,5	57,5	866,25	C	B
19.	<i>Turdus merula</i>	OV	10	100	2000	45	75	65	5375	C	B
20.	<i>Turdus philomelos</i>	OV	30	76	4560	112,5	57	172,5	10972,5	C	B
21.	<i>Turdus viscivorus</i>	S	10	110	2200	30	83	50	4690	C	B

3. Numărul total al păsărilor - adulți și pui în amestecurile de foioase cu rășinoase din Parcul Natural Vânători Neamț, la suta de hectare

Nr. crt	SPECIE	Categorie fenologică	Nr. per./ 100 ha	\bar{x} G / ad.	Biomasă totală ad.	Nr. pui / 100 ha	\bar{x} G / pui	Nr. total de indivizi / 100 ha (adulți + pui)	Biomasă totală (adulți + pui)	Starea populației	Conser-vare
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	<i>Buteo buteo</i>	OV,P	1	800	1600	3	600	5	3400	C	B
2.	<i>Certhia familiaris</i>	S	10	9	180	3,75	6,75	23,75	433,125	C	B
3.	<i>Coccothraustes coccothr.</i>	S	30	55	3300	4,5	41,25	64,5	8868,75	C	B
4.	<i>Columba palumbus</i>	OV	10	475	9500	1,5	360	21,5	14900	C	B
5.	<i>Cuculus canorus</i>	OV	1	400	800	7,5	300	9,5	3050	A	A
6.	<i>Dendrocopos major</i>	S	50	80	8000	4,5	60	104,5	21500	A	A
7.	<i>Dendrocopos medius</i>	S	10	60	1200	4,5	45	24,5	3225	A	A
8.	<i>Dryocopus martius</i>	S	3	300	1800	3,75	225	9,75	4331,25	C	A
9.	<i>Erithacus rubecula</i>	OV	30	16	960	3,75	12	63,75	2310	A	A
10.	<i>Ficedula albicollis</i>	OV	20	14	560	4,5	10,5	44,5	1505	C	B
11.	<i>Fringilla coelebs</i>	OV,P	120	25	6000	3,75	18,75	243,75	14437,5	A	A
12.	<i>Garrulus glandarius</i>	S	10	170	3400	4,5	127,5	24,5	9137,5	A	A
13.	<i>Luscinia megarinchos</i>	OV	10	23	460	3,75	17,25	23,75	1106,88	C	B
14.	<i>Motacilla alba</i>	OV	10	20	400	3,75	15	23,75	962,5	C	A
15.	<i>Motacilla cinerea</i>	OV	10	18	360	3,75	13,5	23,75	866,25	C	B
16.	<i>Muscicapa striata</i>	OV	40	15	1200	3,75	11,25	83,75	2887,5	C	B
17.	<i>Oriolus oriolus</i>	OV	20	72	2880	3,75	54	43,75	6930	A	A
18.	<i>Parus ater</i>	S	10	12	240	7,5	9	27,5	915	C	B
19.	<i>Parus caeruleus</i>	S	20	13	520	7,5	9,75	47,5	1982,5	A	A
20.	<i>Parus major</i>	S	50	18	1800	7,5	13,5	107,5	6862,5	A	A
21.	<i>Parus palustris</i>	S	20	12	480	7,5	9	47,5	1830	C	B
22.	<i>Phoenicurus ochruros</i>	S	10	15	300	3,75	11,25	31,25	721,875	C	B
23.	<i>Phylloscopus collybita</i>	OV,P	30	8	480	4,5	6	64,5	1290	C	B
24.	<i>Picus canus</i>	S	10	190	3800	4,5	142,5	24,5	10212,5	A	A
25.	<i>Sitta europaea</i>	S	20	24	960	6	18	46	3120	A	A
26.	<i>Streptopelia turtur</i>	OV	20	150	6000	1,5	112,5	41,5	9375	C	B
27.	<i>Strix aluco</i>	S	2	425	1700	3	320	7	3620	C	B
28.	<i>Sturnus vulgaris</i>	S	10	80	1600	4,5	60	24,5	4300	A	A
29.	<i>Sylvia atricapilla</i>	OV	20	20	800	3,75	15	43,75	1925	C	B
30.	<i>Sylvia borin</i>	OV	10	18	360	3,75	13,5	23,75	866,25	C	B
31.	<i>Troglodytes troglodytes</i>	S	10	8	160	3,75	6	23,75	385	A	A
32.	<i>Turdus merula</i>	OV	40	100	8000	4,5	75	84,5	21500	C	B
33.	<i>Turdus philomelos</i>	OV	90	76	13680	3,75	57	183,75	32917,5	C	B
34.	<i>Upupa epops</i>	OV	2	70	280	4,5	52,5	8,5	752,5	C	B

4. Numărul total al păsărilor cuibăritoare - adulți și pui înrășinoasele din Parcul Natural Vânători Neamț, la suta de hectare

Nr. crt	SPECIE	Categorie fenologică	Nr. per./ 100 ha	\bar{x} G / ad.	Biomasa totală ad.	Nr. pui / 100 ha	\bar{x} G / pui	Nr. total de indivizi / 100 ha (adulți + pui)	Biomasa totală (adulți + pui)	Starea populației	Conser-vare
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	<i>Anthus trivialis</i>	OV	19	23	874	71,25	17,25	109,25	2103	C	B
2.	<i>Buteo buteo</i>	OV	1	800	1600	3	600	5	3400	C	B
3.	<i>Certhya familiaris</i>	S	19	7	266	85,5	5,25	123,5	714,8	A	A
4.	<i>Columba palumbus</i>	OV	2	450	1800	3	337,5	7	2812,5	C	B
5.	<i>Corvus corax</i>	S	2	1100	4400	7,5	825	11,5	10587	A	A
6.	<i>Cuculus canorus</i>	OV	1	400	800	7,5	300	9,5	3050	A	A
7.	<i>Dryocopus martius</i>	S	1	300	600	3,75	225	5,75	4331,25	A	A
8.	<i>Erithacus rubecula</i>	OV	75	16	2400	281,25	12	431,25	3300	A	A
9.	<i>Fringilla coelebs</i>	OV	120	25	6000	450	18,75	690	14437	A	A
10.	<i>Garrulus glandarius</i>	S	3	170	1020	27	127,5	33	1749	A	A
11.	<i>Parus ater</i>	S	110	12	2640	742,5	6,75	962,5	7651,8	A	A
12.	<i>Parus cristatus</i>	S	90	11	1980	540	8,25	720	6435	A	A
13.	<i>Parus montanus</i>	S	19	11	418	114	8,25	152	1358,5	C	A
14.	<i>Phylloscopus collybita</i>	OV	60	8	960	270	5,25	390	2377,5	C	B
15.	<i>Phylloscopus trochilus</i>	OV	40	9	720	180	6,75	260	1935	C	B
16.	<i>Picoides tridactylus</i>	S	19	59	2242	57	44,25	95	4764	A	A
17.	<i>Picus canus</i>	S	2	190	760	9	142,5	13	2042,5	C	B
18.	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	S	23	35	1610	69	26,25	95	3421,25	A	A
19.	<i>Regulus regulus</i>	S	56	9	1008	252	6,75	364	2540	A	A
20.	<i>Sylvia borin</i>	OV	8	18	288	60	13,5	76	1098	C	B
21.	<i>Troglodytes troglod.</i>	S	20	8	320	75	6	115	770	A	A
22.	<i>Turdus viscivorus</i>	S	30	110	6600	90	83	120	14070	C	B

Ce metodologie ați folosit? Poate că ar trebui precizat cum s-a ajuns la aceste rezultate.

Abrevieri:

Starea populației

A – abundanț 75 %

C – comun 51 – 75 %

RC – relative comun 26 – 50 %

R – rar 11 – 25 %

FR – foarte rar 6 – 10 %

S – sporadic 1 – 5 %

ER – eratic <1 %

Conservare

A – excelentă

B – bună

C – redusă

Categorie fenologică

S – sedentar

OV – oaspete de vară

P – pasaj

OI – oaspete de iarnă

Anexa nr. 5. Prezentarea tipurilor de habitate forestiere întâlnite în Parcul Natural Vânători Neamț, a corespondențelor relevante și suprafețelor aferente - conform amenajamentelor silvice în vigoare

Nr. crt	Denumire	Cod	Natura 2000	Paleartic	Tipuri de păduri	Suprafață -hectare-	Procent din suprafață fond forestier %
1.	Păduri sud-est carpatice de molid (<i>Picea abies</i>), fag (<i>Fagus sylvatica</i>) și brad (<i>Abies alba</i>) cu <i>Pulmonaria rubra</i>	R 4101	91V0 Dacian beech forest (<i>Symphyto-fagion</i>)	41.1 D212. Dacian <i>Pulmonaria rubra</i> fir – beech forest	1311 Amestec normal de rășinoase și fag cu floră de mull (s) 1321 Amestec de rășinoase și fag cu <i>Rubus hirtus</i> (s) 1341 Amestec de rășinoase și fag pe soluri schelete (m) 1211 Molideto – brădet normal cu floră de mull (s) 1241 Molideto- brădet pe soluri scheletice (m)	2845,3 137,8 141,6 365,4 88,1	10,83 0,52 0,54 1,39 0,33
2.	Păduri sud-est carpatice de molid (<i>Picea abies</i>), fag (<i>Fagus sylvatica</i>) și brad (<i>Abies alba</i>) cu <i>Hieracium rotundatum</i>	R 4102	9110 <i>Luzulo-Fagetum</i> beech forests	42.1323. Dacian acidophile beech-fir forest	1331 Amestec de rășinoase și fag cu <i>Festuca altissima</i> (m)	16	0,06

3.	Păduri sud-est carpatice de fag (<i>Fagus sylvatica</i>) și brad (<i>Abies alba</i>) cu <i>Pulmonaria rubra</i>	R 4104	91V0 Dacian beech forest (<i>Symphyto-fagion</i>)	41.1 D212. Dacian <i>Pulmonaria rubra</i> fir – beech forest	2212 Brădeto-făget cu floră de mull de productivitate mijlocie (m)	1842,7	7,01
					2111 Brădet normal cu floră de mull (s)	3111,78	11,84
					2116 Brădet cu floră de mull pe soluri scheletice cu substrat calcaros (i)	2	0,01
					2211 Brădeto-făget normal cu floră de mull (s)	8750,98	33,29
					2213 Brădeto-făget cu floră de mull pe soluri scheletice (m)	18,7	0,07
4.	Păduri sud-est carpatice de fag (<i>Fagus sylvatica</i>) și brad (<i>Abies alba</i>) cu <i>Hieracium rotundatum</i>	R 4106	9110 <i>Luzulo-Fagetum</i> beech forests	41.1D14. Dacian billbery – beech forest	2251 Brădeto-făget cu <i>Vaccinium myrtillus</i> și mușchi verzi (I-m)	6,6	0,03
					4161 Făget montan cu <i>Vaccinium myrtillus</i> (i)	8,3	0,03
5.	Păduri sud-est carpatice de fag (<i>Fagus sylvatica</i>) și brad (<i>Abies alba</i>) cu <i>Symphytum cordatum</i>	R 4109	91V0 Dacian beech forest (<i>Symphyto-fagion</i>)	41.1D211. Dacian <i>Dentaria glandulosa</i> beech forest	4111 Făget normal cu floră de mull (s)	4565,4	17,37
					4114 Făget montan pe soluri scheletice cu floră de mull (m)	506,2	1,93
					4131 Făget montan cu	527,3	2,01

					<i>Rubus hirtus</i> (m)	100,4	0,38
					4231 Făget de dealuri cu <i>Rubus hirtus</i> (m)		
6.	Păduri sud-est carpatice de fag (<i>Fagus sylvatica</i>) și brad (<i>Abies alba</i>) cu <i>Cephalanthera</i> <i>damassonium</i>	R4111	9150 Medio – European limestone beech forest of the <i>Cephalantherion -</i> <i>Fagion</i>	41.1D41 Dacian <i>Epipactis</i> beech forest	4213 Făget de deal pe soluri superficiale cu substrat calcaros (i)	17,1	0,07
7.	Păduri dacice de fag (<i>Fagus sylvatica</i>) și carpen (<i>Carpinus</i> <i>betulus</i>) cu <i>Dentaria</i> <i>bulbifera</i>	R 4118	9130 <i>Asperulo-</i> <i>Fagetum</i> beech forests	41.1D224 Dacian <i>Dentaria-</i> <i>bulbifera</i> beech forest	4211 Făget de deal cu floră de mull (s) 4311 Făgeto-cărpinet cu floră de mull (s) 2321 Făget montan amestecat (m)	607 441,4 1,8	2,31 1,68 0,01
8.	Păduri dacice de fag (<i>Fagus sylvatica</i>) și carpen (<i>Carpinus</i> <i>betulus</i>) cu <i>Carex</i> <i>pilosa</i>	R 4119	91V0 Dacian beech forest (<i>Symphyto-</i> <i>fagion</i>)	41.1D221 Dacian <i>Galium</i> <i>schultesii</i> beech- hornbeam forests	4321 Făgeto-cărpinet cu <i>Carex pilosa</i> (m)	29	0,11
9.	Păduri dacice de gorun (<i>Quercus</i> <i>petraea</i>), fag (<i>Fagus</i> <i>sylvatica</i>) și carpen (<i>Carpinus betulus</i>) cu <i>Carex pilosa</i>	R 4123	9170 <i>Galio-</i> <i>Carpinetum</i> oak- hornbeam forests	41.2C14 Dacian <i>Carex</i> <i>pilosa</i> - oak- hornbeam forest	5221 Goruneto-făget cu <i>Carex pilosa</i> (m)	46,4	0,18

10.	Păduri dacice de gorun (<i>Quercus petraea</i>), fag (<i>Fagus sylvatica</i>) și carpen (<i>Carpinus betulus</i>) cu <i>Lathyrus hallersteinii</i>	R 4124	91G0 Pannonic woods with <i>Quercus petraea</i> and <i>Carpinus betulus</i>	41.2C12 Dacian <i>Lathyrus hallersteinii</i> oak-hornbeam forest	5211 Goruneto- făget cu floră de mull (s)	319,1	1,21
11.	Păduri getice-dacice de gorun (<i>Quercus petraea</i>) cu <i>Dentaria bulbifera</i>	R 4128	91YO Dacian oak-hornbeam forests		5111 Gorunet normal cu floră de mull (s) 5113 Gorunet cu floră de mull (m)	651,5 191,2	2,48 0,73
12.	Păduri sud-est carpatice de anin alb (<i>Alnus incana</i>) cu <i>Telekia speciosa</i>	R 4401	91EO* Alluvial forest with <i>Alnus glutinosa</i> and <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno – Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>)	44.214 Eastern Carpathian grey alder galleries	9811 Aniniș cu <i>Oxalis acetosella</i> (m) 9821 Anin alb pe aluviuni nisipoase și prundișuri (m)	13 18,2	0,05 0,07
13.	Păduri dacice –getice de lunci colinare de anin negru (<i>Alnus glutinosa</i>) cu <i>Stellaria nemorum</i>	R 4402	91EO* Alluvial forest with <i>Alnus glutinosa</i> and <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno – Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>)	44.323 Pre-Carpathian stream ash-alder woods	9722 Anin negru pur de productivitate superioară din regiune de dealuri (s)	2,6	0,01

Anexa nr. 6. Elemente de strategie privind dezvoltarea ecoturismului în raza Parcului Natural Vânători Neamț – Ținutul Zimbrului

1. Analiza de tip SWOT din care reies domenii și măsuri prioritare de acțiune

S-au utilizat domeniile conforme cu cele prevăzute în Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului în România, faza I. Scorurile utilizate au fost : 1- foarte important, 2 – important, 3- puțin important, precum în tabelul de mai jos.

Domenii și măsuri urmare a derulării analizei SWOT:

a) Domeniul RESURSE TURISTICE

i) Realizarea unui plan de management al vizitatorilor cu zonarea corespunzătoare a destinației;

ii) Asigurarea sezonalityi pentru evenimentele din zonă;

iii) Aplicarea acțiunilor de dezvoltare durabilă la nivelul destinațiilor cu potențial ecoturistic.

b) Domeniul INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ ȘI TEHNICĂ, AMENAJAREA TERITORIULUI

i) Dezvoltarea unei infrastructuri pentru ecoturism ;

ii) Dezvoltarea de sisteme de informare si semnalizare turistică adaptate cerințelor destinației;

iii) Realizarea unei infrastructuri dedicate educației și conștientizării;

iv) Menținerea arhitecturii tradiționale, limitarea procesului de urbanizare la nivelul destinației.

c) Domeniul PROGRAME ECOTURISTICE

i) Dezvoltarea ofertei de produse/servicii ecoturistice realizată în parteneriat cu comunitățile locale;

ii) Eficientizarea rețelei de distribuție a produsului ecoturistic ;

iii) Ghid /reguli activități turistice la nivel de destinație;

PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
RESURSE TURISTICE	
<ul style="list-style-type: none"> ○ habitatele naturale puțin afectate de activitățile; ○ existența Parcului Natural Vânători Neamț, a ROSPA0307 și ROSCI0270 ○ recunoașterea internațională a PNVNT ca „Sacred Natural Site”- vezi IUCN „Guidelines for applying PA management categories” ○ diversitatea și valoarea ridicată a peisajelor (păduri, chei, peșteri, munți, ape, zone rurale etc.); ○ diversitatea florei și faunei, prezenta carnivorelor mari ; ○ prezenta zimbriului în libertate, semilibertate și captivitate ○ condiții naturale bune pentru activități de turism în aer liber – drumeție, observarea faunei, turism ecvestru, cicloturism. ○ existența unor zone rurale (etnofolclorice tradiționale), în care se poate experimenta stilul de viață local; ○ existența unei economii rurale încă viabile ce menține produsele locale tradiționale pe piață; ○ diversitatea obiectivelor de patrimoniu – mănăstiri, situri arheologice, case memoriale, Cetatea Neamțului; ○ ospitalitatea tradițională zonei. ○ factori naturali și resurse minerale recomandate în cura balneară – izvoarele clorosodice; ○ bucatărie tradițională și specialități regionale; ○ poluare atmosferică inexistentă ; ○ diversitatea resurselor turistice naturale și antropice ușor accesibile și armonios repartizate pe teritoriul Parcului; ○ prezența Postului de Jandarmi Montani Vânători Neamț cu sediul în Centrul de Vizitare al PNVNT 	<ul style="list-style-type: none"> ○ turismul necontrolat conduce la creșterea presiunii exercitate asupra zonelor / obiectivelor turistice. Principalele probleme semnalate sunt: <ul style="list-style-type: none"> • camparea și amenajarea de vetre de foc în locuri neamenajate; • culegerea sau distrugerea deliberată a unor specii din flora • tăierea de material lemnos pentru foc; • abandonarea unor cantități mari de deșeuri în lungul căilor de comunicații, în jurul obiectivelor de interes; • vandalizarea panourilor indicatoare sau informative, a plăcilor și stâlpilor de pe traseele turistice; ○ punerea în pericol a zonelor naturale de traficul ATV și motocicletele offroad; ○ calendar manifestări folclorice, în special în perioada sărbătorilor de iarnă ○ serbări, manifestări, etc concentrate cu ocazia zilelor comunei etc ○ lipsa resursei piscicole în râurile interioare; ○ poluarea râurilor în special pe porțiunea ce traversează localitățile sau în aval de acestea ○ tăierile de arbori și depozitarea necorespunzătoare a rumegușului și resturilor de exploatare pe marginea drumurilor existente sau a pâraielor ○ riscul urbanizării populației rurale cu implicații directe în pierderea patrimoniului cultural imaterial/material existent. ○ lipsă recunoașteri internaționale: WHS, Charter, ecoturism
INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ ȘI TEHNICĂ, AMENAJAREA TERITORIULUI	

<ul style="list-style-type: none"> ○ accesibilitate relativ bună spre destinația ecoturistică ○ accesibilitate buna spre obiectivele de interes din interiorul destinației, ca baza pentru dezvoltarea unei rețele de trasee ecoturistice; ○ existența în principal în vecinătatea PNVNT a unor pensiuni turistice sau alte categorii de structuri turistice de primire; ○ existența unui număr de trasee turistice în curs de omologare ○ APNVNT fac eforturi importante pentru realizarea infrastructurii de vizitare. ○ investițiile și costurile de întreținere relativ mici pentru infrastructura necesară realizării unei destinații ecoturistice în comparație cu investițiile în alte forme de destinații turistice (stațiuni de ski, stațiuni balneo) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ lipsa amenajări pentru observarea/fotografierea speciilor sălbatice ○ lipsa unor centre locale de informare și promovare turistică; ○ sisteme de informare și semnalizare turistică insuficient dezvoltate și necorelate cu nivelul solicitate de ecoturism ○ lipsa unei rețele de trasee turistice omologate; ○ infrastructura turistică inadecvată - facilități de campare, trasee de cicloturism, trasee ecvestre; ○ acces limitat pentru persoanele cu dizabilități la numeroase puncte de atracție turistică; ○ folosirea redusă a surselor de energie alternativă; ○ nerespectarea arhitecturii tradiționale în cazul construcțiilor noi amplasate în interiorul parcurilor sau în zona limitrofă acestora. ○ infrastructura educațională și pentru conștientizare precară 	
PROGRAME ECOTURISTICE		
<ul style="list-style-type: none"> ○ existența unor programe ecoturistice create de APNVNT și / sau ONG-urile de mediu din zonă. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ numărul redus al parteneriatelor între APNVNT, agenții economici și comunitățile locale cu scopul creării de programe ecoturistice; ○ activitățile în aer liber (plimbări, schi fond, cicloturism etc.), sunt puțin dezvoltate; ○ concentrarea programelor ecoturistice pe un număr limitat de zone. 	
POLITIC, ADMINISTRATIV, ECONOMIC ȘI LEGISLATIV		
<ul style="list-style-type: none"> ○ existența cadrului legislativ pentru gestionarea ariilor protejate și pentru protecția mediului, armonizat cu cel european. ○ existența Master Planului pentru Dezvoltarea Turismului Național 2007-2026. Unul dintre obiectivele acestuia este sprijinirea dezvoltării ecoturismului ; ○ existența unei asociații naționale specializate în acest domeniu Asociația de Ecoturism din România; ○ existența unor modele de bune practici în ecoturism (sistem de etichetare ecologică, sistem de certificare în ecoturism); ○ existența planului de management al PNVNT, a planului de management al vizitatorilor; ○ existența ADTPN „Valea Ozanei” ○ existența GAL ”Ținutul Zimbrilor” 	<ul style="list-style-type: none"> ○ fonduri insuficiente pentru întreținerea infrastructurii turistice existente; ○ fonduri alocate pentru promovarea ecoturismului neacoperitoare, insuficiente și subdimensionate ○ lipsa mecanismelor de sprijin pentru întreprinzătorii care doresc să implementeze un model de bune practici în ecoturism; ○ reprezentativitate slabă a ecoturismului în strategiile de dezvoltare regională și locală ○ tipul de abordare a controalelor din partea autorităților statului, birocrăția și taxele pentru eliberarea de autorizații fac ca o bună parte din afacerile mici din mediul rural să dorească să lucreze la negru. 	

		<ul style="list-style-type: none"> ○ slaba capacitate de a implementa politici de dezvoltare la nivelul teritoriului pe termen mediu și lung care să aducă în prim plan soluții competitive de ecoturism; ○ asimilarea eronată a dezvoltării turistice cu o afacere imobiliară și perpetuarea acestui concept în politicile locale de dezvoltare; ○ influența ”modelor” în turism - pârtii de ski, sporturi motorizate 	
EDUCAȚIE, CONȘTIENȚIZARE, RESURSE UMANE			
○ PNVNT a dezvoltat programe educaționale, în special pentru elevii din localitățile din zonă.		<ul style="list-style-type: none"> ○ gradul de conștientizare scăzut a ceea ce înseamnă patrimoniu local (natural, cultural, spiritual) și a importanței acestuia în prezent dar, mai ales, în viitor; ○ pregătire redusă a personalului de specialitate care administrează structurile turistice; ○ lipsă ghizi ecoturistici ○ nu există un sistem de pregătire adecvat pentru personalul din cadrul ariilor protejate; ○ lipsa personalului pregătit pentru dezvoltarea de destinații ecoturistice; 	
MARKETING ȘI PROMOVARE			
<ul style="list-style-type: none"> ○ existența unor organizații cu acțiune locală, care împreună cu autoritățile publice locale sau PNVNT dezvoltă proiecte de promovare a ecoturismului la nivel local, ○ potențialul de marketing al României ca destinație turistică prin intermediul <ul style="list-style-type: none"> ○ - inițiativa „Ținutul Zimbrului” ○ - mărci înregistrate „BisonLand” și „Ținutul Zimbrului” ○ - recunoaștere EDEN-runner-up 2009 		<ul style="list-style-type: none"> ○ promovarea deficitară a potențialului ecoturistic al zonei; ○ lipsa USP ○ oferta de servicii turistice puțin diversificată și necoroborată cu prețul și calitatea serviciilor turistice prestate; ○ lipsa unui plan de interpretare la nivelul destinației ○ număr redus mărci înregistrate: indicația geografică (IG), denumire de origine, specialitate tradițională garantată ○ lipsa acreditării ecoturistice la nivel de destinație și structuri turistice ○ lipsa cercetare de piață sistematică ○ lipsa plan marketing pentru destinație 	
OPORTUNITĂȚI		AMENINȚĂRI	
<ul style="list-style-type: none"> ○ suportul de care se bucură ecoturismul la nivel național și internațional; ○ tendința de creștere la nivel național a numărului de turiști/vizitatori care au ca motivație principală ecoturismul; ○ existența fondurilor europene (de exemplu POS Mediu - Axa 4, PNDR Axele 2, 1, 4, POR - Axa 5 etc.), a altor programe de finanțare în domeniul conservării 		<ul style="list-style-type: none"> ○ concurența cu locații din România recunoscute dpdv ecoturistic ○ amenințări naturale – schimbări climatice, inundații, torenți. ○ reorientarea unei părți a cererii turistice interne către alte destinații externe; ○ consolidarea percepției de oferta ieftină în dauna calității; 	

<p>mediului înconjurător și a ecoturismului;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ posibilitatea de realizare de proiecte care pun în valoare turistic elementele patrimoniului național cultural-istoric și de arhitectura tipică rurală; ○ dezvoltarea segmentului de ecoturism datorită diversificării ofertei turistice la nivel național prin derularea și promovarea unor micro-programe care răspund tendințelor actuale de agrement și vacanțe active: cicloturism, mountainbike, ecvestru, etc. ○ dezvoltarea turismului rural în pensiuni turistice și agroturistice ○ Introducerea sistemului de management al calității în turism ○ creșterea interesului turiștilor pentru zonă ○ posibilitatea dobândirii statutului de destinație ecoturistică 	<ul style="list-style-type: none"> ○ nerespectarea principiilor „dezvoltării durabile” ○ amânarea creării structurilor instituționale administrative de turism, la nivel local; ○ micșorarea puterii de cumpărare a populației, cu efect în evoluția și planificarea evoluției cererii de servicii turistice; ○ influențele celorlalte sectoare de activitate asupra turismului - activitate economică de consecință; ○ atitudinea și mentalitatea locuitorilor cu privire la unele proiecte cu impact pe termen lung (zimbri în libertate); ○ Serviciul Salvamont al județului Neamț este locat și acționează în masivul Ceahlău, nu poate interveni în PNVNT
--	--

d) Domeniul POLITIC, ADMINISTRATIV, ECONOMIC ȘI LEGISLATIV

- i) Includerea ecoturismului în strategiile de dezvoltare regională și locală;
- ii) Creșterea numărului de parteneriate privind ecoturismul la nivel local;
- iii) Creșterea/întărirea capacității administrative a instituțiilor locale pentru implementarea politicilor și programelor de dezvoltare a ecoturismului;
- iv) Alocarea de fonduri pentru ecoturism de către entitățile implicate;
- v) Reglementarea activității din sfera ecoturismului și încurajarea acesteia;

e) Domeniul EDUCAȚIE, CONȘTIENTIZARE, RESURSE UMANE

- i) Creșterea nivelului de conștientizare, apreciere și cunoaștere a patrimoniului local și a principiilor de ecoturism în rândul factorilor implicați pentru responsabilizare, participare, implicare în activitățile specifice ecoturismului;
- ii) Îmbunătățirea nivelului de pregătire profesională, precum și dezvoltarea organizațională, profesională și a carierei pentru personalul implicat în activitățile de ecoturism ;

f) Domeniul MARKETING ȘI PROMOVARE

- i) Realizare de cercetări de piață în scopul realizării unei baze de date care să faciliteze procesul de fundamentare a deciziei;
- ii) Realizarea/implementarea unui plan de interpretare la nivelul destinației;
- iii) Particularizarea destinației prin încurajarea obținerii de mărci înregistrate ;
- iv) Obținerea de noi certificări naționale/internaționale pentru destinație/structuri turistice/alți agenți;
- v) Popularizarea și extinderea bunelor practici în domeniu;

- vi) Îmbunătățirea calității experienței ecoturistice;
- vii) Promovarea destinației ecoturistice, la nivel regional, național și internațional;
- viii) Promovarea unei imagini unitare în mediul virtual pe site-urile factorilor implicați;
- ix) Promovarea unei imagini unitare în materialele promoționale;
- x) Realizarea unui plan de marketing pentru destinație.

2. Formularea viziunii și a obiectivului general de marketing

Viziunea: Pornind de la caracteristicile zonei, destinația Ținutul Zimbrului - Parcul Natural Vânători Neamț, va deveni o locație turistică predilectă pentru practicarea ecoturismului bazat pe valorizarea și protejarea patrimoniului local (natural, cultural, spiritual) și pe distribuirea uniformă a fenomenului turistic, în timp și în spațiu, prin promovarea legăturii indisolubile dintre natură și spiritualitate.

Obiectivul general de marketing: Prin utilizarea unui mix de marketing (produs, marca, promovare, distribuție) până în 2020, cel puțin 10% din turiști vor fi implicați în activități ecoturistice.

3. Dezvoltarea conceptului de ecoturism

- a) Zona cultural istorică

Motto "Cultura nu se moștenește, se cucerește" (Andre Malraux)

- i. Viziunea de dezvoltare a zonei

Această zonă va contribui, în cadrul destinației ecoturistice, la promovarea culturii locale și a obiectivelor istorice, sporind atractivitatea turistică a zonei și sprijinind dezvoltarea durabilă a comunităților locale.

- ii. Delimitarea zonei

Zona se compune din aria ce cuprinde orașul Târgu Neamț, Cetatea Neamțului („Coroana lui Ștefan cel Mare” cum a denumit-o Alexandru Vlahuță, datează, din secolul

al XIV-lea, construită într-o primă formă în timpul domniei lui Petru I Mușat 1374 – 1392), Monumentul Vânătorilor de Munte (Monumentul – mausoleu al vânătorilor de munte a fost ridicat în memoria eroilor din Batalionul Vânătorilor de Munte care s-au jertfit în timpul primului război mondial), cazematele și izvorul Slatina (exploatarea de apă sărată cu cea mai mare continuitate din Europa - 8000 de ani).

iii. Obiectivele de management

- Creșterea duratei de vizitare (a sejurului) în zonă;
- Creșterea gradului de satisfacție și înțelegere a zonei de către turiști;
- Diversificarea ofertei turistice actuale;
- Dezvoltarea de afaceri locale bazate pe ecoturism

iv. Tipul de experiență

Zona oferă oportunități privind desfășurarea de activități ecoturistice cu valențe cultural – istorice (drumeții la obiective de interes, vizite muzee și case memoriale, manifestări cultural - istorice). Zona cultural istorică se adresează tuturor categoriilor de turiști iubitori de cultură, istorie și tradiții locale.

v. Tipul de activități de recreere și turism și infrastructura aferentă

- Drumeții

Sunt amenajate 2 trasee turistice între Cetatea Neamțului și Monumentul Vânătorilor de Munte și Cetatea Neamțului și Stațiunea Oglinzi și 2 trasee tematice *Cetatea Neamțului destinație ecoturistică* și *Pe urmele vânătorilor de munte* Parcurgând aceste trasee se pot afla informații despre istoria locului și de asemenea poți admira de la înălțime valea Neamțului și orașul Tîrgu Neamț. E nevoie a fi desemnate și marcate alte trasee de drumeție precum Cetatea Neamțului - Izvorul cu Slatină, traseu tematic în zona cazematelor, traseu biciclete Cetatea Neamțului - Izvorul cu Slatină – cazemate - Monumentul Vânătorilor de Munte - Cetatea Neamțului.

- Vizite muzee , case memoriale: în această zonă se pot realiza vizite la muzeele și casele memoriale existente (Casa Memorială Ion Creangă, Casa Memorială Veronica Micle, Muzeul de Istorie)

- Manifestări cultural-istorice: la începutul lunii iulie cu ocazia zilelor Cetății Neamțului are loc un festival medieval. Activitățile acestuia se derulează în cadru natural, dar acestea pot fi diversificate și extinse în zona Parcului.

- vi. Segmente de piață specifice
- Turismul educațional
 - Turismul de tranzit/week-end
 - Turismul de familie
- vii. Structura de implementare: se bazează în principal pe Asociația pentru promovarea și dezvoltarea turismului nemțean”Valea Ozanei”, Primăria Tîrgu Neamț, administratori muzee, situri, personalul Administrației Parcului Natural Vânători Neamț, sub coordonarea unității de management a destinației.

viii. Marketing

Valențele culturale ale Parcului sunt date de existența locurilor și mărturiilor ce atestă șederea sau trecerea lui Creangă, Eminescu, Sadoveanu, Grigorescu, Vlahuță, Hogaș pe aceste meleaguri. Vestigiile istorice sunt variate, acoperind o perioadă de timp ce începe în preistorie și ajunge până în zilele noastre. Amintim doar izvorul Slatina, cea mai veche atestare europeană pentru utilizarea neîntreruptă a unui izvor de apă sărată - 8.000 de ani, tumulii dacici de la Vânători, cunoscuta Cetate a Neamțului, linia cazematelor din cel de-al doilea război mondial. Întemeierea Moldovei ca stat medieval pornește de la mitica vânătoare a zimbrului, lângă apa Moldovei. Simbolic vorbind, Dragoș trebuia să ucidă zimbrul, văzut ca idol al vechilor moldovlahi, pentru a putea întemeia la modul concret, instituțional, o nouă formă statală. Folosirea buzduganului, care nu făcea parte din armele tradiționale cu care se putea doborî un animal de talia zimbrului, dar care poate fi asemănat unui sceptru, vine să confirme această abordare. Analizând frecvența toponimelor ce evocă zimbrul și bourul, putem presupune că vânătoarea, așa cum va fi fost ea, s-a petrecut în zona străbătută de râul Moldova, aflată la granițele județelor Neamț, Suceava și Iași. Cum Ținutul Zimbrului se situează la limita dintre județele Neamț și Suceava și se învecinează cu bazinul râului Moldova putem spune că, zimbrul a reapărut chiar acolo unde a fost vânat simbolic pentru întemeierea unei țări.

Propuneri: *Cetatea amintirilor sacre*

b) Zona ecumenică

Motto: “Să iei cu tine din toate animalele curate câte șapte perechi, parte bărbătească și parte femeiască, iar din animalele necurate câte o pereche, parte

bărbătească și parte femeiască. De asemenea și din păsările cerului să iei: din cele curate câte șapte perechi, parte bărbătească și parte femeiască, iar din toate păsările necurate câte o pereche, parte bărbătească și parte femeiască, ca să le păstrezi soiul pentru tot pământul.” Facerea cap.7

i. Viziunea de dezvoltare a zonei

Zona ecumenică va promova abordarea holistică a conservării naturii restabilind legătura, uneori pierdută, între spiritualitatea creștină și valorile naturale specifice zonei.

ii. Delimitarea zonei

Zona de sit natural cu valoare spirituală cuprinde vatra mănăstirilor, schiturilor și obiectivelor cultural-istorice, traseele de pelerinaj precum și zona de influență înconjurătoare, prezentând importanță atât din punct de vedere natural cât și spiritual, fiind determinată de interacțiunea dintre om și natură, având ca principal suport tradiția monastică privind folosirea terenurilor. Se compune din vetrele mănăstirilor Neamț, Agapia, Văratec, Secu, Sihăstria, schiturile și terenurile monastice aferente

iii. Obiectivele de management;

- Creșterea gradului de satisfacție și înțelegere a zonei de către turiști;
- Diversificarea ofertei turistice actuale;

iv. Tipul de experiență;

Emoția spirituală dobândită prin vizitarea unor lăcașe de cult poate fi îmbogățită prin valorizarea cadrului natural

v. Tipul de activități de recreere și turism și infrastructura aferentă;

Drumeții pornind de la lăcașele de cult către diferite puncte de interes-izvoare, belvederi, locuri spirituale, folosind poteci tematice, locuri de popas-contemplare, panouri explicative,

vi. Segmente de piață specifice;

- Turismul ecumenic
- Turismul educațional
- Turismul de tranzit/week-end
- Turismul de familie

vii. Structura de implementare: comunitățile monahale, asociația pentru promovarea și dezvoltarea turismului nemțean”Valea Ozanei”, personalul Administrației Parcului Natural Vânători Neamț, sub coordonarea unității de management a destinației.

viii. Marketing

Comunitatea monahală prezentă în Parc este a doua ca mărime din Europa după cea de la Muntele Athos, dar se evidențiază față de aceasta prin locarea inedită pe plan european, în zona forestieră. Satele monastice Văratec, Agapia și Neamț, cu modul lor deosebit de organizare, reprezintă un alt unicat european, mănăstirile Agapia și Văratec sunt cele mai mari mănăstiri de maici din lumea ortodoxă. Întreaga zonă este o istorie vie a evoluției monahismului în zona Moldovei, chiar și astăzi, ascunși de privirea lumii, pot fi găsiți călugări sihaștri care se nevoiesc după regulile străvechi.

Propuneri: *Crede, în inima spirituală a României!*

c) Zona educațională

Motto: „Astăzi animalul sălbatic este considerat a avea valoare culturală, parte a moștenirii noastre, la care întreaga umanitate, și în special generațiile următoare, are o revendicare legitimă. De aceea grădinile zoologice, cărora aceste piese vii de cultură le sunt încredințate, reprezintă instituții culturale.” (Hediger, 1970)

i. Viziunea de dezvoltare a zonei

Zona educațională va avea rolul de a mări gradul de conștientizare publică în domeniul conservării naturii, de a prezenta natura ca element de continuitate în existența comunităților umane și de a contribui la conștientizarea intercondiționalității între moștenirea cultural - spirituală și cea naturală.

ii. Delimitarea zonei

Zona se compune din Țarcul de aclimatizare, grădina zoologică, suprafața dintre acestea - alocată dezvoltării ulterioare și pădurea Dumbrava.

iii. Obiectivele de management

- Integrarea actualelor facilități într-o zonă unitară, funcțională
- Dezvoltarea de programe privind creșterea gradului de conștientizare a turiștilor privind patrimoniul local natural, cultural și spiritual
- Mărirea perioadei de ședere a turiștilor în zonă

- Promovarea zonei

iv. Tipul de experiență

Zona oferă o multitudine de oportunități privind desfășurarea de activități educaționale outdoor/indoor care să familiarizeze vizitatorul cu patrimoniul natural și cultural specific destinației. Vizitatorii vor beneficia de o interpretare de calitate, de o infrastructură care să încurajeze desfășurarea de activități lejere în natură și care va fi eficace indiferent de anotimp

v. Tipul de activități de recreere și turism și infrastructura aferentă

- Derularea de activități educaționale asociate grădinii zoologice/PNVNT

Educația formală, asociate grădinii zoologice, constă din activități educaționale desfășurate în cadrul programei școlare, universitare. Grădinile zoologice și acvariilor sunt vizitate periodic de clase de elevi de la nivel de grădiniță la universitar. Aceste grupuri urmează a beneficia de vizite educative și lecții axate pe anumite teme în cadrul programului de instruire oficial al grădinii zoologice, structurat pe baza standardelor educaționale ale European Association of Zoos and Aquarium. Promovarea acestui gen de activități se va dovedi benefică din punct de vedere financiar întrucât va permite o eșalonare în timp a vizitelor efectuate de grupuri organizate.

Este necesară o zonare proprie, respectiv:

- Zona țarcuri/centru de reabilitare. Întrucât la data de față traseul zoo este liniar, se propune extinderea acestuia, pentru a se ajunge la o formă circulară, prin realizarea de noi țarcuri în care să fie cazate specii importante pentru fauna carpatină și care lipsesc din majoritatea grădinilor zoologice din România precum caii sălbatici, elani, vite Heck, castori. Administrația Parcului Natural Vânători Neamț are contactele necesare pentru aducerea acestor animale ca donație.
- Zona comercială/meșteșuguri. Atât în cazul grădinii zoologice cât și al Centrului de Vizitare nu sunt asigurate condiții privitoare la desfacerea unor produse alimentare locale/artizanat, care ar putea constitui un sprijin în menținerea o perioadă mai îndelungată a vizitatorilor, din perspectiva lărgirii ofertei de vizitare. Desfacerea acestor produse s-ar putea face prin intermediul întreprinzătorilor locali, acestora urmând a li se închiria spațiul necesar
- Zona de turism activ:

- Tree house. Realizarea de facilități cazare suspendate la Grădina Zoologică și/sau la Centrul de Vizitare în continuarea punții suspendate, destinate la nivel de familie. Vor fi furnizate activități outdoor precum drumeții cu ghid, călărie, ciclism. Tema pentru Tree house va fi “eco-distrație pentru întreaga familie”.
- Zona Căsuțe. Utilizarea unor căsuțe realizate din lemn, cu apă curentă, amplasate în apropierea lacurilor, unite prin poteci sumar amenajate, având ca punct central o locație în care să se poată lua masa, organiza întâlniri, evenimente. Vor fi furnizate activități outdoor. Tema pentru Zona Căsuțe va fi “eco-aventura pentru toți”.
- Zona Camping. Vor fi amenajate câteva locuri de campare, cu vetre de foc și acces la apă. Camparea va fi permisă pe baza achitării unui tarif. Tema pentru Zona Camping va fi “eco-aventura pentru curajoși”.
- Noi obiective de atracție turistică - bărci, adventure. Noi trasee de drumeție, trasee de ciclism, parcări, grupuri sociale. Pe unul din lacuri, cel din aval, s-ar putea amenaja pontoane, debarcader, în vederea utilizării bărcilor, ca alternativă pentru traversarea acestuia. Realizarea unui traseu adventure, în apropierea acestui lac, ar putea constitui de asemenea un element de atracție. Traversarea lacului din amonte pe o punte pe piloni, cu facilități belvedere.

vi. Segmente de piață specifice.

- Turismul educațional
- Turismul de familie

vii. Structura de implementare: se bazează în principal pe personalul Administrației Parcului Natural Vânători Neamț (ghidaj, întreținere infrastructură)

viii. Marketing

Această zonă, prin concepție și infrastructură, poate răspunde atât la cerințele 3E - Excitement, Entertainment, Education cât și 3T -Technology, Talent, Tolerance

Propuneri: *Ținutul Zimbrului - Învăță să fii zimbru, nu bizon*

d) Zona de sălbăticie

Motto: „Când încercăm salvarea unei specii de la dispariție prin redarea ei Naturii de la care a fost smulsă de firea agresivă și invazivă a speciei umane, nu

înseamnă că dăm ceasul biologic înapoi ci doar că îl facem să meargă din nou”. (Mark Cowell)

i. Viziunea de dezvoltare a zonei

Zona de sălbăticie va avea rolul de a oferi celor interesați o gamă largă de programe de calitate, cum ar fi excursiile pentru observarea păsărilor sau a animalelor sălbatice, excursii botanice sau a plantelor medicinale, foto safari sau tabere educaționale gen cercetași, trebuie să fie dezvoltate și oferite de tour-operatorii responsabili care sunt devotați protecției mediului, activităților educative și conservării valorilor parcului.

ii. Delimitarea zonei

Zona de sălbăticie se întinde pe o suprafață de aproximativ 10000 ha, fiind inclusă în totalitate în aria naturală protejată Parcul Natural Vânători Neamț. Zona respectivă are un statut special fiind selectată drept o zonă cu un statut special și anume de zonă de liniște a vânatului, datorită diversității și abundenței speciilor de faună, fiind inclusiv preferată de către zimbrii aflați în libertate. Zona de liniște a vânatului se suprapune peste Fondul Cinegetic 29 Magazia și Fondul Cinegetic 25 Secu.

Administrativ, zona de sălbăticie se suprapune în mare parte peste raza comunei Crăcăoani, județul Neamț.

iii. Obiectivele de management

- Oferirea unei experiențe inedite, autentice, pentru destinația de ecoturism
- Realizarea/întreținerea infrastructurii specifice
- Promovarea zonei
- Generarea de venituri adiacente pentru actorii relevanți.

iv. Tipul de experiență

Zona de sălbăticie oferă experiențe de o calitate superioară în zona de sud a Parcului Natural Vânători Neamț, o zonă puțin antropizată, adresându-se unui număr restrâns de vizitatori care vor beneficia de serviciile unor ghizi specializați. Acest tip de turism este unul de nișă, având rolul de a oferi celor interesați o gamă largă de programe dedicate (cum ar fi bird-watching, observarea animalelor sălbatice, excursii floră/plante medicinale, foto safari, tabere educaționale). Derularea acestor activități se va face cu ajutorul unor ghizi bine instruiți.

v. Tipul de activități de recreere și turism și infrastructura aferentă

- tururi pentru observarea păsărilor; turnuri de observare păsări
- foto safari - zimbru, incluzând elemente de monitorizare GPS și radio telemetrie;
- programe pentru observarea animalelor sălbatice; observatoare, hrănituri, foșoare, facilități de cazare conforme la Stația de Monitorizare Chitele, amenajare loc campare - utilități, eco-tent
- tururi pentru observarea plantelor și a plantelor medicinale;
- excursii la Lacul Cuedel (cel mai mare lac de baraj natural din România);
- urmărirea animalelor pe zăpadă;
- realizare punct de informare la Stația de Monitorizare Chitele
- realizare materiale promo pentru zona de sălbăticie
- implicare comunități locale în derularea programelor turistice în zona de sălbăticie

vi. Segmente de piață

- Ecoturismul
- Turismul educațional
- Turismul științific

vii. Structura de implementare: se bazează în principal pe personalul Administrației Parcului Natural Vânători Neamț (ghidaj, întreținere infrastructură) în parteneriat cu Ocolul Silvic Văratec, ghizi agreați, sub coordonarea unității de management a destinației.

viii. Marketing

Specificul Ținutului Zimbrului este dat de împletirea frumuseților naturale cu valorile culturale și spirituale specifice locului. Parcul Natural Vânători Neamț, peste care se suprapune ținutul, a fost constituit în anul 1999, la acea data având statutul de „parc forestier”, datorită atât suprafeței mari de pădure aflată în cadrul Parcului, fondul forestier reprezintă 80% din total, dar mai ales datorită calității excepționale a arboretelor, mai bine de jumătate având vârste mai mari de 100 ani, ajungând chiar la 180-200 ani. Prezența marilor carnivore specifice Munților Carpați - lupul, râsul și ursul, a altor 34 specii de mamifere și a 101 specii de păsări, atestă o piramidă trofică nealterată și sporește farmecul locului. Programul de reintroducere a zimbrului, implementat de

Administrația Parcului, face ca, doar în acest Ținut, să găsești în România, zimbri care să hălăduie liberi, prin păduri, ca la începuturi. La nivel european, Ținutul Zimbrului este singurul în care există efective de zimbri în libertate, în semilibertate și în captivitate.

Propuneri: *Întoarce-te în timp, astăzi!*

e) Zona de turism activ

i. Viziunea de dezvoltare a zonei;

Ținând cont de particularitățile destinației ecoturistice, zona de turism activ va deveni una din principalele atracții turistice, asigurând puntea de legătură între celelalte zone ale destinației, contribuind într-un mod decisiv la conservarea naturii și a valorilor culturale și spirituale asociate, la conștientizarea turiștilor și comunităților locale privind aceste valori, la dezvoltarea durabilă a zonei.

ii. Delimitarea zonei;

Zona de turism activ reprezintă zona centrală a Parcului Natural Vânători Neamț, ocupând cea mai mare parte a suprafeței acestuia. Este delimitată la est de limita Parcului, zona cultural-istorică, zona educativă, zonele ecumenice Agapia și Văratec, la sud și parțial la vest de către zona de sălbăticie, în continuare la vest de zona ecumenică Secu - Sihăstria și limita Parcului, la nord de zona ecumenică Neamț.

iii. Obiectivele de management;

- Creșterea numărului de turiști atrași de activitățile ecoturistice
- Distribuirea relativ uniformă a fenomenului turistic
- Asigurarea unei legături funcționale cu celelalte zone ale destinației
- Stimularea dezvoltării/extinderii micilor afaceri locale legate de turism

Promovarea zonei de turism activ

iv. Tipul de experiență;

Zona oferă multiple posibilități pentru desfășurarea activităților outdoor, în principal drumeții, care pot avea drept scop cunoașterea patrimoniului local - natural, cultural și spiritual. Caracteristice sunt traseele de nivel mediu, prin pădure, ce utilizează mănăstirile drept "stepping stones". Cei doritori se pot campa în locurile amenajate

v. Tipul de activități de recreere și turism și infrastructura aferentă;

- Drumeții pe traseele marcate
- Trasee pentru biciclete

- Trasee educaționale ce valorizează elementele de patrimoniu - în proximitatea zonelor de turism rural și balnear
 - Activități sportive - maraton
 - Campare, amenajare locuri destinate
- vi. Segmente de piață specifice;
- Ecoturism
 - Turismul de familie
 - Turismul ecumenic
 - Turismul educațional
- vii. Structura de implementare: se bazează în principal pe asociația pentru promovarea și dezvoltarea turismului nemțean "Valea Ozanei", administrațiile locale, personalul Administrației Parcului Natural Vânători Neamț, sub coordonarea unității de management a destinației.
- viii. Marketing
- Această zonă se constituie într-un element de legătură între celelalte zone.
- Propuneri: *Cărările de munte care te străbat.*

Marketing destinația "Ținutul Zimbrului"

Invitație : Călătorule, vino să asculți cum picură nemuirea în candelă, bucură-te de pasul domol al zimbrului netemător și simte cu palma anii perindați peste Cetatea Neamțului. Află ce înseamnă balmojul, topitul, sloiul, jintuitul, alivanca sau poverla, ascultă vorba domoală a oamenilor locului și privește-i cum strâng roadele binecuvântate ale pământului. Oprește-te și lasă Timpul să treacă, oprește-te preț de o clipă și vei simți cum sufletul îți va cuprinde laolaltă, trunchiul unui arbore, viețuitoarele știute sau neștiute ale pădurii, altarul unui schit. Doar ajuns acasă vei realiza cât de mult înseamnă această clipă pentru tine. *Ținutul Zimbrului, acasă, oriunde te vei duce!*

Propuneri: *Din adâncul pădurii, spre înaltul Cerului, pe urme de zimbru. De la întemeierea Moldovei.*

Zonarea Parcului Natural Vânători Neamț- Ținutul Zimbrului, ca destinație ecoturistică, pe tip de experiențe și activități este prezentată în anexa desenată nr. 20.

4. Sistemul de monitorizare și analizare a calității și evoluției fenomenului turistic în destinație

Pentru a crește calitatea și eficiența turismului este nevoie de crearea unui sistem care să monitorizeze și să controleze acest proces. Monitorizarea trebuie să ia în considerare aspectele economice, sociale și de mediu. Sistemul de monitorizare este definit ca o planificare, culegere, înregistrare, analiză și interpretare sistematică a datelor în vederea luării unor decizii specifice. Un sistem funcțional ne va oferi informații despre caracteristicile socioeconomice ale turiștilor care vizitează regiunea, dimensiunea sectorului ecoturistic, proporția turiștilor care vin din anumite regiuni sau state, evaluarea ratingului atracțiilor, facilităților, serviciilor și altor resurse, gradul de conștientizare al atracțiilor din zonă și a altor resurse componente, motivația pentru vizitarea regiunii, identificarea elementelor care ar determina posibilitatea revenirii, sursele majore de informații pentru planificarea călătoriei, bariere și constrângeri pentru vizită, imaginea destinației.

Ținând cont de cele de mai sus, se vor realiza:

- Conceperea de formulare și metodologii de monitorizare în cazul turiștilor - pensiuni, hoteluri, și al vizitatorilor - puncte fixe
- Monitorizarea vizitatorilor la puncte fixe Cetatea Neamțului, Casa memorială Ion Creangă, Zona educațională
- Monitorizarea turiștilor
- Monitorizarea impactului turismului asupra mediului

Pentru ca informația rezultată să fie folosită efectiv, ea trebuie inclusă într-un sistem de planificare.

5. Cadrul organizațional de implementare

Microregiunea, ca viitoare destinație ecoturistică există și trăiește prin acțiunea conjugată a comunităților locale, a vizitatorilor și turiștilor, prin mijlocirea unității de management a destinației. Identificarea celor care pot participa la dezvoltarea destinației ecoturistice și actualizarea ulterioară a listei factorilor interesați va permite punerea în valoare a fiecăruia dintre aceștia, a așteptărilor lor, în vederea adoptării unor acțiuni realiste și eficiente care să conducă la maximum de rezultate economice, sociale, culturale, prin utilizarea eficientă a destinației ecoturistice.

Managementul viitoarei destinații ecoturistice se realizează printr-o structură dedicată, care va gestiona sinergia factorilor interesați, pentru obținerea unui dublu efect: satisfacția turistului și obținerea profitului comunitar. Pentru adoptarea structurii organizaționale adecvate, s-a mers pe principiul că cea mai simplă structură care poate asigura realizarea obiectivelor asumate, este cea mai bună, ținându-se cont că o structură simplă este asociată siguranței și unui număr redus de probleme. Pentru a îndeplini dezideratele de simplitate și adecvare, conceperea cadrului organizațional a început cu evaluarea condițiilor locale, a specificității zonei și a activităților esențiale, necesare pentru obținerea rezultatelor.

Întrucât activitatea turistică este volatilă, obligând la rafinarea continuă a funcțiilor și adaptarea la tendințele rapide de schimbare, pentru organizația implicată în managementul destinației, s-a considerat ca fiind determinantă capacitatea de asimilare și deschidere spre nou.

Pentru ca o zonă se fie destinație ecoturistică ea trebuie să ofere o masă critică minimă de elemente de consum pentru acest gen de turism, care să permită colectivității și turiștilor să practice ecoturismul. Pentru condițiile specifice destinației, structura organizațională asumată trebuie să permită atingerea acestui obiectiv. Întrucât se dorește ca managementul destinației să se realizeze participativ, structura de management a acesteia trebuie să îi includă pe toți cei interesați. Între acestea vor trebui stabilite atât relații organizaționale formale - structură, valori enunțate, cât și relații informale - reguli "nescrise", apartenența de grup, simboluri, "povești" ale organizației, valori comune.

Este necesară punerea la punct a unui sistem de raportare intern care să asigure colectarea, arhivarea și regăsirea datelor în interiorul parteneriatului. Pentru stabilirea informațiilor interne ar trebui să se răspundă la întrebări de genul: ce cred factorii implicați că este nevoie pentru dezvoltarea destinației; care sunt necesitățile, posibilitățile, sugestiile și reclamațiile; ce decizii trebuie luate periodic, ce tip de informații sunt necesare pentru aceste decizii, ce informații se obțin regulat, ce studii periodice sunt derulate, ce alte informații ar fi necesare, despre ce ar dori să fie informați factorii implicați, care ar fi cele mai bune îmbunătățiri care se pot aduce structurii existente.

Evaluarea structurii de management, în general și a leadership-ului acesteia, în special, va reflecta la final măsura în care acestea sunt efective. Evaluarea anuală va presupune analizarea rezultatelor obținute în curs față de cele stabilite prin planificare și enunțarea concluziilor care să conducă la eficientizarea structurii. Evaluarea strategică vă interpreta stadiul și modalitatea de realizare a obiectivelor și performanțelor generale ale destinației, putând fi realizată prin intermediul unui audit.

6. Interconectarea și integrarea dezvoltării ecoturismului la celelalte domenii economice și sociale ale destinației.

Promovarea ecoturismului în ”Ținutul Zimbrului” are rolul de a dezvolta potențialul „axial” al turismului, dorindu-se a se face din turism sectorul conducător al economiei locale, prin dezvoltarea sectorului de servicii asociate. Descentralizarea serviciilor și a responsabilității acestora a permis o dezvoltare accelerată a comunităților locale, mai ales ca sentiment al apartenenței, al simțului comunitar. Unitatea de management a destinației se subordonează „idealului comunitar”, promovând diversitatea culturală, folosirea resurselor locale și sentimentul „local”.

Filosofia din spatele destinației ”Ținutul Zimbrului” ține cont de scopurile comunităților precum maximizarea oportunităților, managementul descentralizat, catalitic, convingător, dezvoltarea proactivă, creativă. Prin urmare prin intermediul ecoturismului se dorește dezvoltarea afacerilor de tip cluster, bazate pe atracțiile turistice specifice, prin reunirea unei mase critice minimale de activități interconectate și a unor entități

importante pentru turism. Se dorește obținerea competitivității destinației ecoturistice, acesta fiind descrisă ca elementul care facilitează abilitatea destinației de a-și crește încasările din turism, mărinđ bunăstarea rezidenților și conservând capitalul natural pentru generațiile viitoare. Avantajul competitiv e stabilit ca rezultat al întrebuințării resurselor, adică cum reușește o destinație turistică să-și utilizeze resursele pentru o valoare adăugată maximă.

Organizarea de evenimente reprezintă o acțiune complexă, care implică voluntari, membri ai comunității, dar și reducerea cheltuielilor și menținerea ratei profitului la prestatorii lucrativi colaterali, care se văd scutiți de cheltuielile mari legate de eveniment. Astfel de evenimente , compensează experiența comunitară redusă, prin punerea la dispoziție a unei serii de facilități existente precum sistemele de voluntariat, echipamente, expertiză tehnică gratuită, ceea ce reduce costurile generale ale acestora. O tendință, care poate fi menționată drept consecință dar și mijloc, este integrarea cu asigurarea altor servicii, precum educația și formarea.

Ținând cont de cele de mai sus considerăm că dezvoltarea ecoturismului în zonă va influența direct, pozitiv, producția locală din domeniul alimentar, mica industrie și meșteșugurile , protecția naturii și ordinea și siguranța publică.

Anexa nr. 7. Descrierea principalelor trasee turistice din Parcul Natural Vânători Neamț

1. Mănăstirea Sihla – Poiana Ciungi – Mănăstirea Văratec

Durata: aprox 4 ore

Dificultate: medie

Marcaj: punct albastru în cerc alb.

Altitudinea maximă: 940 metri

Altitudinea minimă: 550 metri

Lungime: 8,8 kilometri.

Traseul este o relaxare pentru iubitorii de drumeții, fiind presărat cu pante medii și line, cu numeroase puncte de belvedere și o floră foarte variată. Din poiana Ciungi, în zilele cu vizibilitate bună, se poate admira masivul Ceahlău, toata valea Cracăului și vatra satului Văratec.

2. Mănăstirea Secu – Mănăstirea Agapia Veche

Durată: 1½ -2 ore

Marcaj: punct roșu cu bordură albă.

Dificultate: mică

Altitudinea maximă: 855 metri

Altitudinea minimă: 540 metri

Lungime: 3,9 kilometri.

Descrierea generală a traseului:

Traseul face legătura între Mănăstirea Secu și Mănăstirea Agapia Veche; cu excepția poienilor din apropierea mănăstirii Agapia Veche, traseul se desfășoară numai prin pădure. Parcurgând acest traseu poți observa diverse tipuri de arborete din punct de vedere al compoziției, vârstei; de asemenea, pe traseu se află izvoare, un observator vechi, arbori scorburoși, iar în locurile deschise poți admira panorame.

3. Mănăstirea Sihla - Mănăstirea Agapia

Durata: aprox 2 ore pedestru sau 30 minute cu mașina

Dificultate: mică

Marcaj: triunghi albastru cu bordura albă.

Altitudinea maximă: 940 metri

Altitudinea minimă: 530 metri

Lungime: 7,0 kilometri.

Acest traseu poate fi parcurs atât cu mașina cât și pedestru și face legătura între Mănăstirea Sihla și Mănăstirea Agapia.

4. Mănăstirea Agapia Veche – Mănăstirea Sihla

Durată: 2 – 2 ½ ore

Dificultate: mică

Marcaj: cruce roșie în pătrat alb

Altitudinea maximă: 940 metri

Altitudinea minimă: 715 metri

Lungime: 6,5 kilometri.

Traseul pornește de la Mănăstirea Agapia Veche, în amonte. În zonă se găsesc două tipuri de marcaje turistice:

a) Punct roșu în cerc alb, pentru traseul Mănăstirea Agapia Veche – Mănăstirea Secu.

b) Cruce roșie în pătrat alb, pentru Mănăstirea Agapia Veche – Mănăstirea Sihla.

După 20 de minute de mers se ajunge într-o poiană cu un punct de odihnă cu băncuță. Ultimii 300 de metri înainte de a ajunge aici sunt în pantă destul de mare. Imediat apare o potecă spre dreapta, care merge spre Mănăstirea Secu - marcaj punct roșu în cerc alb, cu indicator pe care se specifică distanța de 2,9 kilometri până la Mănăstirea Secu.

În continuare se merge pe limita dintre Ocolul Silvic Văratec și Ocolul Silvic Târgu Neamț. Se trece pe lângă borna 164 din unitate de producție III Agapia. Imediat după bornă urmează 250 – 300 metri cu pantă destul de mare. Se ajunge într-un punct de

belvedere, situat într-o poiană mare. Poteca merge în continuare pe limita dintre ocoale, având pădurea de rășinoase imediat în dreapta.

5. Mănăstirea Sihla - Mănăstirea Sihăstria

Durata: 1 – 1 ½ ore

Dificultate: mică

Marcaj: cruce albastră în pătrat alb

Altitudinea maximă: 940 metri

Altitudinea minimă: 610 metri

Lungime: 3,5 kilometri.

Descrierea generală a traseului: traseul face legătura între mănăstirea Sihla și mănăstirea Sihăstria, din acest motiv este un traseu frecventat de turiștii pelerini și călugări. Este un traseu ce se desfășoară numai prin pădure, un traseu de coborâre sau de urcare în sens invers; la aproximativ jumătatea sa, traseul intersectează drumul forestier Alb Negru, drum ce face legătura între Mănăstirea Sihăstria, Mănăstirea Sihla și Mănăstirea Agapia.

6. Mănăstirea Neamt – Schitul Pocrov – Sat Leghin

Durata: 3-4 ore

Dificultate: medie

Marcaj: Cruce galbenă în pătrat alb

Altitudinea maximă: 670 metri

Altitudinea minimă: 486 metri

Lungime: 6,0 kilometri.

Porțiunea de traseu dintre Mănăstirea Neamț și schitul Pocrov se poate parcurge și cu mașina urmărind drumul forestier, aceasta când drumul este uscat.

7. Cetatea Neamțului - Monumentul Eroilor

Durată: 1 oră

Dificultate: mică

Marcaj: triunghi roșu cu bordură albă

Altitudinea maximă: 565 metri

Altitudinea minimă: 468 metri

Lungime: 3,4 kilometri.

Traseul face legătura între Monumentul Eroilor și Cetatea Neamțului. Parcurgând acest traseu se poate admira o panoramă a orașului Târgu Neamț, dar și frumusețile naturii. O parte a traseului se suprapune cu traseul „Cetatea Neamțului – Stațiunea Oglinzi”, respectiv partea din apropierea cetății medievale. Este un traseu în care alternează porțiunile de urcuș și porțiunile de coborâș, proporția dintre acestea fiind aproximativ egală.

8. Cetatea Neamtului – Stațiunea Oglinzi

Durată: 1 oră

Dificultate: mică

Marcaj: pătrat alb cu dungă o dungă roșie, verticală, în mijloc

Altitudinea maximă: 535 metri

Altitudinea minimă: 408 metri

Lungime: 2,5 kilometri.

Traseul urmărește o porțiune a traseului „Cetatea Neamțului – Monumentul Eroilor”, la un moment dat despărțindu-se, loc în care traseul „Cetatea Neamțului – Oglinzi ” merge înainte, iar traseul Cetatea Neamțului – Monument merge în dreapta.

9. Mănăstirea Sihla – Peștera Sfânta Teodora - Schitul Daniil Sihastru – Capăt sat Mitocu Bălan

Durată: 1½ - 2 ore

Dificultate: medie

Marcaj: punct galben în cerc alb

Altitudinea maximă: 535 metri

Altitudinea minimă: 408 metri

Lungime: 4,1 kilometri.

Descrierea generală a traseului: Traseul face legătura între Mănăstirea Sihla, Peștera Sfânta Teodora și Schitul Daniil Sihastru, pe de o parte, și între Schitul Daniil Sihastru și satul Mitocu Bălan, pe de altă parte. Pe acest traseu se găsesc locuri cu stâncării, la Râpa lui Coroi, poieni, locuri propice observării cerbului, căpriorului, râsului sau ursului. Partea de la Peștera Sfânta Teodora la Schitul Daniil Sihastru este frecventată de turiști pelerini, în timp ce partea de la Schitul Daniil Sihastru la Mitocu Bălan este mai liniștită, șansele de a surprinde speciile sălbatice fiind mai mari.

10. Cetatea Neamțului – Izvorul Slatina

Durată: 1½ - 2 ore

Dificultate: mică

Marcaj: triunghi roșu cu bordură albă

Altitudinea maximă: 610 metri

Altitudinea minimă: 420 metri

Lungime: 5,7 kilometri.

Acest traseu leagă două obiective de interes istoric, unul de notorietate – Cetatea Neamțului, altul mai puțin cunoscut – Izvorul Slatina. Este un traseu în care alternează porțiunile de urcuș și porțiunile de coborâș.

11. Traseu educațional - Birdwatching în Parcul Natural Vânători Neamț

Traseul are 3 variante, toate fiind marcate cu același tip de marcaj, pătrat roșu cu bordura albastră, cu dimensiunile de 10 centimetri x 10 centimetri, iar grosimea este de 2 centimetri.

a) Prima variantă a traseului are ca punct de plecare capătul dinspre comuna Vânători al Rezervației 'Dumbrava' (altitudine 440 metri, coordonate Stereo 70 : 595685.671 ; 637702.207.), iar ca punct de sosire Centrul de Vizitare PNVNT (altitudine 470 metri, coordonate Stereo 70 : 593047.719 ; 638104.987). Altitudinea maximă atinsă pe parcursul acestui traseu este de 792 metri, iar altitudinea minimă este de 440 metri. Lungimea traseului este de 14 kilometri, distanța ce poate fi parcursă în 5 – 6 ore. Traseul străbate Rezervația „Dumbrava” (arboret de stejar pedunculat cu exemplare atingând 200 ani), trece pe lângă Centrul de Vizitare al PNVNT și tarcul de aclimatizare al zimbrilor, ajunge în pădurile de rășinoase din apropierea schitului Pocrov (altitudine 670 metri, coordonate Stereo 70 : 589882.501 ; 638766.464), coboară pe pârâul Maghernița până la Mănăstirea Neamț, trece printr-o zonă cu fânețe până la schitul Cărbuna, coboară printr-o faneță cu exemplare bătrane de stejar până în dreptul grădinii zoologice „Dragoș Vodă” și mai apoi pe lângă liziera până la Centrul de Vizitare al Parcului Natural Vânători Neamț.

b) A doua variantă de traseu pornește de la Centrul de Vizitare (altitudine 470 metri, coordonate Stereo 70 : 593047.719 ; 638104.987), pe lângă grădina zoologică, (altitudine 460 metri, coordonate Stereo 70 : 592838.747 ; 639297.936) urcă la schitul Cărbuna (altitudine 490 metri, coordonate Stereo 70 : 593939.268 ; 640203.231), mai apoi pe la pârâul lui Niță, pe liziera pădurii, pe deasupra satului Nemțisor, de unde coboară, până la pădurea Dumbrăvii (altitudine 440 metri, coordonate Stereo 70 : 595269.586 ; 637627.389), unde se intersectează cu prima variantă a traseului. Altitudinea maximă atinsă pe parcursul acestui traseu este de 581 metri, iar altitudinea minimă este de 428 metri. Lungimea traseului este de 13,0 km, distanța ce poate fi parcursă în 4 ½ - 5 ore.

c) A treia variantă a traseului pornește din dreptul poienii Grajduri (altitudine 612 metri, coordonate Stereo 70 : 591233.239 ; 638081.895), se intersectează cu DN 15, apoi

coboară pe valea Secului trecând pe lângă mănăstirile Secu (altitudine 540 metri, coordonate Stereo 70 : 589834.916 ; 634035.393), unde face legătura cu traseul Secu-Agapia Veche și Sihăstria (altitudine 612 metri, coordonate Stereo 70 : 588693.986 ; 631280.523) făcând astfel legătura cu traseul Sihăstria-Sihla.

Altitudinea maximă atinsă pe parcursul acestui traseu este de 612m, iar altitudinea minimă este de 470 metri. Lungimea traseului este de 9,0 km, distanța ce poate fi parcursă în 2 ½ - 3 ore.

Toate cele trei variante de traseu sunt practicabile pe tot parcursul anului, fiind necesar un minim de echipament.

12. Traseu tematic – Pe urmele zimbriilor

Durată: 1-1½ ore

Dificultate : mică

Marcaj: triunghi albastru cu bandă albă

Altitudinea maximă: 560 metri

Altitudinea minimă: 475 metri

Descriere traseu: Traseul tematic ”Pe urmele zimbriilor”, este un traseu circular care străbate partea inferioară a țarcului de aclimatizare pentru zimbri, având ca punct de plecare sediul Administrației Parcului Natural Vânători Neamț. Pe traseul sunt amplasate panouri cu informații despre zimbru și facilități (observator, pavilion, pasarelă suspendată) de observare a zimbriilor în semilibertate.

13. Traseu tematic – Prin pădurea de foioase

Durată: ½ - 1oră

Dificultate: mică

Marcaj: triunghi galben cu bandă albă

Altitudinea maximă: 500 metri

Altitudinea minimă: 475 metri

Lungime: 1200 metri

Descriere traseu: Traseul ”Prin pădurea de foioase” are ca punct de plecare sediul Administrației Parcului Natural Vânători Neamț, trece pe lângă țarcul de aclimatizare al

zimbrilor în semilibertate având ca punct final Grădina Zoologică Dragoș Vodă. Pe traseu sunt amplasate panouri cu informații despre biodiversitatea forestieră zonei.

14. Traseu educativ : Cetatea Neamțului destinație ecoturistică

Traseul pornește din orașul Târgu Neamț până la Cetatea Neamțului. Pe aleea de acces spre fortificație medievală sunt amplasate panouri cu istoria Cetății Neamțului.

15. Traseu educativ: Pe urmele vânătorilor de munte

Traseul are trei variante, una pornește din orașul Târgu Neamț, una de la Cetatea Neamțului și una de la Băile Oglinzi, toate ajung la Monumentul Vânătorilor de Munte. Sunt amplasate 7 panouri tematice privitoare la istoria vânătorilor de munte.

Bibliografie

- ALEKSANDROWICZ K., PERZANOWSKI K., CĂTĂNOIU S., DEJU R., (2009). *Browse and ground flora supply in selected tree stands of Vânători Neamt Nature Park*. Studies and Research in Vânători Neamt Nature Park, Vol.II, pp. 40-46., ISBN 978-973-7979-68-1.
- APETREI Gh. (1974). *Contribuții la studiul florei și vegetației din Valea Secului*. Lucrare de licență, Fac. Biol. - Geogr., Iași.
- APPLETON M. (1998). *Management Planning for Protected Areas: Support and facilitation for plan development workshops*.
- ARINTON M., (2005). *Observations concerning the diversity of scarabs (Coleoptera, Scarabeidae) from Vânători Neamț Natural Park*. Studies and Research in Vânători Neamț Natural Park, vol.I. p. 36-41.
- BĂNĂȚAN-DUNEA I., CORPADE A.M., GROZEA A., NICOLIN A., CORPADE C., OSMAN A., BOSTAN C., CRISTA N.G., (2015). *Ghid sintetic de monitorizare a speciilor comunitare de pești din România*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2015, ISBN 978-606-17-0779-9, 129 pp.
- BIELECKI W., PERZANOWSKI K., CĂTĂNOIU S., DEJU R., (2005). *Application of the mixture of detomidine and ketamine for immobilisation of European Bison (Bison bonasus L., 1758)*. Studies and research in Vânători Neamț Natural Park, Deju R. & Cătănoiu S. (editori), vol. 1, pp. 118-121, ISBN 973-87364-0-4.
- BIRIȘ I.A., APOSTOL B., LECA L., LORENȚ A., MARIN G., MERCE O., TEODOSIU M., DRĂGULESCU C., CRĂCIUNAȘ M., FRINK J.P., MATIS A., SZABO A., DEAK G., CIUBUC F., FRIM A., OLTEANU M., TOROK Z.C., (2013). *Ghidul sintetic de monitorizare pentru habitatele de interes comunitar: tufărișuri, turbării și mlaștini, stâncării, păduri*. Editura Universitas, Petroșani, ISBN 978-973-741-345-1, 198 pp.
- BOBOESCU I., PÂRVULESCU L., DEJU R., (2010). *Water mites (Acari, Hydrachnidia) from the Vânători Neamț Nature Park (Romania)*. Studii și cercetări, Universitatea "Vasile Alecsandri", Biologie 19: 92-99.

- BORCEA P., (1958) - *Contribution a l'etude zoogeographique des Coreidae (Hemiptera, Heteroptera) de la RPR*. An. Șt. Univ. „Al. I. Cuza” Iași (serie noua), secțiunea II (Științe naturale), Tom IV, Fasc. 2, pg. 343-354.
- BRÂNDZĂ D., (1879-1883). *Prodromul Florei Romane*. Tip. Academiei Române, București.
- BRÂNDZĂ N., SOLACOLU TH., (1932). *Contribution à l'étude des Gasteromycètes de Roumanie*. Publ. Soc. Nat. Rom., XI.
- BURDUJA C. și colab., (1956). *Contribuții la cunoașterea pajiștilor naturale din Moldova sub raport geobotanic și agroproductiv*. St. cerc., Anal. Șt. Agr., Fil. Iași Acad. Rom., 7(1): 83-119.
- BURDUJA C., CHIFU T., (1974). *Flora și vegetația Pădurii Dumbrava, Vânători – Neamț*. St. și Cerc. Șt., Geol.- Geogr.- Biol., Bot.- Zool., Muz. Șt. Nat. Piatra Neamț, II, 161-172.
- BUREL, F., (1992). *Effect of landscape structure and dynamics on species diversity in hedgerow networks*. Landscape Ecology, 6(3): 161-174.
- CAMBROUX I., SCHWOERER C., (2007). *Evaluarea statutului de conservare a habitatelor și speciilor de interes comunitar din România – ghid metodologic*, Editura Balcanio, Timișoara, România.
- CARADJA A., (1900). *Bul. Soc. Șt.*, 9,1, 110-168.
- CARADJA A., (1903). *Idem*, 12, 5-6, 612-619.
- CARADJA A., (1905). *Idem*, 14, 1-2, 227-243.
- CARADJA A., (1929). *Iris*, 43, 41-65.
- CARADJA A., (1932). *Bul. Soc. Șt.*, 15,1-2, 35-46.
- CĂPUȘE I., (1968). *Insecta, Fam. Tineidae*. Fauna R.S.R., Ed. Acad., 11 (9): 1- 464.
- CĂTĂNOIU S., DEJU R., OLECH W., PERZANOWSKI K., (2004). *Situation of breeding the European bison in Romania and program of bison reintroduction at Vânători Neamț*. European bison conservation, Białowieża, 2004: 31-36.
- CĂTĂNOIU S., DEJU R., (2005). *Ținutul Zimbrului – 10 argumente*, 16 pp., ISSN 1841-6756.
- CĂTĂNOIU S., DEJU R. (editori și autori), (2006). *Ținutul Zimbrului – Manual pentru discipline opționale*, 65 pp., Ed. Nona, Piatra Neamț, ISBN 073-7979-29-X.

- CĂTĂNOIU S., DEJU R. (editori), (2006). *Proceedings of the Workshop European bison and local communities in Carpathians Mountains*, 50 pp., Ed. Nona, ISBN (10) 973-7979-34-6, (13) 978-973-7979-34-6.
- CĂTĂNOIU S., DEJU R., (2006). *Monitoring of the European bison using radio telemetry*. Studii și comunicări, Muz. Șt. Nat. Ion Borcea Bacau, vol.21:468-47.
- CĂTĂNOIU S., DEJU R., (2006). *The certification of forest management – a step for sustainable development of Vânători-Neamț Nature Park area*. Studii și comunicări, Muz. Șt. Nat. „Ion Borcea” Bacău, vol.21:512-513.
- CĂTĂNOIU S., DEJU R., (2007). *Sustainable management of free European bison (Bison bonasus L., 1758) in Romania. Conservation strategy and action plan for Romania*, 24 pp., Ed. Nona, Piatra Neamț, ISBN 978-973-7979-46-9.
- CĂTĂNOIU S., DEJU R., (2008). *The impact of European bison population over forest vegetation within the acclimatisation enclosure - The Vânători Neamț Nature Park*. Studii și comunicări, Muz. Șt. Nat. “Ion Borcea” Bacău, 22:87-89.
- CĂTĂNOIU S., DEJU R., (2008). *Monitoring of the European bison (Bison bonasus L., 1758) using radio telemetry within the acclimatisation enclosure, in the Vânători Neamț Nature Park*. Studies of ‘Vasile Goldis’ University, Arad, Seria Științele Vieții, vol.18, supp. 2008:109-111, ISSN 1584-2363.
- CĂTĂNOIU S., DEJU R., (2008). *Strategia de conservare a speciei zimbru (Bison bonasus L., 1758) în România*, 24 pp., Ed. Nona, Piatra Neamț, ISBN 978-973-7979-54-4.
- CĂTĂNOIU S., DEJU R., (2008). *Rezervațiile de zimbră din România. Istoric. Prezent. Viitor*, 4 pp.
- CĂTĂNOIU S., DEJU R., (2009). *Diversitatea biologică a Parcului Natural Vânători Neamț – Lista speciilor*, 94 pp., Ed. Nona, Piatra Neamț, ISBN 973-7979-66-4, 978-973-7979-66-7.
- CĂTĂNOIU S., DEJU R., (2009). *Immobilisation of European bison (Bison Bonasus L., 1758) in Romania*. Studii și cercetări, Universitatea “Vasile Alecsandri” Bacău, Biologie 17: 92-99.
- CĂTĂNOIU S., DEJU R., (2010). *Poveștile păsărilor*, 60 pp., Editura Cetatea Doamnei, Piatra Neamț, ISBN 978 -606-8136-60-8.

- CĂTĂNOIU S., DEJU R., (editori), (2010). *Schimbări climatice – Manual pentru discipline opționale*, 40 pp., Editura Pim, Iasi, ISBN 978-606-13-0007-5.
- CĂTĂNOIU S., DEJU R., (2013) . Reintroducerea zimbrului in Romania. *Contribuții ale Regiei Naționale a Pădurilor-Romsilva la gestionarea durabilă a fondului forestier administrat și la valorificarea superioară a produselor și funcțiilor pădurilor. Simpozion național (2013, București)*, Machedon, I. (editor), Editura Silvică, Voluntari, IV:105-109, ISBN 978-606-8020-27-3.
- CHIFU T., (1967). *Contribuții la studiul macromicetelor din nordul Depresiunii Neamț. (I)* An. st. Univ. Iași, XIII, f. 2, s. a II-a, biol.
- CHIFU T., (1970). Cercetări asupra macromicetelor din Depresiunea Neamțului. Teză de doctorat.
- CHIFU T., (1971). *Macromicete din Depresiunea Neamțului (II)*, Microbiol., SSB. București II.
- CHIFU T., (1971). *Macromicete din Depresiunea Neamțului, (III)*. Microbiol., SSB București, 2: 175-186.
- CHIFU T., (1971). *Macromicete din Depresiunea Neamțului, (IV)*. Com. șt., Inst. Pedag. Iași, 379-387.
- CHIFU T., (1972). *Cercetări micocenologice în asociația Abietum Dacicum din Depresiunea Neamțului*, St. și Com., Muz. Șt. Nat. Dorohoi.
- CHIFU T., (1972). *Cercetări micocenologice în asociația Querco petraeae - Carpinetum din Depresiunea Neamțului*, Studii și comunicări, Muzeul de Științele Naturii Bacău.
- CHIFU T., (1973). *Cercetări micocenologice în asociația Abieti - Fagetum din Depresiunea Neamțului*, Lucr. șt. Staț. "Stejarul" Pângărați;
- CHIFU T., (1973). *Cercetări micocenologice în asociația Carpino - Fagetum din Depresiunea Neamțului*, St. și cerc. șt., Institutul Pedagogic Bacău;
- CHIFU T., (1973) - *Mycocoenological researches in Fagetum carpaticum association from Neamț Depression*. Rév. Roum. Biol., *Série Bot.*, 18 (2): 73-82.
- CHIFU T., (1974). *Conspectul plantelor cormofite din Bazinul pâ râului Nemțișor, jud Neamț*, St. și cerc. Geol. - Geogr. - Biol., Muz. Șt. Nat. Piatra Neamț, bot. - zool., II.

- CHIFU T., (1978) *Macromycètes des près naturels du bassin de la rivière Neamț*. Trav. Mus. Hist. Nat. "Gr. Antipa", 19: 201-202, București.
- CHIFU T., (1978) - *Recherches mycologiques dans l'association Alnetum glutinosae de la vallée du Nemțisor*. Trav. Mus. Hist. Nat. "Gr. Antipa", 19: 203-205, București.
- CHIFU T., TOMA M., (1966) . *Macromicete noi și rare din România*. An. Șt., Univ. "Al.I. Cuza" Iași, XII, f. 2, s.II-a, Biol.: 405-406.
- CHIFU T., TOMA D., DĂSCĂLECU D., (1971). *Contribuții la cunoașterea macromicetelor din Moldova*, nota a IV-a, Comunicări științifice, Univ. "Al. I. Cuza" Iași, Institutul Pedagogic;
- CHIFU T. și colab., (1973). *Conspectul plantelor cormofite din bazinul Pârâului Nemțisor*. St. cerc., Geol.-Geogr.-Biol., Bot.-Zool., Muz. Șt. Nat. Piatra Neamț, II, 85-107.
- CHIFU T., ȘTEFAN N., (1973). *Cercetări fitocenologice asupra pajiștilor naturale din Valea Nemțisorului*, Lucr. Staț. "Stejarul", Ecol. ter. și genet., Pângărați.
- CHIFU T., ȘTEFAN N., (1973). *Cercetări fitocenologice în pădurile din Valea Nemțisorului, județul Neamț*, St. și comunic., St. nat. III, Muzeul județean Suceava;
- CHIFU T. și colab., (1987). *Flora și vegetația Județului Neamț*. Mem. sect. șt. Acad. Rom., 10 (1): 281-302.
- CHIFU T., MITITELU D., DĂSCĂLESCU D., (1989). *Flora și vegetația jud. Neamț*., Mem. Sect. șt. Acad. Rom., X, 1, București;
- CHIRIȚĂ C., (1967). *Solurile României : cu un determinant în culori*, Editura Agro-Silvică, București;
- CZEKELIUS D., (1897). *Verh. Mitt. Sieb. Vereins Hermanstadt*, 47, 1-78.
- CZEKELIUS D., (1903). *Idem*, 53, 1-3.
- CZEKELIUS D., (1908). *Idem*, 58, 153-164.
- CZEKELIUS D., (1917). *Idem*, 67, 1-48.
- DAUBER, J., HIRSCH, M., SIMMERING, D., WALDHARDT R., OTTE A., WOLTERS, V., (2003). *Landscape structure as an indicator of biodiversity: matrix effects on species richness*. *Agricultural Ecosystems Environment*, 98: 321–329.

- DĂSCĂLESCU D., și colab., (1979). Aspecte ale vegetației pajiștilor naturale din Bazinul Tarcăului și Nemțisorului. *Anuar. Muz. Șt. Nat. Piatra Neamț*, 69-80.
- DAHLBERG A., CRONEBORG H., (2006) *Threatened fungi in Europe*. Nature and environment, no. 136, 132 p.
- DIHORU Gh., DIHORU Al., (1994) - *Plante rare, periclitare și endemice în flora României – lista roșie*. Acta Botanica Horti Bucurestiensis, Lucrările Grădinii Botanice, București, 1993-1994:173-197.
- DONIȚĂ N., POPESCU A., PAUCĂ-COMĂNESCU M., MIHĂILESCU S., BIRIȘ I.V., (2005). *Habitatele din România*, Editura Tehnică Silvică, București, 2005, 496 pp, ISBN 973-96001-4-X.
- DUDLEY, N., (editor), (2008). *Guidelines for Applying Protected Area Management Categories*, Gland, Switzerland: IUCN., 86pp.
- DUDLEY, N. (2008). *Guidelines for applying protected area management categories*. Iucn. doi:10.2305/IUCN.CH.2008.PAPS.2.en;
- ECCB, (1995). *Red Data Book of European Bryophytes*. European Committee Conservation of Bryophytes. 291 pp, Trondheim, Norway.
- FRĂSINEANU MIHAELA, (2008). *Râurile României*, Edit. Fundației România de Main, București;
- GHIURCĂ D., (2005). – *Researches on the amphibian populations in Vânători Neamț Natural Park*. Studies and Research in Vânători Neamț Natural Park, vol.I. p. 75-82.
- GORIUP P., (2008). *Natura 2000 in Romania. Species Fact Sheets, 2008*, 502 pp.;
- GRECESCU D., (1876). *O erborizație de la Mânăstirea Agapia, Văratec și Neamț*, Rev. Contemp. Șt., 8.
- GRECESCU D., (1898). *Conspectul Florei României*, Tipografia Dreptatea, pg. 835. București.
- GRIGORAȘ, C., VLĂDUȚ, ALINA, BOENGIU, S., GRIGORAȘ, ELENA NARCISA, (2006). *Solurile României*, Edit. Universitaria, Craiova.
- GRINȚESCU Gh., (1908). *Flora și distribuția ei în etajul bradului, fagului și stejarului din județul Neamț*, Rev. Farmacia, București.
- GROSU A. V., (1983). *Ordo Sylommatophora, nr. 4: Subfam. Arionacea, Zonitacea, Ariophantacea și Helicacea*. Gasteropoda Romaniae. Editura Litera, București.

- GROSU A. V., (1987). *Subclasa Pulmonata, Ordo Basommatophora, Sylummatophora. Gasteropoda Romaniae*. Editura Litera, București.
- HANNON, S.. (2005). Effect of Stand versus Landscape Level Forest Structure on Species Abundance and Distribution. *Sustainable Forest Management Network*, Edmonton, Alberta, 47 pp.
- HUTCHINGS, M.J., JOHN, A.E., STEWART, A.J.A., (editors), (2000). The Ecological Consequences of Environmental Heterogeneity. *The 40th Symposium of the British Ecological Society*, University of Sussex, Cambridge University Press, Cambridge, 434 pp.
- IONESCU O., IONESCU G., JURJ R., CAZACU C., ADAMESCU M., COTOVELEA A., PAȘCA C., POPA M., MIREA I., SÎRBU G., CHIRIAC S., POP M., ATTILLA Ș., DEJU R., (2013). *Ghid sintetic de monitorizare pentru speciile de mamifere de interes comunitar din România*. Seria V Norme, îndrumări și recomandări tehnice, Editura Silvică, Brașov, 2013, ISBN 978-606-8020-37-2, 236 pp.
- IONESCU V., (1968). *Cercetări asupra ordinului Symphita (Hymenoptera, Phytophaga) în Moldova*. Lucr. Staț. Cerc. biol., geol. geogr. „Stejarul”, I, Piatra Neamț.
- IODACHE I., (1999). *Studiul complex al ariilor protejate din Moldova și a situației lor actuale (județul Neamț)*, Contract cercetare 44, Cod 77, p. 3-16, 38-44.
- IODAN I., (2009). *Geografia utilizării terenurilor (categorii geografice de terenuri)*, Edit. Fundației România de Măine, București.
- IORGU S., I., (2015). *Ghid sintetic pentru monitorizarea speciilor de nevertebrate de interes comunitar din România*, București, ISBN 978-606-92462-3-8, 159 pp.
- KOLLMANN J., SCHNEIDER, B., (1999). Landscape structure and diversity of fleshy-fruited species at forest edges. *Vegetatio*, 144 (1): 37-48.
- LĂCĂTUȘU M., FILIPESCU C., (1989). *Insecta, Hymenoptera, Familia Braconidae, partea generală și subfamiliile: Cardiochilinae, Microgasterinae, Acaelinae și Miracinae*. Fauna R.S.R. vol. IX, fasc. 11, Edit. Acad. R.S.R., p. 1-320.
- LEHRER A. Z., (1958) *Diptera Brachycera din R.P.R – Stratiomyidae, Sarcophagidae*. Studii și Cercetări Științifice, Biologie și Științe Agricole, IX, Fasc. 1, Acad R.P.R.

- LEHRER A. Z., (1972). *Catalog sistematic, sinonimic și zoogeografic al subfamiliei Sarcophagidea (Diptera) din România II. Familia Calliphoridae*. St. și Com., 2: 402-428, Suceava.
- LEHRER A. Z., (1973). *Diptere din colecția prof. I. Nemeș. I. Familia Calliphoridae*. Stud și Com. Suceava, p. 523-527.
- MANCI O. C., (2005). *Preliminary study on the dragonfly (Insecta: Odonata) fauna from the Vânători-Neamț Natural Park*. Studies and Research in Vânători-Neamț Natural Park, vol. I. p. 36-41.
- MACHEDON I., (1996). *Funcțiile de protecție ale pădurilor, evaluare economică*. Editura Ceres, București
- MANN J., (1866). *Verh. Zool. Bot. Gesell. Wien*, 16, 321-361.
- MARCOCI C. N., MITITIUC M., (2001). *Researches on the lichen flora from National Park Vânători*. An. Univ. "Al. I. Cuza" Iași, Tomul XLVII, S. II, Biologie Vegetală, pag. 123-127.
- MARCOCI C. N., (2005). *New data regarding the corticolous and terricolous lichens from Vânători-Neamț Natural Park*. Studies and Research in Vânători-Neamț Natural Park, vol. I. p. 20-27.
- MIHĂILESCU S., ANASTASIU P., POPESCU A., ALEXIU V.F., NEGREAN G.A., BODESCU F., MANOLE A., ION R.G., GOIA I.G., HOLOBIUC I., VICOL I., NEBLEA M.A., DOBRESCU C., MOGÎLDEA D.E., SANDA V., BIȚĂ-NICOLAE C.D., COMĂNESCU P., (2015). *Ghidul de monitorizare a speciilor de plante de interes comunitar din România*, Editura Dobrogea, Constanța, 2015, ISBN 978-606-565-079-4, 120 pp.
- MIHĂILESCU S., STRAT D., CRISTEA I., HONCIUC V., (2015). *Raportul sintetic privind strarea de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar din România*, Editura Dobrogea, Constanța, 2015, ISBN 978-606-565-088-6, 280 pp.
- MIHĂILESCU V., (1969). *Geografia fizică a României*, Edit. Științifică, București.
- MITITELU D., (1993). *Vegetația rezervațiilor naturale eminesciene*. St. și Cerc., Muz. Șt. Nat., Piatra Neamț, 65-81.

- MOUNTFORD O., GAFTA D., ANASTASIU P., BARBOS M., NICOLIN A., NICULESCU M., OPREA A., (2008). *Natura 2000 in Romania. Habitats Fact Sheets*, 243 pp.
- NAGLER C., VERB M., (1970). *Parnopidae, Bittacidae, Chrysopidae și Syrphidae în colecția Muzeului de Științele din Piatra Neamț*. Stud. și Cercet., 1: 358-361.
- NEMEȘ I., (1971) . *Contribuții la cunoașterea lepidopterelor din județul Neamț (Partea I : AGAPIA)*.
- NEMEȘ I., DĂNILĂ I., (1970). *Catalogul colecției de Lepidoptere "Alexei Alexinschi" de la Muzeul Județean Suceava. Pars I, Fam. Micropterygidae - Fam. Zygaenidae*. Stud. și Com.Șt. Nat., Muzeul Județean Suceava 1: 133-264.
- NICULESCU V. E., (1963) . *Insecta, Lepidoptera, Fam. Pieridae*. Fauna R.P.R., Ed. Acad. R.P.R., București, vol. 11, fasc. 6.
- NICULESCU V. E., (1965). *Insecta, Lepidoptera, Fam. Nymphalidae*. Fauna R.P.R., Ed. Acad. R.P.R., București, , vol. 11, fasc. 7.
- NOVAC GHE., (2009). *Cadastru general. Sisteme informaționale specifice domeniilor de activitate (cadastru de specialitate)*, Edit. Mirton, Timișoara;
- OLTEAN M., NEGREAN G., POPESCU A., ROMAN N., DIHORU GH., SANDA V., MIHĂILESCU S., (1994). *Lista roșie a plantelor superioare din România*. Studii, Sinteze, Documente de Ecologie, 1: 1-52, București.
- ONOFREI Tr., (1970). *Contribuții la studiul florei și vegetației Culmii Pleșului*. Lucrare de grad I, Fac. Biol.-Geogr., Iași.
- PAVEL V., (2005). *Faunistical data of some dipterans (Ord. Diptera) from Vânători Neamț Natural Park*. Studies and Research in Vânători Neamț Natural Park, vol.I. p. 42-44.
- PĂDURE I., UNGUR A., (2006). *Cadastru de specialitate*, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba-Iulia.
- PÂRVULESCU L., PETROVICI M., (2005). *Diversity of Crustacea fauna from Vânători Neamț Natural Park*. Studies and Research in Vânători Neamț Natural Park, vol.I. p. 54-59.
- PEIU M., NEMEȘ I., (1968). St. cerc. Biol. S. zool., 20,2, 99-106.

- PETCU I. P., (1972). *Ophioninae, Anomalinae și Therioninae (Hymenoptera: Ichneumonidae) din colecția I. Nemeș – Suceava*. Nota I. St. și Com., 2: 315-320, Suceava.
- PETROVICI M., ILUȚ I., PÂRVULESCU L., (2005). *Diversity of benthic invertebrates fauna from the rivers of the Vânători-Neamț Natural Park, with special references at mayflies (Insecta: Ephemeroptera) and tricladids (Plathelminthes: Turbellaria)*. Studies and Research in Vânători-Neamț Natural Park, vol.I. p. 60-73.
- POPESCU – GORJ A., (1964). *Catalogue de la collection de Lépidoptères “Prof. A. Ostrogovich” du Muséum d’Histoire Naturelle “Grigore Antipa” Bucarest*. 293 p.
- POPESCU- GORJ A., DRĂGHIA I., (1967). Idem 7, 181-212.
- POPESCU- GORJ A., NEMEȘ I., (1965). Trav. Mus. „Grigore Antipa”, 5, 147-184.
- POPESCU-GORJ A., NICULESCU E., ALEXINSCHI A., (1958). *Insecta: Lepidoptera: Aegeriidae*. Fauna Romaniae. Edit Acad. R.S.R, 5 plates, 195 pp.
- POVOLNY D., (1964) - Deutsch. Ent. Zeitschr., 11, 4-5, 429-441.
- POVOLNY D., (1966) - Acta entom. Bohemoslovaca, 63, 2, 127-148.
- RUSU I., (2004), *Pedologie : solurile României*, Edit. Eurobit, Timișoara.
- RYSZKOWSKI, L., KĘDZIORA, A., (2004). Energetics of ecosystem and landscape changes. *Ecological Questions*, 5: 9-21.
- STANCIU, E., APPLETON, M.R., (2013) *Elaborarea planurilor de management pentru ariile protejate din Republica Moldova*, ProPark.
- STĂNESCU D., DEJU R., (2005) *Vânători Neamț Natural Park's summery birds*. Studies and Research in Vânători-Neamț Natural Park, vol.I. p. 83-92.
- SUE STOLTON, MARC HOCKINGS, NIGEL DUDLEY, KATHY MACKINNON, TONY WHITTEN ȘI FIONA LEVERINGTON (2007), “*Management Effectiveness Tracking Tool – Reporting Progress at Protected Area Sites: A II a ediție*”. WWF International & The World Bank.
- ȘTEFUREAC I. TR., MIHAI GH., PASCAL P., BARABAȘ V. (1973) *Conspectul briofitelor din Moldova*. Studii și comunicări, Muz. Șt. Nat. „Ion Borcea” Bacău, p.129-258.
- SZODORAY – PARADI F., SZODORAY – PARADI A., (2005) *Results on investigation on bats fauna in Vânători Neamț Natural Park and conservation status of the*

- occurring bat species*. Studies and Research in Vânători-Neamț Natural Park, vol.I. p. 93-98.
- TĂNASE C., MITITIUC M., (2002). *La biodiversité des espèces des Champignons du Parc Natural Vânători-Neamț*. An. șt., Univ. "Al. I. Cuza" Iași, XLVI, s. II-a, Biol.veget., 105-114.
- TOLOCAN A., (1999). *Flora și vegetația de pe valea Pârâului Secu*. Lucrare de grad I, Fac. Biol., Univ. "Al. I. Cuza" Iași.
- TOMOZII I. B., (2005). *Contribution to the knowledge of Apoidea (Hymenoptera) from Vânători Neamț Natural Park*. Studies and Research in Vânători-Neamț Natural Park, vol.I. p. 45-53.
- TOMOZII I. B., (2008). *Contribuții la studiul Andrenidelor (Insecta, Hymenoptera, Andrenidae) din România, d.p.d.v. faunistic, sistematic, biologic, ecologic și economic*. Teză de doctorat. Univ. „Al. I. Cuza” Iași.
- TORNBERG, R., (2000). *Effect of changing landscape structure on the predator prey interaction between goshawk and grouse*, PhD Thesis. University of Oulu, Finland, 1-36.
- TOROK Z., GHIRA I., SAS I., ZAMFIRESCU S, (2013). *Ghid sintetic de monitorizare a speciilor comunitare de reptile și amfibieni din România*, Editura Centrul de Informare Tehnologică Delta Dunării, Tulcea, ISBN 978- 973-88117-6-8, 126 pp.
- TRIF C.R., FĂGĂRAȘ M.M., HÎRJEU N.C., NICULESCU M., (2015). *Ghid sintetic de monitorizare pentru habitatele de interes comunitar (sărături, dune continentale, pajiști, apă dulce) din România*, București, ISBN 978-606-8066-51-6, 134 pp.
- TURNER, M.G., GARDNER R.H., O'NEILL, R.V., (2001). *Landscape Ecology in Theory and Practice*. Springer-Verlag, New York, 398 pp.
- UJVARI I., (1959), *Hidrografia R.P.R*, Edit. Științifică, București.
- UJVARI I., (1972), *Geografia apelor României*, Edit. Științifică, București.
- VLAICU M., CSABA J., DRAGU A., BORDA D., GORAN C., SZODORAY-PARADI F., NĂSTASE-BUCUR R., NIȚU E., MURARIU D., (2013). *Ghid pentru monitorizarea stării de conservare a peșterilor și speciilor de lilieci de interes comunitar din România*, Editura Andvertising, București, 2013, ISBN 978-973-88510-2-3, 134 pp.

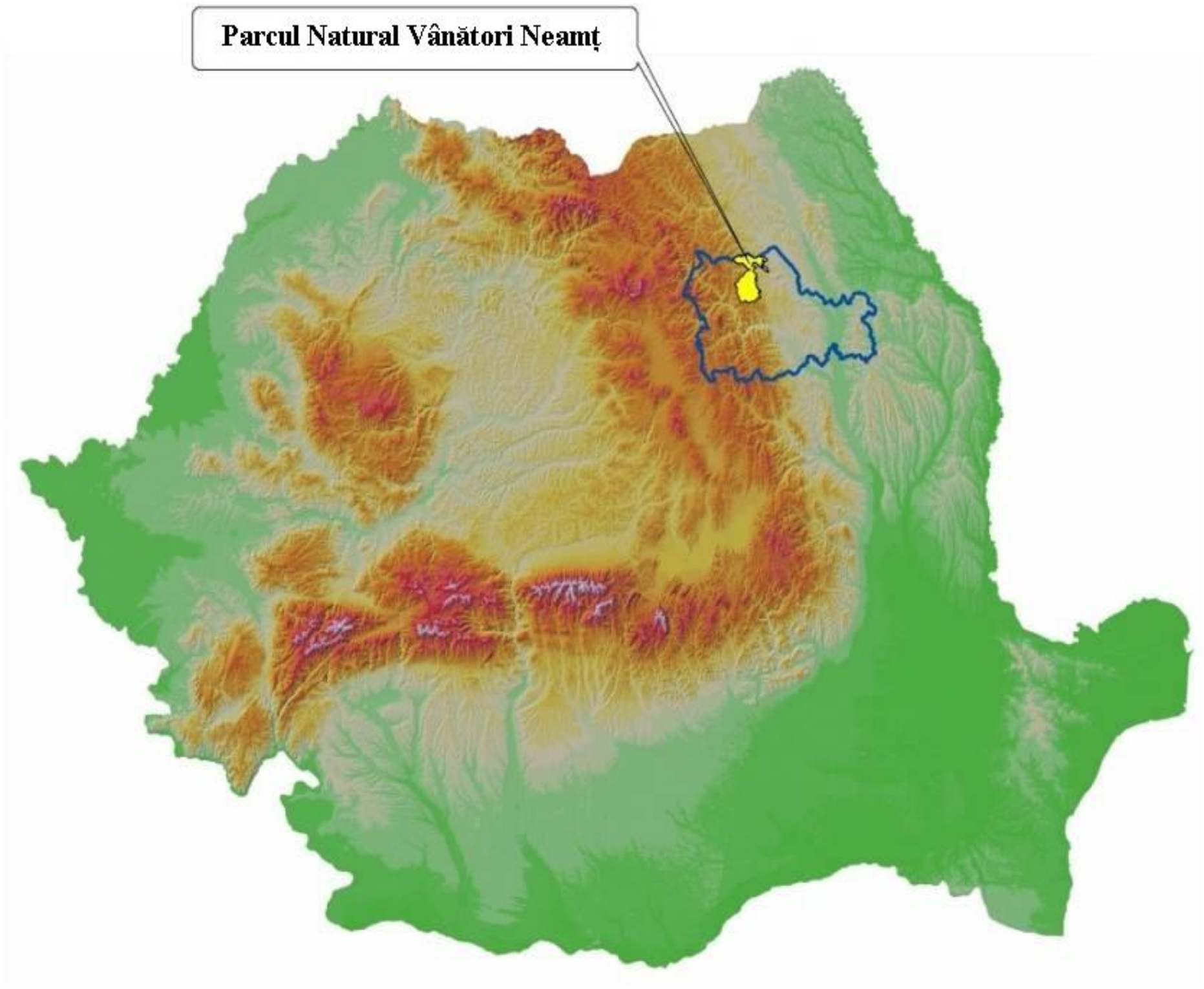
VLAD R.G., BUCUR C., TURTICĂ M. (2013). Ghid practic pentru identificarea și managementul pădurilor cu valoare ridicată de conservare, 2013, 106 p., ISBN 978-606-8484-08-2.

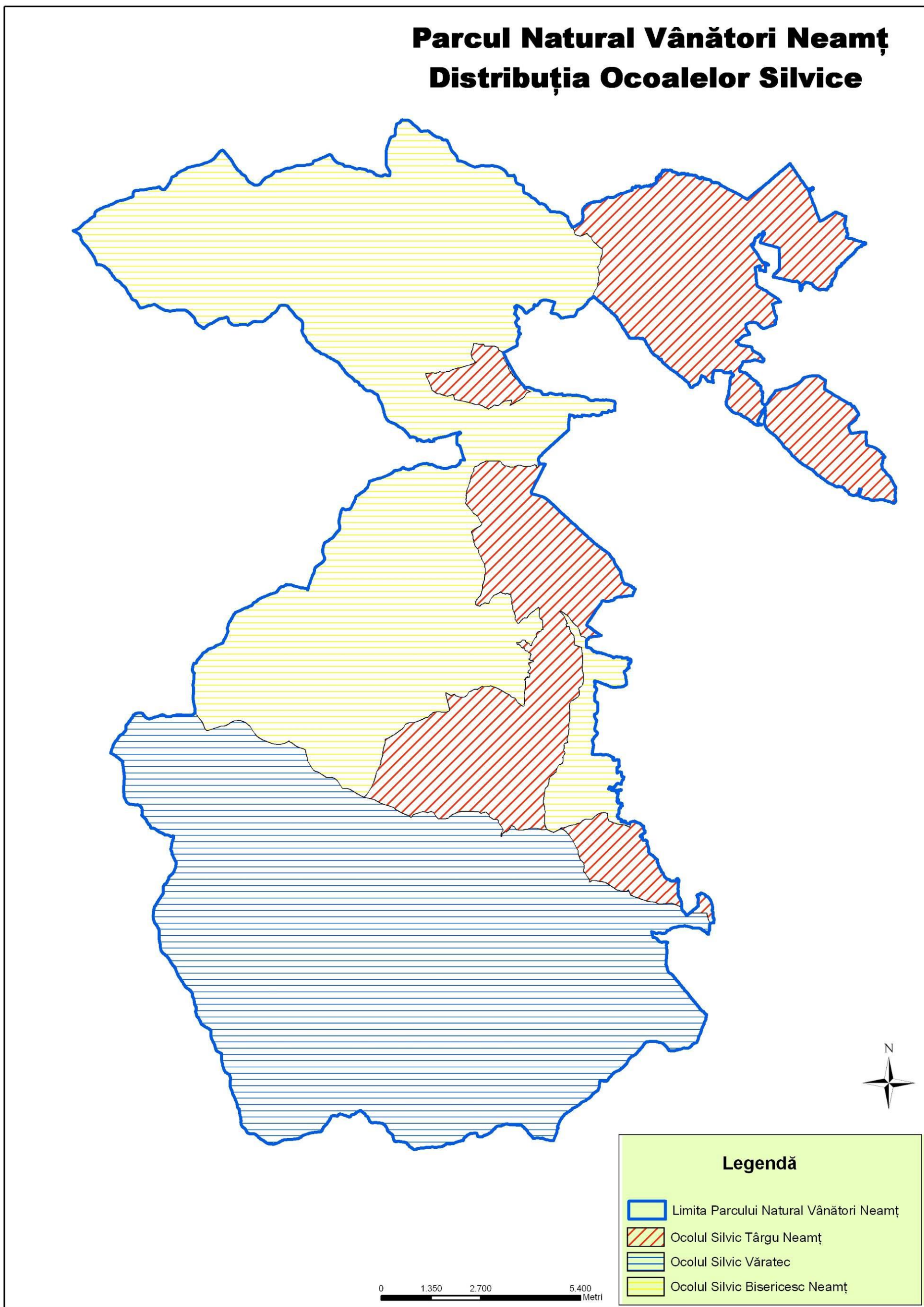
WALDEN D., NOU S. (editors), (2008). *Landscape Change Overview*. Kakadu National Park Landscape Symposia Series, South Alligator Inn, Kakadu National Park, 147 pp.

*** - Amenajamentele Ocoalelor Silvice Tg. Neamț , Văratec și Bisericesc Neamț.

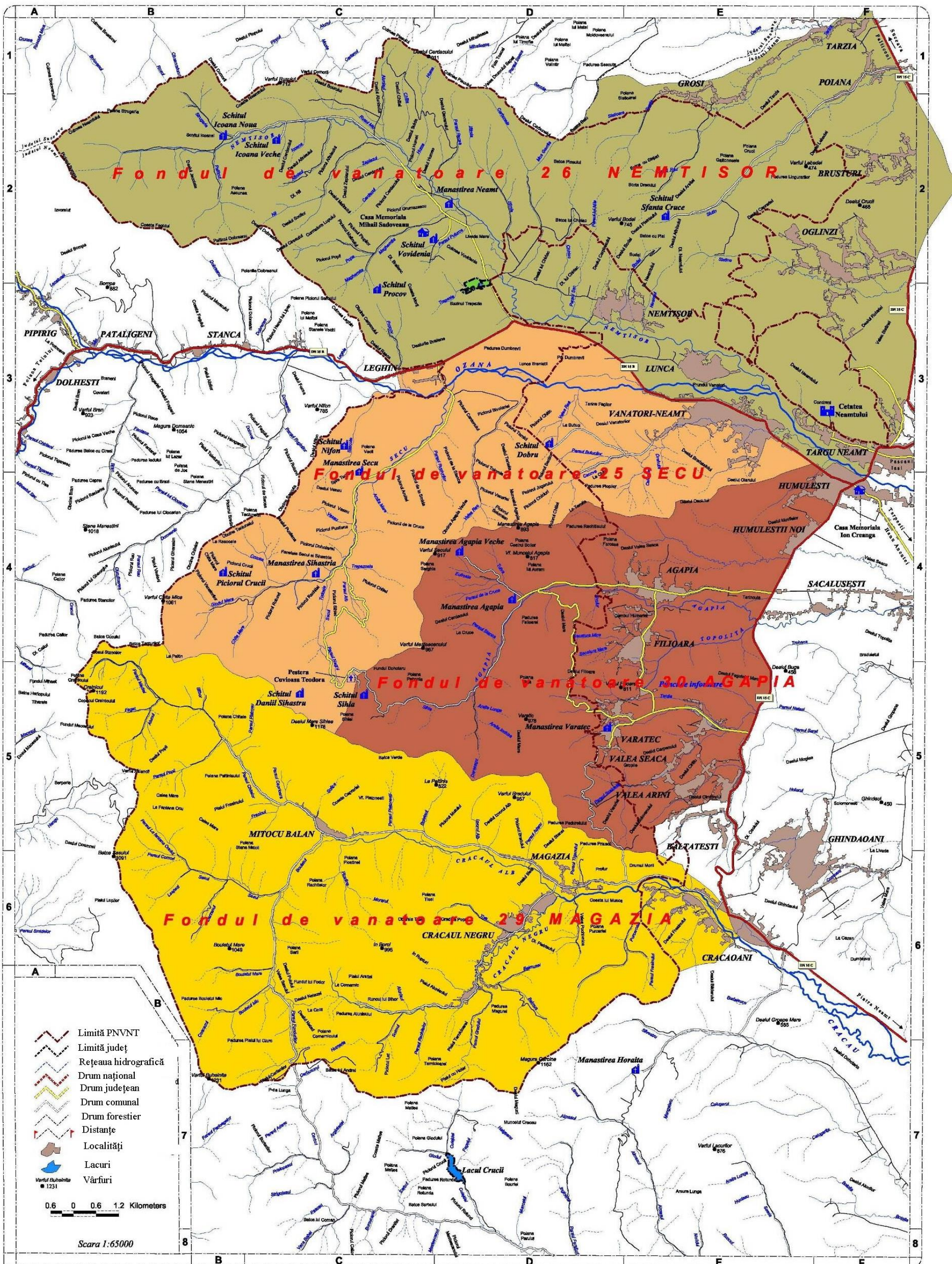
*** - Flora României, 1952 - 1976, vol. I-XIII, Ed. Acad. Rom.

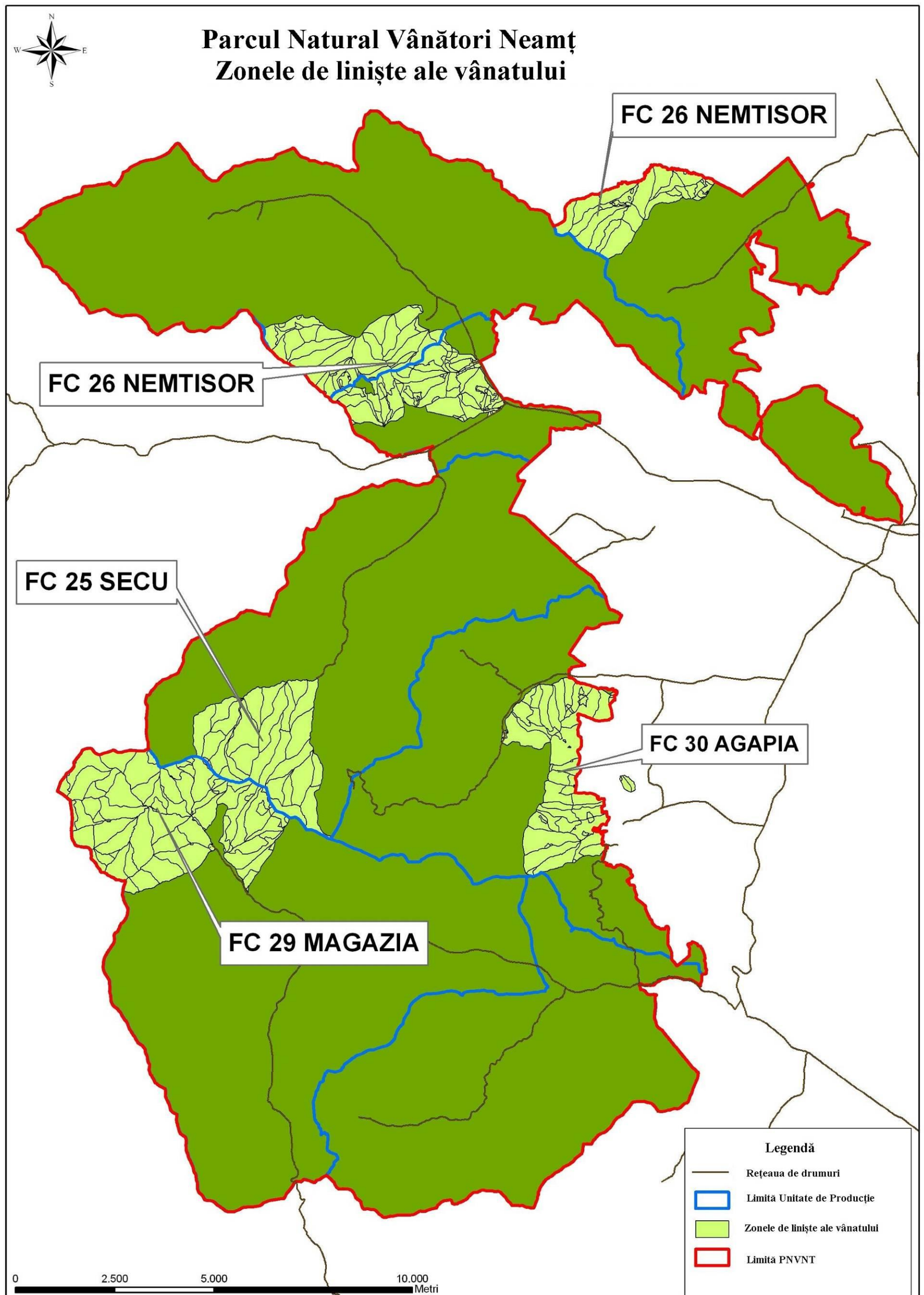
*** - www.ran.cimec.ro

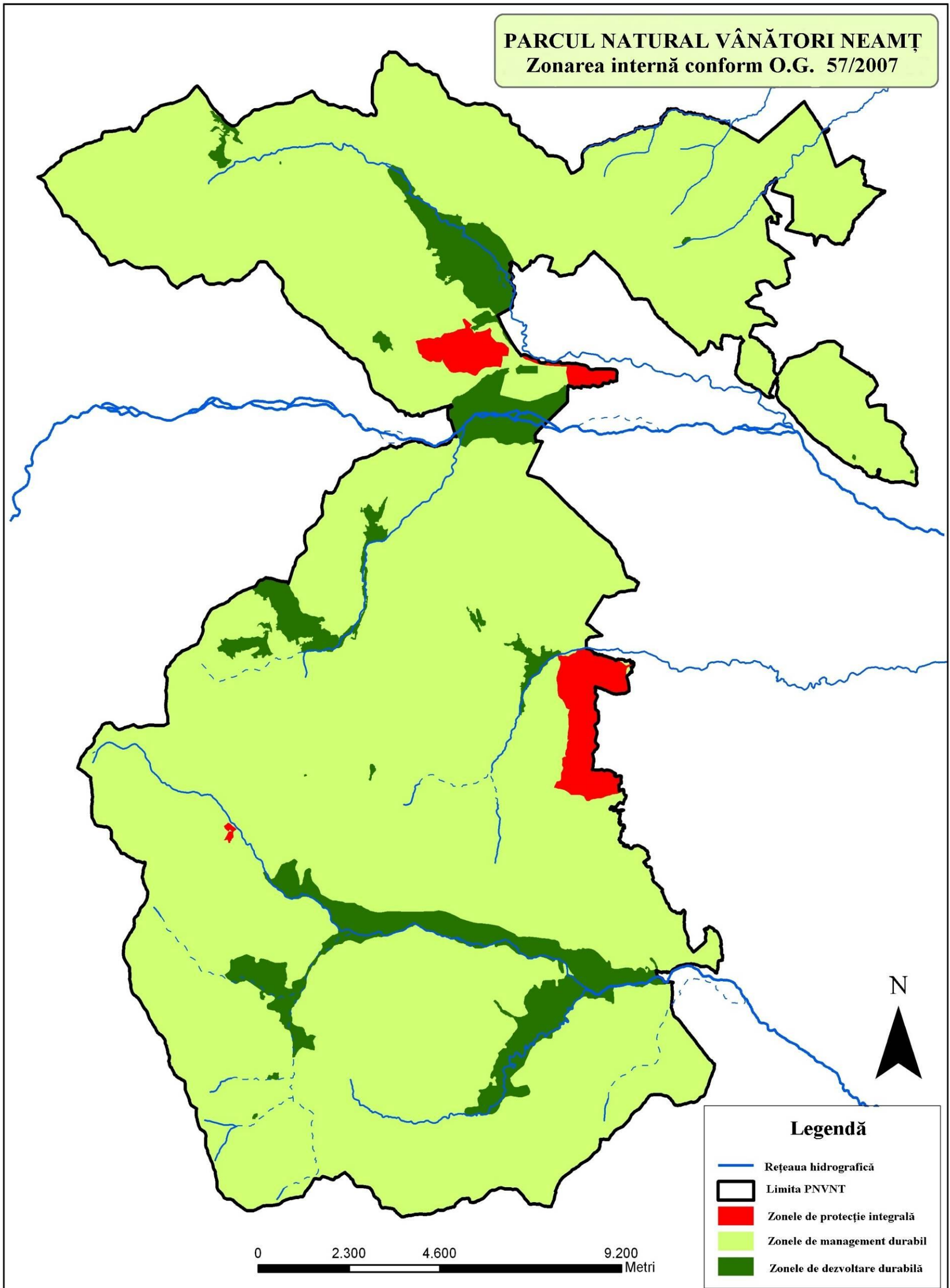
Anexa desenată nr. 3. Distribuția fondurilor cinegetice

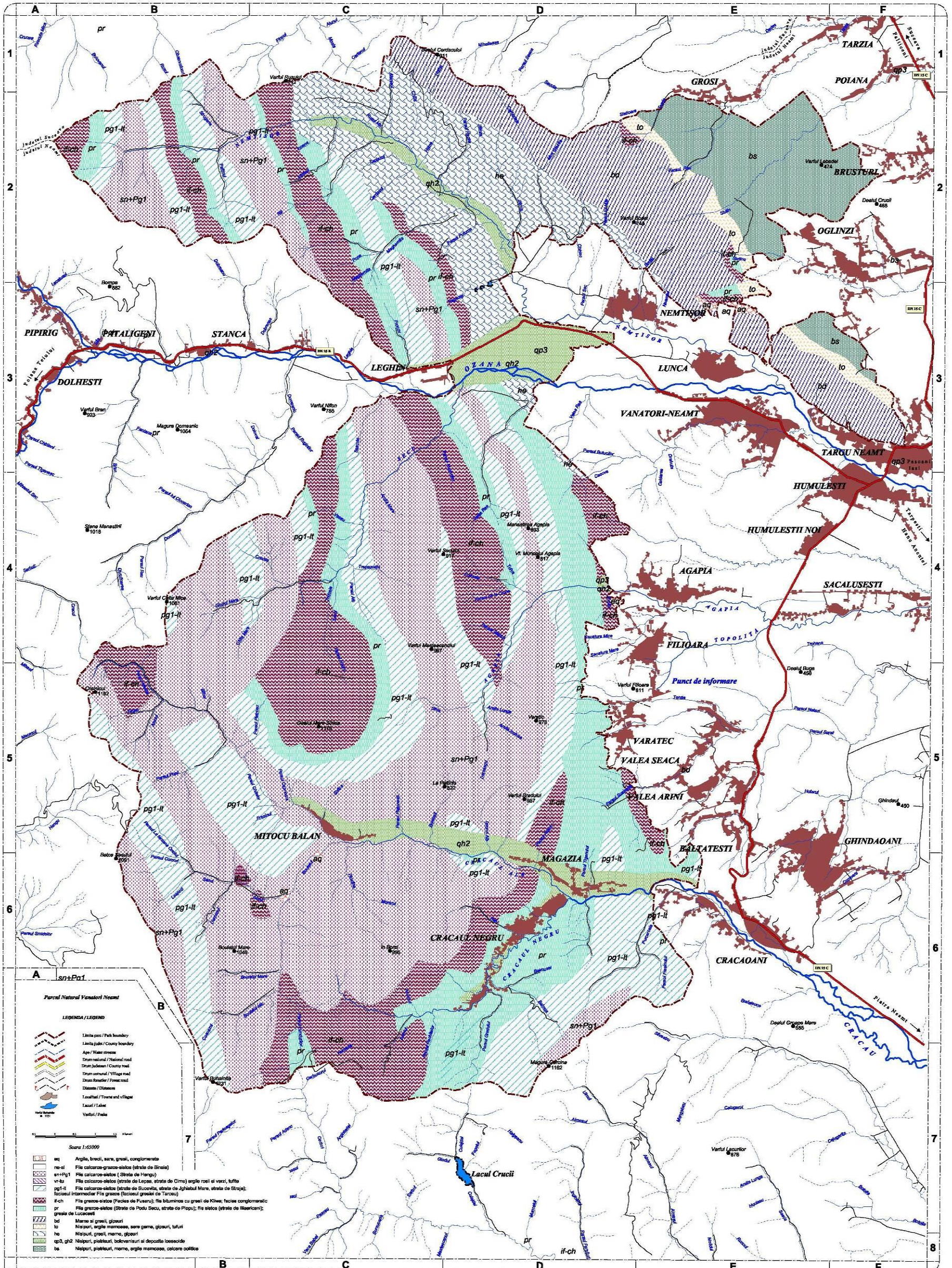
PARCUL NATURAL VÂNĂTORI NEAMȚ
Harta satelitară - LANDSAT 5

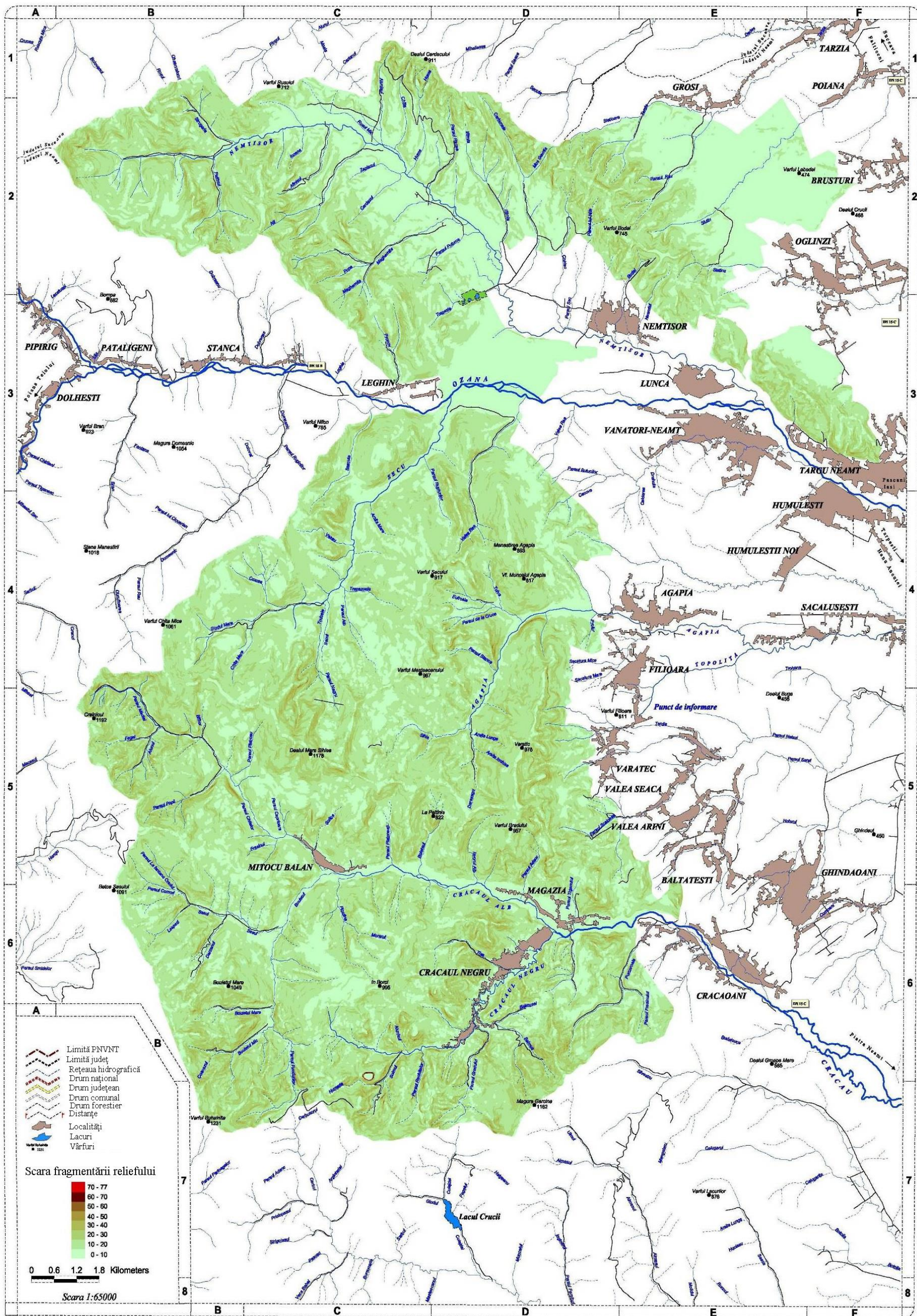

PARCUL NATURAL VANATORI NEAMT

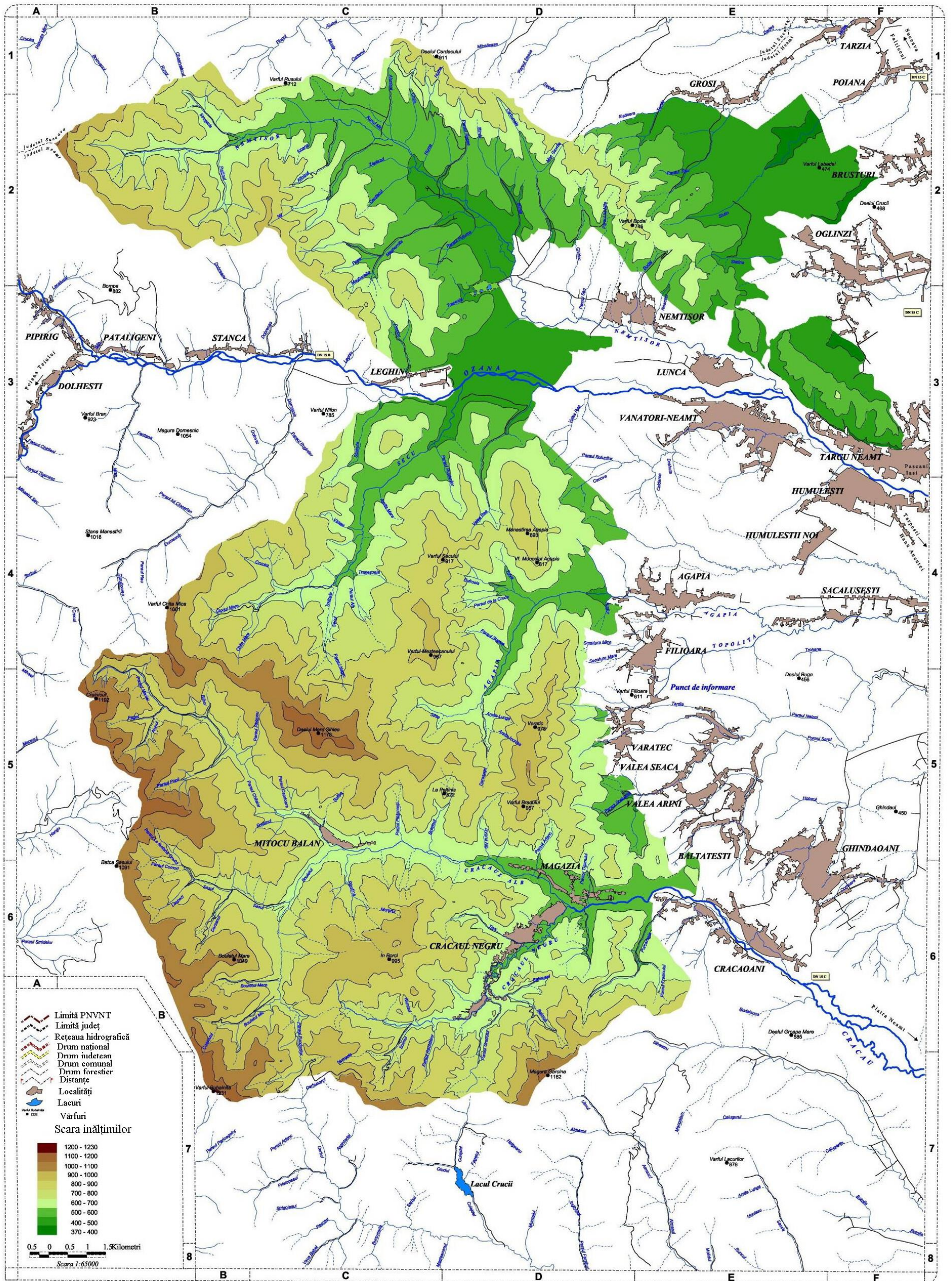
Harta distribuției structurilor geologice

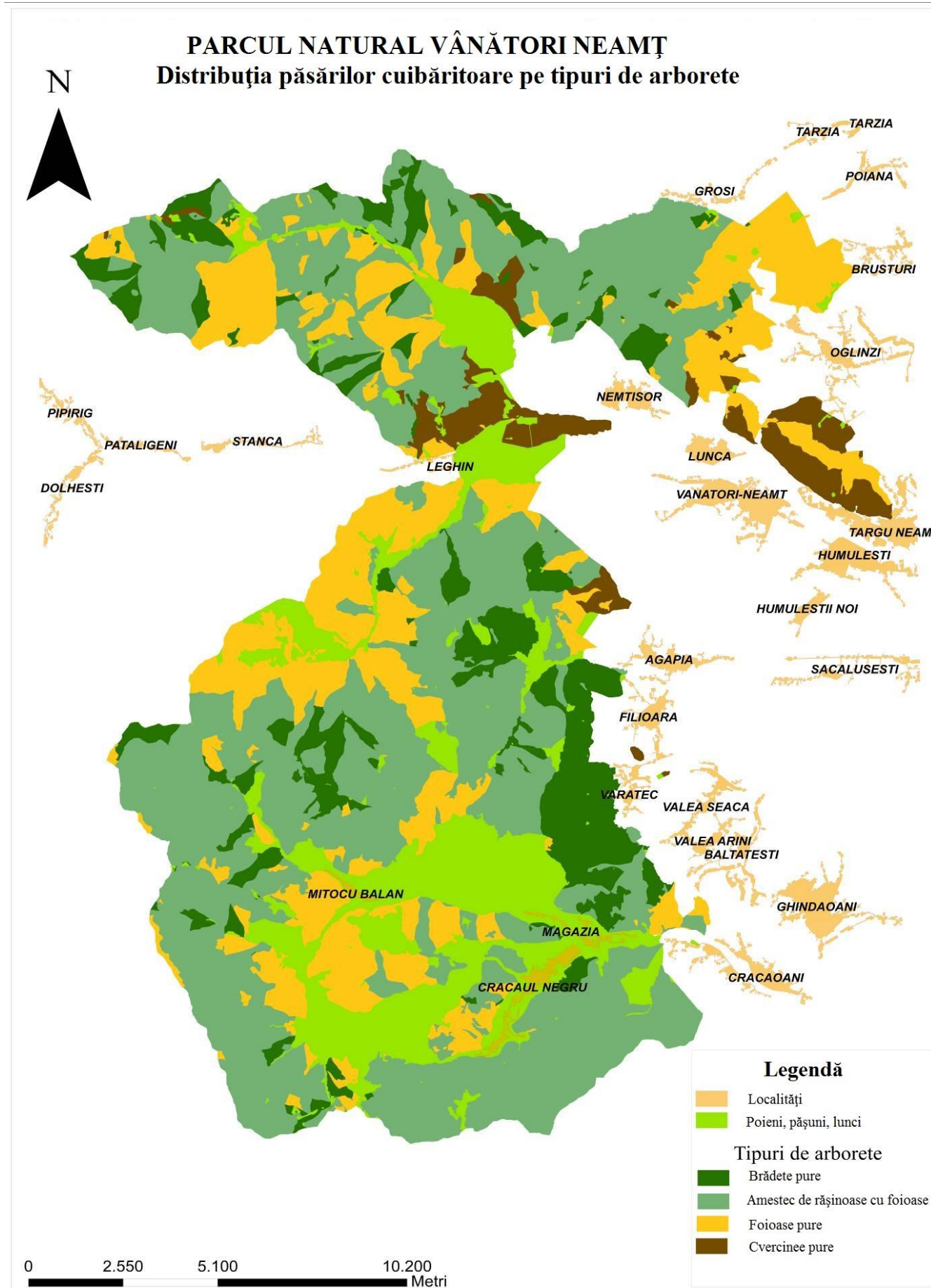
Anexa desenată nr. 8. Distribuția energiei de relief

Anexa desenată nr. 9. Distribuția etajelor altitudinale

Anexa desenată nr. 11. Distribuția păsărilor cuibăritoare pe tipuri de arborete

Numărul total al păsărilor cuibăritoare (adulti și pui) în cvercineele din Parcul Natural Vânători Neamț.

Nr. crt	SPECIE	Categorie fenologică	Nr. per./100 ha	\bar{X} G/ad.	Biomasa totală ad.	Nr. pui/100 ha	\bar{X} G/pui	Număr total de indivizi / 100 ha (adulti + pui)	Biomasa totală (adulti + pui)	Starea populației	Conservare
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	<i>Aegithalos caudatus</i>	S	10	9	180	82	6,75	102	736,875	C	B
2.	<i>Anthus trivialis</i>	OV	10	18	360	37	13,5	57	866,25	C	B
3.	<i>Buteo buteo</i>	OV,P	1	800	1600	3	600	5	3400	C	B
4.	<i>Carduelis carduelis</i>	S	10	20	400	37	15	57	962,5	C	B
5.	<i>Certhia familiaris</i>	S	10	9	180	37	6,75	57	433,125	C	B
6.	<i>Coccothraustes coccothr.</i>	S	20	55	2200	90	41,25	130	5912,5	C	B
7.	<i>Corvus corax</i>	S	1	1250	2500	3,75	937,5	5,75	6015,63	A	A
8.	<i>Corvus corone cornix</i>	S	2	500	2000	6	375	10	4250	A	A
9.	<i>Cuculus canorus</i>	OV	1	400	800	7,5	300	8,5	3050	A	A
10.	<i>Dendrocopos major</i>	S	80	80	12800	360	60	440	34400	A	A
11.	<i>Dendrocopos medius</i>	S	20	60	2400	90	45	110	6450	C	A
12.	<i>Erithacus rubecula</i>	OV,P	40	16	1280	150	12	190	3080	A	A
13.	<i>Ficedula albicollis</i>	OV	20	14	560	90	10,5	110	1505	C	B
14.	<i>Fringilla coelebs</i>	OV,P	110	25	5500	412,5	18,75	522,5	13234,4	A	A
15.	<i>Garrulus glandarius</i>	S	10	170	3400	45	127,5	55	9137,5	A	A
16.	<i>Jynx torquilla</i>	OV	10	35	700	45	26	55	1870	RC	B
17.	<i>Muscicapa striata</i>	OV	20	15	600	75	11,25	95	1443,75	C	B
18.	<i>Oriolus oriolus</i>	OV	10	72	1440	37,5	54	47,5	3485	C	B
19.	<i>Parus caeruleus</i>	S	40	13	1040	300	9,75	340	3965	A	A
20.	<i>Parus major</i>	S	70	18	2520	525	13,5	595	9607,5	A	A
21.	<i>Parus palustris</i>	S	30	12	720	225	9	255	2745	C	A
22.	<i>Phylloscopus collybita</i>	OV,P	30	8	480	136	6	166	1290	A	A
23.	<i>Picus canus</i>	S	20	190	7600	90	142,5	110	20425	A	A
24.	<i>Sylvia borin</i>	OV	20	18	720	75	13,5	95	1732,5	RC	B
25.	<i>Sitta europaea</i>	S	10	24	480	60	18	70	1560	A	A
26.	<i>Streptopelia turtur</i>	OV	20	150	6000	30	112,5	50	9375	C	B
27.	<i>Sturnus vulgaris</i>	OV	30	80	4800	135	60	165	12900	A	A
28.	<i>Sylvia atricapilla</i>	OV	10	20	400	37,5	15	47,5	962,5	C	A
29.	<i>Troglodytes troglodytes</i>	S	10	8	160	37,5	6	47,5	385	A	A
30.	<i>Turdus merula</i>	OV,P	100	100	20000	450	75	550	53750	C	B
31.	<i>Turdus philomelos</i>	OV,P	40	76	6080	150	57	190	14630	C	B
32.	<i>Upupa epops</i>	OV	3	70	420	13,5	52,5	16,5	1128,75	C	B

Numărul total al păsărilor cuibăritoare (adulti și pui) în amestecurile de foioase cu rășinoase din Parcul Natural Vânători Neamț.

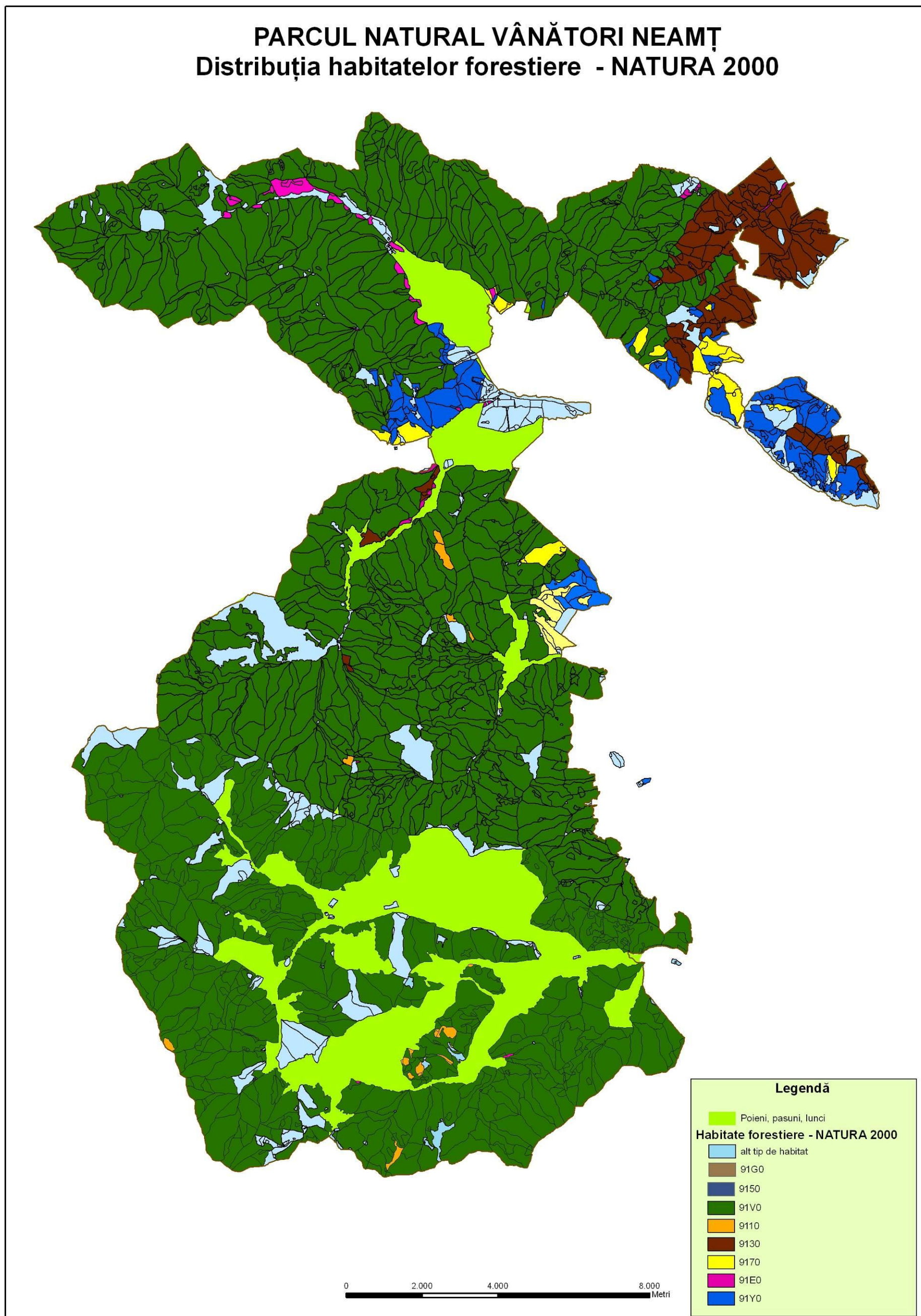
Nr. crt	SPECIE	Categorie fenologică	Nr. per./100 ha	\bar{X} G/ad.	Biomasa totală ad.	Nr. pui/100 ha	\bar{X} G/pui	Număr total de indivizi / 100 ha (adulti + pui)	Biomasa totală (adulti + pui)	Starea populației	Conservare
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	<i>Buteo buteo</i>	OV,P	1	800	1600	3	600	5	3400	C	B
2.	<i>Certhia familiaris</i>	S	10	9	180	3,75	6,75	23,75	433,125	C	B
3.	<i>Coccothraustes coccothr.</i>	S	30	55	3300	4,5	41,25	64,5	8868,75	C	B
4.	<i>Columba palumbus</i>	OV	10	475	9500	1,5	360	21,5	14900	C	B
5.	<i>Cuculus canorus</i>	OV	1	400	800	7,5	300	9,5	3050	A	A
6.	<i>Dendrocopos major</i>	S	50	80	8000	4,5	60	104,5	21500	A	A
7.	<i>Dendrocopos medius</i>	S	10	60	1200	4,5	45	24,5	3225	A	A
8.	<i>Dryocopus martius</i>	S	3	300	1800	3,75	225	9,75	4331,25	C	A
9.	<i>Erithacus rubecula</i>	OV	30	16	960	3,75	12	63,75	2310	A	A
10.	<i>Ficedula albicollis</i>	OV	20	14	560	4,5	10,5	44,5	1505	C	B
11.	<i>Fringilla coelebs</i>	OV,P	120	25	6000	3,75	18,75	243,75	14437,5	A	A
12.	<i>Garrulus glandarius</i>	S	10	170	3400	4,5	127,5	24,5	9137,5	A	A
13.	<i>Luscinia megarinchos</i>	OV	10	23	460	3,75	17,25	23,75	1106,88	C	B
14.	<i>Motacilla alba</i>	OV	10	20	400	3,75	15	23,75	962,5	C	A
15.	<i>Motacilla cinerea</i>	OV	10	18	360	3,75	13,5	23,75	866,25	C	B
16.	<i>Muscicapa striata</i>	OV	40	15	1200	3,75	11,25	83,75	2887,5	C	B
17.	<i>Oriolus oriolus</i>	OV	20	72	2880	3,75	54	43,75	6930	A	A
18.	<i>Parus ater</i>	S	10	12	240	7,5	9	27,5	915	C	B
19.	<i>Parus caeruleus</i>	S	20	13	520	7,5	9,75	47,5	1982,5	A	A
20.	<i>Parus major</i>	S	50	18	1800	7,5	13,5	107,5	6862,5	A	A
21.	<i>Parus palustris</i>	S	20	12	480	7,5	9	47,5	1830	C	B
22.	<i>Phoenicurus ochruros</i>	S	10	15	300	3,75	11,25	31,25	721,875	C	B
23.	<i>Phylloscopus collybita</i>	OV,P	30	8	480	4,5	6	64,5	1290	C	B
24.	<i>Picus canus</i>	S	10	190	3800	4,5	142,5	24,5	10212,5	A	A
25.	<i>Sitta europaea</i>	S	20	24	960	6	18	46	3120	A	A
26.	<i>Streptopelia turtur</i>	OV	20	150	6000	1,5	112,5	41,5	9375	C	B
27.	<i>Strix aluco</i>	S	2	425	1700	3	320	7	3620	C	B
28.	<i>Sturnus vulgaris</i>	S	10	80	1600	4,5	60	24,5	4300	A	A
29.	<i>Sylvia atricapilla</i>	OV	20	20	800	3,75	15	43,75	1925	C	B
30.	<i>Sylvia borin</i>	OV	10	18	360	3,75	13,5	23,75	866,25	C	B
31.	<i>Troglodytes troglodytes</i>	S	10	8	160	3,75	6	23,75	385	A	A
32.	<i>Turdus merula</i>	OV	40	100	8000	4,5	75	84,5	21500	C	B
33.	<i>Turdus philomelos</i>	OV	90	76	13680	3,75	57	183,75	32917,5	C	B
34.	<i>Upupa epops</i>	OV	2	70	420	4,5	52,5	8,5	752,5	C	B

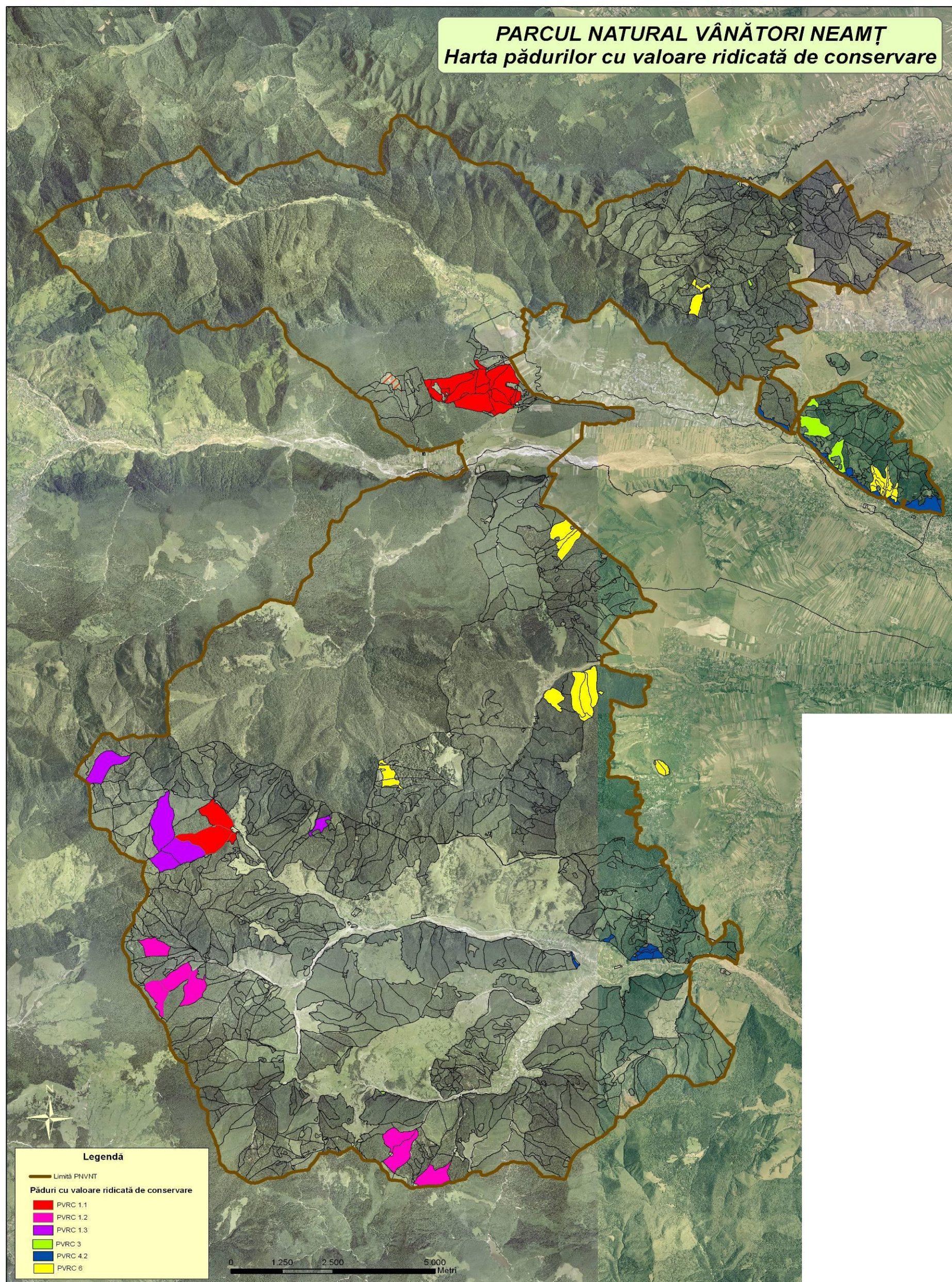
Numărul total al păsărilor cuibăritoare (adulti și pui) în rășinoasele din Parcul Natural Vânători Neamț.

Nr. crt	SPECIE	Categorie fenologică	Nr. per./100 ha	\bar{X} G/ad.	Biomasa totală ad.	Nr. pui/100 ha	\bar{X} G/pui	Număr total de indivizi / 100 ha (adulti + pui)	Biomasa totală (adulti + pui)	Starea populației	Conservare
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	<i>Anthus trivialis</i>	OV	19	23	874	71,25	17,25	109,25	2103	C	B
2.	<i>Buteo buteo</i>	OV	1	800	1600	3	600	5	3400	C	B
3.	<i>Certhia familiaris</i>	S	19	7	266	85,5	5,25	123,5	714,8	A	A
4.	<i>Columba palumbus</i>	OV	2	450	1800	3	337,5	7	2812,5	C	B
5.	<i>Corvus corax</i>	S	2	1100	4400	7,5	825	11,5	10587	A	A
6.	<i>Cuculus canorus</i>	OV	1	400	800	7,5	300	9,5	3050	A	A
7.	<i>Dryocopus martius</i>	S	1	300	600	3,75	225	5,75	4331,25	A	A
8.	<i>Erithacus rubecula</i>	OV	75	16	2400	281,25	12	431,25	3300	A	A
9.	<i>Fringilla coelebs</i>	OV	120	25	6000	450	18,75	690	14437	A	A
10.	<i>Garrulus glandarius</i>	S	3	170	1020	27	127,5	33	1749	A	A
11.	<i>Parus ater</i>	S	110	12	2640	742,5	6,75	962,5	7651,8	A	A
12.	<i>Parus cristatus</i>	S	90	11	1980	540	8,25	720	6435	A	A
13.	<i>Parus montanus</i>	S	19	11	418	114	8,25	152	1358,5	C	A
14.	<i>Phylloscopus collybita</i>	OV	60	8	960	270	5,25	390	2377,5	C	B
15.	<i>Phylloscopus trochilus</i>	OV	40	9	720	180	6,75	260	1935	C	B
16.	<i>Picoides tridactylus</i>	S	19	59	2242	57	44,25	95	4764	A	A
17.	<i>Picus canus</i>	S	2	190	760	9	142,5	13	2042,5	C	B
18.	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	S	23	35	1610	69	26,25	95	3421,25	A	A
19.	<i>Regulus regulus</i>	S	56	9	1008	252	6,75	364	2540	A	A
20.	<i>Sylvia borin</i>	OV	8	18	288	60	13,5	76	1098	C	B
21.	<i>Troglodytes troglod.</i>	S	20	8	320	75	6	115	770	A	A
22.	<i>Turdus viscivorus</i>	S	30	110	6600	90	83	120	14070	C	B

Numărul total al păsărilor cuibăritoare (adulti și pui) în foioasele pure, cu excepția cvercineelor din Parcul Natural Vânători Neamț.

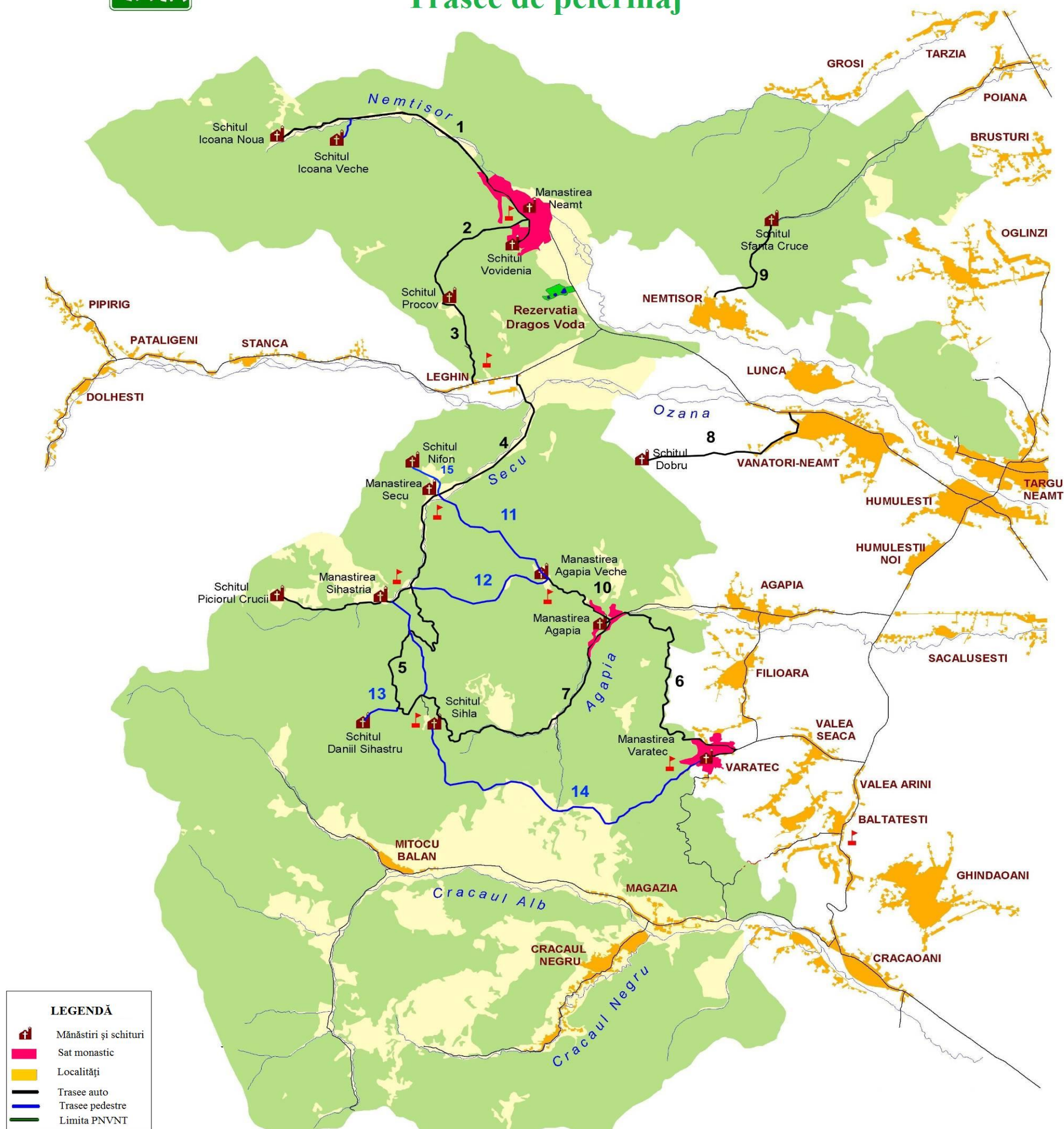
Nr. crt	SPECIE	Categorie fenologică	Nr. per./100 ha	\bar{X} G/ad.	Biomasa totală ad.	Nr. pui/100 ha	\bar{X} G/pui	Număr total de indivizi / 100 ha (adulti + pui)	Biomasa totală (adulti + pui)	Starea populației	Conservare
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	<i>Accipiter gentilis</i>	S	1	1000	2000	3	750	5	4250	RC	B
2.	<i>Buteo buteo</i>	OV,P	1	800	1600	3	600	5	3400	RC	B
3.	<i>Columba palumbus</i>	OV	10	475	9500	1,5	360	35	14900	C	B
4.	<i>Corvus corax</i>	S	1	1250	2500	3,75	937,5	5,75	6015,63	A	A
5.	<i>Cuculus canorus</i>	OV	1	400	800	7,5	300	9,5	3050	A	A
6.	<i>Dendrocopos major</i>	S	20	80	3200	90	60	130	8600	A	A
7.	<i>Erithacus rubecula</i>	OV	10	16	320	37,5	12	57,5	770	A	A
8.	<i>Ficedula albicollis</i>	OV	20	14	560	90	10,5	130	1505	RC	B
9.	<i>Fringilla coelebs</i>	OV,P	70	25	3500	262,5	18,75	402,5	8421,88	A	A
10.	<i>Garrulus glandarius</i>	S	10	170	3400	4,5	127,5	65	9137,5	A	A
11.	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	S	3	168	1008	9	125	15	2133	RC	B
12.	<i>Parus major</i>	S	20	18	720	150	13,5	190	2745	A	A
13.	<i>Parus palustris</i>	S	10	12	240	75	9	95	915	A	A
14.	<i>Phylloscopus collybita</i>	OV,P	20	8	320	90	6	130	860	C	B
15.	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	OV	10	10	200	45	7,5	65	537,5	C	A
16.	<i>Picus canus</i>	S	10	190	3800	4,5	142,5	65	10212,5	A	A
17.	<i>Sitta europaea</i>	S	10	24	480	60	18	80	1560	A	A
18.	<i>Sylvia borin</i>	OV	10	18	360	37,5	13,5				

Parcul Natural Vânători Neamț Trasee de pelerinaj

Trasee auto

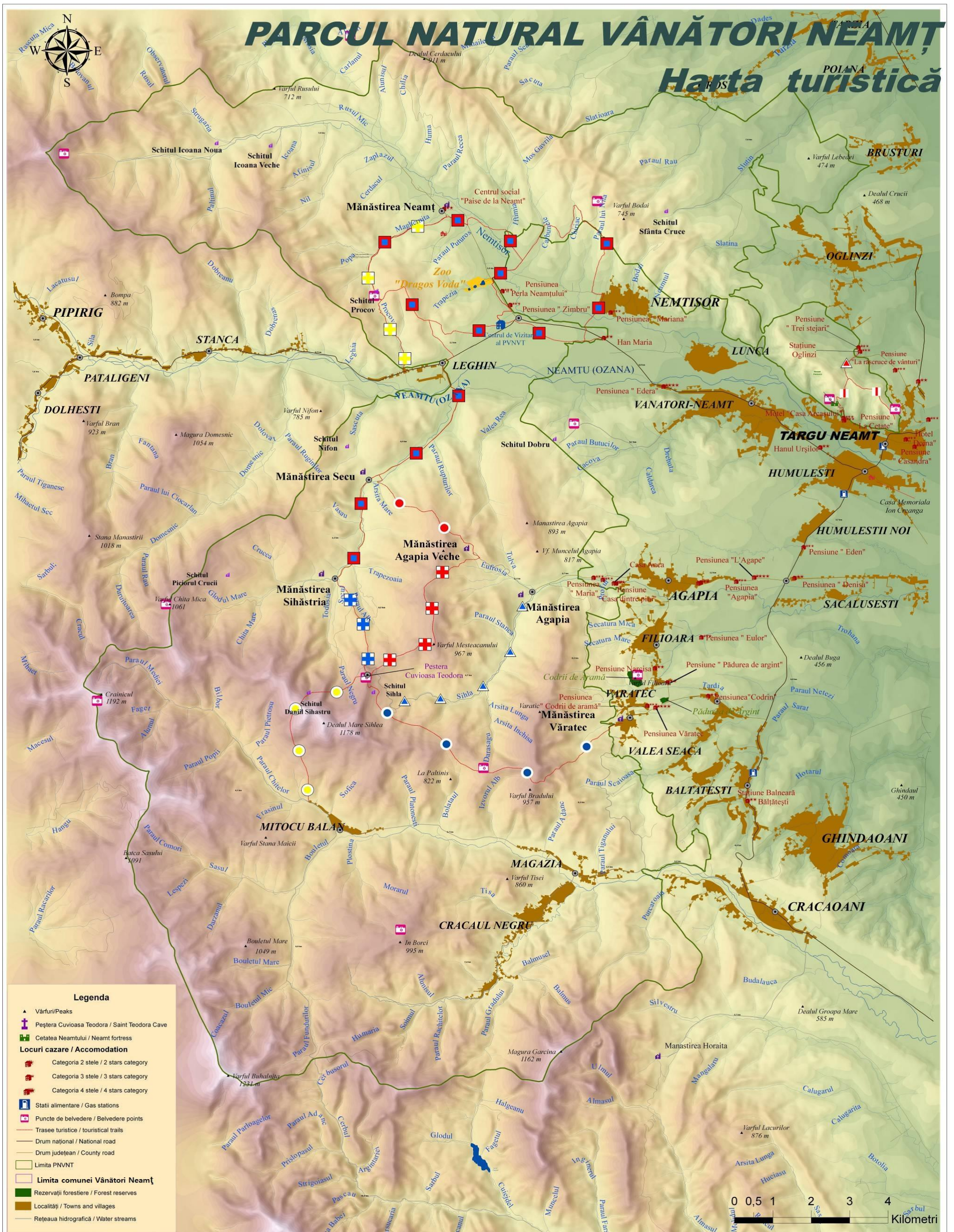
1. Mănăstirea Neamț - Schitul Icoana Nouă
2. Mănăstirea Neamț - Schitul Pocrov
3. Sat Leghin - Schitul Pocrov
4. Mănăstirea Secu - Mănăstirea Sihăstria - Schitul Piciorul Crucii
5. Mănăstirea Sihăstria - Schitul Sihla

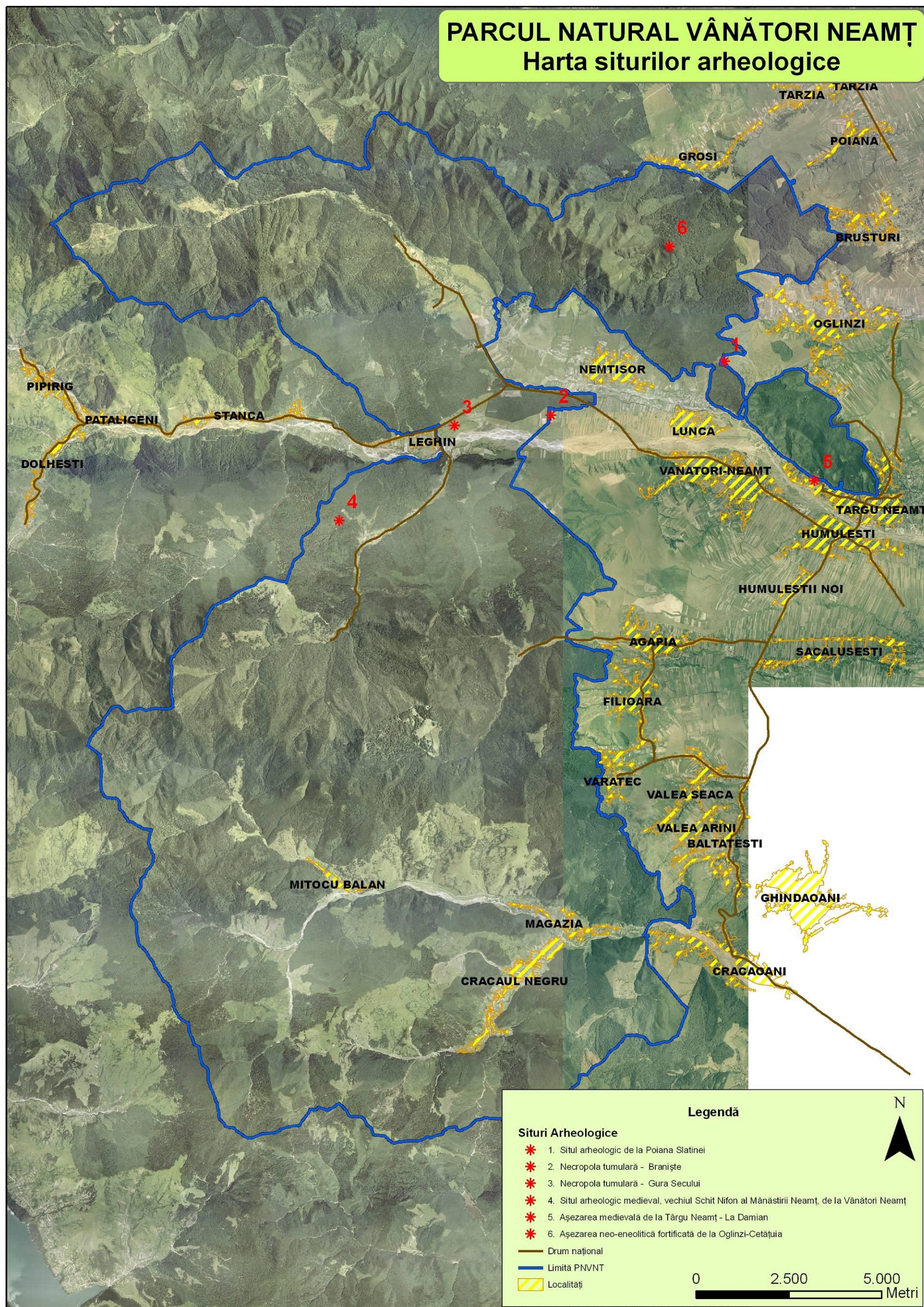
6. Mănăstirea Agapia - Mănăstirea Văratec
7. Mănăstirea Agapia - Schitul Sihla
8. Sat Vânători Neamț - Schitul Dobru
9. Sat Nemțisor - Schitul Sfânta Cruce
10. Mănăstirea Agapia - Mănăstirea Agapia Veche

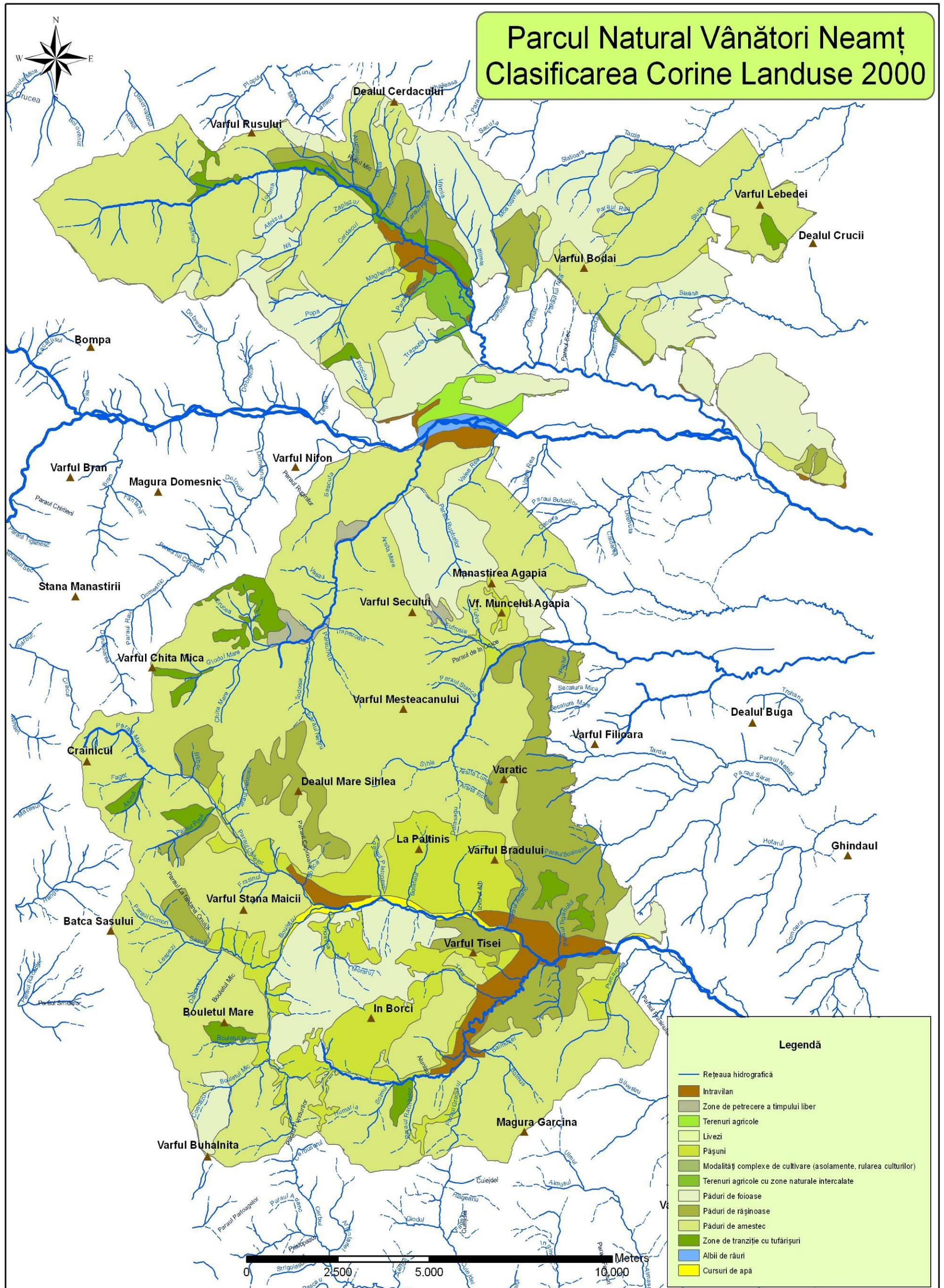
Trasee pedestre

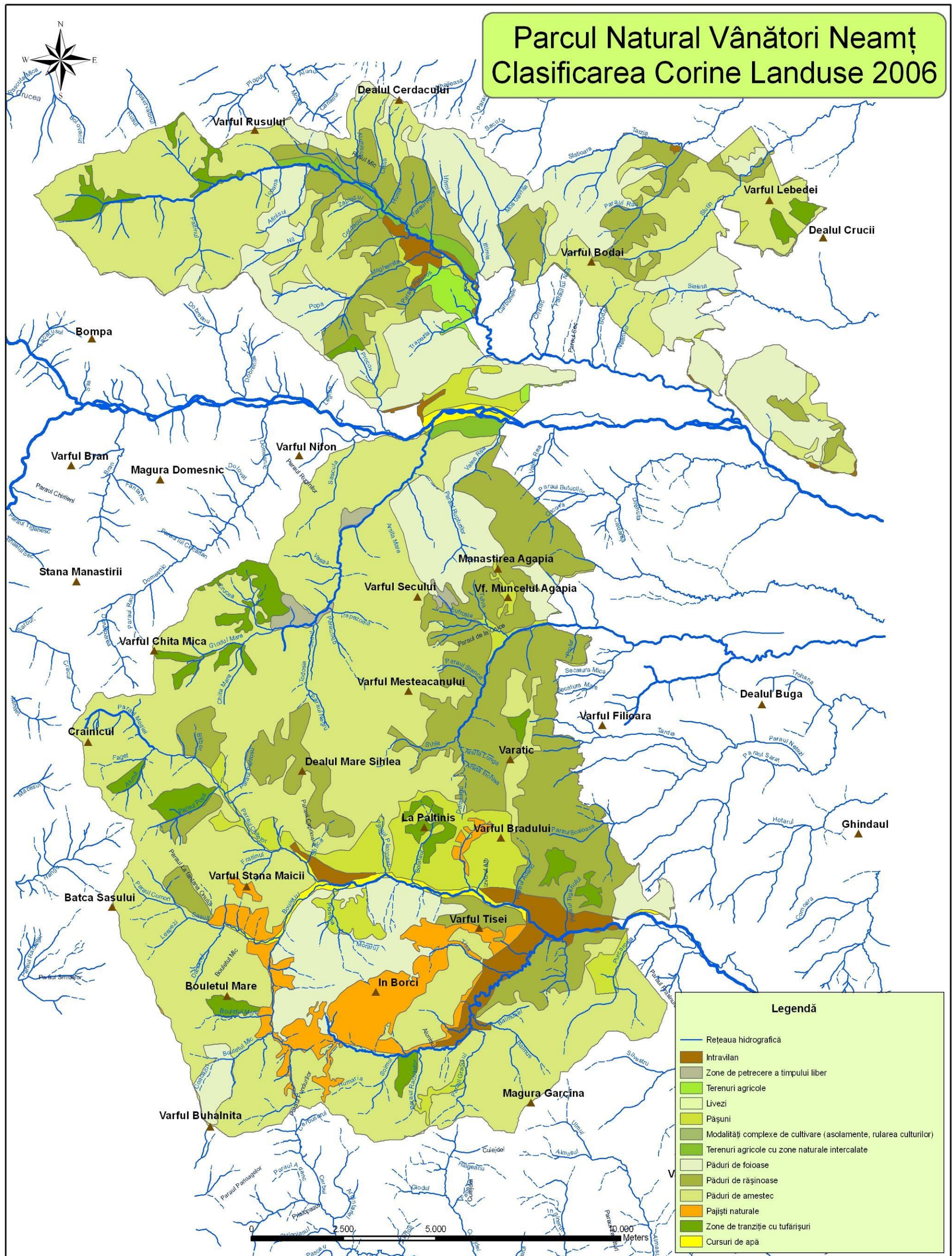
11. Mănăstirea Secu - Mănăstirea Agapia Veche
12. Mănăstirea Sihăstria - Schitul Sihla
13. Schitul Sihla - Schitul Daniil Sisastrul
14. Schitul Sihla - Mănăstirea Văratec
15. Schitul Nifon - Mănăstirea Secu

Anexa desenată nr. 15. Harta turistică

Anexa desenată nr. 20. Zona ecoturistică

